

Javni štipendijski, razvojni,
invalidski in preživninski
sklad Republike Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Pravno-ekonomski izzivi na področju prirejanja klasičnih iger na srečo in stav

**Javni razpis projektno delo z gospodarstvom in negospodarstvom v
lokalnem in regionalnem okolju – Po kreativni poti do znanja 2017 – 2020**

Pedagoška mentorica 1: prof. dr. Katarina Zajc, univ. dipl. prav., LL.M.

Pedagoški mentor 2: doc. dr. Jaka Cepec

Delovni mentor: Športna loterija in igre na srečo d.d., prof. dr. Edvard Kolar

Partner študent 1: Ajda Hiršelj Koštrun

Partner študent 2: Nika Goltnik

Partner študent 3: Lea Kremlj

Partner študent 4: Gaj Pogorelec

Partner študent 5: Luka Štrubelj

Junij, 2018

Javni štipendijski, razvojni,
invalidski in preživninski
sklad Republike Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Kazalo vsebine

1. UVOD.....	5
2. POSLEDICE IGER NA SREČO (splošen uvod)	5
3. NEGATIVNE POSLEDICE PRIREJANJA IGER NA SREČO	6
3.1. NEGATIVNI VPLIVI NA POSAMEZNIKA.....	8
3.2. NEGATIVNI VPLIVI NA DRUŽBO	16
3.3. TEMELJNI INSTITUTI V LUČI NELEGALNE KONKURENCE	21
3.4. ODGOVORNO PRIREJANJE.....	22
3.5. VARNO IGRANJE	26
3.6. PRIMERNO OGLAŠEVANJE	29
3.7. PREPREČEVANJE NELEGALNIH AKTIVNOSTI.....	33
4. KORISTI IGRALNIŠTVA IN NEGATIVNE POSLEDICE	34
4.1. KORISTI	34
4.2. NEGATIVNE POSLEDICE IGRALNIŠTVA.....	35
5. PRAVNI PREGLED UREJANJA IGER NA SREČO PO DRŽAVAH	36
5.1. FINSKA.....	36
5.2. NORVEŠKA	38
5.3. ITALIJA	50
5.4. ŠVEDSKA.....	58
5.5. ŠVICA	61
5.6. NEMČIJA.....	65
5.7. ČEŠKA REPUBLIKA.....	81
5.8. AVSTRIJA	89
5.9. MADŽARSKA.....	94
5.10. FRANCIJA	100
5.11. BELGIJA	106
5.12. VELIKA BRITANIJA.....	109
5.13. HRVAŠKA.....	113
5.14. ZDA	115
5.15. MAKAO	118

5. UKREPI DRŽAV ZOPER ILEGALNO (SPLETNO) IGRALNIŠTVO IN PROBLEM NELOJALNE (NELEGALNE) KONKURENCE	122
5.1. UKREPI PO DRŽAVAH	122
5.2. EU: IZZIVI NA PODROČJU KONKURENČNEGA PRAVA.....	133
5.3. USTAVNOPRAVNI VIDIKI UKREPOV ZOPER ILEGALNE IGRE NA SREČO IN STAVE	133
6. DAVČNI IN PRAVNI VIDIKI IGER NA SREČO	140
6.1. FINSKA.....	140
6.2. NORVEŠKA	141
6.3. ITALIJA	141
6.4. ŠVEDSKA.....	142
6.5. ŠVICA	143
6.6. NEMČIJA.....	143
6.7. ČEŠKA REPUBLIKA.....	143
6.8. FRANCIJA	144
6.9. AVSTRIJA	144
6.10. BELGIJA	145
6.11. MADŽARSKA.....	145
6.12. ZDA	145
6.13. UK	146
7. ZAKLJUČEK.....	147
8. VIRI IN LITERATURA.....	148

1. UVOD

Projekt, ki je potekal v sodelovanju s Športno loterijo, je namenjen vzpostavitvi centra znanja in razvoja s področja iger na srečo in stav v Sloveniji in regiji. Dolgoročni cilj je to področje urediti v skladu s smernicami Sodišča EU. Stave in igre na srečo namreč na ravni EU niso harmonizirane, vsaka država sama postavlja cilje in vrednote ter posledično pravno ureditev iger na srečo in stav. Še posebej je področje občutljivo, ko pridemo do svetovnega spleta, saj se največ iger na srečo in stav odvija prav tam. Problem v tem primeru predstavljajo ponudniki brez ustreznih licenc posamezne države, zajezev le teh pa je pravno in tehnično zelo zahtevna naloga. Po drugi strani pa je tudi razvoj iger na srečo izziv, saj mora vsaka država članica vzpostaviti takšen sistem iger na srečo, da sta njihova ponudba in marketing sorazmerna s cilji in vrednotami, ki jih zasleduje vsaka država na področju ponujanja iger na srečo in da se zmanjšajo negativni vplivi iger na srečo.

Cilj projekta bo ugotoviti, kakšne so posledice iger na srečo in stav, tako pozitivne kot negativne, raziskati, kako so igre na srečo in stave po državah pravno urejene, katere ukrepe posamezne države sprejemajo zoper nelegalne igre na srečo in ali so ti ukrepi učinkoviti ter v skladu s pravom. Na koncu sledi še davčna ureditev iger na srečo po državah.

2. POSLEDICE IGER NA SREČO (splošen uvod)

Splošno gledano je težko določiti pozitivne in negativne učinke iger na srečo. Govorimo seveda o vplivu na lokalno okolje. To lahko podpremo z razmišljanjem o otipljivih stroških, ki pa niso vedno ključni del pri postavljanju teorij o učinkih na okolje. Poleg njih se velikokrat pojavijo tudi nemerljivi oziroma neotipljivi stroški. Drugi razlog je ta, da se ne ve katere koristi oziroma izgube so nastale izključno zaradi igralnice in katere iz drugih naslovov (npr. parkirišča, restavracije, hoteli...), ki so sicer zrasli zaradi igralnice vendar pa se tam ne nahajajo samo ljudje, ki obiskujejo igralnico.

Največji razlog, ki ga lahko določimo, vendar ni splošen je usmerjenost igralnic. Če je igralnica izvozno usmerjena to pomeni da prihajajo tuji igralci in "prinašajo" denar od drugod, ter ga zapravijo v naši državi, kjer je tudi obdavčen.

V tem primeru je jasno da so pozitivni učinki igralnice zelo veliki, negativnih pa skorajda ni. Saj so igralnice naravnane tako da ustvarjajo dobiček v vsakem primeru, kljub izplačilu nagrad itd.

Domače usmerjano igralništvo pa lahko za državo kot tako postane problem. Domačini nosijo denar v igralnice in ga izgubljaajo. Tukaj se tudi pojavljajo oportunitetni stroški, ki nastanejo zaradi časa prebitega v igralnici namesto na delovnem mestu na primer. Domači igralci bi ta denar lahko tudi investirali in bi tako gospodarstvo določene države raslo. V tem primeru lahko govorimo o redistributivnem učinku in ne ustvarjanju vrednosti.

Analiza narejena v ZDA je pokazala da igralništvo prinaša dvakrat več posrednih stroškov, kot koristi. V Sloveniji take raziskave ni narejene, zato se bom za razložitev tega problema oprl na ZDA. O Sloveniji lahko povemo samo to, da je večina igralcev tujcev (predvsem Italija), s čimer določen del stroškov in problemov prenesemo v tujino. Slovenija pa lahko bi se reklo samo "pobere" davke. Vendar pa se v zadnjem času igralništvo precej širi v notranjost Slovenije, kjer se tudi vedenjski vzorci Slovencev spreminjajo, tudi število domačih igralcev se večja (Zagoršek & Jaklič, 2007, str. 16).

V primerjavi med ZDA in Slovenijo je potrebno vzeti na znanje, da je Slovenija veliko bolj socialna država, iz česar sledijo večji izdatki iz proračunov v obliki socialnih transferjev, zdravstvene in pokojninske blagajne.

V ZDA so priznani ekonomisti ugotovili, da igralniška aktivnost v državi pomeni dvakrat več stroškov za državne proračune kot pa koristi. Primerjava je bila celo narejene malenkost ne pošteno (vzeli so maksimalne možne koristi in izračunali minimalne možne stroške) vendar je bilo razmerje še vedno 1:1,9 za stroške (Grinolis & Mustard, 2001, str. 144).

Bližina igralnice v lokalnem okolju pozitivno vpliva na zadovoljstvo igralcev. Redni igralci jo tako lahko obiščejo večkrat letno in imajo zabavo na dosegu roke. To tudi spremeni njihovo indifferenčno krivuljo in jo postavi na višjo raven. Raziskave kažejo, da je največ koristi od igralnic, ki so v radiju 50 km (Prašnikar et. Al., 2005, str. 26).

3. NEGATIVNE POSLEDICE PRIREJANJA IGER NA SREČO

Zakon o igrah na srečo (ZIS Uradni list RS, št. 14/11 – uradno prečiščeno besedilo, 108/12, 11/14 – popr. in 40/14 – ZIN-B), v svojem prvem členu navaja, da je cilj zakona, da igre na srečo potekajo v urejenem in nadzorovanem okolju, da se prepreči pranje denarja, goljufije in druga kazniva dejanja ali ravnanja v nasprotju z javnim redom, da se zaščiti mladoletnike in druge občutljive osebe pred škodljivimi vplivi čezmernega igranja iger na srečo ter da se varuje udeležence iger na srečo. Če država regulacije na področju prirejanja iger na srečo ne bi vzpostavila, bi bile v skladu z ustavnim načelom proste gospodarske pobude¹ na voljo, da jih prireja vsakdo na kakršenkoli način. ZIS ima tako svoj glavni namen v omejevanju iger na srečo, da se jih izvaja zgolj v meri, ki družbi ne škodi prekomerno.

Pri igrah na srečo gre za dejavnost, ki je še nedolgo tega veljala za izjemno škodljivo in celo nemoralno in je bila zato v celoti prepovedana.

¹ 1. odstavek 74. člena Ustave Republike Slovenije (URS, Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).

Ta pogled izhaja iz verskih doktrin, ki so igre na srečo povezovali s hudičem in bogokletstvom. Takšen pogled pa je povezan s tem, da je igranje iger na srečo za posameznika neproduktivna dejavnost, ki vodi k brezdelju.²

Tako so dolgo časa borbo proti igram na srečo utemeljevali na spodkopavanju delovnih navad, saj naj bi igre na srečo podpirale materializem in »instant« zaslužkarstvo.³ Ponujanje iger na srečo je zaradi same svoje narave v določenih državah še vedno popolnoma prepovedano. Tako je v zalivskih državah kot so Saudova Arabija, Oman, Bahrajn in v drugih državah, kjer šeriatsko pravo še vedno igra zelo veliko vlogo. Ni namreč dovoljeno sprejeti neupravičene koristi, kar predstavlja tudi dohodek iz dejavnosti prirejanja iger na srečo.⁴ Na zahodu se pa v zadnjih desetletjih vedno bolj uveljavlja kot način zabave, ki jo s prepovedjo ni mogoče preprečiti in ki svoje škodljive posledice upraviči z visokimi donosi, delež katerih gre pogosto v dobre namene. Tako množica škodljivih posledic kot tudi nemožnost izkoreninjanja igranja iger na srečo pa opravičuje strogo regulacijo področja, s čimer se vzpostavi igranje v urejenem okolju, ki omogoča omejevanje negativnih posledic igranja.

Škodljivost iger na srečo lahko v grobem delimo na dve skupini, glede na to, na koga učinkujejo.⁵ Potencialno škodljive so za posameznika (zasebni stroški) bodisi tistega, ki sodeluje pri igri na srečo, bodisi za druge posameznike, na katere vpliva prvi. Na prvega vpliva predvsem možnost razvitja zasvojenosti z igrami na srečo ter tveganje, ki ga nosi vsak potrošnik. Na posameznika,⁶ ki se iger na srečo ne poslužuje, pa lahko vpliva prvi predvsem z izvrševanjem kaznivih dejanj, kamor ga lahko privede zasvojenost, z nevračanjem dolgov in drugimi stroški financiranja (kot je to npr. strošek izterjave dolgov).⁷ Za družbo je teh škodljivih vidikov še več. Škodljive posledice igranja iger na srečo se namreč ničkolikokrat socializirajo in se tako predstavijo kot negativne eksternalije, ki jih mora odpravljati družba. Omejili se bomo predvsem na naslednje negativne eksternalije: kriminaliteta, ki nastane kot posledica zasvojenosti; drugi družbeni stroški, ki so povezani z zasvojenostjo; izvrševanje drugih kaznivih dejanj preko prirejanja in igranja iger na srečo ter drugi družbeni stroški.

Zakaj se pravna študija iger na srečo sploh spušča v negativne učinke iger na srečo? Negativni vplivi iger na srečo so glavni razlog, zakaj ureditev ni harmonizirana na ravni unije, saj je Sodišče Evropske unije v več svojih sodbah poudarilo prav negativne eksternalije,

² Hörnle, Zammit (2010) Cross-border Online Gambling Law and Policy, str. 10.

³ Littler (2011) Member States versus the European Union: The Regulation of Gambling, str. 41.

⁴ Brodrick, Karim, Cheblak, An introduction to Shari'a succession v: Trusts & Trustees, 14 (2008), 7, str. 476.

⁵ Zagoršek, Jaklič, Zorić (2008) Analiza in usmeritve glede primerne obsega ponudbe klasičnih in posebnih iger na srečo v Sloveniji, str. 185.

⁶ Te stroške bom obravnaval skupaj s stroški, ki jih posameznik povzroča s svojo zasvojenostjo, saj so zgolj druga plat istega kovanca.

⁷ Zagoršek, Jaklič, Zorić (2008) Analiza in usmeritve glede primerne obsega ponudbe klasičnih in posebnih iger na srečo v Sloveniji, str. 187.

ki preprečuje, da bi v okviru notranjega trga⁸ in vzpostavljanja konkurence poenotili standarde ureditve iger na srečo.

Tako je sodišče v primeru Schindler ugotovilo, da je omejevanje svobode opravljanja storitev upravičljivo z namenom zaščite potrošnikov ter javnega reda.⁹ Države v različnih sodbah navajajo različne negativne učinke,¹⁰ pri čemer jim sodišče zaradi raznolikosti pogledov na igre na srečo, na katere vplivajo različni kulturni, etični in zgodovinski faktorji, pušča široko polje proste presoje. Kot je sodišče to izpostavilo v primeru Läära so te cilji pomembni pri presoji sorazmernosti ukrepa, s tem da morajo biti resnični in ne zgolj zatrjevani.¹¹ Iz tega razloga je potrebno globlje razumevanje negativnih učinkov, da lahko legitimno ocenimo regulacijo s strani države ter s tem povezano nelegalno konkurenco, ki se j razmahnila s pojavom spletnih iger na srečo.

3.1. NEGATIVNI VPLIVI NA POSAMEZNIKA

Zasvojenost z igrami na srečo

Zasvojenost z igrami na srečo je za posameznika gotovo najhujša negativna eksternalija dovoljenosti iger na srečo.¹² V preteklosti je bila to glavna težava igralništva tako imenovanih posebnih iger na srečo.¹³ V dobi informatizacije družbe se tudi igranje iger na srečo seli na medmrežje. Internetno igranje iger na srečo pa predstavlja večjo nevarnost tudi v oziru tako imenovanih klasičnih igrar na srečo.¹⁴, ¹⁵ V ZIS definicije posamičnih klasičnih iger na srečo ni.

⁸ Tu gre največkrat za prost pretok storitev: Glej vodilni case SES v primeru C-275/92 HM Customs and Excise v Schindler. Občasno je v aspektu iger na srečo lahko problematična tudi svoboda ustanovitve sedeža ter prost pretok blaga (C-65/05 Commission v Greece).

⁹ C-275/92 HM Customs and Excise v Schindler

¹⁰ Tako v primeru C-124/97 Markku Juhani Läära, Cotswold Microsystems Ltd and Oy Transatlantic Software Ltd v Kihlakunnansyyttäjä (Jyväskylä) and Suomen valtio (Finnish State). Finska je v tem primeru zagovarjala, da želijo s svojo zakonodajo omejiti izkoriščanje strasti pri ljudeh do igranja iger na srečo in omejiti tveganje kaznivih dejanj. V primeru C-67/98 Questore di Verona v Diego Zenatti Italija poudarja cilj svoje zakonodaje, ki je v tem, da se izogiba kriminalu ter škodljivim posledicam za posameznika in družbo. V primeru C-42/02 Diana Elisabeth Lindman Finska tokrat poudarja, da je obdavčenje tujih loterijskih dobitkov v luči preprečevanja pranja denarja.

¹¹ C-243/01 - Gambelli in ostali. V tem primeru je Italija zatrjevala cilje omejevanja strasti pri igranju iger na srečo, a je hkrati igranje pri ponudnikih obsežno oglaševala, kar kaže na zaščitniške cilje Italije.

¹² Hörnle, Zammit (2010) Cross-border Online Gambling Law and Policy, str. 11

¹³ Glej tretje poglavje ZIS.

¹⁴ Glej drugo poglavje ZIS.

¹⁵ Glej npr. virtualni športi, URL: <https://www.e-stave.com/Derbi/Default.aspx>.

Tako se pojavlja vprašanje, kam bi uvrstili novejšje oblike iger na srečo na medmrežju,¹⁶ ki pri nas zaradi zadržanega odnosa do liberalizacije klasičnih iger na srečo,

še niso dovoljene¹⁷ in ki imajo, ko pride do potenciala zasvojenosti s strani takšnih iger, sicer karakteristike posebnih iger na srečo.¹⁸

Relevantnost zasvojenosti je prikazana s tem, da je patološko hazardiranje uvrščeno na mednarodno klasifikacijo bolezni,¹⁹ ki jo izdaja Svetovna zdravstvena organizacija. Opisuje jo kot motnjo, ki jo predstavljajo pogoste ter ponavljajoče se serije igranja iger na srečo, ki obvladujejo pacientovo življenje do te mere, da povzročijo škodo njegovim družbenim, delovnim, denarnim in družinskim vrednotam in zavezam.²⁰ Poleg tega poznamo še problematične igralce iger na srečo, ki njim in njihovi okolici igranje iger na srečo povzroča resne negativne učinke.²¹

To sta dve stopnji, ki ju v literaturi, ki obravnava težave posameznikov z zasvojenostjo z igrami na srečo, srečamo najpogosteje. Vendar pa obstajajo tudi drugačne klasifikacije, ki še bolje predstavljajo postopno magnitudo zasvojenosti.

¹⁶ V ZDA se je pojavil tip igre, ki se imenuje daily fantasy sports, kjer si participanti igre izberejo ekipo in sodelujejo v ligi, kjer se odrežejo v skladu z dejansko predstavo posamičnih igralcev v realnosti. Za razliko od navadnih fantasy sports, ki so trajali čez celotno sezono pa daily fantasy sports (kot se je uveljavilo pri dveh glavnih ponudnikih FanDuel in DraftKings) trajajo zgolj en dan, tako da sodelujoči stavijo zjutraj na ekipo in zvečer se dobitki že razdelijo. Problematično je tudi obravnavanje stav na različne športe, kot so Defence of the Ancients, League of Legends in Counter-strike: Global offensive. Za več informacij glej v: H. Stark, What Is Daily Fantasy Sports And Why Is Everyone So Obsessed With It? URL:

<https://www.forbes.com/sites/haroldstark/2017/12/09/what-is-daily-fantasy-sports-and-why-is-everyone-so-obsessed-with-it/#960dc321be3a>.

¹⁷ Dovoljene so zgolj igre, ki so objavljene na spletni strani ministrstva za finance. URL:

http://www.mf.gov.si/si/delovna_podrocja/igre_na_sreco/klasicne_igre_na_sreco/trajno_prirejanje/.

¹⁸ Več o tem glej spodaj.

¹⁹ Medicina za preverjanje obstoja patološkega igranja iger na srečo pri pacientu uporablja različne metode. Ena izmed njih, ki jih navaja Jeriček et al. v svojem članku, so merila DSM-IV, od katerih jih mora biti izpolnjenih vsaj pet, da pacient obvelja kot patološki hazarder: oseba je prezaposlena s hazardiranjem (s podoživljanjem preteklih izkušenj, z načrtovanjem naslednjih epizod ali razmišljanjem o načinih, kako pridobiti denar za potrebe hazardiranja); 2. oseba potrebuje hazardiranje z vedno večjimi vsotami denarja, da doseže želeno stopnjo vznburjenja; 3. oseba je bila večkrat neuspešna v svojih poskusih, da bi nadzorovala, zmanjšala ali prekinila svoje hazardiranje; 4. oseba postane nemirna ali razdražljiva, ko se poskuša njeno hazardiranje omejiti ali prekiniti; 5. hazardiranje kot način umika pred problemi ali kot način za uravnavanje disforičnega razpoloženja (sproščanje občutkov nemoči, krivde, anksioznosti, depresivnosti); 6. ko oseba izgubi denar, se pogosto vrača, da bi poravnala dolg; 7. oseba laže družinskim članom, terapevtom in drugim, ki želijo razkriti, kako močno je vpeta v hazardiranje; 8. oseba je poskusila pridobiti sredstva tudi s pomočjo kaznivih dejanj, kot so kraja in goljufija; 9. oseba je zaradi hazardiranja ogrozila ali izgubila pomemben odnos, službo ali možnost poklicne kariere; 10. oseba se zanaša na druge, da bodo zagotovili denar oz. reševali finančno situacijo, ki je nastala zaradi hazardiranja. Glej v: Jeriček, Čebašek-Travnik, Dernovšek, Patološko hazardiranje na slovenskem: Anketiranje Psihiatrov v Zdravstveno varstvo, 2005, 44, str. 128.

Svetovna zdravstvena organizacija, International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems 10th Revision: F63.0 - Pathological gambling,

URL:<http://apps.who.int/classifications/icd10/browse/2016/en#/F63.0>.

²¹ Zagoršek, Jaklič, Zorič (2008) Analiza in usmeritve glede primerne obsega ponudbe klasičnih in posebnih iger na srečo v Sloveniji, str. 181.

Za to se uporabljajo različni indeksi, eden izmed katerih je tudi Problem Gambling Severity Index (PGSI), ki razdeljuje spekter igralcev iger na srečo na 4 kategorije:²²

Kategorija 0 (osebe, ki ne igrajo) predstavlja igralce, ki so na posebnem testu dosegli rezultat 0 in v prejšnjem letu niso igrali iger na srečo;

Kategorija I (neproblematični igralci) predstavlja igralce, ki so na posebnem testu dosegli rezultat 0 in so v prejšnjem letu igrali igre na srečo. V isto kategorijo spadajo tudi igralci, ki so dosegli na testu rezultat 1 ali 2, kar pomeni, da so utrpeli zgolj manjše posledice, vendar obstaja tveganje, da se v prihodnosti pojavijo večje težave (igralec nizkega tveganja).

Kategorija II (igralec zmernega tveganja) predstavlja igralce, ki so na testu dosegli 3 do 7 točk in so že doživeli določene negativne posledice iger na srečo ter pri njih obstaja tveganje za še hujše posledice.

Kategorija III (izjemno težaven igralec) so osebe, ki jim umanjka vsakršna kontrola nad njihovim igranjem in so zaradi tega doživeli hujše posledice ter so na testu dosegli rezultat od 7 do 10. To kategorijo bi lahko ocenili kot patološke igralce iger na srečo.

V deležu vseh ljudi zasvojenost z igrami na srečo ni tako pogosta, saj v različnih državah sveta znaša od 0,2 odstotka pa do malo več kot 5 odstotkov.²³ V Sloveniji raziskave odvisnosti v deležu vseh prebivalcev še niso bile izvedene, vendar pa se ocene izpred desetih let gibajo okoli 1 odstotka.²⁴ Slovenska industrija iger na srečo je namreč izjemno izvozno naravnana, saj je kar 90 odstotkov vseh igralcev v igralnicah in igralnih salonih tujcev.²⁵ Hkrati igralnice in igralni saloni od tradicionalnih iger na srečo, ki se ne izvajajo preko spleta, predstavljajo največjo nevarnost za pojav zasvojenosti.²⁶ To je iz vidika ekonomskih učinkov za Slovenijo zelo dobro, saj pozitivni učinki igralništva v družbi presegajo negativne le, če je igralništvo izvozno usmerjeno.²⁷

²² Turner, Preston, Saunders, McAvoy, Jain, The Relationship of Problem Gambling to Criminal Behavior in a Sample of Canadian Male Federal Offenders v: Journal of Gambling Studies, 2009, 25, str. 154.

²³ Tako je v Veliki Britaniji delež zasvojenih igralcev med 0,5 in 0,6 odstotkov, na Norveškem 0,2 odstotka ter od 0,5 do 0,6 odstotka na Švedskem, na Novi Zelandiji in v Švici ter 3,5 odstotka v ZDA. Več kot to znaša delež zasvojenih igralcev le v majhnih in zgoščenih državah kot so Singapur (4,1 odstotka), Macao (4,3 odstotka) in Hong Kong (5,3 odstotka). Glej v: Hörnle, Zammit (2010) Cross-border Online Gambling Law and Policy, str. 13.

²⁴ Zagoršek, Jaklič, Zorić (2008) Analiza in usmeritve glede primerne obsega ponudbe klasičnih in posebnih iger na srečo v Sloveniji, str. 35.

²⁵ Ibid., str. 128.

²⁶ V svoji raziskavi iz leta 2005 Jeriček et al. Ugotavljajo, da je skoraj 86 odstotkov pacientov, ki so iskali pomoč zaradi zasvojenosti, dobilo svoje stanje z obiskom igralnic ali igralnih salonov. Vendar pa se zna to razmerje z razmahom internetnih klasičnih iger na srečo spremeniti, ki so izjemno zasvojljive. Glej v: Jeriček, Čebašek-Travnik, Dernovšek, Patološko hazardiranje na slovenskem: Anketiranje Psihiatrov v: Zdravstveno varstvo, 2005, 44, str. 130.

²⁷ Zagoršek, Jaklič, Zorić (2008) Analiza in usmeritve glede primerne obsega ponudbe klasičnih in posebnih iger na srečo v Sloveniji, str. 25.

Če primerjamo pogostost zasvojenosti z igrami na srečo s prekomernim opijanjem z alkoholom, ki prav tako predstavlja zelo visoke družbene stroške, je slednja kar 13-krat višja.²⁸ Vendar pa bi bilo potrebno opraviti takšno oceno tudi sedaj, ko so internetne igre na srečo že v polnem razmahu. Po ocenah istih avtorjev naj bi se s tem delež zasvojenosti kar podvojil.²⁹

Kljub relativni redkosti zasvojenosti z igrami na srečo ima ta pojav, ko se zgodi, tako za posameznika kot tudi za družbo kot celoto, na dolgi rok uničujoče posledice.

Zelo hitro po razvitju takšne zasvojenosti se začne poznati na njegovem delovnem okolju. Posameznik ima namreč zmanjšan nivo koncentracije, manj časa preživi ob delu, hkrati se zmanjša tudi sodelovanje in zaupanje med sodelavci.³⁰ Vse to lahko seveda kulminira v izgubi službe, ki bo posameznika poslalo zgolj še globlje v težave, saj bo izgubil svoj glaven vir financiranja igranja iger na srečo.

Zaradi tega patološkega hazarderja zasvojenost vodi v porabo privarčevanega denarja, v prodajo svojega premoženja, nakopičenje dolgov, ki ničkolikokrat prihaja do njih po nemoralno visokih obrestnih merah in na koncu lahko rezultira v osebnem stečaju posameznika.³¹ S tem ko oseba pade globoko v dolgove, se pri njej pojavi želja, da bi z visokim dobitkom odplačala te dolgove, zaradi česar povečuje svoje vložke in posledično pade v še višje dolgove.³²

Patološki hazarderji se pogosto po izčrpanju lastnih sredstev zatečejo k izvrševanju kaznivih dejanj, s katerimi pridobivajo sredstva za nadaljnje igranje. Kot navajajo v pregledu literature Turner et al.³³ je med tistimi, ki iščejo pomoč pri zdravljenju odvisnosti kar med eno tretjino do dve tretjini takšnih, ki so v povezavi s svojo odvisnostjo izvršili kaznivo dejanje. V svoji raziskavi ugotavljajo,³⁴ da je med zaporniško populacijo kar 65,2 odstotka obsojenih patoloških igralcev izvršilo kaznivo dejanje iz razloga iger na srečo.

Zaporniki so navajali predvsem razloge, da so izvrševali kazniva dejanja, da bi odplačali dolgove, ki so jim nastajali zaradi igranja iger na srečo.

²⁸ Delež prekomernega pitja alkohola v celotnem prebivalstvu namreč znaša kar 13,4 odstotke. Glej v: Ibid., str. 36.

²⁹ Ibid., str. 35.

³⁰ Perese, Bellringer, Abbott (2005) Literature Review to Inform Social Marketing Objectives and Approaches, and Behaviour Change Indicators, to Prevent and Minimise Gambling Harm, Final Report, str. 32.

³¹ Ibid., str. 33.

³² Rusjan (2012) Igre na srečo, družbena škoda in kriminaliteta, magistrska naloga, str. 87.

³³ Turner, Preston, Saunders, McAvoy, Jain, The Relationship of Problem Gambling to Criminal Behavior in a Sample of Canadian Male Federal Offenders v: Journal of Gambling Studies, 2009, 25, str. 154.

³⁴ Ibid., str. 162.

Prav tako jih je veliko poudarilo, da jih je tudi sam kriminal spodbujal k igranju iger na srečo, zaradi česar so se znašli v začaranem krogu.³⁵ Ravno zaradi tega, kot navajajo v pregledu literature Turner et al., je večina izvršenih kaznivih dejanj s strani patoloških igralcev premoženjskih.³⁶

Izvrševanje kaznivih dejanj lahko hazarderja hitro vodi v kazenski postopek, česar posledica je pogosto tudi kazen, s čimer si s svojim vedenjem močno škoduje. Vendar pa s tem seveda škoduje tudi drugim posameznikom, proti katerim izvršuje kazniva dejanja, ter družbi kot celoti s povzročanjem stroškov pravosodja ter drugih stroškov, ki so težje izmerljivi (npr. ob povečanem kriminalu v določenih delih mest se znižuje vrednost nepremičnin...).³⁷ O tem bo več govora v delu, ki ga bom posvetil negativnim vplivom na družbo kot celoto.

Negativne posledice za samega hazarderja in na druge posameznike se močno prepletajo, ko pride do učinkov zasvojenosti na igralčeve osebne odnose.

Igranje vpliva na njegove odnose z družino, delodajalcem ter drugimi ljudmi. Prekomerno igranje iger na srečo pogosto vodi k zavajanju partnerja, k prepirom z njim, nasilju v družini, odtujenosti in ločitvi. Svoje otroke patološki igralci pogosto začnejo zanemarjati in zlorabljati. Takšno problematično razmerje z njihovimi otroci pogosto vodi v vedenjske težave otrok, kar tudi njih v odraslih letih vodi k vedenju, ki je škodljivo za njihovo zdravje.³⁸

Kot navajajo Perese et al. v zaključnem poročilu o problematičnem hazardiranju, ima 83 odstotkov problematičnih hazarderjev v svojem življenju vsaj eno osebo, ki ima težavo s prekomernim igranjem iger na srečo.³⁹

Vse te težave hazarderja po navadi pripeljejo do depresije, anksioznosti ter k drugim boleznim, ki so povezane s stresnim življenjem⁴⁰ in lahko rezultira v uspešnem ali neuspešnem poskusu samomora. Goodman tu navaja študijo, ki prikazuje samomorilnost med patološkimi hazarderji kar od pet do desetkrat večja od ostale populacije.⁴¹

Elemente, ki prispevajo k večji zasvojenosti z igrami na srečo, je več in jih v grobem lahko delimo v dve skupini: v zunanje in notranje dejavnike. Zunanje delimo naprej na situacijske ter strukturne značilnosti iger na srečo.

³⁵ Ibid., str. 163.

³⁶ Ibid., str. 154.

³⁷ Tako Goodman na primeru Atlantic City Glej v: Goodman, The Luck Business: The Devastating Consequences and Broken Promises of America's Gambling Explosion, str. 25.

³⁸ Perese, Bellringer, Abbott (2005) Literature Review to Inform Social Marketing Objectives and Approaches, and Behaviour Change Indicators, to Prevent and Minimise Gambling Harm, Final Report, str. 35-36.

³⁹ Ibid., str. 36.

⁴⁰ Ibid., str. 32.

⁴¹ Goodman, The Luck Business: The Devastating Consequences and Broken Promises of America's Gambling Explosion, str. 51.

Prva skupina elementov, ki določajo problematičnost določenih iger na srečo so situacijske značilnosti, ki vključujejo predvsem faktorje kot sta dostopnost iger na srečo ter njihovo oglaševanje.⁴² Bližje kot je osebi priložnost igranja iger na srečo, večja bo verjetnost razvoja zasvojenosti. Iz tega razloga so najbolj škodljivi igralni avtomati v barih in drugih lokalih, ki omogočajo priložnostno igranje.⁴³

Vendar pa tu ne moremo dostopnosti igranja enačiti s številom igralnih avtomatov v regiji ali njihovo oddaljenostjo. Tu so po navedbah Zagorška et al. prav tako izjemno pomembni faktorji, kot so odpiralni čas, omejitve igranja ter nevšečnosti pri vstopu, možnost parkiranja, javnega prevoza ter splošna lokacija. Ali drugače: Več stroškov predstavlja posamezniku pot do igranja igre na srečo, manjša je verjetnost, da se bo pri njemu razvila zasvojenost. Kot faktorje pa v svoji raziskavi navajajo tudi uveljavljenost igralništva.⁴⁴ V okolju, kjer igralništvo prej ni bilo prisotno, je potreben določen čas, da se skupnost aklimatizira na njegov obstoj z različnimi formalnimi in neformalnimi kontrolnimi mehanizmi ter moralnimi sankcijami, ki preprečujejo prekomerno igranje.⁴⁵

Ravno dostopnost je tisti element, ki predstavlja izjemno nevarnost razvoja zasvojenosti s spletnimi igrami na srečo. Temu je predvsem tako, ker je dostop do igranja izjemno preprost, saj je možen vedno, ko ima oseba dostop do interneta. K temu prispevata tudi uporaba kreditnih kartic za plačevanje ter anonimnost na internetu, zaradi česar se stigmatizacija oz. drugačna družbena kontrola nad zasvojenostjo z igrami na srečo se ne pojavi, dokler ni že prepozno.⁴⁶ K temu prispeva tudi samo udobje domačega kavča, saj mu omogoča nenadzorovan prostor užitka. Tako lahko prosto zraven igranja kadi, pije alkohol in se poslužuje drugih prepovedanih drog.

Glede oglaševanja naj bo na te točki poudarjeno zgolj to, da ne delujejo zgolj v negativno smer. Ustrezni programi izobraževanja javnosti ter podporne storitve za problematične igralce lahko namreč močno prispevajo k zmanjšanju zasvojenosti v populaciji. Tako Volberg navaja, da se je pojav zasvojenosti pri igralcih iger na srečo v Oregonu, kjer so več sredstev namenili preventivnim storitvam zmanjšalo iz 3,3 na 2,3 odstotka populacije.⁴⁷ Pri tem je zaskrbljujoče dejstvo, da pri nas ministrstvo za zdravje nima nobene politike na področju boja zoper zasvojenost z igrami na srečo. Na svoji spletni strani pod zavihkom preprečevanje tveganih vedenj in zasvojenosti izpostavlja zgolj boj proti tobaku, alkoholu in prepovedanim drogam, medtem ko zasvojenosti z igrami na srečo niti ne omeni.⁴⁸

⁴² Littler (2011) Member States versus the European Union: The Regulation of Gambling, str. 44.

⁴³ Zagoršek, Jaklič, Zorič (2008) Analiza in usmeritve glede primerne obsega ponudbe klasičnih in posebnih iger na srečo v Sloveniji, str. 29.

⁴⁴ Ibid., str. 30.

⁴⁵ Ibid, str. 32.

⁴⁶ Littler (2011) Member States versus the European Union: The Regulation of Gambling, str. 45, 46.

⁴⁷ Zagoršek, Jaklič, Zorič (2008) Analiza in usmeritve glede primerne obsega ponudbe klasičnih in posebnih iger na srečo v Sloveniji, str. 31.

⁴⁸ Ministrstvo za zdravje, Preprečevanje tveganih vedenj in zasvojenosti (tobak in povezani izdelki, alkohol, droge), URL:

Ministrstvo je sicer v Javnem razpisu za sofinanciranje programov varovanja in krepitev zdravja za leta 2017, 2018 in 2019 financiralo programe preprečevanja rabe, škode in odvisnosti zaradi dovoljenih in prepovedanih drog ter nekemičnih zasvojenosti,⁴⁹ vendar pa je izmed 29 programov zgolj eden, ki se ukvarja specifično z ozaveščanjem glede zasvojenosti z igrami na srečo.⁵⁰

Iz zgoraj navedenih razlogov, je potrebna še toliko večja previdnost pri liberalizaciji ureditve iger na srečo, saj preventivnih mehanizmov proti zasvojenosti v Sloveniji nimamo vzpostavljenih. Prav tako je kurativa na tem področju zelo slaba. Po opravljenih intervjujih s petdesetimi psihiatri, jih je namreč zgolj trinajst odgovorilo pritrdilno na vprašanje, ali bi bili pripravljeni izvajati terapijo na osebi, ki je zasvojena z igrami na srečo.⁵¹

Poseben program zdravljenja od zasvojenosti se v Sloveniji nahaja zgolj v Zdravstvenem domu Nova Gorica, ki pa ni financiran s strani zdravstvenega zavarovanja in mora zdravstveni dom za obratovanje programa letno zagotoviti več kot 60.000 evrov,⁵² pri čemer do 60 odstotkov sredstev krije občina Nova Gorica.⁵³

Druga skupina elementov, ki narekuje previdnost pri igranju so strukturne značilnosti iger na srečo. Kot navaja Littler (2011) so to v objektivnem smislu možnost stavljenja na več dogodkov na enkrat, interval izplačevanja ter spretnost, ki se objektivno zdi, da je potrebna. Vendar pa imajo takšne lastnosti še večji vpliv na igralca, ko je njegova vrednostna presoja zamegljena. V tem primeru bo k nadaljnji igri igralca nagovarjala tudi njegova subjektivna presoja potrebnosti spretnosti za pridobitev nagrade, prav tako pa ga bodo k temu nagovarjale tudi manjše zmage, več skorajšnjih zmag in uporaba žetonov namesto pravega denarja.⁵⁴ Pri tem imajo veliko potenciala za razvoj zasvojenosti internetne igre na srečo, pri katerih je oblikovanje zasnove iger neomejena, enak učinek kot igranje z žetoni ima plačevanje s kreditno kartico, ki je nujni pogoj za igranje preko spleta.

http://www.mz.gov.si/si/delovna_podrocja_in_prioritete/javno_zdravje/preprecevanje_tveganih_vedenj_in_zasvojenosti_tobak_in_povezani_izdelki_alkohol_droge/.

⁴⁹ Ministrstvo za zdravje, Poročilo o upravičencih sredstev, Javni razpis za sofinanciranje programov varovanja in krepitev zdravja za leta 2017, 2018 in 2019 URL:

http://www.mz.gov.si/fileadmin/mz.gov.si/pageuploads/javno_zdravje_2015/razpis_2017_18_19/krepitev_zdravja/Porocilo_o_upravicencih_javnega_razpisa_220817.pdf

⁵⁰ S projektom Ne zakockaj svoje prihodnosti želi zavod Etnika mlade opozarjati na nevarnosti hazardiranja ter jim v zvezi s tem nuditi potrebno pomoč (gostom njihove spletne strani je na voljo live chat s svetovalcem, linija za pomoč, kalkulator stroškov igranja iger na srečo ter možnost posveta s psihoterapevtom). Vse to in še več glej na URL: <http://www.mladihazarder.si/si>.

⁵¹ Jeriček, Čebašek-Travnik, Dernovšek, Patološko hazardiranje na slovenskem: Anketiranje Psihiatrov v: Zdravstveno varstvo, 2005, 44, str. 131.

⁵² Zdravstveni dom Nova Gorica, Zdravljenje odvisnosti od iger na srečo, URL: <https://www.zd-go.si/ambulante/zdravljenje-odvisnosti/#od%20iger%20na%20sre%C4%8D>.

⁵³ Mestna občina Nova Gorica, Javni razpis za sofinanciranje programov s področja zasvojenosti v Mestni občini Nova Gorica v letu 2018, URL: <https://www.nova-gorica.si/za-obcane/razpisi/2017121809253448/>, glej tudi v: Cizelj, Odgovorno igralništvo – odvisno od volje koncesionarjev v: Pravna praksa, Pravna Praksa, 28 (2009), 12, str. 18.

⁵⁴ Littler (2011) Member States versus the European Union: The Regulation of Gambling, str. 45.

Notranji dejavniki pa so za razliko od zunanjih tisti, ki so odvisni od posameznika. Delimo jih na mentalne, čustvene, biološke ter socialne dejavnike. Mentalni predstavljajo prepričanje, ki ga oseba ima (npr. praznoverje, povezano z zmagovanjem, iluzija kontrole ter nerazumevanje osnov verjetnosti). Ta faktor je v primerjavi z drugimi odvisnostmi pri zasvojenosti z igrami na srečo izjemnega pomena. Čustveni faktorji so določene osebnostne poteze, ki povzročajo osebi težave s čustvovanjem (npr. socialna osamljenost ter nizka stopnja samozaupanja). Biološki dejavniki predstavljajo biološka stanja, ki povečajo verjetnost razvoja zasvojenosti (težava z obvladovanjem impulzov ter prekomerna senzitivnost za endorfinsko stimulacijo). Zadnji izmed notranjih dejavnikov so socialni, ki predstavljajo elemente, ki jih osebe prevzamejo iz družbe. Tu ima izjemen pomen družina v času igralčeve mladosti.⁵⁵

Nevarnost prevare

Nevarnost prevare se je povečala vzporedno z razmahom spletnih iger na srečo. Gre za tveganje, ki ga nosi vsak potrošnik, ki nakupuje prek spleta. Pri nakupovanju prek spleta je namreč vedno prisotna nevarnost, da ponudnik storitve ne bo opravil svojega dela obveznosti. V primeru iger na srečo to pomeni, da dobitkov ne bo izplačal.⁵⁶

Vendar pa je treba biti pri tem previden, saj potrošniška direktiva⁵⁷ v c točki tretjega odstavka tretjega člena in posledično tudi Zakon o varstvu potrošnikov (ZVPot, Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUE, 126/07, 86/09, 78/11, 38/14, 19/15 in 55/17 – ZKotI) v četrti točki prvega odstavka 43.a člena izključuje uporabo posebnih pravil za sklenitev pogodb na daljavo v primeru iger na srečo. To pomeni, da se za pravila neizpolnitve in odstopa od pogodbe uporabljajo splošna pravila obligacijskega prava, saj v ZIS specialna ureditev ni predvidena.

Kljub temu, da gre tu prvotno za zadevo civilnega prava, ta tveganja predstavljajo tematiko, s katero se ukvarja kazensko pravo.

To je bolj očitno v primeru drugih dejanj prevar potrošnikov, za katere ponudnik ustanovi lažno spletno stran, na katerem ponuja privlačne nagrade in visoke možnosti zmage. Pogosto gre v takih primerih za namen kraje identitete, kar lahko ponudnik kasneje uporabi za izvrševanje novih kaznivih dejanj (npr. dostop do spletnih strani z otroško pornografijo) ali za krajo podatkov kreditne kartice. Država, če želi vzpostaviti varno igranje na spletu, mora zato poskrbeti za pravne in dejanske mehanizme preganjanja takšnih prevar.⁵⁸

⁵⁵ Zagoršek, Jaklič, Zorič (2008) Analiza in usmeritve glede primerne obsega ponudbe klasičnih in posebnih iger na srečo v Sloveniji, str. 183.

⁵⁶ Littler (2011) Member States versus the European Union: The Regulation of Gambling, str. 48.

⁵⁷ Direktiva 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o pravicah potrošnikov, spremembi Direktive Sveta 93/13/EGS in Direktive 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 85/577/EGS in Direktive 97/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 304 z dne 21. 11. 2011, str. 64)

⁵⁸ Hörnle, Zammit (2010) Cross-border Online Gambling Law and Policy, str. 18.

3.2. NEGATIVNI VPLIVI NA DRUŽBO

Družbeni stroški povezani z zasvojenostjo z igrami na srečo

Družbeni stroški, ki so v povezavi z zasvojenostjo z igrami na srečo so izjemno razvejana kategorija. Vanje se vštevajo vsi negativni vplivi, ki jih ima zasvojeni posameznik na družbo kot celoto. Pri tem je treba razlikovati družbene stroške, ki pomenijo zmanjšanje koristi celotne družbe od transferjev znotraj družbe. To namreč pomeni, da je resda eden deležnik družbe na slabšem, vendar ima hkrati drugi deležnik od tega korist. V tem primeru ostane blaginja v družbi kot celoti enaka.⁵⁹

Te stroške v svoji študiji Zagoršek et al.⁶⁰ delijo na pet glavnih skupin. Prva skupina so stroški, ki prizadenejo ozek krog zasvojenega posameznika. Tu imajo pred očmi trpljenje partnerja ter otrok in vse posledice, ki izhajajo ven iz tega. Kot je bilo že zgoraj omenjeno zasvojeni posameznik pogosto izrablja zaupanje svoje družine, da bi lahko nadaljeval z igranjem. Pogosto jih tudi psihično in fizično nadleguje ter pretepa.

Kot je bilo tudi že predstavljeno zgoraj kot socialni faktor zasvojenosti posameznika, zasvojenost starša pogosto vodi do zasvojenosti otrok z igrami na srečo ali drugačnim odklonskim dejanjem. To lahko pomeni, da bo tudi naslednji rod povzročal dodatne stroške družbi. V to skupino spadajo tudi vsi stroški, ki so povezani z razpadom družine. Takšni stroški so vsi stroški povezani z ločitvami (npr. stroški sodnih postopkov, delovanja upravnih organov) ter stroški povezani s samomori, ki so pri zasvojenosti s hazardiranjem pogosti. Po študiji izvedeni v ZDA s strani Shepard et al. So povprečni stroški samomora 1.329.553 \$, izguba produktivnosti posameznika pa pri tem predstavlja kar 97,1 odstotka vseh stroškov.⁶¹

Naslednja skupina stroškov je povezana z izgubo delovne vneme posameznika ter izgube koncentracije zaradi zasvojenosti. Patološki hazarder zato izgubi velik del svoje produktivnosti na delovnem mestu. Kot je bilo zgoraj že omenjeno, je pogost pojav tudi, da oseba sploh ne hodi več v službo, zaradi česar jo hitro izgubi, kar prinese za družbo dodatne stroške. Thompson et al. so v svojem članku prišli do izračuna, da je v zvezni državi Wisconsin samo zaradi izgube produktivnosti in nezaposlenosti posameznika družba prikrajšana letno kar za 1398 \$, s tem, da je bila raziskava opravljena v času, ko je bilo v državi dovoljena zgolj loterija ter stave na pasje dirke.⁶² Ko hazarderja delodajalec odpusti pa to pomeni nove stroške, saj se mora namesto opravljanja svoje dejavnosti posvečevati postopkom v zvezi z odpuščanjem ter, kar povzroča še večji strošek, iskati novega kandidata za delovno mesto, ki ga je zasedal patološki hazarder.

⁵⁹ Zagoršek, Jaklič, Zorić (2008) Analiza in usmeritve glede primerne obsega ponudbe klasičnih in posebnih iger na srečo v Sloveniji, str. 185.

⁶⁰ Glej tabela, ibid., str. 187.

⁶¹ Shepard, Gurewich, Lwin, Reed, Silverman, Suicide and Suicidal Attempts in the United States: Costs and Policy Implications v: Suicide and Life-Threatening Behavior 46 (2016), 3, str. 355-356.

⁶² Thompson, Gazel, Rickman, Social and Legal Costs of Compulsive Gambling v Gaming Law Review, 1 (1997), 1, str. 87.

Zasvojeni posamezniki predstavljajo stroške tudi za zdravstveni sektor. Kot je bilo že omenjeno, pri nas stroški v povezavi z zdravljenjem zasvojenosti niso kriti s strani zdravstvenega zavarovanja. Določen znesek dobijo zgolj s strani občine Nova Gorica. Vendar pa gre v tem primeru le za transfer znotraj družbe. Strošek nastane s tem, da oseba, ki se zdravi od zasvojenosti, porablja čas zdravnika, ki bi lahko zdravil druge paciente.

Oseba, ki je zasvojena z igrami na srečo, ima po navadi nabrane visoke dolgove. V zvezni državi Wisconsin naj bi povprečni dolg patološkega hazarderja znašal kar 47.000 \$.⁶³ S tem se kot strošek pojavi cena izterjave, ki pri osebah, ki so že vse zapravili zaradi svoje razvade, ni preprosto. Te stroške sestavljajo predvsem stroški sodišč ter zasebnih rubežev.

Zadnja kategorija stroškov so vsi stroški, ki nastanejo iz naslova varnosti. Ker so patološki igralci iger na srečo pogosto na določeni točki svoje kriminalne kariere razkrinkani zaradi izvrševanja kaznivih dejanj, to postavlja stroške družbi, ki jih drugače ne bi trpela. Tu gre predvsem za stroške delovanja sodišč, zaporov in policije.

Slednja mora zaradi povečanega izvrševanja kaznivih dejanj poskrbeti tako za pregon storilcev kot tudi za dodatno varnost v delih, kjer je gostota igralnic večja. Thompson et al. ocenjujejo to vrsto stroškov na 1765 \$ letno na posameznega patološkega hazarderja.⁶⁴

Kot navaja Jaklič et al. v Sloveniji letni strošek s patološkim igralcem iger na srečo znaša 1.031 €. Ocene s strani Thompson et al. so, če jih primerjamo s temi ocenami, zelo visoke, saj že zgolj izguba produktivnosti delavca, ki je zasvojen z igrami na srečo, predstavlja večji znesek, kot je pri nas vsota vseh stroškov. Pri tem pa je treba jasno povedati, da takšen izračun stroškov, kot so ga izračunali Jaklič et al. velikega dela stroškov sploh ne more upoštevati. Kot navajajo sami je namreč pri posameznikovih težavah z zasvojenostjo z igrami na srečo kar okoli 90 odstotkov takšnih stroškov, ki so neizmerljivi. Tu gre za stroške kot so poslabšanje kvalitete zasvojenčevega življenja ter vseh oseb, ki so z njim kakorkoli povezane in razkroj tradicionalnih vrednot v družbi. Takšni stroški so namreč popolnoma odvisni od subjektivne ocene.⁶⁵

Izvrševanje kaznivih dejanj preko prirejanja in igranja iger na srečo

Obravnavali smo že problematiko izvrševanja kaznivih dejanj s strani patoloških igralcev iger na srečo. Vendar pa težave družbi ne predstavlja zgolj ta aspekt.

Problematično je tudi to, da je razmeroma pogosto izvrševanje kaznivih dejanj preko igranja iger na srečo in preko njihovega prirejanja.

⁶³ Thompson, Average debt for compulsive gamblers: \$47,000, URL:

<https://www.postcrescent.com/story/news/local/2015/01/10/average-debt-compulsive-gamblers/21561693/>

⁶⁴ Thompson, Gazel, Rickman, Social and Legal Costs of Compulsive Gambling v Gaming Law Review, 1 (1997), 1, str. 87.

⁶⁵ Zagoršek, Jaklič, Zorič (2008) Analiza in usmeritve glede primerne obsega ponudbe klasičnih in posebnih iger na srečo v Sloveniji, str. 188.

Tu bomo ločil predvsem tri aspekte takšnih kaznivih dejanj: Bodisi gre lahko za nelegalno ponujanje iger na srečo,⁶⁶ bodisi ponudnik legalno ponuja igre na srečo, a je financiran nelegalno, bodisi uporabi igralec igre na srečo kot sredstvo izvajanja kaznivega dejanja.⁶⁷

V kategoriji nelegalnega financiranja ponudnikov iger na srečo gre predvsem za težavo pranja denarja s tem, da posameznik ponuja igre na srečo. Pri tem ne gre za nikakršno specifiko iger na srečo, saj je s tem ogrožena vsaka dejavnost na enak način.⁶⁸

Najbolj zanimiv vidik povezave iger na srečo z izvrševanjem kaznivih dejanj je, ko sodelujoči preko igranja iger na srečo izvršuje kazniva dejanja. Tu lahko ločimo dve kategoriji kaznivih dejanj. Prva so kazniva dejanja, ki izkrivljajo poštenost igre. Tu je razlika ali gre za klasične igre na srečo ali za posebne igre na srečo v živo.

Pri obeh gre v bistvu za obliko goljufije, vendar pa je izvedba drugačna. Pri prvi sodelujoči nima vpliva na izid dogodka, na katerega stavi, zato je potrebno vnaprejšnje nameščanje rezultatov. Posebna problematika velja tu v okviru športnih stav, pri katerih je nameščanje rezultatov razmeroma pogost pojav. Pri tem imata motiv tako oseba, ki vplača stavo in ve kakšen bo najverjetnejši rezultat, kot tudi igralec oz. sodnik, ki v nameščanju sodeluje, saj dobi za to premoženjsko korist (po navadi je plačan, lahko se pa okoristi tudi tako, da stavi na igro, v kateri sam sodeluje).⁶⁹ Pri igrah v živo posameznik sodeluje v igri, zaradi česar ima določen vpliv na izid. Z nameščanjem športnih rezultatov se pogosto ukvarjajo hudodelske združbe, saj lahko na takšen način kujejo visoke dobičke, medtem ko gre pri športnikih in sodnikih, ki v tem sodelujejo, praviloma za priložnostne prestopke.⁷⁰ Za takšne ekscese so veliko bolj ogrožene nižje lige v posameznih športih, ki so precej manj donosne in imajo sodelujoči zato večjo motivacijo za sodelovanje v nelegalnih aktivnostih, hkrati pa je za takšno ligo značilen manjši nadzor.⁷¹ Vendar nastavljena tekma ni vedno dovolj, da se zagotovi visok dobiček združbam, ki se s tem ukvarjajo. Pogosto se zgodi, da pride določena tekma pod radar stavnih družb zaradi visokih vplačil, zaradi česar jo umakne iz športnih stav. Lahko pa pride celo do tega, da drugi igralci vidijo anomalijo v stavah na določeno tekmo in zato začnejo vplačevati na enak rezultat kot pripadniki hudodelske združbe, kar povzroči manjši dobiček zanje.

⁶⁶ Temu aspektu se bom bolj natančno posvetil spodaj pri analizi instituta preprečevanja nelegalnih aktivnosti, saj je bolj povezano s pojmom konkurence kot pa povzročanju večjih družbenih stroškov kot legalno prirejanje iger na srečo.

⁶⁷ Littler (2011) Member States versus the European Union: The Regulation of Gambling, str. 47.

⁶⁸ Primeroma naj dam dva primera iz popularne kulture. Don Corleone v knjigi Boter namerava svoj posel spremeniti v zakonit način delovanja. To bi naredil z vlaganjem v igralnice na zahodu ZDA. Tega bi se lahko lotil enako učinkovito tudi s tem, da bi vlagal v avtopralnico, kot to naredi Walter White v seriji Breaking Bad z denarjem, ki ga je pridobil s produkcijo metamfetaminov.

⁶⁹ Rusjan (2012) Igre na srečo, družbena škoda in kriminaliteta, magistrska naloga, str. 115.

⁷⁰ Ibid, str. 116.

⁷¹ Ibid, str. 117.

Zaradi tega se pogosto zatekajo k razširjevanju lažnih govoric, da je tekma nameščena, a za drugačen rezultat.⁷² Večja problematičnost nastane, ko navedeno kombiniramo z medmrežjem.

V takšnem primeru se lahko tisti, ki vedo za nameščenost tekme, z več mikro transakcijami izognejo drobnogledu s strani stavnih hiš.⁷³

Drugače pa je pri živih igrah v kazinojih, ki so redkeje uspešne in zato niso toliko priljubljene pri različnih mafijskih združbah. Igralnice imajo namreč vzpostavljene težko prebojne mehanizme, ki varujejo integriteto iger. Vsako ravnanje posameznikov, ki jim gre pri igri bolje kot bi jim moralo iti, vzame pod drobnogled igralnica, saj imajo vzpostavljene kvalitetne video nadzorne mehanizme v igralnici.⁷⁴ Vendar pa takšne posameznike zgolj redko igralnice prijavijo organom pregona. Ker se bojijo za svoj ugled med ostalimi zainteresiranimi potrošniki, ga raje obravnavajo sami in mu prepovejo nadaljnje obiskovanje njihove igralnice.⁷⁵

Druga kategorija kaznivih dejanj se nanaša na lastnost iger na srečo, da gre v bistvu za posebno vrsto transakcijo sredstev. Zaradi tega so igre na srečo priročne za pranje denarja in financiranje terorizma.

Pri pranju denarja gre za to, da igralci preko igranja iger na srečo zakrijejo problematičen vir svojega premoženja. Načinov, kako se lahko opere denar pri igrah na srečo je mnogo. Oseba lahko vloži v igro denar, ki ga želi očistiti izvora, nato pa igra z majhnimi vložki, zaradi česar v igri ne izgubi veliko. Ko konča z igro in zahteva denar, je takšen denar legalnega izvora, saj ga je pridobil v zvezi z igrami na srečo. Pri stavah je zadeva še preprostejša, saj lahko stavi na nasprotni ekipi.⁷⁶ Pri tem seveda izgubi določen delež svojega denarja, vendar lahko to vzamemo kot ceno za opravljeno storitev pranja denarja. Zaradi tega igralci pri pranju denarja iščejo igre, kjer čim manjši delež igranega denarja pripade ponudniku iger na srečo.

Seveda ob tem ni potrebno poudarjati, da se je z razmahom internetnih iger na srečo celoten postopek še precej bolj poenostavil. K temu prispevajo predvsem visoka likvidnost spletnih stavnic, kar predstavlja možnost hitrega internacionalnega prenosa denarja, neenotna mednarodna ureditev spletnih igralnic in relativno visok potencialni odstotek izplačila v primerjavi z drugimi metodami.⁷⁷ Pri tem je treba dodati še dejstvo, da lahko oseba na medmrežju zelo dobro zakrije svojo identiteto in tako pere denar iz več računov hkrati.⁷⁸

⁷² Ibid, str. 120.

⁷³ Ibid, str. 122.

⁷⁴ Ibid, str. 124.

⁷⁵ Ibid, str. 125.

⁷⁶ Hörnle, Zammit (2010) Cross-border Online Gambling Law and Policy, str. 19.

⁷⁷ Fiedler, Ingo, Online Gambling as a Game Changer to Money Laundering? URL: <http://ssrn.com/abstract=2261266> ali <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2261266>.

⁷⁸ Hörnle, Zammit (2010) Cross-border Online Gambling Law and Policy, str. 20-21.

Vendar je narava interneta takšna, kakršna jo ustvari človek. Iz najbolj liberalne ureditve se njegova arhitektura lahko prelevi v najbolj nadzorovan prostor, kjer so vse transakcije nadzorovane in bi bilo pranje denarja ter financiranje terorizma izjemno težavna.⁷⁹

V Sloveniji to področje ureja Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-1 Uradni list RS, št. 68/16 in nadaljnje spremembe in dopolnitve).

V 17. členu določa dolžnost koncesionarjev, da v primeru izplačil dobitkov ali vplačil stav, kadar gre za transakcije v vrednosti 2.000 EUR ali več, ne glede na to, ali transakcija poteka posamično ali z več transakcijami, ki so med seboj očitno povezane, pregledajo stranko, kar pomeni preverjanje njene istovetnosti, kdo je dejanski lastnik stranke, ugotavljanje dejanskega namena transakcije in spremljanje poslovnih aktivnosti stranke pri koncesionarju.⁸⁰

Drugi družbeni stroški

Med to skupino stroškov spadajo vsi stroški, ki so povezani z elementi igralništva,⁸¹ ki sami po sebi niso problematični. Tu gre predvsem za dejavnike kot so povečane obremenitve in obraba lokalne infrastrukture, večje onesnaževanje okolja in drugi stroški, ki povezujejo igralništvo z vsako obliko masovnega turizma.⁸² Ker tu ne gre za specifiko posledic iger na srečo se ob teh stroških ne bom pretirano ustavljal.

Pri teh stroških je najbolj zanimivo večje število izvršenih kaznivih dejanj v območjih s prisotnim igralništvom. Pri zadnjem gre za tako imenovane »hot spots«. Za takšne lahko označimo igralniška območja zaradi same narave aktivnosti igranja iger na srečo, saj se je v njih velik pretok denarja. Življenje v takih predelih mest je hkrati povezano z uživanjem alkohola, drog, z uživanjem in s splošne relaksacijo, zaradi česar so gostje lahke tarče. Ker gre za turistična območja, je tudi koncentracija ljudi večja. Poleg tega je možno, da bi se obiskovalci zatekli h kriminalu, da bi nadomestili svoje izgube v kazinojih.⁸³ Vendar pa je ta element precej sporen, saj obstajajo različne raziskave, ki prikazujejo diametralno nasprotno rezultate, bodisi da je raven kriminala večja v takšnih conah, bodisi da je enaka in bodisi da je manjša.⁸⁴ Vendar, kot to pojasnjujeta v svojem pregledu literature Barthe in Stitt, je to zato, ker lahko zaznamo takšne točke, kjer je večja nevarnost kriminala in jih spremenimo v t. i. »cold spots«. Po teoriji rutinske aktivnosti kriminala je namreč za »hot spot« potrebna hkratna prisotnost storilca ter objekta kaznivega dejanja (bodisi žrtev sama bodisi premoženjski objekt) in odsotnost varuha, ki bi kaznivo dejanje lahko preprečil.⁸⁵

⁷⁹ Lessig (2006) Code Version 2.0, str. 4.

⁸⁰ 16. člen ZPPDFT-1.

⁸¹ To sicer ni neposredno moja tema, vendar jo vključujem v svoje delo zavoľjo sistematičnega pregleda področja negativnih učinkov iger na srečo.

⁸² Zagoršek, Jaklič, Zorić (2008) Analiza in usmeritve glede primerne obsega ponudbe klasičnih in posebnih iger na srečo v Sloveniji, str. 24.

⁸³ Barthe, Stitt, Temporal Distributions of Crime and Disorder in Casino and Non-Casino Zones v: Journal of Gambling Studies, 2009, 25, 140-141.

⁸⁴ Ibid..

⁸⁵ Ibid., str. 2.

Pri nas je bila opravljena raziskava Prašnikarja et al., ki so pregledali število izvršenih kaznivih dejanj v Novi Gorici, ki velja za meko igralskega pri nas. Ugotovili so, da je število zaznanih kriminalnih dejanj nižja kot v drugih delih Slovenije. Višja so le kazniva dejanja povezana s trgovino z mamili, a so to bolj pripisovali bližini meje kot pa igralniški dejavnosti.⁸⁶

Povečan nivo zaznanih kaznivih dejanj razpečevanja drog bi lahko bil povezan tudi s samo naravo igralskega. Določena kazniva dejanja so namreč inherentno povezana z igralskim.

To velja za že omenjeno trgovino s prepovedanimi drogami, zraven pa lahko dodamo tudi veliko ponudbo prostitucije ter ponujanje kreditov po odušnih obrestnih merah, ki jih pogosto kasneje izterjajo na nelegalen in nasilen način.⁸⁷ Vsa ta kazniva dejanja so brez tipične žrtve, zato v okolju užitarstva, kakršno so predeli mest, polni igralnic, takšna kazniva dejanja ljudem niso moteča oz. se jim zdijo celo dobrodošla glede na to, da ustvarjajo povpraševanje po njih.⁸⁸

3.3. TEMELJNI INSTITUTI V LUČI NELEGALNE KONKURENCE

Kot je bilo že v uvodu poudarjeno izhaja ZIS iz ideje varovanja igralcev (predvsem iz naslova patološkega hazardiranja ter varstva mladoletnih oseb,

ki so na oglaševanje iger na srečo še posebej občutljive)⁸⁹ ter ideje varovanja javnega reda (preprečevanje kriminala povezanega z igrami na srečo, zmanjševanje družbenih stroškov v povezavi z zasvojenostjo ter zmanjševanje drugih družbenih stroškov).⁹⁰ V luči tega lahko opredelimo štiri glavne institute, ki se danes, preko monopolne ureditve prirejanja klasičnih iger na srečo,⁹¹ borijo za omejevanje teh negativnih posledic. Ti instituti so odgovorno prirejanje, varno igranje, primerno oglaševanje in preprečevanje nelegalnih aktivnosti.

Z razmahom spleta se je v Sloveniji pojavila težava nelegalne konkurence na področju spletnih iger na srečo.

⁸⁶ Prašnikar, Pahor, Knežević (2005) Analiza vpliva igralniške dejavnosti na gospodarsko in družbeno okolje v mestni občini Nova Gorica, str. 39-41.

⁸⁷ Rusjan (2012) Igre na srečo, družbena škoda in kriminaliteta, magistrska naloga, str. 113.

⁸⁸ Ibid., str. 84.

⁸⁹ McMullan, Miller, Wins, Winning and Winners: The Commercial Advertising of Lottery Gambling v: Journal of Gambling Studies, 2009, 25, str. 275.

⁹⁰ Glej 1. člen ZIS.

⁹¹ Slovenija ima namreč na področju loterij zgolj enega prireditelja (Loterija Slovenija, d.d.), ki je v lasti državnih organizacij (Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij – FIHO, Kapitalska družba – KAD, Slovenski državni holding – SDH, Fundacija za financiranje športnih organizacij – FŠO, Zaposleni, nekdanji zaposleni in upokojeanci), medtem ko ima na področju športnih stav koncesijo zgolj Športna loterija, d.d., ki je prav tako v lasti več organizacij, od česar jih je večina povezanih s športno dejavnostjo (Loterija Slovenije, Pošta Slovenije, Smučarska zveza Slovenije (SZS), Olimpijski komite Slovenije (OKS) in Nogometna zveza Slovenije.) Glej v: Modic, Vuković, Milijoni od športnih stav se stekajo v tujino, država pa raje brani monopol Športne loterije, URL: <https://siol.net/posel-danes/novice/milijoni-od-sportnih-stav-se-stekajo-v-tujino-drzava-pa-raje-brani-monopol-sportne-loterije-435309>.

To je še posebej izrazito na področju športnih stav, kjer edinemu legalnemu ponudniku Športni loteriji d.d., ki ima za področje športnih stav pridobljeno koncesijo, konkurirajo ponudniki brez koncesij, kot so Bet-at-home, Bwin ter Bet365, če naštejemo samo največje. V nadaljevanju svoje raziskave bomo poskušali prikazati kako takšna nelegalna konkurenca vpliva na navedene institute.

Prirejanje klasičnih iger se namreč od posebnih iger na srečo, za katere je konkurenca v primeru dodelitve posebnih pravic s strani države že dovoljena, precej razlikuje. Ena večjih razlik, ki jih je pri regulaciji potrebno upoštevati, je, da so posebne igre na srečo praviloma lahko izvozno usmerjene, kar pomeni, da se negativni stroški eksternalizirajo v drugo družbo. Za klasične igre, še posebej za tiste, ki se prirejajo prek spleta, pa to ne velja. Zaradi narave spleta je v primeru liberalizirane ponudbe mogoče igrati kjerkoli, zaradi česar ni razloga, da bi igralci igrali slovenske spletne igre na srečo v drugih državah, kar pa pomeni, da negativni učinki ostanejo v državi prebivališča, s čimer se mora ubadati taka družba kot celota.

Iz navedenega razloga bom dal v svoji raziskavi poudarek tudi na vpliv monopola države na zgoraj omenjene institute in v čem bi morda lahko bile pasti predlagane liberalizacije.

3.4. ODGOVORNO PRIREJANJE

Načelo odgovornega prirejanja je od vseh štirih načel najbolj vseobsegajoče in zato vpliva tudi na ostala načela. Gre za standard prirejanja iger na srečo, ki mora zagotoviti, da se prirejanje iger na srečo izvaja tako, da se ob maksimiziranju pozitivnih učinkov za družbo, negativni zmanjšajo do čim večje mere.

Še posebej pa to velja za učinke na področju javnega zdravja,⁹² kar zadeva predvsem zasvojenost z igrami na srečo. Kot navaja FURS je odgovorno prirejanje iger na srečo usmerjeno k preventivnim in kurativnim ukrepom, ki ščitijo mladoletnike in druge občutljive osebe pred škodljivimi vplivi čezmernega igranja iger na srečo. Pri tem navajajo, da morajo prireditelji iger na srečo igralce opozoriti na tveganja, zlasti na možnost za zasvojenost z igrami na srečo, jim nuditi napotke za odgovorno igranje in informacije o tem, kje lahko dobijo pomoč ob zasvojenosti.⁹³ Primerjalno z drugimi ureditvami so takšni standardi precej blagi. V ZDA prevladuje na tem področju neodvisna organizacija National Council on Problem gambling (NCPG), na katero se sklicuje veliko regulatorjev v posameznih državah s tem, ko obiskovalce svoje spletne strani napotujejo k njim in se tako sklicujejo na njihovo politiko.⁹⁴

⁹² Cizelj, Odgovorno igralništvo – odvisno od volje koncesionarjev v: Pravna praksa, Pravna Praksa, 28 (2009), 12, str. 17.

⁹³ FURS, Igre na srečo, URL: http://www.fu.gov.si/drugo/posebna_podrocja/igre_na_sreco/

⁹⁴ Tako npr. Nevada (URL: <http://gaming.nv.gov/index.aspx?page=111>) in New York (URL: <https://www.gaming.ny.gov/gaming/index.php?ID=3>).

NCPG v svojih načelih za odgovorno prirejanje športnih stav nagovarja predvsem države in regulatorje, kakšne standarde naj uvedejo v svojih državah.⁹⁵ To zajema zahteve po dobro usposobljenih zaposlenih v družbah, ki se ukvarjajo s športnimi stavami, možnost samoprepovedi igranja, pri čemer bi to lahko zahtevali tudi družinski člani problematičnega hazarderja, možnost samoomejevanja porabljenega časa in denarja v igri na srečo ter zahteve po vključevanju opozorilnih sporočil v oglaševanju in prepoved zavajajočih oglasnih sporočil, ki bi ciljali na mladoletnike. Država mora vzpostaviti regulatorja, ki se bo ukvarjal z minimiziranjem problematičnega igranja in ki bo od družb zahteval vzpostavitev programa omejevanja problematičnega igranja. Država bi poleg tega morala nameniti vsaj en odstotek prihodka stavnih družb za storitve, s katerimi bi se preprečevalo problematično hazardiranje.⁹⁶

Bolj elaborirano se tematike loteva britanska nevladna organizacija GambleAware. V svoji raziskavi odgovornega prirejanja iger na srečo, ki vključuje mnogo priporočil in dobrih praks, označijo odgovorno prirejanje s tri stebno zgradbo. Če želi gospodarska družba sebe označiti za odgovornega prireditelja iger na srečo, mora skrbeti za:⁹⁷

1. Možnost osveščene izbire s strani igralca. S pojasnjevanjem glavnih konceptov iger mu mora omogočiti, da bo lahko kritično ocenil, katero igro želi igrati (tu je predvsem pomembna pojasnitev, kakšna so tveganja pri igranju določenih iger).
2. Izboljšanje samokontrole igralca. To pomeni, da da igralcu na voljo orodja, s katerimi ohrani igralec kontrolo nad svojim igranjem na način, da kasneje ne bo obžaloval svojih odločitev.
3. Podpore polno okolje. Ta element se osredotoča na delovno okolje svojih zaposlenih. Družbi namreč narekuje, da vzpostavi takšno okolje, v katerem delavci sprevidijo potencial odgovornega prirejanja iger na srečo in v takšnem duhu tudi delujejo.

Kot smo prikazali v prvem delu raziskave, je z igrami na srečo povezanih veliko tveganj. Ravno zaradi teh tveganj so bile igre na srečo še ne dolgo časa tega popolnoma prepovedane.. Ko pa pride do omejevanja konkurence na tem področju (kar je v EU danes bolj izjema kot pa pravilo), je dopustno v skladu z načelom sorazmernosti, kar pomeni, da cilj omejevanja konkurence (predvsem ščitenje pred negativnimi posledicami na družbo) upravičuje sredstvo - monopol. Nabor dopustnih ciljev je zelo širok. Takšen cilj je lahko vse od zaščite igralcev pred zasvojljivostjo iger na srečo pa vse do preprečevanja kriminalnih dejanj ter utaje davkov. Cilj, ki pa ga sodišče ne sprejema, je zagotavljanje večjih sredstev za različne humanitarne organizacije, ki so pogosto financirane s strani prihodkov od iger na srečo.⁹⁸

⁹⁵National Council on Problem Gambling (2018), Responsible Gaming Principles for Sports Gambling Legislation, str. 1.

⁹⁶ Ibid.

⁹⁷Rowe, Ionno, Holland, Flude, Brodrick, Vinay, Moutos (2017), Responsible Gambling: Collaborative Innovation Identifying good practice and inspiring change, str. 27.

⁹⁸ Tako tudi pri nas: 45. člen ZIS.

Zato pa je vprašljivo, če je logično vzdržno, v skladu s tem videnjem sodišča, da je glavni namen liberalizacije športnih stav ravno v povečanju koncesijskih dajatev.⁹⁹

Naša zakonodaja ne postavlja nobenih konkretnih obveznosti koncesionarjev, s katerim bi se zagotovilo odgovorno prirejanje iger na srečo. Splošne obveznosti določa zgolj 8.člen ZIS, ki nalaga prirediteljem opozorilno dolžnost pred nevarnostjo zasvojenosti z igrami na srečo, jim dati napotke za odgovorno igranje ter informacije, kje dobiti pomoč v primeru razvoja takšnega stanja. Temu se posveča tudi deveti člen ZISa, ki določa obveznost prepovedi udeležbe pri igrah na srečo, če igralec poda pisno izjavo o samoprepovedi. Vendar pa ta člen velja zgolj za prireditelje posebnih iger na srečo, kar pomeni, da izključuje obveznost vseh ponudnikov športnih stav na medmrežju. Isti problem se pojavi pri prepovedi vstopa igralcu v igralnico ali v igralni salon, kar daje ZIS kot možnost prirediteljem posebnih iger na srečo v 84. členu. Gre seveda zgolj za možnost in ne za obveznost prireditelja.¹⁰⁰

Tako se odgovorno prirejanje iger na srečo ne vzpostavlja kot zakonski koncept, ampak zgolj kot družbeno odgovorno ravnanje posamičnih zasebnih subjektov na trgu. Ravno tu pa se nahaja past nelegalne konkurence. Država s takšno ureditvijo pusti prosto pot razvoju večjemu številu problematičnih igralcev. Na nelegalnih stavnicah ter drugih nezakonito prirejenih igrah na srečo je v primerjavi z zakonitim precej večji odstotek zasvojenih igralcev.

Študija navaja, da je takšnih kar 56 odstotkov, medtem ko njihov odstotek pri zakonitih igrah na srečo znaša okoli 15.¹⁰¹ Hazarderji pri nelegalnih igrah na srečo stavijo več v absolutnem smislu,¹⁰² kot tudi veliko več v odstotku prihodkov svojega gospodinjstva.¹⁰³

To pa lahko izhaja med drugim tudi zaradi pomanjkanja zavor, ki jih proti nastanku prekomernega igranja uvaja zakonodaja in čemur se nelegalni konkurenci ni potrebno podvreči in so ključna pri presoji, ali družba prireja igre na srečo odgovorno.¹⁰⁴

Pomemben del odgovornega prirejanja iger na srečo je tudi varstvo mladoletnikov pred igrami na srečo, ki so posebej občutljiva skupina. Odstotki problematičnega hazardiranja med državami precej nihajo, vendar pa v večini velja, da je pogostost zasvojenosti med mladostniki, ki igrajo, večja od odstotka zasvojenosti odrasli,¹⁰⁵ hkrati pa je pri igralcu adolescentu večja možnost, da bo kasneje razvil motnjo problematičnega igranja.¹⁰⁶

⁹⁹ Predlog zakona ZIS-f, str 1-4.

¹⁰⁰ Cizelj, Odgovorno igralništvo – odvisno od volje koncesionarjev v: Pravna praksa, Pravna Praksa, 28 (2009), 12, str. 17.

¹⁰¹ Tessler, El Beyrouthy, Crapnell, Kidd, Chan, Wong (2016) Impact of Illegal Gambling in Hong Kong, str. 9.

¹⁰² Ibid., str. 26.

¹⁰³ Ibid., str. 27.

¹⁰⁴ Ibid., str. 10.

¹⁰⁵ Npr. na Hrvaškem je kar 12,3 odstotka mladih igralcev zasvojenih z igrami na srečo, medtem ko je bil ta odstotek v Nemčiji le 2,96. Glej v: Calado, Alexandre, Griffiths, Prevalence of Adolescent Problem Gambling: A Systematic Review of Recent Research, Journal of Gambling Studies, 2017, 33, str. 410-411.

¹⁰⁶ Ibid., str. 400-408.

To pomeni, da morajo država in zlasti družbe, ki ponujajo igranje iger na srečo, narediti, kar se le da, da se takšno igranje mladoletnikov izkorenini. To mora družba napraviti s previdnostjo pri svojem oglaševanju, o čemer bo več povedanega spodaj, ter z upoštevanjem prepovedi igranja oseb, ki so mlajše od 18 let.¹⁰⁷ To je težavno na medmrežju, kjer je identiteto posameznika zelo težko preveriti. Tako so zelo težavne igre na srečo, ki so povezane z različnimi računalniškimi igrami, kot je to npr. Counter Strike: Global Offensive, ki privablja mladoletnike zaradi njihove povezanosti s takšno igro. Igra poteka tako, da tekmovalci v igro vložijo svoje t.i. »skine.«¹⁰⁸ Zmagovalec »jackpota« bo dobil »skine« vseh ostalih igralcev, ki so igrali, pri čemer je podobnost z igrami na srečo očitna. Čeprav ima večino ponudnikov vsaj kakšne metode preverjanja identitete, je takšne ukrepe zelo lahko obiti. Največkrat se to stori z uporabo kreditne kartice svojih staršev.¹⁰⁹ Pri tem je največja težava ne reguliranost tega področja, kar družb, ki nudijo te igre ne spodbuja k temu, da bi preprečevali igranje mladoletnih oseb.¹¹⁰ Takšno tveganje predstavljajo tudi internetne stavnice,¹¹¹ ki nimajo licence države in zato niso podvržene kontroli s strani državne oblasti.

Ker takšne družbe nimajo svojega informacijskega sistema vključenega v informacijski sistem FURS-a oziroma drugega nadzornega organa, se prek njihovih podatkovnih baz ne more opraviti kontrole identitete igralca, s čimer se lahko preveri tudi starost osebe.¹¹²

Tu pa ne velja, da je zgolj nelegalna konkurenca tista, ki ne koristi načelu odgovornega prirejanja.

Na te točki moramo poudariti, da je do določene mere lahko slaba konkurenca kot takšna. Zasebni subjekti sprejemajo svoje poslovne odločitve na podlagi dobičkonosnosti. Ukrepi, ki uokvirjajo družbeno odgovorno prirejanje iger na srečo pa ravno to do določene mere spreminjajo. GambleAware, na primer, je v svoji nedavni raziskavi trga ugotovil, da problematični hazarder pri igranju spletnih iger na srečo porabi 98 funtov, medtem ko je ta znesek pri neproblematičnih igralcih zgolj 14 funtov.¹¹³ Ponudnik internetnih stav BWin je od leta 2005 do leta 2007 50 odstotkov svojih prihodkov pridobil zgolj od 2,8 odstotka igralcev.¹¹⁴

¹⁰⁷ Tretji odstavek 3.a člena ZIS.

¹⁰⁸ Gre za pogosto umetniško izdelano grafično oblikovanje orožij, ki se uporabi v igri in redoma predstavlja velik ponos med igralci.

¹⁰⁹ Williams, The Problem With Underage Gambling in CSGO on the Rise, URL: <https://wccfttech.com/problem-underage-gambling-csgo-rise/>.

¹¹⁰ Stockwell, How online gaming became the Wild West of underage gambling, URL: <http://www.abc.net.au/triplej/programs/hack/how-online-gaming-became-the-wild-west-of-underage-gambling/7694146>.

¹¹¹ Internetne stavnice so za otroke še toliko bolj zanimive zaradi njihovega zanimanja za šport. Glej v: Hörnle, Zammit (2010) Cross-border Online Gambling Law and Policy, str. 15.

¹¹² Športna loterija, Omejitev, URL: <https://www.e-stave.com/Odgovornoigranje/opisomejitev.aspx>.

¹¹³ PWC (2017) Remote Gambling Research, Interim report on Phase II, str. 42.

¹¹⁴ Williams, Wood (2016) What Proportion of Gambling Revenue is Derived from Problem Gamblers?, URL: https://prism.ucalgary.ca/bitstream/handle/1880/51141/Williams_AGRI2016_What_Proportion_of_Gambling_Revenue_is_Derived_from_PG.pdf;jsessionid=0AD099F5CB6A5870C3F092C2E4AF935F?sequence=18, str. 21.

Podobno naj bi se v Avstraliji delež pridobljenega dohodka s strani problematičnih hazarderjev, ki jih znaša okoli 2 odstotka od vseh igralcev gibal okoli 80 odstotkov.¹¹⁵ To kaže na to, da področje iger na srečo močno presega Paretovo načelo, po katerem podjetje 80 odstotkov svojih prihodkov ustvari pri 20 odstotkih ljudi. To je pa tu toliko bolj problematično, saj je pri tem velik delež zaslužka na račun šibke skupine, ki so podlegli zasvojenosti z igranjem iger na srečo. Nadzor države v podjetju, ki je na področju monopolist, to lahko spremeni. Če področje ni liberalizirano, lahko država z ostrejšim nadzorom nad subjektom, ki so ji podeljene izključne pravice, bolje varuje interese igralcev v smislu varovanja načela odgovornega prirejanja iger na srečo. Tako je poudarilo tudi Sodišče Evropske unije v 81. točki primera Markus Stoß.¹¹⁶

»Glede na navedeno je treba priznati, da lahko javni organi države članice v okviru diskrecijske pravice, ki jo imajo v zvezi s tem, utemeljeno štejejo, da je mogoče s podelitvijo izključnih pravic subjektu javnega prava, katerega upravljanje neposredno nadzoruje država, ali gospodarskemu subjektu zasebnega prava, nad dejavnostmi katerega lahko javni organi opravljajo natančen nadzor, učinkoviteje obvladovati nevarnosti, povezane s sektorjem iger na srečo, in da s to podelitvijo učinkoviteje uresničujejo legitimni cilj preprečevanja spodbujanja čezmerne porabe pri igranju iger na srečo in boja zoper zasvojenost z njimi kot v primeru sistema, v katerem bi gospodarski subjekti pridobili dovoljenje in opravljali svoje dejavnosti v okviru ureditve, ki ne bi imela izključne narave.«

Če bi država izbrala delno liberalizacijo področja stav s podeljevanjem posebnih pravic podjetjem, bi ta problem ostal.

Lahko bi se rešilo težavo, da zdaj nelegalna konkurenca niti nima interesa, da spoštuje (čeprav zelo blagih) zakonskih standardov, saj je že njihov gol obstoj nelegalen in kazniv. Vendar pa se tudi s tem postavi kar nekaj pomislekov.

Državi bi težavo predstavljala izvršitev takšnih standardov, pri čemer je najučinkovitejše blokiranje spletnih strani, ki je, kar bomo kasneje videli, lahko zelo problematična z vidika ustavnih pravic, ko se v izogib neučinkovitemu blokiranju, ki blokira premalo (*underblocking*), blokira preveč (*overblocking*).

3.5. VARNO IGRANJE

V zvezi s spletnimi igrami na srečo je povezanih veliko tveganj, ki jih mora igralec prepoznati, če ne želi biti zaradi njih oškodovan. Ta tveganja v veliki meri zadevajo tveganje transakcij na medmrežju.

¹¹⁵ Banks, Evidence and social policy: the case of gambling, URL: <http://www.pc.gov.au/news-media/speeches/evidence-and-social-policy-gambling/evidence-and-social-policy-gambling.pdf>, str. 9.

¹¹⁶ Markus Stoß (C-316/07), Avalon Service-Online-Dienste GmbH (C-409/07) in Olaf Amadeus Wilhelm Happel (C-410/07) v Wetteraukreis and Kulpa AutomatenService Asperg GmbH (C-358/07), SOBO Sport & Entertainment GmbH (C-359/07) in Andreas Kunert (C-360/07) v Land Baden-Württemberg.

Ta so povezana z nezadovoljivo tehnično opremo in varnostjo te opreme ali pa s trgovanjem preko interneta, ki omogoča nepoznavanje identitete subjekta, s katero trguješ.¹¹⁷ Ker gre pri igranju iger na srečo na spletu po naravi stvari tako za denarne transakcije kot tudi za transakcije z osebnimi podatki, je lahko tveganje igranja visoko.

Tveganj, kako izgubiti denar na nepošten način, je več. Ponudnik lahko brez vnaprejšnjih opozoril zapre svojo spletno stran. To se lahko zgodi bodisi namenoma, da bi od svojih uporabnikov pobrali že pri njih položena sredstva, bodisi se to zgodi brez volje ponudnika, če mu npr. zmanjka sredstev. Ponudnik lahko svojim gostom prikrito jemlje denar z goljufijo. Načinov kako lahko to izvrši je več. Najpogostejše to počne preko nepoštenih programske opreme, ki mu prinese nesorazmerno več kot uporabniku, slednji pa zgolj misli, da zgolj nima sreče, čeprav temu ni tako. Ponudnik lahko ne izvede izplačila dobitkov in tako igralca prikrajša za pridobljeno nagrado.¹¹⁸ Poleg tega pa ni težava samo v izgubljanju denarja. Ko oseba deluje na internetu pusti veliko podatkov. To je lahko storil zavedno ali pa tudi ne.¹¹⁹ S tem nastane tveganje, da bo ponudnik te podatke prodal naprej družbam, ki bi bile za takšen nakup zainteresirane. Takšni podatki so tako kasneje zelo pogosto uporabljeni za usmerjeno oglaševanje. Skrajnost pri takšni zlorabi podatkov se lahko pokaže v kraji identitete ali v zlorabi podatkov plačilnih sredstev, s čimer je igralec lahko pošteno finančno oškodovan.¹²⁰ Seveda je pri tem velika odgovornost na igralcu, da si izbere stran, ki je zaupanja vredna in da skrbi za zaščito svojih podatkov. Vendar pa je tu tudi velika odgovornost države, ki, če dovoli igranje spletnih iger na srečo, mora poskrbeti, da se te dejavnosti lahko igrajo varno. V Sloveniji je za to poskrbljeno na več ravneh. Za prirejanje iger na srečo na spletu potrebuje ponudnik koncesijo s strani države. V okviru prirejanja klasičnih iger na srečo sta takšna koncesionarja zgolj dva: Loterija Slovenija, d.d. in Športna loterija, d.d., pri čemer je nadzor nad njunim delovanjem zaradi majhnega števila ponudnikov in iger, ki jih ta ponujata, lahko bolj učinkovit in stroškovno manj obremenilen.

Prednost ponudnikov, ki so omejeni zgolj na teritorij Republike Slovenije, je tudi v tem, da so popolnoma odvisni od zaslužka, ki ga pridobijo v Sloveniji. V primeru varnostnih težav bi namreč zelo hitro izgubili ves svoj prihodek, zaradi česar imajo takšne družbe več motivacije za to, da se takšnim tveganjem izognejo.

Po navedbah Sodišča Evropske unije lahko države navajajo kazniva dejanja in goljufije pri prirejanju iger na srečo kot nujni razlog v splošnem interesu, s katerim je mogoče upravičiti omejitve, ki zadevajo udeležence na trgu, ki jim je dovoljeno ponujati storitve v sektorju iger na srečo. Te igre namreč zaradi višine zneskov, ki jih je z njimi mogoče zbrati, in dobitkov vključujejo veliko nevarnost kaznivih dejanj in goljufij.

¹¹⁷ Nissenbaum, Securing Trust Online: Wisdom or Oxymoron? v: Boston University Law Review, 2011, 81, str. 102.

¹¹⁸ GamblingSites.com, Safest Online Gambling Sites for 2018, URL: <https://www.gamblingsites.com/top/safe/>.

¹¹⁹ Abelson, Ledeen, Lewis (2008) Blown to Bits: Your Life, Liberty, and Happiness After the Digital Explosion, str. 22.

¹²⁰ GamblingSites.com, Safest Online Gambling Sites for 2018, URL: <https://www.gamblingsites.com/top/safe/>.

S takšnimi omejitvami se lahko usmerja prirejanje teh iger v nadzorovane okvire in preprečuje, da bi se prirejele v goljufive in kaznive namene¹²¹

Poleg tega pa ZIS v 3.a členu določa obveznost, da mora koncesionar povezati svoj informacijski sistem v informacijski sistem FURS in mu omogočiti dostop do podatkov v svojem sistemu. To obveznost nadalje razdeljuje Pravilnik o prirejanju iger na srečo preko interneta oziroma drugih telekomunikacijskih sredstev (Uradni list RS, št. 42/08, 103/08 in 109/12, v nadaljevanju: Pravilnik). Pravilnik določa tako obveznosti koncesionarjev glede fizične varnosti svojih strežnikov,¹²² ki se morajo zaradi večjega nadzora nahajati v Sloveniji, kot tudi varnost programske opreme.¹²³ Pravilnik prav tako narekuje obveznosti koncesionarjev po zagotavljanju poštenih pogojev igre¹²⁴ ter zagotavlja, da koncesionar shranjuje vse podatke, ki so potrebni za sledenje transakcijam in za nadzor igre.¹²⁵ Prednost nelegalne konkurence je v tem, da jim takšnih pogojev ni potrebno izpolnjevati, saj že tako ali tako delujejo izven zakona. To pomeni veliko tveganje za varnost igralcev, ki se vedno pogosteje zatekajo k igranju pri takšnih ponudnikih iger na srečo. Država bi zaradi tega morala poskrbeti za večjo učinkovitost nadzora in bolj dosledno izvrševanje prepovedi takšnih nelegalnih stavnic. Po poročanju Siol.net so slovenski inšpektorji v letu 2016 podali zgolj en predlog za blokiranje dostopa do spletne strani zaradi nedovoljenega prirejanja iger na srečo.¹²⁶ Res je, da jim narava interneta pri tem ne pomaga, saj se blokiranje spletnih strani z lahkoto obide bodisi s pripravo VPN, ki zakrije izvor IP naslova, bodisi z izdelavo zrcalnih spletnih strani (*mirror websites*), ki kopirajo vsebine spletne strani in jo objavijo na drugem URL naslovu.

Tako svojo dejavnost še naprej izvajata Bet-at-home, ki ima svojo glavno spletno stran blokirano,¹²⁷ vendar pa je na medmrežju moč najti z zgolj par dodatnimi kliki zrcalno spletno stran, ki kopira celotno različico spletne strani Bet-at-home v slovenščini.¹²⁸ Oboje je možno s skrbnim nadzorom medmrežja preprečiti.¹²⁹

Neučinkovitost FURS je lahko razvidna s tem, da obstaja veliko stavnic, ki sploh niso blokirane.¹³⁰ Ponovno naj poudarim, da je njihov pojav mogoče zaznati z zgolj enim vnosom v spletni brskalnik Google.

¹²¹ C-42/07 - Liga Portuguesa de Futebol Profissional v. Bwin International Ltd.

¹²² 7. člen Pravilnika o prirejanju iger na srečo preko interneta oziroma drugih telekomunikacijskih sredstev.

¹²³ 8. člen Pravilnika o prirejanju iger na srečo preko interneta oziroma drugih telekomunikacijskih sredstev.

¹²⁴ 10. člen Pravilnika o prirejanju iger na srečo preko interneta oziroma drugih telekomunikacijskih sredstev.

¹²⁵ 12., 13. in 14. člen Pravilnika o prirejanju iger na srečo preko interneta oziroma drugih telekomunikacijskih sredstev.

¹²⁶ Rabuza, Kako (ne)uspešen je Furs v lovljenju tujih spletnih športnih stavnic, URL:

<https://siol.net/novice/slovenija/kako-ne-uspesen-je-furs-v-lovljenju-tujih-spletnih-sportnih-stavnic-433235>.

¹²⁷ Bet-at-home, URL: <https://si.bet-at-home.com/sl>.

¹²⁸ Bet-at-home, URL: <https://www.bah24.com/sl>.

¹²⁹ Bodisi z uporabo tehnologije blokiranja VPN bodisi z blokiranjem novih zrcalnih spletnih strani.

¹³⁰ Tako npr. Speed Bet, URL: https://www.speed-bet.com/#/?lang=slv&btag=36086_114645, Pinnacle, URL: <https://www.pinnacle.com/en/?aup=True>, Vbet, URL: <https://www.vbet.com/#/>.

Pri nas pa se zaradi nezakonitosti tujih ponudnikov stav pojavlja ogromno spletnih strani, ki napotujejo na neblokirane spletne strani, ki takšno dejavnost ponujajo.¹³¹ Država bi zato morda morala premisliti, če ne bi bilo morda smiselno, da se s spremembo zakonodaje omogoči blokiranje tudi takšnih spletnih strani, ki napotujejo na nezakonito prirejanje iger na srečo. Upravitelji takšnih spletnih strani namreč izvajajo sodelovanje ali vsaj pomoč h kaznivemu dejanju nedovoljenega prirejanja iger na srečo, ki sta v 212. členu Kazenskega zakonika (KZ-1, Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16 in 27/17) izenačena s samim prirejanjem. S takšnim pasivnim delovanjem FURS škodi predvsem varnosti igralcev, ki zato pogosto hazardirajo že pri sami izbiri ponudnika spletnih iger na srečo, preden se takšna igra zanje sploh začne, kar je v očitnem nasprotju z deklariranimi cilji iz prvega člena ZIS.

3.6. PRIMERNO OGLAŠEVANJE

Institut primerne oglaševanja (oz. odgovornega oglaševanja kot ga imenuje literatura) pomeni sposobnost razlikovanja med sorazmerno neškodljivim oglaševanjem in oglaševanjem, ki ima visok potencial prispevanja k prekomernem igranju oz. je na kakršenkoli drug način neprimerno.¹³² Oglaševanje vpliva na element dostopnosti iger na srečo, ki je eden glavnih faktorjev problematičnega hazardiranja, s tem ko ljudi ozavešča bodisi o različnih ponudbah iger na srečo bodisi o njihovi lokaciji.¹³³ Binde v svojem poročilu navaja pet glavnih načinov, na katere lahko oglaševanje spodbuja problematično igranje:¹³⁴

1. Ne problematičnega hazardiranja lahko spodbudi do te mere k igranju, da postane problematično.
2. Osebo lahko spodbudi k določeni novi igri, ki ga hitro prevzame in zasvoji.
3. Osebo lahko spodbudi k določeni novi igri, ki mu na dolgi rok povzroči zasvojenost.
4. Osebo, ki že ima probleme s prekomernim igranjem, lahko nagovori k ohranjanju nivoja zasvojenosti oz. celo k poslabšanju njegovega stanja.
5. Na dolgi rok lahko oglaševanje povzroči spremembo percepcije družbe na igre na srečo v smer bolj sprejemljive dejavnosti.

Koncept primerne oglaševanja se je uveljavil kot koncept ohranjanja pozitivne slike prireditelja iger na srečo, saj pove veliko o odgovornosti, ki jo ta prevzema.¹³⁵ Zaradi tega je tu Sodišče Evropske unije (SEU) velikokrat izpostavljalo oglaševanje kot eno izmed meril iskrenosti namena omejevanja konkurence.¹³⁶

Glej npr., Stavnice, URL: <http://www.stavnice.net/>, Športni portal, URL: <http://www.sportni-portal.com/stavnice>, Stave online, URL: <https://stave-online.com/sportne-stavnice/>.

¹³² Binde (2014) Gambling advertising: A critical research review, str. 12.

¹³³ Ibid., str. 15.

¹³⁴ Ibid., str. 16-17.

¹³⁵ Ibid., str. 11.

¹³⁶ Npr. C-64/08 (Engelmann), C-390/12 (Robert Pflieger in drugi).

Vendar to ne pomeni, da država ne sme dopustiti oglaševanja iger na srečo v primeru vzpostavljenega monopola na tem področju. V primeru Placanica¹³⁷ je SEU vzpostavilo, da je lahko politika nadziranega širjenja v sektorju iger na srečo dejansko povezana s ciljem pritegniti igralce, ki opravljajo nezakonite dejavnosti prepovedanih iger in stav, k dovoljenim in zakonitim dejavnostim. Za doseg tega cilja je potrebno, da so pooblaščen subjekti zanesljivi in tudi privlačna alternativa za prepovedane dejavnosti, kar lahko vključuje ponudbo obsežne vrste iger, oglaševanje določenega obsega in zatekanje k novim načinom razdelitve koncesij.

Vendar pa pomen oglaševanja presega zgolj okvirje opravičljivosti omejevanja konkurence iz vidika evropskega prava. Oglaševanje lahko zelo močno vpliva na povpraševanje po igrah na srečo. V pregledu literature McMullan et al. navajajo, da so televizijski oglasi kar 46 odstotkov ljudi spodbudila k igranju.¹³⁸ Oglaševanje še posebej močno vpliva na ranljive skupine ljudi: Na mladostnike, posebne manjšinske etnične skupine¹³⁹ ter na problematične hazarderje.¹⁴⁰ Na mladostnike oglaševanje vpliva v dveh vidikih: Bodisi s pritegnitvijo k igranju, kar lahko kasneje vodi v problematično sodelovanje pri igrah na srečo¹⁴¹ bodisi s spremembo njihovega pogleda na igre na srečo.¹⁴² Oglaševanje želi z intenzivnim vzbujanjem takojšnjih vtisov v njih vcepiti pogled, da gre za nedolžno obliko zabave.¹⁴³ To počne s prikazovanjem določenih znakov kulture, do katere ima potrošnik že vzpostavljen določen (pozitiven) odnos. V primeru iger na srečo gre za kulturo popularnosti, zabave, hitrega zaslužka in vzburljivega življenja, ki se močno prepleta z mladostniškim videnjem sveta.¹⁴⁴ McMullan et al. v svoji raziskavi oglasov ugotavljajo, da loterije v mnogih svojih oglasih ravno preko prikazovanja takšne kulture in vpliva zmage na loteriji nanjo, močno vplivajo na adolescente. Predvsem pa so takšni oglasi nahajali na mestih in ob časih dneva, ko in kjer jih mladi lahko brez težav opazijo.¹⁴⁵

¹³⁷ C-338/04 (Placanica).

¹³⁸ McMullan, Miller, Wins, Winning and Winners: The Commercial Advertising of Lottery Gambling v: *Journal of Gambling Studies*, 2009, 25, str. 274.

¹³⁹ Tako npr. na Novi Zelandiji Maori in Pacifiški otočani vidijo veliko nevarnost v oglaševanju nizko cenovnih iger na srečo, ki bi lahko pri njih vzbudile željo po igranju z namenom odprave finančnih težav. Bolj podrobno glej v: Schottler Consulting (2012) *Research to investigate the effects of gambling advertising, marketing and sponsorship on gambling perceptions and behavior*, str. 26.

¹⁴⁰ Binde (2014) *Gambling advertising: A critical research review*, str. 38.

¹⁴¹ Glej zgoraj poglavje o odgovornem prirejanju iger na srečo.

¹⁴² Glej zgoraj tretjo in peto točko vpliva oglaševanja.

¹⁴³ McMullan, Miller, Wins, Winning and Winners: The Commercial Advertising of Lottery Gambling v: *Journal of Gambling Studies*, 2009, 25, str. 275.

¹⁴⁴ Ibid., str. 276.

¹⁴⁵ Ibid., str. 290-291.

Takšno ravnanje s strani družb, ki prirejajo igre na srečo je zelo problematično zaradi zgoraj omenjenih vplivov iger na srečo na mladostnike (relativno je med mladostniki zasvojenost bolj pogosta hkrati pa je pri mladoletnem igralcu iger na srečo možnost večja, da se bo zasvojenost pri njem razvila tekom njegovega življenja)¹⁴⁶ v povezavi z nevarnostjo močnih vplivov oglaševanja na njihovo igranje.¹⁴⁷ Do takšnega stika mladostnikov z oglaševanjem iger na srečo pride najpogosteje po televiziji in internetu.¹⁴⁸ Problematici so tudi drugi pristopi oglaševanja, kot je dajanje na voljo promocijskih artiklov, ki je v otroških velikostih,¹⁴⁹ sponzoriranje športnih dogodkov, v stik s katerimi gotovo pridejo tudi otroci¹⁵⁰ ter reklamiranje s pomočjo znanih osebnosti.¹⁵¹

Kategorija, na katero oglaševanje zelo močno vpliva so problematični igralci iger na srečo. Pri tej kategoriji ljudi vpliva oglaševanje tako na zavedanje, da jim je prikazovan oglas za igro na srečo, kot tudi na vedenje o oglaševanem in, kar je najbolj problematično, tudi na njihovo prihodnje sodelovanje v igrah na srečo.¹⁵² Hkrati njihova izpostavljenost oglaševanju ni povečana.¹⁵³ Kot navajajo Hanss et al. je to verjetno zato, ker so problematični hazarderji bolj impulzivni, ker je pri njih večja verjetnost zmotne vere v oglaševano, ker so bolj zainteresirani za igre na srečo in ker jim lahko takšno oglaševanje vzbudi občutke igranja iger na srečo.¹⁵⁴

Pod neprimerno oglaševanje gotovo spada tudi zavajajoče oglaševanje. Vendar je potrebno ločiti med dvema pojmom: Med objektivno in subjektivno zavajajočim oglaševanju.

Za objektivno zavajajočo reklamo gre, če je očitna in objektivna razlika med tem, kar reklama obljublja in med tem, kar potrošnik dobi.

¹⁴⁶ Monaghan, Derevensky, Sklar, Impact of gambling advertisements and marketing on children and adolescents: Policy recommendations to minimize harm v: Journal of Gambling Issues, 2008, 22, str. 253; glej tudi Hanss, Mentzoni, Griffiths Pallesen (2015) The Impact of Gambling Advertising: Problem Gamblers Report Stronger Impacts on Involvement, Knowledge, and Awareness Than Recreational Gamblers, str. 7.

¹⁴⁷ Raziskave, ki bi definitivno pokazale in dokazale vpliv oglaševanja na mladostniško sodelovanje v igranju iger na srečo žal še ni, vendar pa se da na takšen učinek sklepati iz učinka oglaševanja drugih produktov, ki lahko vodijo v zasvojenost (pri izpostavljenosti oglaševanju alkohola je bila verjetnost, da bo mladostnik, star 11-12 let, pil alkohol v naslednjem letu kar 50 odstotna). Glej v: Monaghan, Derevensky, Sklar, Impact of gambling advertisements and marketing on children and adolescents: Policy recommendations to minimize harm v: Journal of Gambling Issues, 2008, 22, str. 254.

¹⁴⁸ Ibid., str. 255.

¹⁴⁹ Pri otrocih, ki so imeli promocijsko robo alkoholnih znamk, je bila verjetnost pitja alkohola v naslednjem letu skoraj podvojena. Glej v: Ibid, str. 257.

¹⁵⁰ Po navedbah takrat še FA Premier lige, naj bi takšno oglaševanje 30 odstotkom privrženecv nogometnega kluba napravilo izdelek bolj privlačen. Pri otrocih je ta odstotek še višji. Glej v: Ibid..

¹⁵¹ Na mladostnike takšen tip oglaševanja še močneje vpliva, saj se nahajajo v obdobju, ko si gradijo svojo identiteto in so zato še toliko bolj dovzetni za priporočila svojih vzornikov. Glej v: Ibid., str. 258.

¹⁵² Hanss, Mentzoni, Griffiths Pallesen (2015) The Impact of Gambling Advertising: Problem Gamblers Report Stronger Impacts on Involvement, Knowledge, and Awareness Than Recreational Gamblers, str. 5.

¹⁵³ Ibid., str. 6.

¹⁵⁴ Kot navajajo Monaghan et al. je ravno v tem težava oglasov, pri katerih je v ozadju zvok padanje žetonov v avtomatu, ker se s tem igralcu vzbudi občutke zmage v igri na srečo. Glej v: Monaghan, Derevensky, Sklar, Impact of gambling advertisements and marketing on children and adolescents: Policy recommendations to minimise harm v: Journal of Gambling Issues, 2008, 22, str. 262.

Na drugi strani gre za subjektivno zavajajoče oglaševanje, ko reklama izkoristi zmotno prepričanje ljudi o izdelku, pri čemer je odvisno, ali bo potrošnik »zaveden«, odvisno od njega samega.¹⁵⁵ Tako gre za zavajajoče oglaševanje vedno, ko igra na srečo poudarja, da je za zmago potrebna spretnost igralca, saj to nasprotuje sami definiciji igre na srečo.¹⁵⁶ Ne more se pa za to šteti, ko prireditelj iger izpostavlja (čeprav morda zgolj miniaturno možnost) zadetka glavne nagrade.¹⁵⁷ S tem pogledom se ne strinjajo Monaghan et al., ki trdijo, da gre tudi v primeru izpostavljanja (zanemarljivo majhnih) možnosti zmage za primer zavajanja, saj potrošniku ni omogočena informirana in tehtna odločitev.¹⁵⁸

V Sloveniji je primerno oglaševanje iger na srečo urejeno pomanjkljivo. Specialne ureditve iger na srečo po zavrnitvi novele ZIS-F¹⁵⁹ praktično ni.¹⁶⁰ Poleg ZIS, ki v šestem členu prepoveduje oglaševanje iger na srečo vseh oseb brez koncesije vlade, oglaševanje iger na srečo ureja tudi ZVPot v drugem odstavku 15.a člena, ki določa, da morajo biti oglasna sporočila iger na srečo jasno prepoznavna, pogoji za pridobitev nagrade pa dostopni in jasni ter nedvoumno navedeni. V vseh ostalih vidikih velja splošna ureditev, ki varuje potrošnike v tretjem poglavju ZVPot (oglaševanje ne sme biti nedostojno¹⁶¹ ter ne sme škoditi otrokom¹⁶²) ter v Zakonu o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami (ZVPNPP Uradni list RS, št. 53/07), ki prepoveduje zavajajoče¹⁶³ poslovne prakse, kamor spada tudi takšno oglaševanje iger na srečo.

Z vidika oglaševanja se lahko pojavi mnogo dodatnih težav v primeru spletnih iger na srečo. Za takšno zavajajoče oglaševanje je šlo ravno v primeru nam zelo dobro poznane ponudnika stav Bwin, ki je bil v Angliji oglobljen s strani komisije za igre na srečo (The Gambling Commission), saj so obljubljali zastoj bonus do 30 funtov,

¹⁵⁵ Binde (2014) Gambling advertising: A critical research review, str. 46.

¹⁵⁶ Ibid., str. 40.

¹⁵⁷ Ibid., str. 46.

¹⁵⁸ Monaghan, Derevensky, Sklar, Impact of gambling advertisements and marketing on children and adolescents: Policy recommendations to minimise harm v: Journal of Gambling Issues, 2008, 22, str. 262.

¹⁵⁹ Novela ZIS-F bi dodala zakonu 6.a člen, ki bi urejal oglaševanje iger na srečo, ki ne bi smelo biti v nasprotju s cilji in nameni tega zakona (kar vključuje tudi varovanje pred prekomernim igranjem iger na srečo – glej prvi člen ZIS). Prepovedala bi zavajajoče oglaševanje, ki po jeziku zakona zajema tudi vzbujanje napačnih predstav (tudi subjektivno zavajajoče oglaševanje) ter zaščitila pred oglaševanjem mladoletnike. Treba je poudariti, da večino tega izhaja že iz splošne ureditve iz ZVPot in ZVPNPP.

¹⁶⁰ Zelo podobno, kot je to predvidevala novela, ureja takšno oglaševanje Slovenski oglaševalski kodeks v členu 24, ki pa seveda ni zavezujoča ureditev.

¹⁶¹ 12.a člen ZVPot določa, da je nedostojno oglaševanje takšno oglaševanje, ki vsebuje sestavine, ki so žaljive ali bi lahko bile žaljive za potrošnike, bralce, poslušalce in gledalce, ali sestavine, ki nasprotujejo morali.

¹⁶² 15. Člen ZVPot določa, da oglaševanje ne sme vsebovati sestavin, ki povzročajo ali bi lahko povzročile telesno, duševno ali drugačno škodo pri otrocih ali sestavin, ki izkoriščajo ali bi lahko izkoriščale njihovo zaupljivost ali pomanjkanje izkušenj.

¹⁶³ Prvi odstavek petega člena ZVPNPP določa, da gre za zavajajočo reklamo bodisi če je ta neresnična bodisi, če zavaja ali bi utegnila zavajati povprečnega potrošnika ter povzroči ali bi utegnila povzročiti, da povprečen potrošnik sprejme odločitev o poslu, ki je sicer ne bi sprejel.

a bonusa igralci niso mogli izkoristiti, dokler niso sami stavili z vsaj 102 funti.¹⁶⁴ Dodatno tveganje predstavljajo zastojne »trening« strani za igre na srečo, ki imajo povečane izplačilne deleže in ki vplivajo predvsem na mlade igralce, ki se tako spoznajo s svetom iger na srečo in kaj hitro preidejo na igre, kjer stavijo s pravim denarjem.¹⁶⁵ Problematika neprimerne oglaševanja se poveča v primeru, ko se liberalizira trg iger na srečo. V takem primeru gre za »nezrel« trg iger na srečo, saj se pojavi veliko novih družb, ki želijo z oglaševanjem pridobiti čim večji tržni delež in ima zato oglaševanje zato več negativnih učinkov.¹⁶⁶ V takem primeru družbe povečajo intenzivnost svoje oglaševalske dejavnosti (v Veliki Britaniji se je po liberalizaciji sektorja število reklam, ki promovirajo igre na srečo, povečalo kar za šestkrat),¹⁶⁷ hkrati pa so z oglaševanjem zelo pogosto na meji legalnega. To pa pomeni večje tveganje za mladostnike in problematične igralce, da bodisi začnejo bodisi poglobijo težave povezane z igrami na srečo.

3.7. PREPREČEVANJE NELEGALNIH AKTIVNOSTI

Nelegalno prirejanje iger na srečo je pri nas že samo po sebi kaznivo dejanje prepovedano v drugem odstavku 212. člena KZ-1. Pri tem je zanimivo, da gre za kaznivost kakršnekoli konkurence, ki ni odobrena s strani države. Edini kvalifikatorni element, ki loči prirejanje iger na srečo, ki ni kaznivo in tisto, ki je, je dovoljenje s strani države. S tem se poudarja pomen omejevanja konkurence in s tem varovanje dobrin, ki so drugače ogrožene s strani prirejanja iger na srečo, in so tu povzdignjene v kazenskopravno dobrino.

Prirejanje iger na srečo je zelo privlačno za organiziran kriminal (v Hong Kongu naj bi se kar 35 odstotkov hudodelskih združb ukvarjalo s prirejanjem iger na srečo), ker prinaša ogromne zaslužke, saj za razliko od legalnega prirejanja iger na srečo prireditelji ne plačujejo davkov,¹⁶⁸ kar jim omogoča izplačevanje veliko večjih dobitkov.

Poleg večjih dobitkov pa igralce privablja tudi samo tveganje igranja takšnih iger na srečo, kar še poveča privlačnost iger, saj je to glaven element, ki ločuje igre na srečo od ostalih dejavnosti, namenjenih zabavi, in občutek heroizma, ki ga dobi oseba pri takšni zabavi.¹⁶⁹

Organizatorji se tega zavedajo in to samo še spodbujajo z namenom, da bi igralci več igrali oni pa več zaslužili.¹⁷⁰ Iz tega se nemalokrat financira druga prepovedana dejanja, kot je to npr. trgovina s prepovedanimi drogami.¹⁷¹

¹⁶⁴ Davies, Sweney, Foxy Bingo owner fined £350,000 for misleading ads, URL: <https://www.theguardian.com/society/2018/feb/14/regulator-launches-ban-on-adverts-that-entice-problem-gamblers>.

¹⁶⁵ Monaghan, Derevensky, Sklar, Impact of gambling advertisements and marketing on children and adolescents: Policy recommendations to minimise harm v: Journal of Gambling Issues, 2008, 22, str. 259.

¹⁶⁶ Binde (2014) Gambling advertising: A critical research review, str. 50.

¹⁶⁷ Sweney, TV gambling ads have risen 600% since law change URL: <https://www.theguardian.com/media/2013/nov/19/tv-gambling-ads>.

¹⁶⁸ Tessler, El Beyrouthy, Crapnell, Kidd, Chan, Wong (2016) Impact of Illegal Gambling in Hong Kong, str. 46.

¹⁶⁹ Ibid., str. 49.

Poleg tega je z nelegalno konkurenco zelo pogosto povezano izvrševanje drugih kaznivih dejanj in nelegalnih aktivnosti. Kot je bilo zgoraj že omenjeno gre pri tem tako za oduševanje dajanje kreditov (214. KZ-1), izsiljevanje (213. člen KZ-1) povezano z njihovo izterjavo, kot tudi za pranje denarja (člen 245. KZ-1) ter financiranje terorizma (109. člen KZ-1) preko prirejanja iger na srečo. Te pojavi so pogosti tudi v primeru legalnega prirejanja iger, vendar so toliko bolj pogosti v primeru ne reguliranega sektorja, ki deluje izven zakona. Kot je bilo že zgoraj omenjeno ima Slovenija na podlagi evropske zakonodaje posebej regulirano financiranje terorizma ter pranje denarja v primeru prirejanja iger na srečo, pri čemer je še posebej tvegano prirejanje preko spleta, ki je precej težje sledljivo, dokler koncesionar ne poveže svojega informacijskega sistema v sistem FURS, kar se v primeru nelegalnih ponudnikov iger na srečo seveda ne zgodi.

V duhu odpravljanja nelegalnega prirejanja iger na srečo se zelo pogosto pojavlja argument, da je potrebna liberalizacija sektorja.

Vendar se tudi v primeru široke liberalizacije z velikim zmanjšanjem omejitev za prireditelje iger na srečo, nelegalnega sektorja ne da popolnoma odpraviti. Tudi po liberalizaciji bo ostala ilegalna dejavnost prirejanja športnih izidov, ki je inherentno povezana s športnimi stavami.¹⁷² Hkrati pa ima lahko takšna obsežna liberalizacija učinek oteževanja pregona hudodelskih družb. Takšna je bila situacija v Italiji. Tam se je liberalizacija začela v letu 1991 in je kulminirala v času predsedovanja Berlusconija. Sicilijanska mafija je s tem valom liberalizacije največ pridobila. Svoje dejavnosti so namreč začeli preobražati v sfero legalnega s tem, ko so začeli investirati v igre na srečo in na vodilna mesta nastavljeni ljudi, ki so imeli čisto kartoteko. Igre na srečo so bile namreč nizko obdavčene, s čimer je bil visok zaslužek garantiran. Hkrati so omogočale izjemno učinkovito pranje denarja, ki je bil pridobljen preko drugih nelegalnih aktivnosti, kot je preprodaja nedovoljenih drog, orožja in s prostitucijo.¹⁷³

4. KORISTI IGRALNIŠTVA IN NEGATIVNE POSLEDICE

4.1. KORISTI

Igralništvo se deli na tri področja. Prvo področje pokriva užitek in zabavo ob igralniški izkušnji, dobitki pa se štejejo za objektivno korist. Drugo področje pokriva nova delovna mesta, spodbude investicij, razvoj turizma in na primer ponovna oživitve mesta v katerem bo stala nova igralnica.

¹⁷⁰ Ibid., str. 50.

¹⁷¹ Ibid., str. 46.

¹⁷² Rusjan (2012) Igre na srečo, družbena škoda in kriminaliteta, magistrska naloga, str. 81.

¹⁷³ Scherer, Insight: Italian gaming liberalization: a bet that did not pay off, URL: <https://www.reuters.com/article/us-italy-gaming/insight-italian-gaming-liberalization-a-bet-that-did-not-pay-off-idUSBRE86G0IJ20120717>.

Tretje področje pokriva državno korist od prihodkov posameznih igralnic (Eadington 1999, str. 86). Glavni argument, ki govori v prid igralništvu je da ima tudi pozitivne učinke. Ko obiskovalci prihajajo iz drugih držav govorimo o prednostih igralništva. Tuji igralci prinašajo denar v državo in s tem vplivajo na gospodarsko rast, ter splošno blaginjo v državi. Goriška regija je po proizvodu ustvarjenem v gostinstvu in turizmu nad slovenskim povprečjem, vendar veliko zaostaja za obalno-kraško regijo. V javnih in skupnih storitvah, kjer je tudi igralništvo pa ustvari 8% BDP, kar je za 5 odstotnih točk več od slovenskega povprečja (Prašnikar et al., 2005, str. 25).

4.2. NEGATIVNE POSLEDICE IGRALNIŠTVA

Ena največjih in glavnih negativnih posledic je zasvojenost. V Sloveniji še nimamo natančnih podatkov o stanju takih igralcev, vendar pa ocenjujejo da je ta stopnja problematičnosti igranja pod 1% (Zagoršek & Jaklič, 2005, str. 22), vendar pa je povečevanje ponudnikov spletnega igralništva velika nevarnost s katero se bo v naslednjih letih ta številka vsaj podvojila. "Kaj je problematično igranje?" Je impulzivno vedenje zunaj nadzora zavesti iz tega izhajajo težave v poklicnih osebnih in kar je najhuje v družinskih odnosih (Swiss institute for comperative law, 2006, str. 1443).

Tveganja za razvoj problematičnega igralništva se poveča (Swiss Institute For Comperative Law, 2006, str. 1443) :

- ob zagotavljanju pogostih dobitkov;
- visoke nagrade;
- igre so vedno na dosegu;
- dovoljevanje visokih vložkov;
- dovoljena uporaba kreditov;
- neozaveščenost ljudi o igralništvu in njegovi negativni plati.

Igralništvo lahko po eni strani pomeni zelo velike stroške za gospodarstvo. V primerih, ko ljudje zapravijo več, kot je njihov dohodek. Drugi dejavnik, ki je neposredno povezan s tem je da lahko igralci igrajo ob nepravih časih na nepravih mestih. Rezultati tega so, da so delavci manj zbrani na svojem realnem delovnem mestu, kar povzroči večje stroške za delodajalca. Izguba denarja oziroma vira svojega lastnega prihodka privede do zanašanja na socialno pomoč, ki pa je v takih primerih samo "potuha" za ljudi, ki so na žalost zasvojeni z igralništvom.

Možnost izgube službe oziroma delovnega mesta je pri patoloških igralcih (igranje ob vsaki priložnosti med delovnim časom ali pa celo na delovnem mestu) se je v ZDA gibala okoli 14%, kar je v primerjavi z navadnimi igralci oziroma tistimi, ki igrajo pa niso zaposleni (4%) za več kot 200% višja (NORC, 1999, str. 43).

5. PRAVNI PREGLED UREJANJA IGER NA SREČO PO DRŽAVAH

5.1. FINSKA

1. Zakonodaja

Najpomembnejši zakonodajni instrument, ki zagotavlja regulativno strukturo iger na Finskem, je Lotteries Act 2001. Parlament je decembra 2013 potrdil zadnje spremembe Zakona o loterijah in je začel veljati 1. januarja 2014. Reforma se je osredotočila na združitev operaterjev iger na srečo. Nacionalni policijski odbor - Uprava za igre na srečo, ki deluje v okviru Ministrstva za notranje zadeve, deluje kot regulativni organ, pristojen za nadzor iger na srečo na Finskem.

Obdavčitev iger na srečo ureja Zakon o loterijskem davku (522/1992), obdavčuje igre na srečo, ki se odvijajo v državi, zavezanec za plačilo je organizator. Dobitki iz domačih iger na srečo in iger na srečo znotraj EU so izvzeti iz dohodnine in so podvrženi loterijskemu davku, ki znaša med 1.5% in 30% odvisno od tipa igre. Dobitki od iger na srečo, ki potekajo v državah zunaj EU pa so vključeni v dohodnino. Loterijske srečke niso podvržene davku na dodano vrednost.

Finska je članica Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF) in je implementirala obe evropski direktivi o pranju denarja. Zakon o preprečevanju in odkrivanju pranja denarja (Act on Preventing and Clearing Money Laundering) vzpostavlja dolžnost poročanja organizatorjev iger na srečo o sumljivih aktivnostih, v določenih primerih identifikacijo igralcev in hrambo podatkov 5 let po končanju transakcije oz. pogodbenega razmerja.

Zavezani so z dolžno skrbnostjo pregledati sumljive transakcije in ob ugotovitvi razlogov za sum na pranje denarja takoj obvestiti National Bureau of Investigation, zagotoviti vse informacije in dokumente, ki so pomembni za razjasnitev zadeve, ter prekiniti transakcije. Kazenski zakonik za kaznivo dejanje pranja denarja predpisuje denarno ali kazen zapora do 2 let oz. v primeru težje (kvalificirane) oblike zaporno kazen od 4 mesecev do 6 let.

Finski (ter Danski in Madžarski) je Evropska komisija 2007 poslala obrazloženo mnenje, ker naj bi bila monopolna ureditev iger na srečo v nasprotju s EU pravom.

Finska je zato pripravila reformo, ki je do določene mere prinesla uskladitev z EU pravom ter hkrati dvignila starostno mejo za igralne avtomate na 18 let in uvedla starostno mejo za nakup loterijske srečke, ni pa odpravila triglavega monopola.

Obenem pa je nacionalno sodišče potrdilo odločitev o zavrnitvi licence za izvajanje iger na srečo na Finskem Ladbrowsers z obrazložitvijo, da je monopol v skladu z EU pravom.

Posebnost Finske so Aland Islands, ki uživajo določeno stopnjo avtonomije, med drugim na področju regulacije iger na srečo. Monopolnega organizatorja iger na srečo ustanavlja the Provincial Law relating to the establishment of PAF, ki hkrati ureja prirejanje iger na srečo. Dobički organizacije se vplačujejo v proračun regije Aland. PAF ima monopol organiziranja igre na srečo v casinojih, na ladjah in preko interneta.

2. Regulativni organi

Regulativni organ za nadzor loterije je ministrstvo, pristojno za notranje zadeve. Področje iger na srečo temeljno ureja Loterijski zakon (The Lotteries Act 1047/2001), pravila glede loterije pa se uporabljajo tudi za casinoje, igralne avtomate, nedenarne igralne avtomate, in druge igre kjer je plačilo in nagrada denarne vrednosti. Prav tako se zakon uporablja za tuje loterije, kadar se srečke prodajajo na Finskem. Finska tako pozna tri vrste licenc, ki se podelijo izključno enemu imetniku, in sicer tako za spletne kot ne-spletne igre, in sicer na področju iger, lki se igrajo v kazinojih, loto, športne stave in ostale igre lahko ponuja druga entiteta, tretjo vrsto licenc pa ima družba, ki ponuja stave na konsje dirke. Tako imajo tri družbe monopol pri ponujanju iger na srečo, vsaka na svojem področju.

3. Opredelitev iger na srečo

Opredelitev loterije po Zakonu o loterijah je široka in zajema večino oblik iger na srečo. Loterija pomeni vsako dejavnost, v kateri lahko udeleženci v celoti ali deloma dobijo denarno vrednost, ki temelji na naključju in v kateri je plačana udeležba. Določbe za loterije veljajo tudi za igralnice, igralne avtomate, brezplačne nagradne igre in druge igre, kjer se zaračuna denarna nagrada. Zlasti Zakon o loterijah opredeljuje različne načine vodenja loterije, ki vključujejo: denarno loterijo; športne stave; igralne naprave; igralne igre; kazinske dejavnosti; brezplačno loterijo, kjer se kupi zamenjajo za nagrade; bingo; nagradni stroji brez denarja.

1. NAVADNE IGRE NA SREČO

Loterijo lahko organizira registrirana družba, neodvisna fundacija ali druga podobna organizacija, ki ima dobrodelni oz. neprofitni namen in poslovalnico na Finskem.

Pogoji za pridobitev licence so: zbiranje sredstev za podporo dobrodelne ali neprofitne dejavnosti, loterija ne sme biti očitno nasprotna javnemu interesu in ne sme obstajati realnega dvoma, da bo organizator spoštoval zakon. Zakon prepoveduje kreditiranje.

Za licenco za nedenarno loterijo so poleg klasičnih še dodatni pogoji, podeli jo okrajna policija za dobo 6 mesecev.

Enako velja za licenco za bingo, ki se podeljuje za obdobje 2 let, in licenco za nedenarne igralne avtomate, ki se podeljuje za obdobje 1 leta. Procesna vprašanje glede podeljevanja licenc ureja Odlok o loterijah 1345/2001.

2. SPLETNE IGRE NA SREČO

Na področju internetnih iger na srečo je bila Finska med prvimi državami, leta 1996 je Veikkaus in 2001 Fintoto dobil licenco za internetne igre na srečo. V poznih 90-ih je prišlo do mednarodne konkurence, kar je povzročilo znižanje dohodkov v državni proračun. Zato se v okviru reforme razmišlja tudi na kakšen način uveljaviti monopol na področju iger na srečo tudi pri internetnih igrah na srečo, ali z prepovedjo transakcij ali z blokado dostopa do spletnih strani ponudnikov iger na srečo.

Leta 2004 je zaradi marketinške kampanje PAF-a, ki je spletne igre na srečo oglaševala celinskim Fincem, prišlo do spora z RAY-em. 2005 je sodišče odločilo, da je PAF prekršil pravila licence in izdalo opozorilo, kasneje pa je Ministrstvo za notranje zadeve začelo preiskavo glede nespoštovanja opozorila sodišča.

Omejitve

Uveljavljena je starostna omejitev; oseba mlajša od 18 let ne sme igrati casino iger, medtem ko igralnih avtomatov ne sme igrati oseba mlajša od 15 let, razen ob spremstvu in privolitvi odraslega družinskega člana. Kazenski zakonik kaznuje protipravno organiziranje iger na srečo z denarno kaznijo ali kaznijo zapora do 1 leta ter kršitve Loterijskega zakona z denarno kaznijo ali zaporom do 6 mesecev.

Posebnosti

Oglaševalske omejitve: nelicencirani operaterji imajo prepoved oglaševanja spletnih iger na srečo. Trije monopoli imajo dovoljenje za oglaševanje, vendar so omejitve za oglase, kot na primer ciljanje na mladoletnike.

5.2. NORVEŠKA

1. Zakonodaja

Igre na Norveškem urejajo:

- Gaming Scheme Act 1992.
- Totalisator Act 1927.
- Lottery Act 1995.

Podrobna pravila so določena v predpisih aktov. Te trije pravni viri skupaj predstavljajo skladno in izčrpno ureditev vseh oblik loterije in denarnih iger na srečo, ki se zakonito upravljajo na Norveškem. Norveška zakonodaja o igrah na srečo prepoveduje izvajalcem, da zagotovijo, tržijo ali distribuirajo katero koli obliko iger na srečo brez licence nacionalnega igralnega regulatorja norveškega organa za igre na srečo (Lotteri og Stiftelsestilsynet).

Gaming Scheme Act, Totalisator Act in Lottery Act veljajo za navadno in spletno igralništvo. Namerna ali malomarna kršitev določb je kaznivo dejanje, ki se kaznuje z denarnimi kaznimi in/ali zapornimi kaznimi. Organ za igre na srečo lahko naloži tudi upravne sankcije za kršitev dejanj, vključno z upravnimi odredbami in prisilnimi globami.

Regulativni organ za nadzor iger na srečo na Norveškem je Norsk Loteritilsynet, pravni viri pa so Zakon o loteriji (The Lottery Act), Zakon o igrah na srečo (Gaming Scheme Act) in Zakon o strojnih stavah (Totalisator Act). Na področju iger na srečo je uveljavljen monopol; Zakon o igrah na srečo dopušča le državne igralniške organizacije, ki so državno kontrolirane in le športnim združenjem in humanitarnim ter drugim organizacijam z dobroteljnimi nameni, da z dovoljenem pristojnega ministra organizirajo igralne time. Zakon o loteriji dovoljuje neprofitnim in podobnim organizacijam prirejanje loterij in drugih iger po tem zakonu. Vse druge oblike iger na srečo, ki niso dovoljene z zakoni, so prepovedane. Dejansko sta na norveškem trgu samo dva ponudnika iger na srečo, ki sta v državni lasti, je pa zasebni trg odprt za klasične igre na srečo ter bingo.

Gaming Scheme Act in Totalisator Act dajejo naslednjim operaterjem izključne pravice, da zagotovijo večino legalnih iger na srečo na Norveškem. Ti operaterji so tudi edini subjekti, ki lahko ponujajo spletne igre na srečo:

- Norsk Tipping AS (Norsk Tipping). To določa in ureja Gaming Scheme Act in upravni predpisi, sprejeti v skladu z njim. Vsi dobički, ki nastanejo pri dejavnostih iger na srečo, je treba prerazporediti v družbeno koristne razloge. Ministrstvo za kulturo ima v lasti 100% delnic družbe Norsk Tipping.
- Fundacija Norsk Rikstoto (Norsk Rikstoto). To je neodvisna ustanova, ki sta jo prvotno ustanovila norveška jockey klub in norveška trotting zveza. Večino dobičkov, ki jih ustvarja pri dejavnostih iger na srečo, se usmeri nazaj v konjski sektor.

Zato je norveška zakonodaja o igrah na srečo v resnici sprejela državni monopol, ki Norsk Tippingu in Norsk Rikstoto daje izključne pravice za zagotavljanje večine kopenskih in spletnih iger na srečo.

Pristojnost Gaming Scheme Act, Totalisator Act in Lottery Act vključuje Kraljevino Norveško in arhipelag Svalbarda (Spitsbergen). Ti zakoni ne prepovedujejo udeležbe pri dejavnostih brez licenc iger na srečo. Zato norveškim državljanom na Norveškem igranje na spletnih straneh, ki nimajo licence organa za igre na srečo, ni kaznivo.

Gaming Scheme Act

Norsk Tipping ima izključne pravice za delovanje:

- Iger na srečo, povezanih s športnimi prireditvami in drugimi tekmovanji (razen stave za konje).
- Številčna igra Loto.
- Igre na srečo, ki uporabljajo igralne avtomate.
- Druge igre, ki spadajo v področje uporabe Gaming Scheme Act

Zagotavljanje, trženje in distribucija iger, povezanih s športnimi prireditvami ali drugimi tekmovanji in številskimi igrami, je prepovedano brez licence organa za igre na srečo.

Totalisator Act

V skladu z Zakonom o totalizatorju so stavke na konjske dirke prepovedane brez licence. Samo organizacijam, ki podpirajo konjerejo, se lahko izda dovoljenje.

Samo Norsk Rikstoto ima licenco za nudenje takšnih iger v skladu z zakonom.

Lottery Act

Velja za zasebne izvajalce, ki zagotavljajo, tržijo in distribuirajo "loterije". Zagotavljanje loterije na Norveškem je prepovedano brez licence. Prav tako je nezakonito tržiti ali distribuirati nelicencirano loterijo.

Zakon določa, da so upravičene do licence za igre na srečo samo organizacije s humanitarnim in družbeno koristnim namenom. Vsi dobički iz loterije morajo biti razdeljeni v dobrodelne in humanitarne namene. Zato komercialne stavne družbe ne morejo pridobiti licence organa za igre na srečo, da bi na Norveškem zagotovile igre na srečo.

Zakon o loteriji ureja le manjši delež trga iger na srečo – dejansko ureja le denarne igre na srečo nizkih vrednosti (bingo in hipne igre) in tradicionalne (nacionalna in lokalne) loterije. Zakon ureja pogoje za podelitev licence in pravila organiziranja loterije, po zakonu se plačuje letna dajatev in posebna dajatev od vsake loterijske naprave, zavezanec za plačilo je organizator. Glavni organizator je Norsk Tipping, državno podjetje, ima izključno licenco za organiziranje igralnih shem v povezavi s športnimi stavami in druge oblike iger, kot so lotto, Viking Lotto, hipne igre.

2. Regulativni organi

Norveški organ za igre na srečo je javni regulativni organ, odgovoren za nadzor in nadzor zasebnih operaterjev. Norsk Tipping in Norsk Rikstoto izvajajo svoje dejavnosti v skladu z Gaming Scheme Act, Totalisator Act in Lottery Act.

Organ za igre na srečo lahko izda in prekliče licence, odobritve in pooblastila za dejavnosti iger na srečo v skladu z zakonom o loteriji. Prav tako lahko naloži upravne sankcije za kršitev katere koli zakonodaje o igrah na srečo.

Ministrstvo za kulturo

Ministrstvo za kulturo je splošni regulativni in nadzorni organ po Gaming Scheme Act in Lottery Act. Lahko izda splošna navodila organu za igre na srečo, vendar jih v posameznih primerih ne more poučiti.

Ministrstvo za kmetijstvo in prehrano

Ministrstvo za kmetijstvo in prehrano je splošni regulativni in nadzorni organ po Totalisator Act. Lahko izda splošna navodila organu za igre na srečo, vendar jih v posameznih primerih ne more poučiti.

Odbor za loterijo

Odbor za loterijo (Lotterinemnda) je neodvisni upravni organ, ki ga imenuje Ministrstvo za kulturo, in je pritožbeni organ za upravne odločitve organa za igre na srečo. Odbor za loterijo je pristojen samo za pregled upravnih odločitev po Lottery Act. Ministrstvo za kulturo lahko daje splošna navodila odboru za loterijo, vendar jih v posameznih primerih ne more poučiti.

3. Opredelitev iger na srečo

Pravna opredelitev iger na srečo je določena Lottery Act, ki opredeljuje loterijo kot "vsako dejavnost, v kateri lahko udeleženec za stavo pridobi nagrado kot rezultat žrebanja, ugibanja ali drugega postopka, ki v celoti ali delno proizvaja naključni izid". Opredelitev loterije je široka in običajno vključuje skoraj vsako dejavnost iger na srečo, vključno z: tradicionalnimi igrami, stavami, športnimi stavami, igralnimi avtomati, bingom in tradicionalnimi loterijami.

Za opredelitev iger na srečo mora dejavnost izpolnjevati tri kumulativne pogoje:

- Igralec mora biti sposoben dati vložek.
- Igralec mora imeti možnost pridobiti nagrado.
- Nagrada mora biti rezultat žrebanja, ugibanja ali drugega postopka, ki je v celoti ali delno zaradi naključja.

Delež

Zahteva po "deležu" pomeni, da mora igralec plačati določeno pristojbino za sodelovanje v dejavnosti.

Praviloma se vsako plačilo, ki presega običajno ceno za izdelek ali storitev, šteje za pristojbino. Če igralec lahko brezplačno sodeluje v igrah, dejavnosti ne bodo vključene v opredelitev iger na srečo.

V celoti ali delno zaradi naključja

V definicijo spadajo samo tekmovanja, ki so v celoti ali deloma posledica sreče.

Igre, ki vsebujejo elemente znanja ali spretnosti, sodijo v definicijo, če so deloma posledica naključja, kot je poker. Igre, pri katerih je rezultat izključno ali v glavnem odvisen od igralčeve spretnosti ali znanja, se ne štejejo za igranje iger na srečo, kot je most ali šah.

V skladu s sodno prakso in upravno prakso bo večina iger, ki vključujejo element naključja, spadala v opredelitev. Na primer, organ za igre na srečo meni, da kviz znanja z odgovori z več izbirnimi nalogami spadajo v opredelitev, ker je mogoče zmagati z ugibanjem.

Nagrada

Igra mora omogočati zmago nagrade, ki vključuje denar, stvari ali druga sredstva z gospodarsko vrednostjo.

Bistvena stvar je, ali ima nagrada, ki jo igralec lahko dobi s sodelovanjem v igri, gospodarsko vrednost, v tem primeru je izpolnjen nagradni pogoji. Težavna vprašanja se pojavijo, ko se nagrada izplača v virtualni valuti. Ne glede na to, ali igre spadajo v opredelitev ali ne, bo odvisno od tega, ali ima navidezna valuta ekonomsko vrednost.

Če so vsi trije pogoji opredelitve izpolnjeni, se bo dejavnost štelo za igralništvo po norveški zakonodaji in poleg tega mora biti licencirana. Dejavnosti, ki ne spadajo v opredelitev, niso predmet norveške zakonodaje o igrah na srečo. Vendar pa so lahko predmet druge zakonodaje, kot so Zakon o nadzoru trženja in Zakon o obdavčitvi.

3.1. Posebne opredelitve posameznih iger na srečo

Poker

Poker turnirje lahko organizirate z dovoljenjem organa za igre na srečo. Trgovinski izvajalci, ki jih pooblasti igralni organ, lahko organizirajo turnirje v imenu licenciranih organizacij.

Zasebne poker igre ne zahtevajo licence, če izpolnjujejo določene zahteve.

Stave

Norsk Tipping in Norsk Rikstoto imata izključne pravice za zagotavljanje, trženje in distribucijo večine stavnih iger na Norveškem. Drugim operaterjem je prepovedano ponuditi, tržiti in distribuirati stave, razen če jih licencira organ za igre na srečo.

Športne stave

Norsk Tipping in Norsk Rikstoto imata izključne pravice za zagotavljanje, trženje in distribucijo športnih stav na Norveškem. Drugim operaterjem je prepovedano nuditi, tržiti in razširjati športne stave, razen če jih licencira organ za igre na srečo.

Kasino igre

Kasino iger ni mogoče zagotoviti, tržiti ali distribuirati brez licence organa za igre na srečo. Nobena licenca ni bila nikoli podeljena za odprtje igralnice na Norveškem. Norsk Tipping ima izključno pravico, da zagotovi interaktivne spletne igralnice.

Slot in druge igre na računalniku

Norsk Tipping ima izključno pravico, da zagotovi igralne avtomate in druge računalniške igre (poglavje 15, Zakon o loteriji). Drugim operaterjem je prepovedano nudenje, trženje in distribucijo igralnih avtomatov in drugih računalniških iger in ne more pridobiti licence.

Ekskluzivne pravice družbe Norsk Tipping za igranje iger na računalniku so bile izpodbijane v zadevah "igralnih avtomatov", tako na sodišču Evropskega združenja za prosto trgovino (ETA-1/06) kot na norveškem Vrhovnem sodišču (Rt 2007, str. 1003). Tožeči stranki sta trdili, da je bila določba o izključnih pravicah kršitev členov 31 in 36 Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru 1992 (Sporazum EGP). Obe sodi sta menili, da je bila določba o izključnih pravicah objektivno utemeljena in torej ne krši členov 31 in 36 Sporazuma EGP.

Igre na podlagi terminala

Upravljavcem, ki niso Norsk Tipping, je prepovedano ponuditi, tržiti in razširjati igre na srečo prek igralnih računalnikov. Uredba Bingo določa, da lahko operaterji z dovoljenjem za zagotavljanje binga zagotovijo igralne storitve na terminalih v bingo dvoranah.

Bingo

Zagotavljanje, trženje in distribucija binga je prepovedano brez licence. Organ za igre na srečo lahko izda licence za bingo v skladu z uredbo Bingo. Pooblaščen komercialni operaterji lahko organizirajo bingo v imenu licenčnih organizacij.

Loterija

Z Lottey Act je loterija opredeljena kot "vsaka dejavnost, v kateri lahko udeleženec za stavo pridobi nagrado kot rezultat žrebanja, ugibanja ali drugega postopka, ki v celoti ali delno povzroči naključni izid". Ta opredelitev je daljnosežna in vključuje večino iger na srečo.

Zagotavljanje, trženje ali razdeljevanje loterije je prepovedano brez licence. Organ za igre na srečo lahko izda licence za loterije v skladu z Uredbo o loteriji in Uredbo o avtorskih pravicah. Pooblaščen komercialni operaterji lahko organizirajo loterije v imenu licenčnih organizacij.

Piramidne igre

Prepovedano je zagotavljanje in sodelovanje v piramidnih igrah ali podobnih sistemih na Norveškem.

1. NAVADNE IGRE NA SREČO

Pravna ureditev / licenciranje

Splošna prepoved. Operaterju iger na srečo ni dovoljeno izvajati iger na srečo brez licence organa za igre na srečo in dejavnosti, ki sodijo v opredelitev iger na srečo, ni mogoče zagotoviti, tržiti ali distribuirati na Norveškem.

Prav tako je prepovedano tržiti in razširjati igre na srečo brez licence. Prepoved razdeljevanja iger na srečo vključuje plačilne transfere deležev in dobitkov od in z nelicenciranimi operaterji.

Organ za igre na srečo izda licence le neprofitnim organizacijam in jih ni mogoče izdati komercialnim operaterjem. Vendar zakonodaja o igrah na srečo komercialnim operaterjem dovoljuje, da za neprofitne organizacije uredijo dejavnosti iger na srečo, pod pogojem, da te komercialne izvajalce odobri organ za igre na srečo.

Komercialnim operaterjem ni mogoče izdati licence za oddajo loterije, čeprav je omejena pravica do vložitve licenc za loterijo po Zakonu o loteriji (glej spodaj, upravičenost). Za nekatere loterije ni potrebna licenca.

Licence. V skladu z zakonom o loteriji lahko organizacije zaprosijo za dovoljenja za opravljanje naslednjih dejavnosti:

- Obnovljene in vnaprej sestavljene loterije, ki jih je sestavil organ za igre na srečo ali drug javni organ.
- Loterije, ki jih pripravi komercialni operater.
- Poker turnirji. Licence se podeljujejo za letno prvenstvo Norveške z do tri vrste poker turnirjev in petimi regionalnimi kvalifikacijskimi prvenstvi.
- Bingo.
- Predhodne loterije za loterijo za praske.
- Igre na srečo na norveških ladjah med norveškimi in tujimi pristanišči.
- Zabavni stroji.

Dejavnosti, ki ne zahtevajo licence. Naslednje igre na srečo ne zahtevajo dovoljenja v skladu z Lottery Act:

- Loterije z letnim prometom pod 200.000 NOK, če jih zagotavljajo organizacije s humanitarnim in družbeno koristnim namenom. Če pa organizacije uporabljajo komercialno podjetje za organiziranje dejavnosti v njihovem imenu, je potrebno dovoljenje.
- Bazar, kjer je največja nagrada 8.000 NOK, je največji delež NOK5, skupna vrednost vseh nagrad za vsak bazar pa je največ 40.000 NOK.
- Zasebne poker igre v zasebnih domovih med ljudmi v istem socialnem krogu, pod pogojem, da igre nimajo "poklicnega značaja".

Udeleženci morajo biti starejši od 18 let, ki so manjši od desetih in imajo največji delež na igralca, na sestanek v višini 1000 NOK.

Upravičenost

Loterije je mogoče organizirati samo v korist dobrodelne in humanitarne narave, z izjemo:

- Loterije, ki niso dostopne širši javnosti.
- Loterije, ki jih organizira bazar
- Zasebne poker igre

Zasebni komercialni operaterji ne morejo imeti licence, lahko pa ima imetnik licence licenco za oddajo licenc zasebnim komercialnim operaterjem podizvajalcu. Vsak zasebni podizvajalec mora pooblastiti organ za igre na srečo.

Postopek prijave

Dovoljenje za neprofitno organizacijo / povezovanje s humanitarnim ali družbeno koristnim namenom. Organ za igre na srečo lahko izda dovoljenja za opravljanje iger na srečo v skladu z Lottery Act. Vloge za licence za loterijo je treba oddati organu za igre na srečo, in sicer z uporabo pravil, določenih v Lottery Act in ustreznih predpisih.

Dovoljenja v skladu z oddelkoma 7 in 8 Uredbe o loteriji se razdelijo samo po javnem postopku prijave. Razpisi za zbiranje predlogov so objavljeni na spletni strani organa za igre na srečo. V skladu z oddelkom 7 lahko organ za igre na srečo izda samo pet licenc, od katerih vsaka traja do devet let. Nove licence verjetno ne bodo na voljo do leta 2025. V skladu z oddelkom 8 organ za igre na srečo izda licence za turnirske igre, ki trajajo tri leta. Naslednji postopek prijave bo verjetno potekal leta 2020.

Organizacije, ki zaprosijo za licenco za dodelitev loterij, katerih promet presega 200.000 NOK, mora odobriti organ za igre na srečo. Odobritev se izda samo organizacijam, registriranim v norveškem centralnem koordinacijskem registru za pravne osebe (NCCRLE) s humanitarnim ali družbeno koristnim namenom.

Dovoljenje za komercialne izvajalce v imenu neprofitnih organizacij / združenj.

Trgovinski operaterji, ki vodijo loterije v imenu licenciranih organizacij, mora odobriti organ za igre na srečo. Pogoji za dovoljenje vključujejo naslednje:

- Družba mora dokazati (s predložitvijo očitne kazenske evidence), da njegov predsednik in generalni direktor (ali lastnik ali partner) ni bil obsojen za kazniva dejanja v zvezi z gospodarskimi dejavnostmi ali kršitev zakona o loteriji.
- Družba mora biti solventna.
- Družba mora biti registrirana pri NCCRLE.

Od tujih družb se lahko zahteva predložitev nadaljnje dokumentacije.

Lastnike, ki najamejo premoženje, ki se uporablja za igre na srečo, mora odobriti organ za igre na srečo. Čas obdelave licenc, dovoljenj in odobritev je približno tri mesece.

Trajanje licence in stroškov

Trajanje licence in stroškov se razlikuje glede na posamezno licenco:

- Dovoljenja za vnaprej pripravljene in loterijske loterije, ki jih je vložil organ za igre na srečo ali drug javni organ, stanejo 3.000 NOK in trajajo eno leto.
- Dovoljenja za loterije, ki jih je zaračunal komercialni operater, stanejo 30.000 NOK z letno pristojbino v višini NOK 20.000 do konca obdobja licence. Licenca velja devet let.
- Licence turnirja za poker stanejo 10.000 NOK z letno pristojbino v višini 60.000 NOK do konca obdobja licence. Dovoljenje velja tri leta.
- Licence Bingo stanejo 1.250 NOK in veljajo eno leto.
- Predhodne loterije za loterijo (v skladu z Uredbo o Scratch kartici) stanejo NOK 6.000 in licenca velja za prodajo določenega števila prask.

Druge pristojbine so naslednje:

- Pristojbina za odobritev organizacije: 1 000 NOK.
- Pristojbina za odobritev komercialnega operaterja: NOK2020.
- Pristojbina za odobritev lastnikov nepremičnin: NOK1.200.

Organizacije, gospodarske družbe in lastniki nepremičnin se morajo registrirati v norveškem registru loterij, ki stane 300 NOK.

Omejitve ali zahteve za izvajalce navadnih iger na srečo

Prepovedi

Norsk Tipping in Norsk Rikstoto sta strogo urejena in za njih veljajo številne prepovedi in omejitve njihove zmožnosti zagotavljanja iger na srečo. Te prepovedi / omejitve so določene v Zakonu o igrah na srečo in v Totalisator Act ter njihovih predpisih.

Glavna prepoved je, da dejavnosti, ki spadajo v opredelitev iger na srečo, ni mogoče zagotoviti, tržiti ali distribuirati brez licence organa za igre na srečo. Organu za igre na srečo je prepovedano izdati dovoljenje gospodarskim subjektom.

Omejitve

Omejitve ki veljajo za organizacije, ki imajo licenco za dejavnosti iger na srečo se razlikujejo glede na posamezno licenco.

2. SPLETNE IGRE NA SREČO

Pravna ureditev / licenciranje

Za igre na srečo na spletu velja ista uredba kot dejavnosti iger na srečo na kopnem, če dejavnosti spletnega igranja na srečo sodijo v opredelitev iger na srečo.

Zagotavljanje, trženje in distribucija spletnih iger na srečo je prepovedano brez licence. Norsk Tipping in Norsk Rikstoto imata izključne pravice za zagotavljanje spletnih iger na srečo na Norveškem.

Drugi izvajalci morajo vložiti zahtevek za licenco organa za igre na srečo v skladu z zakonom o loteriji.

Prepoved podeljevanja licenc komercialnim operaterjem velja za spletne igre na srečo in kopno igranje iger na srečo, tako da bodo za licenco upravičene samo organizacije s humanitarnim ali družbeno koristnim namenom.

Organ za igre na srečo ne more izdati licenc za interaktivne loterije, ki se distribuirajo prek elektronskih kanalov. Vendar pa lahko izdaja licence za vnaprej sestavljene ali naknadne loterije prek elektronskih kanalov. Vendar v praksi noben upravljavec, razen Norsk Tippinga in Norsk Rikstoto, ne more zagotoviti, tržiti ali razširjati spletnih iger na srečo na Norveškem.

Nudenje, trženje ali distribucija iger na srečo na norveških spletnih straneh velja za norveško ozemlje in zato velja norveška zakonodaja o igrah na srečo. Vendar pa se pojavljajo težavna sodna vprašanja v zvezi z zagotavljanjem, trženjem in distribucijo iger na srečo s strani spletnih strani ali strežnikov. Norveška sodišča niso izrecno obravnavala teh vprašanj.

Norveška podjetja, ki se upravljajo in upravljajo na Norveškem, vendar zagotavljajo dejavnosti iger na srečo prek spletnih strani ali strežnikov, ki niso Norveške, v prizadevanju za izogibanje zakonov o igrah na srečo, bodo verjetno spadale v pristojnost norveške zakonodaje o igrah na srečo. Za te družbe velja prepoved dajanja, trženja in distribucije iger na srečo brez licence.

Vprašanje, ali norveška podjetja, ki izvajajo, tržijo ali distribuirajo igre na srečo s strežnika, ki ni norveški, spadajo v pristojnost norveške zakonodaje o igrah na srečo, norveška sodišča niso dokončno rešile. Nekatera kazniva dejanja, ki se izvajajo zunaj norveškega ozemlja, še vedno sodijo v norveško jurisdikcijo, če se njihov (predvideni) učinek izvaja na Norveškem (načelo učinka). V pripravljanih dokumentih, ki obrazlagajo premembe zakonov s tega področja je bilo razpravljano o tem, ali načelo učinka pomeni, da prepoved dajanja, trženja in distribucije iger na srečo brez licence se lahko sklicuje na tuje izvajalce, ki nudijo brez licence spletnih spletnih iger na tujih spletnih mestih. Vendar pa je bila razprava nejasna. Ministrstvo za kulturo je v javnem dopisu z dne 16. februarja 2007 izjavilo, da načelo učinka pomeni, da bodo spletne igre na srečo, ki jih tuji operater pošilja s tujim strežnikom, ki so posebej namenjeni norveškim državljanom, obseg norveške zakonodaje o igrah na srečo, tudi če so dejavnosti na voljo državljanom drugih držav.

Organu za igre na srečo je naročeno, da uveljavlja določbe o igrah na srečo v skladu z razlago ministrstva in na splošno meni, da so igre na srečo usmerjene na norveške državljane, če je na spletni strani:

- Na voljo v norveškem jeziku.
- Ima norveško podporo strankam.

- Ima norveškega predstavnika.
- Ponuja igre v NOK.
- Spodbuja izogibanje prepovedi blokiranja plačil.

Organ za igre na srečo lahko upošteva tudi druge dejavnike poleg tistih, ki so izrecno naštet zgoraj.

Organ za igre na srečo je izdal upravne sankcije tujim izvajalcem za nezakonito nudenje, trženje in distribucijo storitev iger na srečo. Norveška sodišča niso izrecno obravnavala pristojnosti v zvezi z zakonodajo o igrah na srečo. Vendar pa na podlagi upravne prakse obstaja tveganje, da bodo sodišča menila, da bodo igre na srečo, ki jih izvajajo norveški operaterji na ne-norveških serversih, ki so posebej usmerjene na Norvežane, v pristojnosti norveške zakonodaje o igrah na srečo.

V primeru Ladbrokes je država zavrnila licenco omenjenemu tujemu podjetju, to je sprožilo spor pred Sodiščem EFTA, ki je 2007 podalo mnenje, da državne omejitve iger na srečo morajo zasledovati zakonite/legalne cilje, kot so bojevanje zoper zasvojenost z igrami na srečo in zagotavljanje javnega reda. Ukrepi morajo biti primerni, potrebni in konsistentni (consistent manner).

Sodišče poudari, da cilj financiranja projektov v javnem interesu ne opravičuje monopolne ureditve, ampak je lahko stranska posledica ureditve. Sodišče poudari tudi potrebo, da nacionalno sodišče pri presoji primernosti in potrebnosti ukrepa razlikuje med posameznimi vrstami iger na srečo.

Igralne avtomate lahko licencira le Norsk Tipping. Leta 2006 so prepovedali uporabo bankovcev v poker (slot) igralnih avtomatih. Glede kršenja konkurenčnega prava skupnosti z monopolizacijo igralnih avtomatov, je Sodišče EFTA odločilo, da Norveško pravo ni v nasprotju s pravom skupnosti s tem, da vsebuje posebne določbe za zmanjševanje iger na srečo in so skladne z državnimi cilji zmanjševanja zasvojenosti od iger na srečo.

V poročilu Financial Action Task Force iz 2005 je zapisano, da trenutna zakonodaja omogoča prepoved internetnih iger na srečo in da udeležbe v le teh za igralce ni kazniva. 2007 je bil podan predlog za blokado dostopa do spletnih strani ponudnikov spletnih iger na srečo, a ta ni bil sprejet v državnem zboru.

Preučevala se je tudi možnost inkriminacije finančnih transakcij k spletnim ponudnikom iger na srečo, parlament je o tem odločal v začetku leta 2008 (ta ukrep je domnevno neskladen z EEA pravom).

Licenco za konjske stave se lahko podeli le organizaciji, ki podpira vzrejo konj. Zakon o strojnih stavah sicer dovoljuje več licenc, a je trenutno edini imetnik licence Norsk Rikstoto.

Nadzorni organ EFTA je 22. januarja 2014 izdal pisni opomin Norveški glede postopka izdaje dovoljenj za privatne loterije.

To pismo je rezultat pritožbe proti Norveški, ki ga je organ dobil 27.februarja 2013. Pritožba je povezana z Zakonom o loteriji, ki ne zajema iger, ki jih ponuja Norsk Tipping, temveč le privatne loterije. Organ je v skladu s EEA sporazumom analiziral pritožbo in ugotovil, da omejitve, potrebne za pridobitev dovoljenja za loterijo pomenijo omejitve svobode opravljanja storitev in svobodo ustanavljanja.

26.marca 2014 je Norveška poslala odgovor Nadzornemu organu EFTA. Navaja, da se Ministrstvo ne strinja s predhodno ugotovitvijo pristojnosti, da zakonodaja o loteriji ni v skladu s sporazumom EEA. V odgovoru je napisano, da Ministrstvo pregleduje zahtevni odprt seznam zahtev za privatne loterije in odgovorni organ za izdajo licence. Vendar pa potrjuje, da se loterijske igre ne smejo analizirati ločeno od drugih oblik iger na srečo, in da je treba uporabiti nekatere omejitve, ki jih imajo vrhunski operaterji, da dosežejo stopnjo varstva, ki jo Norveška išče.

Razlikovanje med B2B operacijami in operacijami B2C pri spletnih igrah na srečo

Ni formalnega razlikovanja med poslovnimi in poslovnimi (B2B) operacijami ter poslovanjem do strank (B2C). Operaterji B2C, ki sklenejo pogodbe s strankami na Norveškem, kršijo zakonodajo o igrah na srečo, če nimajo licence organa za igre na srečo. Operaterji bodo odgovorni za sankcije v skladu z zakonodajo o igrah na srečo.

B2B operaterji, ki se dogovorijo z igralci, ki uporabljajo belo etiketo spletnega mesta, ki jo vodi tretja oseba, bodo kršili prepoved dajanja, trženja in distribucije iger na srečo, če nimajo licence. Spletna stran bo verjetno odgovorna za nezakonito distribucijo in trženje izdelkov za igre na srečo, če izvajalec B2B nima licence.

4. Tehnični ukrepi

Blokiranje plačil je bilo uvedeno na Norveškem leta 2010 s spremembami zakonov s tega področja ter sprejetjem uredbe o plačilnih prenosih 2010. Te določbe določajo, da se naslednjim subjektom ne sme prenesti plačila vložkov in dobitkov z iger na srečo operaterji, ki nimajo licence organa za igre na srečo:

- bankam,
- finančni, ustanovam,
- plačilnim institucijam,
- institucijam za izdajo elektronskega denarja,
- norveškim podružnicam tujih finančnih in plačilnih institucij,
- drugim subjektom, ki izvajajo plačilne transakcije na Norveškem.

Blokada plačil pomeni, da bodo blokirani vsi prenosi sredstev z norveškega bančnega računa na uporabniško lokacijo z oznako trgovske kategorije (MCC) 7995 (igre na srečo).

Organ za igre na srečo lahko tudi zgoraj navedenim subjektom naroči, da blokirajo transakcije na določene številke računa.

Organ za igre na srečo se zaveda, da številni ponudniki spletnih iger na srečo uporabljajo rešitve tretjih oseb, da bi se izognili uredbi, kar pomeni, da je bil plačilni blok manj učinkovit kot upali. V nedavni vladni beli knjigi so predlagane spremembe sedanjih pravil, da bi uredba postala učinkovitejša.

Na področju pranja denarja je Norveška članica Financial Action Task Force (FATF) ter je sprejela ustrezne ukrepe v domačo zakonodajo. Pranje denarja je inkriminirano z kazenskim zakonikom, 2003 pa je bil sprejet Zakon o pranju denarja.

Norveška je sprejela zakonodajne spremembe, katerih namen je bil omejiti dostop na norveški trg, s tem, da gre za kršitev finančnih institucij, če obdelujejo plačil nelicenciranim igralnim operaterjem. Ukrepi za blokiranje plačil je začel veljati junija 2010, ko je Norveška postala ena prvih držav na svetu, ki je uvedla zakonodajo o blokiranju plačil glede iger na srečo. Norveški parlament je v maju 2018 sprejel predlog, ki bo prisilil na uvedbo zakonodaje, ki bi omogočila blokiranje spletnih iger na srečo, kljub nasprotovanju vlade.

5.3. ITALIJA

1. Zakonodaja

Igre na srečo pokrivajo:

- Primarna zakonodaja, vključno z določbami civilnega zakonika in drugimi posebnimi zakoni.
- Sekundarna zakonodaja, v obliki podzakonskih aktov, ki jih izda Agenzia delle Dogane e dei Monopoli (ADM).

Navadne igre na srečo in spletne igre na srečo so obravnavane ločeno. Znotraj teh dveh kategorij so različne vrste iger urejene ločeno v posebnih zakonih in drugih predpisih, kot so: navadne igre na srečo, igralnice, igralni avtomati in video loterije, športne in konjske stave, bingo, loto in loterije na splošno. Spletne igre na srečo: športne stave in stave za konjske dirke, virtualne stave in stave v živo, igralne karte, ruleta in druge igralne igre, poker in druge igre s kartami, igre spretnosti, vključno s poker turnirji, bingo, izmenjava stav; in spletne loterije.

Zakonodaja pozna glede na namen več vrst igralnih avtomatov – namenjeni zabavi ali zabavi in sposobnostim igralca ali pa denarnim nagradam. Igralni avtomati, razen tisti namenjeni zabavi (kjer sta zabavna vrednost in sposobnost igralca odločilnejša za izid igre kot zgolj naključje), so prepovedani v javnih prostorih, prostorih odprtih splošni javnosti, klubih in kakršnih koli združenjih – Dekret št. 773 z 18. junija 1931 (t.i. TULPS zakon).

Pod izjemo spadajo NewSlot igralni avtomati (dobitki do 100 EUR, starostna meja igralcev 18 let, certificirani s strani AAMS in vključeni v elektronsko nadzorno omrežje AAMS); in enostavni igralni avtomati (npr. namizni nogomet), kjer so dovoljene le nederarne nagrade do vrednosti 20 EUR, nista dovoljeni menjava nagrad v gotovino in brezplačne igre.

2. Regulativni organi

ADM je odgovoren za :

- Urejanje iger in uveljavljanje ustreznih predpisov.
- Izdajanje dovoljenj in nadzorovanje ustreznega poslovanja ter primernost licenc.
- Spremljanje ponudbe igralnih storitev.
- Zbiranje davkov na igralne avtomate.
- Reševanje nezakonitih pojavov iger na srečo.

Regulator večine iger na srečo je Amministrazione Autonoma Dei Monopoli DI Stato (AAMS), ki je pristojen za pravno urejanje in nadzor iger na srečo odvisnih od verjetnosti (loto, bingo), od znanja/ sposobnosti (stave) in igralnih avtomatov. AAMS ima pravico, da jih prireja sam ali pa to pravico s koncesijo prenese. AAMS pa ni pristojen za casinoje (pristojnost ministrstva pristojnega za notranje zadeve), igre na srečo odvisne od verjetnosti, kjer skupna vrednost nagrad ne presega 51.645 EUR, ter za promocijske nagradne igre.

Leta 2012 je bila uvedena sprememba imena regulatorja, to je Agenzia delle Doganee dei Monopoli. Sprememba je bila uvedena v procesu prestrukturiranja italijanske uprave.

3. Opredelitev iger na srečo

Navadne igre na srečo

V skladu s Kazenskim zakonikom je igralništvo opredeljeno kot katera koli igra, kjer je zmaga ali izguba v celoti skoraj v celoti prepuščena naključju. Ta definicija, tako kot vse druge, velja samo za navadne iger na srečo. To je bilo določeno v času, ko so bile določbe kazenskega zakonika zasnovane in le-ta je bil sprejet leta 1930, ko spletne igre na srečo še niso obstajale. Te določbe od takrat niso bile posodobljene.

Spletne igre na srečo

Oddelek ADM Uredbe z dne 10. januar 2011 opredeljuje ("real money fixed-odds online gambling") kot poljubno samostojno igro na daljavo, kjer imajo možne rešitve, ki so obseg stave vnaprej določeno in nespremenljivo možnost za razmerje med možno zmago in pristojbino za sodelovanje igralca, ki jo pozna, ko stavi svojo stavo.

3.1. Posebnosti pravne urejenosti posameznih iger

Kazinoji

Trenutno so v Italiji dovoljene le štiri ("brick-and-mortar casinos"): San Remo, Saint Vincent, Campione d'Italia in Benetke.

Te iger na srečo delujejo v področje ad hoc regulativnega režima, že iz leta 1930, ki jih je uvedla Mussolinijeva vlada. Zagotavlja edinstven in poseben status licenc iger na srečo.

Igralni stroji (igralni avtomati in video-loterije)

Igralne naprave ureja ADM, ki določa inventar strojev, ki so na voljo igralcem v barih, nakupovalnih centrih in igralnih salonih.

V 2004, je ADM uvedla nove predpise za igralne avtomate z denarnimi nagradami, ki določajo, da morajo biti vse te naprave povezane s centralnim nadzorni sistemom v realnem času. Ta ukrep je odstranil veliko število nezakonitih strojev s trga in italijanski vladi omogočil nadzor nad tem zelo ugodnim trgom.

Bingo

Bingo se igra v namenskih dvoranah in ga ureja ministrski odlok št. 29 z dne 31. januarja 2000. Prva bingo dvorana se je odprla v Trevisu leta 2001. Trenutno obstaja okoli 250 objektov po vsej Italiji.

Loto

Loto ureja zakon št. 582 z dne 2. avgusta 1982, kasneje pa je bil spremenjen z zakonom št. 85 z dne 19. aprila 1990.

Loterije

Instantne loterije ureja Ministrski odlok št. 183 z dne 12. februarja 1991. Loterije z odloženim žrebom ureja zakon št. 772 z dne 4. avgusta 1955, kasneje spremenjeno z zakonom št. 62 z dne 26. marca 1990, nato pa z zakonom št. 200 z dne 1. avgusta 2003.

Stave na stave in športne stave

Športne stave na dogodke, razen konjev, ureja Ministrski odlok št. 111 z dne 1. marca 2006. Sistemske fiksne kvote so urejene z uredbo ADM z dne 27. julija 2016.

Skupne športne stave ("Totaliser-based sports betting")

To kategorijo, vključno z zelo priljubljenimi igrami, kot so Totocalcio, Totogol, Big Match in Big Race, ureja dekret št. 179, ki ga je izdal minister za finance 19. junija 2003.

Število numeričnih iger na totalizirani osnovi ("Totaliser-based numeric games")

Ta kategorija vključuje za posebej urejene igre, vključno s SuperEnalotto, Superstar, SiVinceTutto, Eurojackpot in WinForLife.

Stave na konjske dirke

Urejene so s predsedniškim dekretom št. 169 z dne 8. aprila 1998.

Spletni poker, spretnost in igralniške igre

Spletni poker in poker turnirjev, spadajo pod odlok ADM z dne 10. januarja 2011, ki se ukvarja s spletnimi spretnostnimi igrami in fiksnimi kvotami iger.

Spletne stave

Spletne stavke s fiksnimi kvotami in športne stave ureja Ministrski odlok št. 111 z dne 1. marec 2006.

Stave za konjske stave so na primer določene z uredbo ADM z dne 4. julija 2011.

Virtualne stave ureja uredba ADM z dne 12. februarja 2013.

Spletni bingo

Ureja ga Ministrski odlok z dne 16. novembra 2012.

Spletne loterije

Spletne loterije ureja uredba ADM z dne 17. maja 2011.

1. NAVADNE IGRE NA SREČO

Pravna ureditev / licenciranje

Razen za "brick-and-mortar casino" objekte, so trenutno omejene na štiri obstoječe operacije in spadajo v ločen regulativni režim, za vse druge proizvode iger na srečo, so predmet licenc ADM.

V skladu s Stability Law 2016 (Zakon št. 508/2015) bo v prihodnjih mesecih ADM pričel razpisati konkurenčno licitacijsko ponudbo za nagrado do 10.000 športnih in konjskih dirkalnic ter do 5000 stavnih koticikov. Najnižja zahtevana licenčna ponudba je:

- 3200 EUR za licenco za igre na igralnih avtomatih.
- 18.000 EUR za stavni koticik.

Dovoljenja bodo trajala devetletno obdobje.

Italija pozna več vrst loterij: Lotto, SuperEnalotto ter Lotterie Nazionali (tradicionalna, hipna in internetna loterija). AAMS podeljuje izključno licenco za posamezno vrsto loterije za dobo 9 (Lotto, SuperEnalotto) ali 6 let (Lotterie Nazionali).

2006 je poiskusno začela delovati hipna internetna loterija (predvidel Zakon št. 311 z 30. decembra 2004, uvedel pa vladni odlok z 13. aprila 2006), katere prireditelj je Consorzio Lotterie Nazionali, regulator AAMS in drugi koncesionarji kot prodajalci storitve preko svojih lastnih spletnih strani.

Za konjske, športne in druge stave je podeljenih preko 16.000 lokalnih in 33 negeografskih licenc, ki vključujejo tudi pravico prireditelj s spletne poker turnirje.

Ministrski odlok z 15. junija 2000 je uredil konjske stave preko telefona in interneta, Zakon št. 248 z 2. decembra 2005 ureja oddaljeno zbiranje konjskih in športnih stav.

Za bingo licence prav tako podeljuje AAMS, ki je 2004 uvedel več novih pravil za oddaljeni bingo in več podvrst bingo (nacionalni, skupni in elektronski bingo).

Razvoj se je nadaljeval 2006, ko je AAMS omogočil sodelovanje igralcem preko interneta, interaktivne TV ali telefona, kjer igralec za sodelovanje v igri potrebuje osebni igralni račun odprt pri pooblaščenem koncesionarju.

Za casinoje so podeljene le 4 licence, vodijo jih lokalne oblasti in ne spadajo v pristojnost AAMS, ampak ministrstva, pristojnega za notranje zadeve.

Kazenski zakonik pozna splošno inkriminacijo prirejanja iger na srečo in tudi zakon TULIPS inkriminira prireditelje brez licence.

Omejitve ali zahteve za izvajalce iger na srečo

Prepovedi

Navadne in spletne igre na srečo so prepovedane za mladoletnike (osebe mlajše od 18 let).

Omejitve

Navadne igre na srečo so predmet splošnih teritorialnih in operativnih omejitev.

2. SPLETNE IGRE NA SREČO

Pravna ureditev / licenciranje

Italija je bila prva država članica EU za legalizacijo, dovoljenje in urediti spletnih iger na srečo na celovit način, v letu 2006. Od takrat sta dva kroga licenciranja potekala v letih 2006 in 2011. Ustrezni zakoni in predpisi so bili večkrat izpodbijani pred Evropskim sodiščem o obtožbah omejevanja in oviranja ponudbe čezmejnih storitev s strani igralcev, ki imajo licenco in licenco v drugih jurisdikcijah EU. Vendar so v končni fazi vsi sodni preizkusi potrdili polno veljavnost in izvršljivost italijanskega režima izdaje licenc za spletne igre na srečo.

Razpoložljive licence

ADM je 10. januarja 2018 razpisal ponudbo za dodelitev do 120 novih licenc za igre na daljavo. Rok za vložitev zahtevka za dovoljenje bo 19. marca 2018. Licence za igre na srečo zajemajo vse izdelke, navedene v vprašanju 4, igralne avtomate (igralne avtomate in video loterije).

Upravičenost

Vsak igralni operater licenco kjerkoli v EGP z minimalnim igralnim prometom 1.5 milijonov EUR v zadnjih dveh letih, in izpolnjuje standard "sposobnosti in primernosti", zahteva je primeren, da uporablja licenco ADM. Ne-igralniška podjetja, start-upi so lahko potencialno upravičeni, čeprav so pogoji za upravičenost strožji.

Vloga mora biti podprta tudi s strani tehničnega certificiranja, ki jih mora opraviti usposobljena oseba (preskusni laboratorij ali druge specializirani inšpektorji), ki potrjuje, da ima prosilec tehnologijo, znanje, infrastrukturo in sredstva, potrebna za izpolnitev ADM tehnične standarde.

Postopek prijave

Vloge za izdajo licenc je bilo treba vložiti najkasneje do 19. marca 2018 (okence za izdajo dovoljenj je zato trenutno zaprto). Če je aplikacijska datoteka končana in so ustrezni dokumenti pravilni, se licenca običajno odobri v šestih do osmih tednih. Nato traja vsaj štiri do šest mesecev, preden lahko operater dejansko to že upravlja, ob upoštevanju različnih značilnosti in kompleksnosti (in s tem povezanih tehničnih vprašanj skladnosti) italijanskega operacijskega modela na daljavo, ki zahteva, da so strežnikova platforma in strežniki stalno popolnoma povezani v realnem času s centralnim nadzornim sistemom ADM.

Trajanje licence in stroškov

Licence, ki so bile posredovane v letu 2018, bodo potekle 31. decembra 2022 in za njih obstaja enkratni stroški 320,000 EUR. Dolgoročne koncesijske pristojbine se plačujejo na podlagi fiksne pristojbine (plačilo v višini 50.000 EUR na dan 16. januarja vsako leto) in variabilne bremenitve (odstotek igralnega prometa, objavljenega v prejšnjem šestmesečnem obdobju).

Spletno igralništvo je prvi uvedel Ministrski odlok št. 156 z 15 februarja 2001, ki dovoljuje pobiranje denarnih stav preko telefona in drugih oddaljenih sredstev.

Z Finančnim zakonom in odloki z 7 februarja 2006, 2. januarja 2007 in 29. maja 2007 pa je uvedla obveznost internetnim in drugim omrežnim ponudnikom, da na zahtevo AAMS blokirajo dostop do spletnih strani ponudnikov spletnih iger na srečo, ki nimajo licence. Nacionalno sodišče je tožbe internetnih ponudnikov zavrnilo, sklicujoč se na zaščito igralcev, javnega reda in izvajanja italijanskega koncesijskega sistema.

Spletne igre odvisne od znanja/ spretnosti igralca je po vzoru ureditve spletnega binga uredil Ministrski odlok z 17. septembra 2007.

Omejitve / zahteve za operaterje spletnih iger na srečo

Prepovedi

Italijanskim licenciranim operaterjem je prepovedano uporabljati igralne aparate, ki jih ADM ne ureja, prav tako obstaja prepoved sprejemati igralce, mlajše od 18 let.

Omejitve

Italijanski licenčni operaterji ne morejo mešati in združevati likvidnosti s sprejemanjem stav iz rezidentov, ki niso Italijani. Če želijo ponuditi nove igre (kot so športne storitve, ki pokrivajo dogodke, ki niso prijavljeni v uradnem urniku ADM ali novi vrsti spletnih igralnih avtomatov itd.), bo njihov izdelek predmet ad hoc avtorizacije ADM.

Razlikovanje med B2B operacijami in operacijami B2C pri spletnih igrah na srečo

Poslovanje B2C trenutno ne ureja ADM, ker se samo pri poslovanju s strankami zahteva licenco.

4. Tehnični ukrepi

V skladu z Directorial Decree z dne 2. januarja 2007 je ADM izvajal posebne predpise za :

- Varstvo potrošnikov.
- Preprečevanje iger na srečo mladostnikom.
- Podpora italijansko licenciranim ponudnikom spletnih iger na srečo.

Posebej obstaja še sklop operativnih določb, namenjenih internetnih storitev (ISP), ki morajo blokirati dostop italijanskih prebivalcev na vseh igralnih mestih, ki nimajo licence ADM, in jih samodejno usmeri na strani ADM, ki svetuje uporabnikom, da italijanski regulator ne odobrava nameravane spletne strani. Vsak ponudnik internetnih storitev, ki omogoča ali omogoča povezavo z nezakonito spletno stranjo, je neposredno odgovoren za ponudbo, storitev in vsebino, ki je tako na voljo italijanskim rezidentom, in se sooča s težkimi globami. Ista uredba je uvedla tudi uradno črno listo, redno posodobljeno s strani ADM, ki odraža vse igralne spletne strani, ki niso odobreni za uporabo v Italiji.

Italija je članica FATF in je trenutni Zakon o preprečevanju pranja denarja sprejela 1991. Za implementacijo zakona je pristojno ministrstvo, pristojno za ekonomijo in finance, nadzor pa izvajajo Ufficio Italiano dei Combi, tržni inšpektorat in finančna policija (Guardia di Finanza). Pranje denarja je inkriminirano s Kazenskim zakonikom (zaporna kazen od 4 do 12 let in do 15.240 EUR denarne kazni).

Sredi decembra 2010 je bil sprejet nov zakon, ki vpliva na igre na srečo. Legge della Stabilità (Zakon o stabilnosti) št. 220 je začel veljati 1. januarja 2011.

V zvezi z igranjem je bil cilj zakona omejevanje davčne utaje in izvajanje programa za nadzor javnih iger, zlasti spletnih iger na srečo, stavnih naprav.

V začetku maja 2013 je bil v uradnem listu objavljena uredba 47/2013, ki ureja delovanje stavbnih borz v Italiji. Ta uredba je začela veljati 24. maja 2013.

Igralni organi iz Italije in Francije so 28. junija 2011 podpisali sporazum o sodelovanju pri boju proti nezakonitemu igranju in podpiranju pravnih iger na srečo. Ko je sporočil regulator, se od sporazuma pričakuje, da ne bo spremenil nacionalnih postopkov, vendar si prizadeva olajšati gospodarske subjekte, ki želijo raviti svoje dejavnosti v več kot eni državi članici EU. Evropska komisija je pozdravila napoved sporazuma med regulatorji. Sporazum velja za vodilni mehanizem za izboljšanje sodelovanja med državami EU.

Italija je januarja 2018 objavila razpis za 120 novih licenc za igre na srečo, ki so dovoljene v Italiji, vključno z internetnimi športnimi stavami. Licence bodo podeljene do konca decembra 2022. Potencialni ponudniki morajo, za trdnost ponudbe plačati 200.000,00 EUR nepovratne kavcije.

Pričakuje se, da bodo za licenco zaprosile vse tiste družbe, ki že ponujajo igre na srečo v Italiji, pa tudi nekateri novi ponudniki naj bi zanjo zaprosili. Več bo znano 19.4. 2018, ko bodo ponudbe odprte in se bodo podeljevale licence.

Mobilne igre na srečo in interaktivne igre na srečo

Med mobilnimi igrami na srečo in televizijskimi interaktivnimi igrami ni regulativnih razlik. Oba spadata v področje uporabe istih pravil, ki se nanašajo na ponudbo oddaljenih objektov za igre na srečo, ki velja za intranet in igre na srečo.

Oglaševanje

Oglaševanje objektov za igre na srečo je dovoljeno le za ustrezne operaterje z licenco ADM. Po zakonskem odloku št. 158 z dne 13. septembra 2012 (Decre na Bald uzi), so bile uvedene omejitve oglaševanja za vse televizijske in radijske oddaje, kot tudi posebej za gledališke, uredniške in spletnih publikacij, namenjenih mladoletnikom. Oglaševanje iger na srečo v katerem koli mediju je prepovedano, če:

- So v oglaševanju mladoletniki.
- Ni nobenega izrecnega opozorila, da bi postal žrtev težav z zasvojenostjo z igrami na srečo.
- Igralci niso izrecno povabljeni, da preverijo statistične podatke o zmagi in verjetnosti, objavljene na spletni strani ADM.

Operaterji morajo v vsakem oglaševanju opozoriti tudi, da je prepovedano igranje iger na srečo mlajšim od 18 let.

Z odlokom, ki ga je Ministrstvo za gospodarstvo izdalo 6. julija 2016 (objavljeno v Uradnem listu št. 184 z dne 8. avgusta 2016), bodo uvedena strožja pravila o oglaševanju iger na srečo na radiu, televiziji in medijih na splošno kot tudi uvedbo popolne prepovedi oglaševanja na "splošnih" radijskih in televizijskih kanalih (vključno s programi, ki jih je treba gledati s športom) med urami od 7.00 do 22.00. Spletno oglaševanje na področju iger na srečo bo prav tako nadzorovano in bo strogo vplivalo na strožja pravila oglaševanja. Globe od 100.000 do 150.000 evrov bodo uveljavljene proti kršiteljem.

5.4. ŠVEDSKA

1. Zakonodaja

Igralni avtomati so bili prepovedani leta 1979, a so 1995 ponovno uvedli igralne avtomate v lasti države za katere je pravico trženja dobil Svenska Spel (do 7500 igralnih avtomatov in do 5 na istem mestu). Zakon o loteriji pozna več vrst le-teh; nedenarni, denarni, certifikatni (nagrade v žetonih) in avtomati odvisni od znanja/ sposobnosti igralca. Prepovedani so slot (poker) igralni avtomati, ki izplačujejo nagrade v denarju.

Zakon omogoča podelitev pravice do uporabe igralnih avtomatov, omejuje najvišje stave in dobitke za posamezne vrste avtomatov. Avtomati, razen nedenarnih, so lahko nameščeni na ladjah v mednarodnih vodah ali v restavracijah in hotelih, ki imajo dovoljenje za točenje alkohola, na enem mestu je lahko največ 5 avtomatov in morajo biti priključeni na nadzorno omrežje.

Po odločitvi Švedske, da ne bo spremenila svojega trenutnega režima iger na srečo, je država novembra 2013 prejela dve obrazloženi mnenji Evropske komisije. Komisija je prosila Švedsko, naj uskladi svoje zakone s ureditvijo EU v roku dveh mesecev. Švedska je od Evropske komisije zahtevala več časa, preden je pristala pred sodiščem zaradi pomanjkanja skladnosti z zakonodajo EU. Švedska je potrdila, da je vzpostavljen akcijski načrt, ki bi bil pripravljen do konca leta 2014.

Ministrstvo za finance je 10.februarja 2014 napovedalo pregled švedske zakonodaje o igrarh na srečo brez licence. Ta poizvedba naj bi analizirala dele Zakona o loteriji, ki določajo prepoved promocije nelicenciranih iger na srečo, pa tudi kazni, ki se uporabljajo, in predlagati spremembe. Internetne igre na srečo, med njimi tudi športne stave, bodo deregulirane s 1.1.2019. Za prirejanje bo potrebno pridobiti licenco.

2. Regulativni organi

Regulativni organi za igre na srečo so ministrstva, pristojna za finance, zdravje ter za socialne zadeve. Poglavitni pravna vira sta zakon o loteriji (1994), ki ustanavlja Lotteriinspektionen (izdaja dovoljenj in nadzor nad igrami na srečo) ter Zakon o casinojih.

Zakon o loteriji z definicijo ter eksemplifikativnim naštevanjem in generalno klavzulo opredeli pojem loterije. Z 1.1.2019 bodo internetne igre na srečo deregulirane, za prirejanje bo potrebno pridobiti licenco.

Švedski organ za igre na srečo je v celoti odgovoren za izdajanje dovoljenj in nadzor nad švedskim trgom iger na srečo (vlada odobri nekatera dovoljenja). organ je obremenjen z izdajo dovoljenj za:

- loterije, ki se distribuirajo na spletu;

- loterije, ki jih je treba urediti v več kot enem okrožju;
- igralni stroji;
- igre rulete, kocke in kartice, urejene v skladu z LA.

Organ je zadolžen tudi za centralizirano spremljanje skladnosti s področnimi zakoni ter podrobnejši nadzor nad temi loterijami, ki so urejeni po dovoljenju organa ali vlade. Poleg tega so švedski potrošniški varuhi splošne odgovornosti nadzorovati vse trženjske dejavnosti in varovati interese potrošnikov.

3. Opredelitev iger na srečo

Zakon o loteriji definira pojma loterije in binga ter omogoča podelitev dovoljenja le švedski neprofitni organizaciji, ki ima za cilj dobrobit družbe. Isti zakon nalaga prirediteljem konjskih stav, iger na igralnih avtomatih, rulet, namiznih in iger s kartami, da onemogočijo vstop osebam mlajšim od 18 let. Enaka meja velja za spletne igre na srečo, medtem ko v casino lahko vstopijo le osebe starejše od 20 let.

1. NAVADNE IGRE NA SREČO

Zakon o casinojih dovoljuje največ 6 casinojev in podelitev licence le družbam, ki so v celoti, posredno ali neposredno, v lasti države. Nadzor izvaja Lotteriinspektionen, vstop je dovoljen le osebam starejšim od 20 let, prepovedano je kreditiranje igralcev, dolžnost casinojev je tudi vodenje in hranjenje evidence obiskovalcev.

Zakon temelji na splošnem načelu, da vsa organizacija loterij zahteva dovoljenje in vsa dovoljenja nadzira država Švedska. Dovoljenje se lahko izda le, če se lahko domneva, da bo dejavnost izvedena na primeren način, z vidika širše javnosti.

Dovoljenja lahko načeloma odobrijo le nepridobitni organizaciji, katere glavni namen je spodbujati podjetje javnega podjetja, opravlja svoje dejavnosti, da bi dosegla ta namen, ne odklanja nobenega članstva v organizaciji, razen če obstaja poseben razlog, da to storijo in potrebujejo dohodke od loterij za podporo svojih dejavnosti. Dovoljenja se podeljujejo na lokalni, regionalni ali državni ravni, odvisno od geografskega obsega zadevne loterije. Na lokalni ravni je občinski odbor, ki izdaja dovoljenja, na regionalni ravni je navadno državni upravni odbor, na nacionalni ravni pa je organ ali vlada, ki izdaja dovoljenja.

Nadzorni organ ima osrednjo nadzorno odgovornost glede spoštovanja zakona in odločitve, ki temelji na njem. Dodatno k dovoljenjem za določeno nepridobitno organizacijo, kot je navedeno zgoraj, lahko vlada v določenih primerih odobri posebna loterijska dovoljenja. Pod takimi dovoljenji deluje Svenska Spel in ATG. Lottery Act določa minimalno starost 18 let za sodelovanje pri igrah na konjskih dirkah, igralnih avtomatih, ruleti, iger na kockah ali igrah s kartami. Organizator dejavnosti mora zagotoviti, da nihče pod minimalno starostjo ne sme sodelovati. Poleg tega je organizatorju loterije prepovedano dajati kredite za stavke v loteriji.

2. SPLETNE IGRE NA SREČO

Prirejanje internetnih iger na srečo je bilo 2003 dovoljeno Svenska Spel-u in ATG ter leta 2002 neprofitnim organizacijam, katerih cilj je dobrobit družbe (samo za loterije). Leta 2005 je Svenska Spel dobil preizkusno licenco za internetni poker. Zakon o loteriji prepoveduje oglaševanje nezakonito organiziranih loterij, bodisi domačih ali tujih, vendar tujih ponudnikov še niso sodno preganjali. Po drugi strani pa se razmišlja o uvedbi prepovedi denarnih transakcij prirediteljem, ki nimajo švedskega dovoljenja.

Za udeležbo v spletnih igrah na srečo igralec potrebuje Spelkort – kartica zaupanja, ki se izda le osebam starejšim od 18 let in registriranim na Švedskem. Zakonsko so urejeni tudi tehnološki vidiki prirejanja spletnih iger na srečo. Skladno z zakonom o loteriji lahko spletne igre prirejajo le švedske neprofitne organizacije, ki imajo za cilj dobrobit družbe.

V aprilu 2018 je Vlada obravnavala predlog zakona o "reguliranem trgu iger na srečo". Predlog bo pomenil uvedbo novega zakona o igrah na srečo in licenčnega sistema.

Akt o igralništvu, ki se predlaga, bo pomenil, da mora vsakdo, ki deluje na Švedskem trgu iger na srečo, imeti pooblaščen licenco in da bodo operaterji brez dovoljenja izključeni. Za igranje na srečo mora obstajati večja zaščita potrošnikov, negativni učinki iger na srečo pa morajo biti omejeni.

4. Tehnični ukrepi

Zakon o igrah na srečo določa globe in kaznuje promocijo ilegalnih iger na srečo in stav. Kazni so strožje za ilegalne tuje kot švedske ponudnike. Leta 2015 je tako bil dan predlog reforme zakonodaje. V predlogu naj bi se izenačile sankcije za vse nelicencirane ponudnike, ne glede na sedež.

Na področju pranja denarja je Švedska članica MONEYVAL in FATF, sprejela je več zakonov za boj proti pranju denarja. Zakon o ukrepih za preprečevanje pranja denarja (1993) z amandmajem leta 2005 nalaga casinojem obveznost identifikacije strank, hranjenja teh podatkov in poročanja o sumljivih transakcijah (nad 15.000 EUR).

Švedski državni urad za revizijo je opravil študijo o oceni trga iger na srečo. Poročilo "Vloga vlade na trgu iger na srečo - so cilji doseženi?" je bil objavljen 29. junija 2012. Poročilo je kritiziralo sedanji sistem iger na srečo in njegovo pomanjkanje izvrševanja ter metode, s katerimi se obravnava problemsko hazardiranje, ob upoštevanju mora vlada izboljšati pravni okvir in opredeliti skladnejši sistem.

5.5. ŠVICA

1. Zakonodaja

Švica ima zvezni pravni sistem, pri čemer se pravo vedno ureja na državni ravni in na ravni kantonov.

Prva zakonodaja o igrah na srečo je bila del švicarske zvezne ustave leta 1874. Od takrat dalje je industrija uredila zvezni oddelek za pravosodje in policijo. Leta 2000 se je začela prepoved na področju iger na srečo in švicarsko casino industrijo.

Nato je švicarska ustava razlikovala med dvema vrstama iger na srečo:

- Igre ponujene v igralnici, ki jih ureja Zvezni zakon z dne 18. decembra 1998 (SR 935.52; Federal Act on Games of Chance and Casinos).
- Druge igre (kot so stave, loterije in bingo), ki ga ureja Zvezni zakon z dne 8. junij 1923 (SR 935.51; Federal Act on Lotteries and Commercial Betting).

Spretnostne igre in nagradna tekmovanja, ki jih ne urejajo zgoraj omenjeni zvezni zakoni, jih urejajo kantonski zakoni.

Obstaja tudi zvezni in kantonalni nadzorni organ, imenovan Švicarski zvezni odbor za igre na srečo (SFGB), ki je odgovoren za nadzor in uveljavljanje pravnih določb o igrah na srečo in igralnicah, ki nadzoruje igralnice in preiskuje kršitve zakonov o igrah na srečo in predpisov. V vlogi neodvisnega organa javne uprave je SFGB upravno povezan z Zveznim ministrstvom za pravosodje in policijo in je neposredno odgovoren Zveznemu svetu, kateremu poroča enkrat letno. SFGB je začel svoje delo v času, ko je FGA začela veljati 1. aprila 2000.

Loterija in stavni trg nadzoruje Intercantonal Betting Board, Comlot v okviru Medkantonskega sporazuma o nadzoru in licenciranju z leta 2005.

Zvezna vlada je junija 2011 odobrila dve licenci za igralnice:

- Licenca A za švicarske igralnice, za casino, ki se je odprla v Zürichu konec leta 2012.
- Licenca B tipa FBAM Neuchatel SA, odprta v Neuchatelju.

Vendar pa se je industrija od leta 2007 znatno zmanjšala. Izdaja medijske federacije zvezne kazinske zveze leta 2016 pa navaja, da so se bruto prihodki ustalili na nizki ravni v višini 689,4 milijona CHF.

Na loterijo in športne stave na trg, pa ni bilo veliko zmanjšanja industrije.

Po letnih poročilih švicarskega operaterja Swisslosa je bruto prihodek med letoma 2015 in 2016 ostal stabilen v višini približno CHF 600 milijonov švicarskih frankov, od česar je približno 20% dodeljenih za stave.

Švica igre na srečo deli na stave in loterije, igre odvisne od verjetnosti ter na igre odvisne od sposobnosti/ znanja igralca. Vsako od teh kategorij ureja svoj zakon in tudi pristojnosti so različno razporejene med kantone in konfederacijo. Vse vrste iger na srečo preko svetovnega spleta so v Švici prepovedane.

Igre odvisne od verjetnosti – casinoje ureja Federalni zakon igrar na srečo odvisnih od verjetnosti in casinojih (The Federal Games of Chance and Casino Act, 1998 – GCA). Za pravno urejanje, nadzor, podeljevanje licenc, pregon in odločanje o kršitvah, odmero in pobiranje igralniških davkov pa je pristojna Swiss Casino Commission (CC).

Za delovanje casinoja sta potrebni lokacijska licenca kantona v katerem se nahaja casino ter obratovalna licenca, ki jo na predlog CC (preveri kapitalsko ustreznost, reference in upoštevanje programa družbene odgovornosti) podeli Zvezna skupščina (dve vrsti licenc glede na velikost in igre v casinoju). Casino mora biti kopenski (ne spletni) in spoštovati t.i. program družbene odgovornosti – ki prepoveduje vstop osebam mlajšim od 18 let ter osebam katerim je bil vstop prepovedan in so na posebnem seznamu, določa dolžnost in kriterije za umestitev osebe na omenjeni seznam (ki so zadolžene, ne izpolnjujejo finančnih obveznosti, motijo potek igre in ki igrajo preko svojih zmožnosti – ukrep velja za nedoločen čas, po enem letu pa je možen preklic) ter obveznosti povezane s preprečevanjem zasvojenosti z igrami na srečo.

Stave in loterije ureja Federalni zakon o loterijah in stavah (Federal Lotteries and Commercial Betting Act, 1923). Za izvajanje zakona ter podeljevanje licenc je pristojen kanton. Loterije so dovoljene le, če dobiček gre v dobrodelne namene. Stave so prepovedane, lahko pa posamezen kanton dovoli strojne stave za športne dogodke.

Igre odvisne od sposobnosti/znanja (verjetnost zmage raste sorazmerno z sposobnostjo igralca, zmaga ni mogoča, če igralec ne poseže v igro...) so v pristojnosti kantonov, ti določijo ali je potrebna licenca. Nekateri kantoni prepovedujejo ali omejujejo uporabo avtomatov odvisnih od fizičnih sposobnosti igralca (ne pa tudi izrecno za splet).

Vladna uredba k omenjenemu zakonu (Executive Ordinance to the Federal Lotteries and Commercial Betting Act) prepoveduje loterijam podobne igre, kot so piramidne igre, žrebanja nagrad in tekmovanja (kazniva je tudi udeležba). Prirejanje nelegalnih iger na srečo inkriminira kazenski zakonik (do 5 let zaporne kazni in denarna kazen).

2. Regulativni organi

Organizirane igre na srečo, loterije ali stave v Švici so podvržene vladnim dovoljenjem (licence). Vse dejavnosti iger na srečo pa nadzirajo in nadzirajo naslednji pristojni organi:

- Švicarski zvezni odbor za igre na srečo (SFGB) je neodvisen javni organ, ki je administrativno povezan z Zveznim ministrstvom za pravosodje in policijo. SFGB je od aprila 2000 deloval kot organ za igralnice in nadzira njihovo skladnost z Zveznim zakonom o igrah na srečo in igralnicah in drugimi veljavnimi predpisi. Poleg tega je SFGB je pristojen za odločanje, ali naj se igra opredeli kot igra na spretnost ali kot igro na srečo in zato velja zakon FGA.
- Švicarski loteriji in stavni odbor, Comlot, so leta 2006 ustanovili kantoni in je licenčni in nadzorni organ za loterije in stave v Švici. Comlot oceni zahteve za dovoljenja za operaterje loterij in nadzoruje skladnost z zakoni, predpisi in zahteve za izdajo dovoljenja. Upravitelji loterije se lahko pritožijo na odločbe Comlota pri Komisiji za pritožbe. Vsak kanton lahko na svojem ozemlju prepove nekatere izdelke loterije, čeprav jih je družba Comlot že priznala.
- Kantonalne vlade in njihovi imenovani oddelki lahko na svojem ozemlju uveljavljajo pravno državo. Zato kantonalni zakon kljub prepovedi stav v okviru LLB lahko predvidi izjeme za svoje ozemlje. Vsaka ponudba komercialnih stav (kot je komercialna prodaja in sprejemanje stave totalizatorja na šport) je odvisna od kantonskega dovoljenja. Comlot lahko dodeli tudi ta dovoljenja.

3. Opredelitev iger na srečo

V Švici ni pravne opredelitve iger na srečo. Vendar pa sta dva posebna sektorja iger na srečo (igralni sektor ter sektor loterije in stav) opredeljena v ločeni zakonodaji.

Igre, ki so odvisne od denarja ali drugih finančnih koristi, so običajno mešanica sreče in spretnosti, ampak ni vedno očitno, kateri od dveh dejavnikov je prevladujoč. Bistveno je, da se preveri, ali je igra opredeljena kot ena iz naključja ali spretnosti.

Organiziranje spletnih iger na srečo in vse dejavnosti, ki podpirajo ali preprosto omogočajo spletne igre na srečo v Švici so nezakonite. Ni jasne opredelitve spletnih iger na srečo. Vendar pa je veriga distribucije kupcu pomembna pri ugotavljanju, ali je igra razvrščena kot oddaljeno igranje na igralnih linijah. Vendar pa sodelovanje na spletnih igrah na srečo praviloma ni nezakonito.

Glede na to, da je doktrina vnaprej sprejeta, zgolj dostopnost tujih spletnih storitev v Švici ne velja za dejavnost na švicarskem ozemlju in ne velja prepoved švicarske prepovedi iger na srečo. Zato se posameznemu švicarskemu igralcu, ki dostopa do tujih spletnih igralnic, ni treba bati sankcij. Čeprav je zagotavljanje internetne loterije ali stavnih storitev predvsem nezakonito, lahko kantoni izdajo dovoljenja.

Vendar pa so do sedaj samo Swisslos in Loterie Romande pridobili potrebna dovoljenja in razvili široko paleto spletnih storitev loterije in športnih stav.

1. NAVADNE IGRE NA SREČO

Pravna ureditev / licenciranje

Casino licence. Obstajata dve vrsti casino lokacijskih licenc, ki se lahko odobri le, če ustreza kantonska in lokalna skupnost podpirata aplikacijo. Zaradi tega, mora vlagatelj v poročilu opisati gospodarske koristi načrtovanih igralnic v regiji.

Poleg licence za lokacijo, casino potrebuje tudi operativno licenco, ki jo izda zvezna vlada in švicarski zvezni igralni svet (SFGB). Običajni rok operativne licence igralnice je 20 let, čeprav lahko v določenih primerih zvezna vlada rok skrajša ali podaljša.

Operativne licence se lahko odobrijo le, če vlagatelj jamči za neodvisnost upravljanja in nadzora operacij iger na srečo.

Pisni zahtevek za certifikate mora biti predložen Švicarskemu zveznemu svetu. Prijavitelji morajo predložiti družbeni načrt, vključno s strogimi varnostnimi koncepti in ukrepi za preprečevanje zasvojenosti z igrami na srečo. SFGB bo pregledal prijave in izdal priporočilo Švicarskemu zveznemu svetu (SFC). Vloga bo objavljena javnosti, ki bo povabljen, da komentira načrtovano igralnico. SFC bo sprejel dokončno odločitev. Igralnice lahko upravljajo šele potem, ko je zvezna vlada podelila licenco in jih izda SFGB.

Licenca za igralnice se običajno dodeli za obdobje 20 let. Po preteku 20-letnega obdobja se licenca lahko izteče ali podaljša. V nekaterih primerih se dovoljenje lahko prekliče, omeji ali začasno prekliče.

Omejitve ali zahteve

Prepovedi

Navadne igre na srečo so prepovedane:

- osebam, mlajšim od 18 let;
- zaposlenim v igralnici, ki se ukvarjajo z vsakodnevnim poslovanjem;
- predstavnikom podjetij, ki proizvajajo ali se ukvarjajo z igralnimi napravami;
- predstavnikom igralnic.

Omejitve

Eden od glavnih ugovorov deregulacije na trgu igralnic je bila domneva, da bi to povzročilo povečanje zasvojenosti z igrami na srečo.

Zato morajo vlagatelji predložiti načrt socialne odgovornosti, vključno z ukrepi za preprečevanje odvisnosti od iger na srečo. Igralcem, ki so plačilno nesposobni, ne izpolnjujejo svojih finančnih obveznosti, igrajo s količino denarja, ki je nesorazmeren s svojim dohodkom ali premoženjem, je prepovedano igranje igralnih iger.

Zadostuje odvzem dohodkov in sredstev igralca, če temelji na lastnem zaznavanju igralnice ali poročilih tretje osebe. Poleg tega lahko igralec zaprosi tudi za samoprepoved.

Kazino mora registrirati prepovedane igralce in o tem obvestiti vse ostale igralnice v Švici. Vendar pa je treba prepoved preklicati takoj, ko je razlog za to prenehal.

Preprečevanje odvisnosti od iger na srečo je bil eden od glavnih ciljev Medkulturnega sporazuma o nadzoru in licenciranju iz leta 2005. Zlasti vsebuje uredbe, kot je obveznost izvajanja načrta družbene odgovornosti pred vložitvijo zahtevka za dovoljenje.

2. SPLETNE IGRE NA SREČO

Licenciranje / pravna ureditev

Kot so spletne igre na srečo in loterije nezakonite v Švici, ne obstaja pravni okvir za izdajanje dovoljenj.

Bilo je omenjeno, da bo v prihodnosti bo Švica izdajala licence za spletne igre na srečo, vendar naj bi se takšna dovoljenja odobrila samo izvajalcem švicarskih igralnic.

Zlasti tujim operaterjem naj v Švici ne bi bilo dovoljeno ponuditi nobenih spletnih iger na srečo (poleg tega je dostop do spletnih strani teh ponudnikov blokiran). Prav tako ne bo mogoče dobiti čiste spletne koncesije.

4. Tehnični ukrepi

Švica je članica FTTF in ima širok in učinkovit finančni nadzor. Nadzor na zvezni ravni izvaja Money Laundering Reporting Office Switzerland (MROS).

Parlament se je prav tako odločil, da bo na tehnični ravni blokiral dostop do spletnih ponudnikov spletnih iger na srečo. Gre za IP-blokiranje s strani ponudnikovega internetnega dostopa. To vprašanje je bilo močno izpodbijano, saj predlagani tehnični blokacijski ukrep močno posega v osebne pravice in omejuje pravice posameznikov do prostega dostopa do interneta. Kljub temu pa je večina parlamenta na koncu sledila trditvi, da so takšni ukrepi potrebni za zaščito švicarskih igralcev pred nereguliranimi tujimi igralniškimi storitvami.

5.6. NEMČIJA

1. Zakonodaja

Glavni pravni okvir, ki ureja zemeljske in spletne igre na srečo je Meddržavna pogodba o igrah na srečo 2012, ki določa glavne cilje in ključne elemente nemškega jezika ureditev iger na srečo. To pogodbo je sprejela 15 od 16 nemških držav leta 2012 in Schleswig-Holstein v letu 2013.

Temeljni cilji so:

- Varstvo potrošnikov (vključno s preprečevanjem problematičnih iger na srečo in zaščito mladoletnikov).
- Preprečevanje goljufij.
- Boj proti črnemu trgu.

Poleg opredelitve posebnih vrst iger na srečo, ki jih ureja zakonodaja, Pogodba ohranja državni monopol za poslovanje loterij, določa popolno prepoved delovanja spletnih igralnic in omejuje dostopnost licenc za športne stave.

Meddržavna pogodba se v državni zakonodaji izvaja z zakoni o prenosu in zakoni o igrah na srečo posamezne države.

V Nemčiji ni posebnih območij, ki imajo privilegiran status iger na srečo v smislu, na primer, turističnih otokov ali rezervacij, kjer imajo posebne skupine avtonomijo.

Od januarja 2012 do februarja 2013 je država Schleswig-Holstein nadaljevala z lastno politiko iger na srečo v kateri je bilo dovoljeno izdati dovoljenje za spletno igralništvo in športne stave, namesto da bi se pridružili ostalim 15 državam iz Meddržavne pogodbe. Vendar, se je po spremembi v vladi, Schleswig-Holstein končno pridružila Meddržavni pogodbi.

Sektorska zakonodaja o igrah na srečo.

Poleg glavne pogodbe in ustreznih državnih zakonov veljajo tudi Kazinski zakoni (Spielbankgesetz) in ustrezni kazinskimi odloki (Spielbankordnung), ki so jih sprejele posamezne nemške države in veljajo za igre na srečo.

Igralništvo na igralnih avtomatih v veliki meri urejajo zvezni zakoni. Zakon o trgovini (Gewerbeordnung) in Odlok o igralništvu (Spielverordnung) zagotavljajo okvirno ureditev na tem področju z nadaljnjimi omejitvami na zabaviščnih arkadah, ki se nalagajo v okviru Meddržavne pogodbe in aktov o igralniških dejanjih / prenosih iz vsake države.

Iz zgodovinskih razlogov je konjska dirka na dirkališčih urejena tudi z zveznim zakonom (nazadnje spremenjen 31. avgusta 2016) (Rennwett- und Lotteriegesetz).

Licenciranje stav na spletu za konjske dirke je predmet zakona o stavah in loteriji ter Meddržavne pogodbe. Zakon vsebuje tudi določbe o obdavčitvi loterij in stavah.

2. Regulativni organi

Ker je ureditev iger na srečo v Nemčiji v glavnem stvar državne zakonodaje, se licenciranje, nadzor in izvršitev pooblastil izvajajo (in začnejo veljati) na ravni države.

Državna ministrstva ali senat za notranje zadeve

V vsaki državi je pristojno v zvezi z igrami na srečo ministrstvo ali senat za notranje zadeve, čeprav ti organi lahko imenujejo nižje organe, ki delujejo v njihovem imenu.

Ta odgovornost vključuje licenciranje in nadzor igralnic in usklajevanje izvrševanja tožbe proti domnevnim nezakonitim izvajalcem iger na srečo.

Lokalne oblasti in državni regulatorji

Licenciranje, nadzor in uveljavljanje iger na igralnih avtomatih je običajno v pristojnosti lokalnih pooblaščenecov za območje, v katerem se nahajajo prostori, kot tudi licenciranje, nadzor in izvrševanje stavnic po izdaji dovoljenj.

Obstajajo tudi nekateri organi na državni ravni, ki imajo večje odgovornosti za zadeve v zvezi z igrami na srečo na nacionalni ravni in kot del te vloge delujejo kot centralni regulator v imenu vseh nemških držav v EU glede teh vprašanj. Vključujejo:

- Ministrstvo za notranje zadeve in šport ("Hessian Ministry of the Interior and Sports"), odgovorno za izdajanje dovoljenj za športne stave.
- Regionalni svet Darmstadta (Hesse), ki je odgovoren za izdajanje licenc za konjske stave.
- Ministrstvo za notranje zadeve Spodnje Saške, odgovorno za izvajanje ukrepov za preprečevanje plačil ter izdajo/nadzorom licenc za borzno posredovanje po vsej državi.
- Regionalna vlada Düsseldorfa (Severno Porenje-Vestfalija), odgovorna za izdajo dovoljenj za televizijske programe in splet za oglaševanje športnih stav in ponudb za loterijo.
- Organi v Hamburgu in Porenje-Pfalzu, odgovorni za posebne vrste loterij, to je, tako imenovane razredne loterije (Hamburg) in druge, zvezne loterije (Porenje-Pfalz).

Odbor za igre na srečo iz meddržavne pogodbe

Meddržavna pogodba določa tudi odbor za igre na srečo, ki ga sestavljajo predstavniki vseh nemških držav, ki so med športnimi stavami sodelovale pri odločanju postopka licenciranja in pripravo smernic za oglaševanje. Vloga tega odbora je bila postavljena pod vprašanje in pomanjkanje zakonitosti je potrdilo več nemških sodišč.

Državni tožilci

Ker je nedovoljeno igranje iger na srečo kaznivo dejanje v Nemčiji, so tudi organi pregona vsake države kot organi z izvršilnimi pooblastili v zvezi z igrami na srečo.

3. Opredelitev iger na srečo

Meddržavna pogodba predpiše vsako dejavnost, ki spada v opredelitev "igre na srečo" in se za njo uporabljajo nemški predpisi. "Igra na srečo" vsebuje tri elemente, ki morajo biti vsi prisotni:

- Dragoceno razmišljanje ("Valuable consideration")
- Določanje dobitkov je v celoti ali pretežno stvar naključja.

- Vplačilo je dano v zameno za verjetnost za dobiček. ("The consideration is given in exchange for a chance to win")

Pogodba ne vsebuje posebne opredelitve spletnih iger na srečo. Vsaka igra na srečo, ki deluje ali se promovira na internetu (ali prek katerega koli načina komunikacije na daljavo, kot je opredeljeno v civilnem zakoniku (Bürgerliches Gesetzbuch [BGB]) se zato lahko šteje za spletno igro na srečo. To vključuje tudi igre, ki so na voljo preko mobilnih naprav.

Ni posebne definicije za navadne igre na srečo. V Nemčiji mora biti igra opredeljena kot "igra na srečo", da spada v področje uporabe Meddržavne pogodbe o igrah na srečo ("Interstate Treaty on Gambling - the Interstate Treaty"). To velja vsakič, ko se v zameno daje nadomestilo za priložnost za zmago in je določitev dobitkov v celoti ali pretežno stvar naključja v okviru igre.

Loterije so na splošno so opredeljene kot ponujanje iger na srečo, ki so namenjene velikemu številu oseb, vključujejo določeno plačilo, poseben načrt igre in priložnost za zmago v nasprotju z drugimi denarnimi nagradami.

Igre, ki ne spadajo v definicijo igre na srečo Meddržavne pogodbe in posledično niso predmet posebne ureditve o igrah na srečo (vendar bodo verjetno še vedno predmet drugih pravil in predpisov, katerih namen je zagotoviti varstvo potrošnikov), odvisno od elementa igre naključja, ki jim manjkajo, običajno imenujemo spretnostne igre (brez prevladujočega elementa) ali brezplačne igre (brez upoštevanja plačani za sodelovanje, brezplačna nagrada je primerna). Čeprav je na koncu predmet analize vsak primer posebej, kjer je nemška sodna praksa lahko, vendar le v omejenem obsegu, zagotovila nekaj smernic, bodo tako imenovane družabne igre večinoma opredeljene kot igre na srečo. Če ni posebnih pravnih klasifikacij fantazijskih iger, ponujenih nemškimi igralcem, bo le-ta odvisna od specifičnosti izdelka (to je oblikovanje in struktura) in vprašanje, ali se s to zasnovo in strukturo, igra šteje kot igra na srečo, kot je opredeljeno v Meddržavni pogodbi.

3.1. Opredelitev posameznih iger na srečo

Ni celovitega seznama dovoljenih in nedopustnih iger ali izdelkov. Nekateri izdelki imajo, vendar pa je zakonodaja izrecno opredelila kot ureditev nemške igre na srečo.

Poker

Poker, čeprav ni posebej omenjen v Meddržavni pogodbi in ni opredeljen z zakonodajo, je lahko opredeljen kot tipični primer, pri kateremu je mogoče uveljavljati licenco za igralništvo.

Stave

Stave za denar na dogodke ali izid dogodkov, ki ležijo v prihodnosti, predstavljajo igre na srečo, kot je določeno v Meddržavni pogodbi. Vendar pa Pogodba izrecno predvideva samo regulacijo športa in stav na konjske dirke.

Športne stave

Športne stave so opredeljene kot "oddane stave na izid športnega dogodka ali dela športnega dogodka in se štejejo kot igre na srečo, če so ponujene za denar, saj bodo stave potekale kot prihodnji dogodki.

Stave na konjske dirke

V skladu z oddelkom 3 (1) 5 so konjske dirke opredeljene kot stave na javne konjske dirke in drugo javnost testiranje zmogljivosti konjev. Poleg splošnih določb iz oddelka 3 Pogodba vključuje tudi posebne določbe o stavi konjske dirke v oddelku 27. Na koncu velja zvezni zakon o stavah in loteriji.

Casino igre

Nobena posebna igralniška igra ni posebej opredeljena v sedanji pogodbi, običajno ne naštevajo ali opredeljujejo dopustnih iger.

Izjema je Casino Act of Saxony-Anhalt, ki vsebuje naslednje igre, ki so dovoljene: Casino igre, Roulette, Baccarat, Blackjack, Trente et quarante, Poker, Boule, Punto banco, Craps, Kolo sreče. Poleg tega je v vseh državnih igralnih odlokih do neke mere določeno, katere igralniške igre so dovoljene za licenčne namene. Ti ponavadi vključujejo tradicionalne igre na mizi, igre na srečo in igre naključij, ki jih je odobril organ za izdajanje dovoljenj.

”Slot” in druge igre na računalniku

Igralništvo na igralnih avtomatih v veliki meri ureja zvezni zakon. Zakon o trgovini in uredba o igralništvu zagotavljata okvirno ureditev na tem področju. Na splošno veljajo predpisi za zabavne arkade in restavracije (vključno z bari, restavracijami s hrano in nastanitvenimi obrati), ki ponujajo igralne avtomate z generatorjem naključnih števil, kjer lahko dobite denarne nagrade ali nagrade denarne vrednosti.

Igre na podlagi terminala

Kadarkoli se lahko dobi denarno nagrado na igralnem avtomatu, ki temelji na terminalih, in je verjetnost dobitkov odvisna od naključja in ne od spretnosti, veljajo določbe o igrah na srečo.

Bingo

Bingo ni izrecno opredeljen z zakonodajo. Ker pa bingo (vsaj v svoji klasični obliki) spominja na loterijo, zanj veljajo predpisi o loterijah.

Stave na konjske dirke

Licenciranje stav za konjske dirke na spletu je predmet zakona o stavah in loteriji ter Meddržavne pogodbe.

Loterija

Meddržavna pogodba opredeljuje loterijo kot posebno vrsto igre na srečo, kjer "večina oseb dobi možnost pridobitve denarnih dobitkov v zameno za določeno plačilo v skladu s posebnim načrtom.

Ključni elementi, ki sestavljajo loterijo, so:

- "Večina oseb". To pomeni, "javnost" v smislu, da je treba naključno igro dati na voljo večjemu, vnaprej določenemu številu oseb.
- Določeno plačilo.
- Poseben načrt.
- Možnost pridobitve denarne nagrade.

1. NAVADNE IGRE NA SREČO

Pravna ureditev / licenciranje

Dovoljenja za delovanje kopenskih igralnic. Značilno je, da bo casino licence zajemajo namizne igre (ruleta, igre s kartami) ter aparate za igre na srečo. Vse nemške države delno omejujejo število razpoložljivih licenc v svojih igralnih zakonih, nekatere države izključujejo zasebne operaterje, da sploh ne dobijo licenc.

Dovoljenja za kopenske športne stave v stavnih trgovinah. Ko se izdajo licence za športne stave (operativne), morajo operaterji ali njihovi ustrezni trgovci na drobno (odvisno od veljavne državne zakonodaje) praviloma pridobiti stavno dovoljenje, ki dovoljuje stave v na območju.

Omejitve, ki so trenutno določene v ustrezni državni zakonodaji, so:

- Baden-Württemberg: 600 trgovin
- Bavarska: 400 trgovin
- Berlin: 200, z največ 10 na licenco
- Brandenburg: 18 na licenco
- Bremen: prej sedem na licenco. Od 22. novembra 2017 dalje je med drugim treba uvesti med najmanjšimi zahtevami glede razdalje 250 m med stavnimi trgovinami
- Hamburg: nekdanji 200. Od 12. decembra 2017 dalje je med drugim treba uvesti med minimalnimi zahtevami glede razdalje 500 m med športnimi stavami
- Hesse: brez posebnosti
- Meklenburg-Zahodna Pomorska: 95
- Spodnja Saška: 2.400, z največ 500 na licenco
- Severno Porenje-Vestfalija: 920

- Porenje-Pfalz: 400, z največ 20 na licenco
- Saarland: 60, z največ trije pridobitelji licence
- Saška: 65
- Saška-Anhalt: trije na licenco
- Schleswig-Holstein: brez posebnih omejitev
- Turingija: 100

Dovoljenja za navadne igralne avtomate, ki se igrajo na igralnih avtomatih izven igralnic. Količina razpoložljivih licenc ni omejena z zakonom, vendar pa so licence za zabavišne zabave pod tako strogimi pogoji, da je število izdanih licenc dejansko omejeno.

Pogoji vključujejo:

- V eni stavbi lahko deluje samo ena arkadna zabava ("one amusement arcade")
- Meddržavna pogodba zahteva, da se ohrani najmanjša razdalja med zabavišnimi dvoranami in da statistični podatki določajo, kakšna je ta najmanjša razdalja v njihovih zakonih o igrah na srečo ali pri prenosu. Najmanjše zakonsko dovoljene razdalje med zabavišči se razlikujejo glede na različne dejavnike in se gibljejo od možnih 50 metrov (Spodnja Saška) do 500 metrov (Bavarska).
- V nekaterih državah morajo zabavišne dvorane presegati dovoljeno najmanjšo razdaljo od šol, drugih otrok in mladinskih ustanov in / ali centrov za odvisnost.
- Največje število igralnih avtomatov, dovoljenih v zabavišnih arkadah ("amusement arcade"), je 12, pri čemer je dovoljen samo en avtomat za vsakih 12 kvadratnih metrov.
- V restavracijah in barih je maksimalna število treh igralnih avtomatov.

Glavni nemški pravni okvir o igrah na srečo dovoljuje, da igre na srečo upravljajo zasebna podjetja in ne le v omejenem obsegu država. Na primer, v večini nemških držav so igralnice v lasti države in delovanje loterij je izključno rezervirano za državne loterijske družbe, za katere so nemške države zelo zaščitne. V zvezi z loterijami lahko zasebni operaterji zaprosijo za licence za posredovanje, ki jim omogočajo prodajo loterijskih kart v imenu državnih loterijskih podjetij za promocijo svojih izdelkov (tj. tradicionalne loterije).

Casino igre se lahko uporabljajo samo v igralnicah. Delovanje igralnic v nekaterih državah je rezervirano za javne organe, druge države pa zagotavljajo omejeno število licenc za zasebne operaterje. Število igralnic, dovoljenih na državo, pa bo vedno omejeno in se bo razlikovalo od posamezne države.

Na primer v Baden-Württembergu so dovoljene tri igralnice, medtem ko je v Mecklenburg-Vorpommerni regiji šest igralnic, lokacije so določene v ustreznem kazinskem zakonu.

V zvezi z igralnimi dvoranami ni zakonskih omejitev števila razpoložljivih licenc, vendar se v tem sektorju pričakujejo nekatere pomembne spremembe. Stroge zahteve glede minimalne razdalje, ki jih morajo igralne dvorane upoštevati (tj. med drugimi igralnimi dvoranami ter med igralnimi dvoranami in institucijami kot so šole ali centri za odvisnost) in zahtevo, da se igralne dvorane ne smejo upravljati v isti stavbi kot igralnice ali stave, učinkovito omejuje število dovoljenih igralnih dvoran v praksi.

Stavnice ali totalizatorske licence za ponudbo stav na konjske dirke. Te licence se podeljujejo v okviru "Race Betting Lottery Act". Čeprav tehnično ni zakonske omejitve števila, se licence za totalizacijo (to so licence, ki dovoljujejo stave "pari-mutuel betting"), lahko izdajo samo konjskim dirkališčem ali združenjem za konje in samo za določene dirke.

Dovoljenja za delovanje majhnih ali dobrodelnih loterij. Tu ni nobene pravne omejitve glede števila vendar licence težko pridobijo zasebni subjekti.

Prav tako je njihova ekonomska vrednost omejena. Tradicionalne, velike loterije (kot tudi stavne stavbe) ostajajo predmet državnega monopola.

Dovoljenja za promocijo in prodajo tradicionalnih državnih loterijskih izdelkov. Države so omejile število prodajnih mestih za doseganje temeljnih ciljev Pogodbe. V večini držav je Ministrstvo za notranje zadeve pristojno izdati odlok, v katerem se določi največje število prodajnih mest v skladu z zakonodajo, skupaj z drugimi dejavniki, kot so raven lokalnega prebivalstva in način, kako so loterije predstavljene.

Upravičenost

Dovoljenja se lahko izdajo samo izvajalcem ali nosilcem iger na srečo, ki lahko dokažejo, da so zanesljivi. To vključuje prikazovanje skladnosti z nekaterimi poslovnimi standardi, lokalnimi zakoni in davčnimi obveznostmi. Operaterji in posredniki morajo:

- Ne imeti kazenske evidence ali biti v stečaju.
- Priložiti dokazilo o njihovi finančni stabilnosti.
- Dokazati sprejemljivo raven strokovnega znanja.
- Pokazati podrobne opise svojih pravilnikov o odgovornih igrah na srečo, varnosti, pranju denarja, trženju in podobno.

Dovoljenja za delovanje tradicionalnih, velikih loterij so rezervirana za državni monopol, čeprav je zakonitost tega monopola postavljena pod vprašaj.

V nekaterih državah, kot sta Bavarska ali Severno Porenje-Vestfalija, zasebni operaterji tudi niso upravičeni do licence za upravljanje kopenskih igralnic.

Postopek prijave

Veljavni postopek in njeno trajanje sta v veliki meri odvisna od vrste igre na srečo.

Licence za kazino so predmet javnega razpisa, ki je na voljo kandidatom po vsej EU, postopek licenciranja pa traja od šest do osemnajst mesecev.

Po drugi strani pa lahko licence za upravljanje zabaviščnih prostorov običajno obdelajo veliko hitreje, običajno v nekaj tednih ali nekaj mesecih.

Trajanje licence in stroškov

Licence za igralnice se običajno dodelijo za dobo desetih let z možnostjo podaljšanja dovoljenja za nadaljnjih pet let. Stroški licence se običajno izračunajo na podlagi ocenjenega bruto prihodka igralnega časa za licenčni termin. Na splošno je mogoče pričakovati od pet do šest mestnih zneskov kot skupni znesek stroškov za igralniške licence. Na primer, v nedavnem razpisu za casino v Berlinu za leto 2016 je bila kot strošek določena pristojbina v višini 0,01% pričakovanega bruto prihodka od iger na srečo in dodatnih 20.000 EUR za revizijske / računovodske takse. Ob predpostavki, da bo bruto prihodek od igralcev znašal približno 50 milijonov EUR na desetletni licenčni rok, je to približno 70 000 EUR.

Licence za zabavo v zabaviščnih centrih ("amusement arcade") se lahko dodelijo za nedoločen čas, vendar morajo biti trajna. Posebnosti so določene v zakonih o igrah na srečo in / ali prenosih zadevnih držav.

Licenčnine za delovanje zabaviščnih iger ("amusement arcade") se med državami razlikujejo, vendar se običajno gibljejo med približno 150 do 3.000 EUR. Običajno so stroški povezani z velikostjo arkad in delovno obremenitvijo, ki je vključena v obdelavo aplikacije.

Omejitve ali zahteve za izvajalce iger na srečo

Prepovedi

Obstaja splošna prepoved ponujanja nepooblaščenih iger na srečo. Igralnice ali katerih koli druge igre na srečo zato lahko ponudijo le tiste izdelke, ki so zajeti v njihove licence.

Minimalna starost za igranje iger na srečo v Nemčiji je 18 let. Mladoletnikom ni dovoljeno sodelovati v nobeni obliki iger na srečo. Zaradi zgodovinskih razlogov igralnice v Baden-Württembergu in Bavariji ne dovoljujejo vstopa mladoletnikov pod 21 let.

Prepovedani igralci ne smejo vstopiti v igralniško območje ali igrati v igralnicah. Treba je vzpostaviti strog nadzor nad vhodom, da se iger na srečo ne udeležijo niti mladoletni igralci niti igralcev, ki bi imeli prepoved igranja.

Prepovedani igralci so ponavadi igralci, ki so se izključili zaradi težav z igrami na srečo (samozavedanje), ali je igralno osebje ali drugi določili, da imajo težave z igrami na srečo (izključitev iz strani tretjih).

Nadzor vključuje preverjanje starosti in ujemanje podatkov igralcev z bazo podatkov po vsej državi.

Alkohol je na splošno dovoljen v igralnicah in v restavracijah in barih, ki upravljajo igralne avtomate.

Razen iger na srečo, ki so lahko izvzeti z veljavno državno zakonodajo, je v večini igralniških centrov kajenje prepovedano.

Vse navadne igre na srečo morajo upoštevati določene delovne ure in počitnice, ki bodo določena v ustrezni državni zakonodaji ali jih določi odgovorni organ.

Omejitve

Igralnice. Državna zakonodaja določa, koliko igralnic je lahko upravljanih in njihove lokacije. Na primer v Baden-Württembergu zakon dovoljuje igralnice v državah Baden-Baden, Konstanz in Stuttgarta.

Dodatne igralnice je dovoljeno uporabljati samo, če vlada dovoljuje nadaljnje delovanje igralnic s sprejetjem odlokov in / ali spremembami zakona.

Nekatere zvezne države omejujejo število tabel in slotov, dovoljenih v igralnicah, vendar ni nobenih omejitev pri izplačilih, največjih zmagah ali izgubah ali trajanju iger.

2. SPLETNE IGRE NA SREČO

Pravna ureditev / licenciranje

Dovoljenja za spletne igralnice. Meddržavna pogodba ne zagotavlja sistema podeljevanja licenc za spletne igralnice ampak uvaja popolno prepoved na njih. Zakonitost popolne prepovedi je med drugim bila tudi pod vprašajem Evropske komisije, ki jo je kritizirala kot neučinkovito pri doseganju ciljev, določenih v Pogodbi. Pričakuje se, da bo Evropska komisija sledila formalnim postopkom za ugotavljanje kršitev. Vendar pa je decembra 2017 Evropska komisija napovedala, da bo zaprla postopke za ugotavljanje kršitev in obravnavo pritožb v sektorju iger na srečo na splošno, saj meni, da promocija enotnega trga EU na področju spletnih iger na srečo trenutno ni prednostna naloga.

Dovoljenja za delovanje spletnih igralnic so bila na voljo le v Schleswig-Holstein v času, ko je veljal Zakon o igralništvu v Schleswig-Holsteinu, ki je bil razveljavljen leta 2013.

Dovoljenja za spletno delovanje in promocijo športnih stav. Pogodba dovoljuje le izdajo 20 licenc za športne stave. Vendar pa je bilo ugotovljeno, da ta omejitev ni v skladu s pravom EU. Pravzaprav je celoten sistem športnih stav v teku pregledan zaradi večkratnih napak. Postopek izdajanja dovoljenj za športne stave se je začel avgusta 2012, vendar je bil v odločbi z dne 4. februarja 2016 v zadevi Ince ugotovljen nezakonit sklep nacionalnih sodnih odločb in tudi Sodišče Evropskih skupnosti (zadeva C-336 / 14).

V letu 2016, so nemške države določile postopek, v katerem ni bilo omejitev števila licenc, v poskusni fazi. 35 operaterjev, ki so že bili potrjeni, da so se kvalificirali za licenco v postopku licenciranja športnih stav, naj bi od dneva začetka veljavnosti Pogodbe o spremembah prejeli začasne licence.

Vendar pa Pogodba o spremembi ni začela veljati 1. januarja 2018, kot je bilo prvotno načrtovano od treh nemških držav, Schleswig Holstein, Severno Porenje-Vestfalija in Hesse pa so zavrnile ratifikacijo pogodbe o spremembah, da bi nadaljevale razprave o reformah.

Zato v času pisanja ni bilo izdanih nobenih predhodnih ali drugih dovoljenj in potekajo razprave o reformah.

Meddržavna pogodba na splošno prepoveduje delovanje in posredovanje spletnih iger na srečo. Edina izjema Meddržavne pogodbe v tem kontekstu zadeva športne stave, stave za konjske dirke in loterije. Zato spletne igralnice trenutno niso dovoljene. Čeprav kritike v skladu s pravom EU, tudi v zvezi s prepovedjo spletnih igralnic, naraščajo, se reforme, ki so jih nemške države začele izvajati konec leta 2016 nanašajo samo na športne stave. V nasprotju s spletnimi igrami na srečo so druge igre na srečo široko dovoljene. Delovanje tradicionalnih loterij je pokrito z državnim monopolom, na splošno je mogoče licencirati delovanje drugih vrst iger na srečo.

Licenca za operativno / promocijsko stavo na spletnih konjskih dirkah. Število dovoljenj, ki jih je mogoče izdati, ni omejeno. Glede na uradno spletno stran organa, ki je nacionalni organ odgovoren za izdajo teh dovoljenj, je regionalni svet Darmstadt v Hessnu izdal šest takšnih dovoljenj.

Licenca za spletno promocijo in prodajo državnih loterijskih izdelkov. Dovoljenje za promocijo loterijskih izdelkov v eni sami državi se običajno dobi pri ustreznem ministrstvu za notranje zadeve. Če je licenciranje potrebno za več ali vse nemške države, je regulator Ministrstvo za notranje zadeve Spodnje Saške.

Upravičenost

Vlagatelji morajo dokazati, da:

- So zanesljivi.
- Imajo potrebno strokovno znanje.
- So finančno usposobljeni.
- Poznajo standarde družbene odgovornosti.

Poleg tega morajo zagotoviti, da lahko zagotovljajo zahtevano raven varnosti informacijskih tehnologij in tehničnih standardov, ki omogočajo varno in pregledno igranje iger na srečo, zagotovijo tržne koncepte, dokazilo o gospodarski stabilnosti in druge dokaze, odvisno od zadevnega postopka podeljevanja licenc.

Postopek prijave

Obstaja splošen postopek prijave ali splošno pravilo o tem, kako dolgo traja proces, postopek licenciranja športnih stav pa je najboljši in najbolj ekstremni primer za to.

Po več kot petih letih postopek izdajanja dovoljenj še ni zaključen in glede na večkratne pomanjkljivosti in potrjeno nezdržljivost s pravom EU nikoli ne bo dokončen v sedanji obliki.

Trajanje licence in stroškov

Trajanje. Dovoljenja za športne stave v skladu s Pogodbo naj bi veljala do 30. junija 2019, to je do konca poskusne faze, ki naj bi se končala sedem let po začetku veljavnosti Pogodbe.

Namen poskusne faze je zagotoviti podlago za oceno, ali je odprtje trga športnih stav zasebnim operaterjem učinkovito pri boju proti črnemu trgu in zagotavljanju varstva potrošnikov.

Na začetku so se nemške države dogovorile o osnutku za spremenjeno Pogodbo, v kateri naj bi se eksperimentalna faza podaljšala do 30. junija 2021, z možnostjo, da se jo podaljša do 30. junija 2024.

V poskusu rešitve dileme izdajanja dovoljenj in omogočanja novega začetka je bilo treba izdati predhodne licence 35 prosilcem, ki so že izpolnjevali minimalne pogoje licenciranja pri neuspešnem športnem stavnem postopku.

Vendar pa je po spremembi vlade v Schleswig-Holsteinu leta 2017 novoizvoljena vlada naznanila, da ne bo ratificirala spremenjene pogodbe, ampak bo poskušala iskati rešitev, ki bo skladna z zakonodajo EU. Države Severne Porenja Vestfalije in Hesse so sledile tej odločitvi in tudi niso ratificirale spremenjene Pogodbe. Zato je Pogodba o spremembah postala zastarela, lahko se nadaljujejo razprave o reformah in eksperimentalna faza zaenkrat ostane nespremenjena.

Cena. Stroški licence za športne stave temeljijo na pričakovanem stičnem prometu. Najnižji strošek znaša 0,01% za letni promet do 30 milijonov EUR, z najnižjo pristojbino 50 EUR.

Pristojbine se povečajo na drsni lestvici. Na primer, pričakovani znesek stave med 30 in 50 milijoni EUR na leto zahteva, da pridobitelj licence plača pristojbino v višini 30 000 EUR, ki znaša 0,08% v znesku, ki presega 30 milijonov EUR. Najvišja pristojbina za predvideni promet, ki presega 100 milijonov EUR, znaša 71 000 EUR, plus 0,03% zneska, ki presega 100 milijonov EUR.

Upravne takse bodo še vedno zaračunane za vloge, ki so bile zavrnjene.

Omejitve ali zahteve za izvajalce iger na srečo

Prepovedi

Meddržavna pogodba prepoveduje delovanje in promocijo spletnih iger na srečo ter oglaševanje nedovoljenih iger na srečo.

Promocija in oglaševanje nedovoljenih iger na srečo je kaznivo dejanje nemškega kazenskega zakonika. Stave na kakršne koli dogodke, ki jih prinaša katerikoli šport ali konjske dirke, so prepovedane. Osební uporabniki ne morejo upravljati tradicionalnih, velikih lokacij. Delovanje loterij je v monopolu 16 loterijskih družb, ki so pod nadzorom države in skupaj tvorijo državno loterijo in tote zvezo ("Deutscher Lotto und Totoblock").

Omejitve

Pogodba določa nekatere omejitve in zahteve, ki jih je treba upoštevati v zvezi z vsemi spletnimi licencami. Te vključujejo:

- Prepoved mladoletnikov in prepovedanih igralcev.
- Zagotavljanje samozaposlitvenih ukrepov (Meddržavna pogodba predvideva omejitve stave v višini 1.000,00 EUR za spletne stave) in prepoveduje igralcem, da si pri upravljanju iger na srečo prevzamejo posojila.
- Odvisnost od posebnih "zasvojenosti odvisnosti", kot so hitro ponovitve.
- Približevanje njihovega "socialnega koncepta" (odgovorne smernice za igre na srečo) v spletno okolje, na primer s prikazovanjem zavesti o nevarnostih, povezanih s spletom, in z ustreznimi ukrepi za ublažitev posledic.
- Zagotavljanje, da se stave in loterijske izdelke ponujajo z ločenih spletnih domen.

Razlikovanje med B2B operacijami in operacijami B2C pri spletnih igrah na srečo

V skladu z nemškim pravom so operaterji B2C igralci spletnih iger na srečo, ki imajo spletno stran in sklenejo pogodbo neposredno s strankami. B2C operaterji morajo pridobiti licenco.

Enako velja za B2B operaterje, ki se dogovorijo z igralcem, ("through a "white label" site"), ki jo vodi tretja oseba. Takšna ureditev vključuje izdelek ali storitev, ki jo proizvaja ena družba, nato pa jo ponovno imenuje drugi.

Ti operaterji morajo v okviru svoje vloge za dovoljenje predložiti podrobnosti o mestu tretje osebe in njegovem operaterju, da bi pridobili odobritev za uporabljene tretje izdelke ali storitve.

B2B operaterji, ki zagotavljajo storitve iger na srečo in licencirajo izdelke operaterjem iger na srečo brez neposrednega sklepanja pogodb s strankami, ne potrebujejo lastne licence kot v drugih jurisdikcijah.

4. Tehnični ukrepi

Meddržavna pogodba izrecno ne ureja domene ali ISP blokiranja, ampak določa pravno podlago za blokado plačil. Odgovorni organ, Ministrstvo za notranje zadeve Spodnje Saksonije, lahko banki in drugim finančnim institucijam prepove obdelavo plačil v zvezi z neodobrenimi igrami na srečo. Do zdaj niso bili uveljavljeni nobeni ukrepi za preprečevanje plačil, verjetno zaradi varstva podatkov ali drugih tehničnih težav.

Konec leta 2017 je bila vloga večih bank in ponudnikov plačilnih storitev v zvezi s plačilnimi postopki nelicenciranih operaterjev na spletnih igralnicah v Nemčiji predmet kritičnega tiska po objavljenih tako imenovanih "Paradise Papers".

Očitno se bo v prihodnje pokazalo, ali in v kolikšni meri bi to lahko vplivalo na blokiranje plačil, povezanih z dejavnostmi izvrševanja.

Sankcije za neskladnost

Ker pri zakonodajalcu velja načelo sorazmernosti, je verjetno, da kršitev licenčnih pogojev takoj ne bo sprožila globe ali preklica, vendar bo izdal nalog, ki od pridobitelja licence zahteva, da kršitev pojasni in jo odpravi v roku nekaj tednov.

Če ne bo upošteval tega, bo navadno sledila globa, ki se lahko giblje od nekaj tisoč evrov do deset tisoč evrov, odvisno od velikosti igre na srečo in resnosti kršitve. Regulator lahko tudi poskuša uveljaviti skladnost s prekinitvijo licence, skrajšanjem roka ali preklicem.

Nelicencirane igre na srečo so predmet splošnih sredstev izvrševanja, kjer upravni izvršilni cikel običajno sestavljajo (1) zaslišanje, (2) predložitev zavrnitvenega pisma, katerega neuspeh bi povzročil denarno kazen, in (3) poznejši sodni postopek, ki vključuje glavno tožbo glede zakonitosti prepovedi in pravne podlage, kot je pa tudi zahtevek za začasno pravno varstvo, da začasno ustavi prepoved. Kot posledica tega lahko traja leta, da pisma o prepovedi postanejo izvršljiva.

Čeprav je Meddržavna pogodba pravna podlaga za blokiranje plačil, takšen sklep o blokiranju ni bil uradno izdan bankam ali plačilu iz strani odgovornega regulatorja na ministrstvu za notranje zadeve. Namesto tega se je ta regulator v preteklih letih zatekel k "strategiji nadlegovanja", kar pomeni, da se na banke ali obdelovalce plačilnih storitev obrnete z informacijami o domnevni neskladnosti iger na srečo z nemškimi predpisi.

Blokiranje ponudnika internetnih storitev je bilo v letu 2012 odstranjeno iz nemških predpisov o igrah na srečo in je malo verjetno, da bo vključeno v kateri koli prihodnji reformi, saj ne izpolnjuje pričakovanj na področju izvrševanja zakonodajalcev.

Licence za casinoje podeljujejo dežele v katerih se ti nahajajo, ki so pristojne tudi za pravno urejanje – vsaka dežela sama določi katere igre so v casinoju dovoljene.

Meddeželna pogodba je le potrdila že obstoječ sistem prepovedovanja vstopa v casinoje (in ga razširila tudi na loterije in športne stave) ter navedla kategorije oseb, ki se jim prepove vstop (osebe, ki to same želijo, ki so v nevarnosti, da postanejo zasvojene, ki so globoko zadolžene in osebe, ki igrajo nesorazmerno svojim zmožnostim – ukrep velja najmanj 1 leto, potem se lahko na pisno zahtevo igralca izbriše).

Loterije in športne stave so v pristojnosti dežel, meddeželna pogodba uveljavlja (s strogimi pogoji za pridobitev licence) popolni monopol državnih podjetij. Meddeželna pogodba je uvedla (kot ukrep za doseg cilja javnega reda, ki naj bi opravičeval omejevalne ukrepe) strožje zahteve in obvezala vsa državna igalniška podjetja, da se vključijo v sistem prepovedovanja vstopa (prej le casinoji) in k razvijanju socialnih programov. Prepovedano je ponujanje ali oglaševanje nelegalnih iger na srečo, a je izvrševanje te določbe kazenskega zakonika za primere športnih stav do odločitve ustavnega sodišča zadržano.

Kljub državnemu monopolu so prisotni tudi 4 zasebni (npr. Bwin) prireditelji na podlagi licence iz nekdanje Vzhodne Nemčije. Pobiranje stav preko telekomunikacijskih sredstev je prepovedano.

Nemčija je članica FATF in je implementirala evropske direktive.

Zakon o pranju denarja je bil sprejet 1993 in dopolnjen 2002 in nalaga casionojem, da identificirajo ali igralce, ki kupujejo/prodajajo žetone nad 1000 EUR, ali vse obiskovalce, dolžni so prepoznati sumljive transakcije (tudi pod 1000 EUR) in vzpostaviti mehanizme za preprečevanje pranja denarja. Pranj denarja je inkriminirano tudi v Kazenskem zakoniku.

Ta inkriminira prirejanje nelegalnih iger na srečo (zaporna kazen do 2 let ali denarna kazen oz. za kvalificirano obliko zaporna kazen od 3 mesecev do 5 let), novačenje/ oglaševanje (zaporna kazen do 1 leta ali denarna kazen) in tudi udeležbo v nelegalnih igrah na srečo (do 6 mesecev zapora ali denarna kazen). Inkriminirano je tudi nelegalno prirejanje loterije ali tombole (zapor do 2 let ali denarna kazen) in novačenje (zaporna kazen do 1 leta ali denarna kazen).

Mobilne igre na srečo in interaktivne igre na srečo

Predpisi o spletnih igrah na srečo veljajo enako za igre na srečo z uporabo mobilnih naprav, kot so telefoni in tablice. Mobilno igranje na srečo v nemški zakonodaji trenutno ni opredeljeno kot ločena dejavnost za igre na srečo. Osnutek Meddržavne pogodbe iz leta 2012 je vključeval prepoved iger na srečo prek besedilnih sporočil, vendar je bil ta odstranjen iz končne različice.

Igre s klicem, imenovane tudi kviz-TV ali kviz-radio, ne spadajo v področje uporabe Meddržavne pogodbe. Nemška sodišča so odločila, da so nagrajevanja, zahtevana v zameno za pridobitev možnosti za pridobitev nagrade, to je stroški klica, premajhna, da bi te igre šteli za nezakonite igre na srečo.

Sodna praksa SES

SES je 8. septembra 2010 odločilo, da nemška zvezna Pogodba o igrah na srečo krši temeljna načela prava EU. Sodišče Evropskih skupnosti je v svoji sodbi odločilo: (1) Nemška vlada je spodbopala svoj argument o varstvu potrošnikov, tako da je državam, ki se ukvarjajo z igrami na srečo, predvajala intenzivne oglaševalske kampanje,

(2) na dirkališčih je od leta 1920 v komercialnih rokah, kjer obstaja stalna razširitev igralnic in igralnih avtomatov, kar ogroža tudi trditev o varstvu potrošnikov, ki jo je treba dosledno in sistematično uporabljati (3) nemško sodišče ni dolžno uporabljati Meddržavne pogodbe o igrah na srečo, če ugotovi, da monopol v posameznem primeru ni utemeljen.

Vendar Sodišče Evropskih skupnosti ni pristojno za uporabo nacionalnega prava, zato je potrdilo, da morajo igralci še naprej upoštevati prepovedi iz Pogodbe o meddržavnih igrah, tudi po sedanjih sodbah (dokler se Nemčija in nemška sodišča ne dogovorijo o ustreznih spremembah).

Nemški ministri dežel so se ob različnih priložnostih srečali, da bi dosegli zadovoljivo rešitev tega vprašanja; vendar ni nobene jasne večine za liberalizacijo nemškega spletnega trga iger na srečo. V skladu z nemškim pravom je od 13 zveznih dežel večinoma zahtevano, da odobri nadaljevanje sedanje pogodbe.

Vendar pa je šest dežel, ki so navedle, da nasprotujejo podaljšanju Pogodbe, medtem ko sta le dva izmed njih jasno naklonjena, zdi se, da tri druge dežele dajejo še strožji monopol, kot je trenutno.

Na področju iger na srečo je zakonodajna pristojnost razdeljena med zvezno republiko in zvezne dežele; v pristojnosti republike je le urejanje poker (slot) igralnih avtomatov in konjskih stav.

Dne 1. julija 2012 so začele veljati spremembe meddržavne pogodbe o igrah na srečo, ki uvajajo pomembne spremembe v nemškem regulativnem okviru. Najpomembnejše spremembe so odpravile splošno prepoved spletnih iger na srečo, uvedle postopek licenciranja stav in dovolile, da se zasebnim operaterjem dodeli 20 licenc in uvaja omejitve, ki se nanašajo na trg igralnih avtomatov.

Nove spremembe meddržavne pogodbe omogočajo športne stave, loterije in stave za konjske dirke, ki se ponujajo na spletu. Igre na spletu v casinoju ne bodo dovoljene in prepoved spletne igralnice ostane.

Postopek razpisa za 20 licenc za športne stave se je začel 8. avgusta 2012. Postopek licenciranja poteka v dveh fazah. Sredi maja 2013 je bilo prosilcem za licenco poslano pismo, da bi lahko 41 operaterjev uspešno prešlo v drugo fazo razpisnega postopka. Vlagatelji, ki so uspeli preiti v drugo fazo postopka izdajanja dovoljenj, so sredi novembra 2013 prejeli dopis, v katerem so sporočili, da nobenemu od njih ni uspelo izpolniti potrebnih zahtev za pridobitev licence. Vendar pa je pismo strankam zagotovilo, da bodo lahko dokončale svoje prijave in opozorile, da se bo začel pisni postopek pogajanj. Januarja 2014 je bilo prosilcem poslano še eno pismo, ki je pojasnilo, katere nadaljnje informacije so potrebne organu za izdajanje dovoljenj, da nadaljujejo z njihovo uporabo. Rok za predložitev zahtevanih dokumentov je bil 14. marec 2014. Seznam za 20 uspešnih športnih licenc je bil objavljen septembra 2014.

Vsaka zvezna država ima svoj regulator, ki je odgovoren za nadzor in licenciranje iger na srečo na ozemlju države. Vendar pa so bile spremembe, uvedene v meddržavni pogodbi, izrazile potrebo po enotnem pristopu k uredbi o igrah na zvezni ravni. V ta namen pogodba določa pravila enotnega postopka med državami, tako da je upravljanje različnih nalog treba izločiti, da se ločijo regulatorji različnih držav. Meddržavna pogodba o igrah na srečo je prav tako ustanovila zvezni svet za igre na srečo "Glücksspielkollegium", ki se nahaja v Hessenu in sestavlja 16 članov, tako da bo nadzorni organ vsake države imenoval enega člana v kolegiju. Loterija ostaja del državnega monopola za distribucijo izdelkov monopolnega operaterja; vendar so na voljo licence. Loterije in športne stave ni mogoče ponuditi prek iste internetne domene.

5.7. ČEŠKA REPUBLIKA

1. Zakonodaja

Nov Zakon št. 186/2016 Coll., o igrah na srečo (Zakon o igrah na srečo) je začel veljati 1. januarja 2017 in nadomestil Zakon št. 202/1990 Coll., o loterijah in podobnih igrah (Zakon o loterijah).

Vsi zneski v evrih v teh poglavjih temeljijo na menjalnem tečaju, kjer 1 EUR znaša približno 27,50 CZK.

Večino iger na srečo ureja Zakon o igrah na srečo, drugi pomembni vidiki, kot je obdavčenje, ureja Zakon št. 187/2016 Coll. (Zakon o davku na srečo). Nekatere druge tehnične vidike iger na srečo (kot so prenos podatkov, tehnične parametre igralniških naprav in tako naprej) ureja sekundarna zakonodaja v obliki uredb, ki jih je izdalo češko ministrstvo za finance.

Čeprav igre na srečo večinoma potekajo med posamezniki in pravnimi osebami, je igralništvo stvar javnega prava zaradi javnega interesa za urejanje te dejavnosti.

Ker češki pravni sistem temelji na načelih kontinentalne zakonodaje, se za igranje iger na srečo uporabljajo kodeks o upravnem postopku in davčni zakonik, kadar posebni zakoni (kot sta Zakon o igrah na srečo in zakon o davku na srečo) ne določata drugače ali ne govorita o določeni zadevi.

Poleg tega imajo naslednja dejanja vpliv na vsakodnevne operacije igralcev:

- 253/2008 Coll., o izbranih ukrepih proti legitimiranju premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem in financiranju terorizma.
- Zakon št. 101/2000 Coll., O varstvu osebnih podatkov.
- Zakon št. 40/1995 Coll., O urejanju oglaševanja.

Različni drugi zakoni delno vplivajo na igre na srečo, vendar v tem poglavju ne bodo omenjeni.

Zakon o igrah na srečo in Zakon o davku na področju iger na srečo veljajo tako za navadne kot za spletne igre na srečo, ki so urejene na enak način v večini vsebinskih vidikov.

Republika Češka ima zelo liberalno igralniško zakonodajo in visoko število casinojev (230 od tega 47 legalno) in preko 50.000 poker avtomatov. Leta 2005 je napovedala odstranitev poker avtomatov z mest dostopnim otrokom in zasvojenecem z igrami na srečo, zmanjšanje števila casinojev vključno z pregonom nelegalnih casinojev in ustanovitev učinkovitega regulatornega organa.

Igre na srečo temeljno ureja Zakon št. 2002/1990 o loterijah in podobnih igrah na srečo, ki ureja loterije, tombole, elektronske stave in naprave, športne stave in igralne avtomate. Prireditelji iger na srečo, ki ponujajo igre državljanom na češkem ozemlju morajo imeti licenco in biti registrirani v skladu s predpisi.

Število licenc, tudi za internetne igre na srečo, je neomejeno, vendar lahko zanjo zaprosijo samo državljani oziroma družbe, ki so registrirane v EU oziroma EEA.

2. Regulativni organi

Naslednji regulatorni organi nadzorujejo dejavnosti iger na srečo na Češkem:

- Ministrstvo za finance.
- Občinski organi.
- Carinska uprava.
-

Ministrstvo za finance je v glavnem odgovorno za podeljevanje osnovnih licenc. Poleg tega je odgovoren za:

- Upravljanje depozitov pri igrah na srečo.
- Ohranjanje seznama nelicenciranih igralcev.
- Uvedbo glob.

Vloge za zagotavljanje tehnične opreme spadajo v pristojnost pristojnega občinskega organa, ki ima tudi pooblastilo za izdajo dovoljenj za igre na srečo po izdaji osnovne licence.

Carinska uprava je na splošno odgovorna za:

- Kontrolo in pregled prostorov na kraju samem.
- Spremljanje skladnosti z zakoni
- Spremljanje skladnosti z ustreznimi oglaševalskimi in davčnimi predpisi.

Večina nadzornih in izvršilnih pooblastil je razdeljena in razdeljena med Ministrstvo za finance in carinsko upravo, pristojnosti in pristojnosti občinskih organov pa so precej omejene. Skupno število dovoljenj za igre na srečo, ki se lahko izdajo, ni omejeno. Ministrstvo za finance mora vsem prosilcem, ki vložijo vlogo in izpolnjujejo zakonske zahteve, izdati osnovno licenco. Občinski organi lahko izdajajo občinske odredbe, ki preprečujejo upravljavcem tehnične opreme od delovanja na njihovem ozemlju. Občinski organ, ki v ta namen ni izdal odloka, mora vsakemu vlagatelju, ki izpolnjuje vse zakonske zahteve, dovoliti igralnice za igralnice. Pred vložitvijo vloge za osnovno dovoljenje mora prosilec preveriti, ali je pristojni občinski organ izdal odlok.

Med občinami je prišlo do precejšnjega trenda prepovedi iger na srečo na njihovem ozemlju, nekatere občine pa so celo postale območja brez iger na srečo (na primer Brno).

Vendar pa občinski organi nimajo pristojnosti za operaterje spletnih iger na srečo in ne morejo vplivati na zagotavljanje spletnih storitev na njihovem ozemlju.

3. Opredelitev iger na srečo

Igre na srečo so opredeljene kot igre, stave ali loterije, kjer udeleženec položi stavo in obe:

- Na stavo ni zjamčenega donosa.
- Dobitek ali izguba je v celoti ali deloma predmet naključnih ali neznanih okoliščin.

Čeprav Zakon o igrah na srečo vsebuje izčrpen seznam kategorij iger na srečo, je opredelitev iger na srečo namerno široka in ima lahko daljnosežne posledice. Samo igre na naključje, ki se ujemajo z opredelitvijo ene od navedenih kategorij iger na srečo, lahko licencirajo in zakonito zagotavljajo igralci.

Druge igre naključja niso dovoljene, vključno z igrami, ki jih je treba še izumiti, razen če spadajo v opredelitev določenih kategorij iger na srečo in so zato upravičeni do licence. V zvezi s tem so opredelitve tehničnih iger, da zagotovijo manevrski prostor za inovativne operaterje, da bi prišli do novih in privlačnih iger. Vendar, ali te igre izpolnjujejo zahteve obstoječih kategorij iger na srečo, je treba oceniti za vsak primer posebej.

Spletne igre na srečo

Pomanjkanje regulacije spletnih iger na srečo je bil eden najpomembnejših razlogov za sprejetje Zakona o igrah na srečo. Spletne igre na srečo niso urejene kot posebna ali samostojna vrsta iger na srečo. Namesto tega lahko večino iger na srečo (razen tombole in majhnih turnirjev) deluje kot internetne igre (to je, igre na voljo prek oddaljenega dostopa prek interneta). Čeprav so nekatere določbe specifične za virtualno naravo interneta so lahko različne načine igre na srečo na splošno urejene na enak način.

Navadne igre na srečo

Češko pravo ne vsebuje ločene definicije za navadne igre na srečo. Zakon o igrah na srečo opredeljuje različne kategorije iger na srečo, ki bodo odvisne od njihovega načina delovanja bodisi sodile v kategorijo internetnih iger ali se jih bo štelo za navadno igranje na srečo.

3.1. Opredelitve posameznih iger na srečo

Poker

Poker ni priznan kot posebna kategorija iger na srečo in lahko spada pod kategorije iger v živo, tehničnih iger ali manjših turnirjev, odvisno od:

- Ali igralec igra proti drugim ljudem ali na napravi / programski opremi (video poker).
- Število igralcev in njihov buy-in (90 igralcev z individualnimi odkupi do 500 CZK se kvalificira kot majhen turnir).

Navadni poker se mora igrati s fizičnimi žetoni, ki jih odobri Ministrstvo za finance. Zabeležiti je treba tudi kroženje žetonov.

Stave

Stave se priznavajo z Zakonom o igrah na srečo in spadajo v kategorije iger na srečo - stave, odvisno od načela izplačil. Zakon št. 186/2016 Coll., (Zakon o igrah na srečo) zdaj izrecno priznava stavne kvote v živo, tako da se lahko stavijo, ko se dogaja dogodek, na katerem stave.

Športne stave

Športne stave niso prepoznane kot ločena kategorija iger na srečo in jih lahko kategoriziramo kot stavne kvote ali totalizator gre, odvisno od načela izplačil.

Casino igre

Casino igre večinoma sodijo v kategorijo živih iger, ki se lahko zagotovijo le v igralnicah (ne igralnih sobah).

Bingo

Bingo je priznan kot ločena kategorija iger na srečo.

Bingo lahko uporabljate samo v prostorih, ki imajo dovoljenje za igre na srečo, in vstopnice za bingo lahko kupite samo na igralnih salonih igralnic. Nadaljnji pogoji in omejitve se nanašajo na igro, načrt, dobitke in obveznosti poročanja.

Loterija

Loterije so priznane kot ločena kategorija iger na srečo. O začetku delovanja loterije je treba obvestiti carinsko upravo. Videz loterijskih vozovnic je močno reguliran. Poleg tega mora risbe nadzorovati tristopenjski odbor, sestavljen iz oseb, ki izpolnjujejo posebne zahteve glede integritete (na primer, odsotnost kazenske evidence).

Skupne loterije spadajo v kategorijo loterije, vendar se lahko skupaj z drugimi igralnicami in subjekti, ki imajo licenco za zagotavljanje loterij v drugih državah članicah EU ali Evropskem gospodarskem prostoru, upravljajo skupaj (to so skupne karte, risbe in jackpoti). Skupne loterije so zelo priljubljene na Češkem, saj so jackpoti na splošno precej višji.

Konjske stave

Konjske stave imajo koristi od posebnih ugodnosti v zvezi s postopkom registracije in zneskom zahtevanega zavarovanja (180.000 EUR).

1. NAVADNE IGRE NA SREČO

Pravna ureditev / licenciranje

Proces licenciranja navadnih iger na srečo je dvojni. Prvič, upravljavec iger na srečo mora pridobiti osnovno licenco Ministrstva za finance. Za vsako kategorijo iger je potrebno posamezno osnovno licenco vendar ne za vsakega posamezno igro. Upravljavec mora pristojni občinski organ pridobiti licenco za prostore za igre na srečo.

Licence za zemeljske igre na srečo niso omejene in pokrivajo vse kategorije iger na srečo, razen tombol in majhnih turnirjev, ki niso močno urejene in zahtevajo le predhodno obvestilo pristojnemu občinskemu organu.

Upravičenost

Upravljavec iger na srečo mora izpolnjevati vse naslednje pogoje:

- Biti pravna oseba s sedežem v Češki republiki ali državi članici EU / EGP.
- Imeti pregledno organizacijsko strukturo.
- Ustanoviti nadzorni svet ali drug nadzorni organ.
- Imeti kapital v skupni vrednosti najmanj 2 milijona EUR.
- Imetnik kapitala, ki izpolnjuje nekatere zahteve glede preglednosti.
- Imeti znatne kadrovske in organizacijske zmogljivosti za izvajanje iger na srečo.

Postopek prijave

Postopek osnovnega dovoljenja in dovoljenje za prostore v igralnicah traja do 30 dni. Ti postopki se izvajajo zaporedoma in vsak postopek se lahko podaljša do 60 dni, odvisno od zahtevnosti aplikacije. Vlogo je treba vložiti skupaj z obveznimi prilogami.

Trajanje licence in stroškov

Osnovno dovoljenje se lahko dodeli za največ šest let. Licenca za prostore za igre na srečo se dodeli za obdobje osnovnega dovoljenja, vendar se ne more dodeliti za več kot tri leta. Pristojbina za osnovno licenco je 200 EUR, pristojbina za licenco za igralnice pa 150 EUR.

Vendar pa morajo prosilci upoštevati tudi njihovo obveznost plačila varščine v obliki gotovinskega pologa ali akreditiva. Znesek varščine je odvisen od kategorije iger na srečo, ki jih želi izvajalec ponuditi, in o obliki rezervacije (navadne ali na spletu).

Varnostni depozit je potreben za vsako posamezno kategorijo iger na srečo in za kakršno koli obliko iger na srečo (na kopnem in na spletu). Na primer, prijava za spletno licenco za brezmejno poker Texas Hold'em poker in pot-limit Omaha bo zahtevala samo eno varščino, saj te igre spadajo pod definicijo živih iger in jih je treba zagotoviti na spletu.

Zahtevane varščine za vsako kategorijo iger na srečo so naslednje:

- Loterija: 1,8 milijona EUR (na kopnem in na spletu).
- Stavne stave: 1,1 milijona EUR (na kopnem in na spletu).
- Totalizator igre: 1,1 milijona EUR (na kopnem in na spletu).
- Bingo:
 - navadni: 35.000 EUR za vsako igralno sobo, pri čemer mora biti najmanj 350.000 EUR ne glede na število igralniških sob; 500 000 EUR za vsako igralnico, pri čemer mora biti najmanj 700 000 EUR ne glede na število igralnic in največ 1,8 milijona EUR;

- na spletu: 1,1 milijona EUR.
- Tehnične igre:
 - navadne: 35.000 EUR za vsako igralno sobo, pri čemer mora biti najmanj 350.000 EUR ne glede na število igralniških sob; 500 000 EUR za vsako igralnico, pri čemer mora biti najmanj 700 000 EUR ne glede na število igralnic in največ 1,8 milijona EUR;
 - na spletu: 1,8 milijona EUR.
- Igre v živo
 - navadne: 35.000 EUR za vsako igralno sobo, pri čemer mora biti najmanj 350.000 EUR ne glede na število igralniških sob; 500 000 EUR za vsako igralnico, pri čemer mora biti najmanj 700 000 EUR ne glede na število igralnic in največ 1,8 milijona EUR;
 - na spletu: 1,8 milijona EUR.

Varnostne vloge niso potrebne za tombola in majhne turnirje.

Omejitve ali zahteve, ki veljajo za izvajalce navadnih iger na srečo

Prepovedi

Operaterji lahko zagotovijo samo igre, ki spadajo v kategorijo iger na srečo, navedene v zakonu št. 186/2016 Coll., str. igre (Zakon o igrah na srečo).

Naslednji igre so prepovedane:

- Igre, kjer se zmaga ali izguba določi v celoti ali deloma zaradi dogodkov, na katere lahko vplivajo igralci ali operaterji.
- Igre, ki kršijo moralne standarde ali javni red.
- Igre za katere je rezultat vnaprej znan.
- Igre, ki ne zagotavljajo pravičnih pogojev in poštene možnosti za zmago za vse udeležence.

Prepovedano je tudi sodelovanje igralcev, ki so mlajši od 18 let, igralci pa morajo zagotoviti, da ne sodelujejo pri dejavnostih iger na srečo.

Poleg tega "izključene osebe" (npr. posamezniki, ki prejemajo socialno pomoč, prijavijo plačilno nesposobnost itd.) Ti ne morejo sodelovati pri igrah na srečo.

Ministrstvo za finance mora vzpostaviti in vzdrževati register z vsemi izključenimi osebami. Izključenim osebam ni dovoljeno vstopati v igralnice (igralnice in igralne sobe). Vendar pa lahko kupijo loterijske karte in sodelujejo v tombolah ali majhnih turnirjih.

Omejitve

Za udeležence je potrebna časovna "obdobja ohlajanja" iger, ki morajo biti dve minuti igranja na srečo vsaj 15 minut.

Igralnice morajo biti zaprte za obratovanje med 3. in 10. uro.

Igralci morajo biti registrirani in preverjeni na seznamu izključenih oseb. Poleg tega morajo vsi registrirani igralci nastaviti pravila o samozaposlitvi, ki jih je mogoče naknadno spremeniti. Za postopke sprememb pa veljajo časovne omejitve.

Vsaka kategorija iger na srečo ima svoje omejitve, ki se nanašajo predvsem na naslednje:

- Največji dopustni dobitki in izgube.
- Omejitve iger na srečo, ki jih postavljajo sami.
- Prepoved denarnih transferjev med igralci.

2. SPLETNE IGRE NA SREČO

Pravna ureditev / licenciranje

Upravljalci spletnih iger na srečo morajo pridobiti osnovno licenco za vsako kategorijo iger na srečo.

Osnovne licence podeljuje Ministrstvo za finance in veljajo na celotnem ozemlju Češke republike. Evropska komisija je zoper Češko republiko začela postopek zaradi kršitve Pogodbe o delovanju Evropske unije, ker je bil zakon št. 202/1990 Coll., O loterijah in podobnih igrah (Zakon o loterijah) ni dovolil drugim operaterjem EU, da delujejo v Češki republici. Eden od namenov novega zakona št. 186/2016 Coll., On igre (Zakon o igrah na srečo) je omogočiti gospodarskim subjektom iz EU/EGP, da opravljajo posle v Češki republici.

Razpoložljive licence

Dovoljenja niso številčno omejena. Vsak prosilec, ki izpolnjuje zahteve Zakona o igrah na srečo, ima pravico pridobiti licenco. Z izjemo tombol in majhnih turnirjev so lahko vse kategorije iger na srečo na spletu in v fizičnih prostorih pod eno licenco, vendar so predmet različnih varnostnih vlog.

Licence za igre na srečo po omenjenem zakonu podeljujejo lokalne oblasti ob izpolnjevanju pogojev, da prireditelj spoštuje državne in lokalne zakone in da ne moti oz. ne vpliva negativno na bližnjo okolico. Pogoje pa se zaradi pričakovanja proračunskih prihodkov z lahkoto izpolni.

Decembra 2008 je Ministrstvo za finance podelilo petim domačim prirediteljem licence za prirejanje športnih stav preko spleta z začetkom veljave 5.1.2009, s tem so nacionalni prireditelji dobili možnost konkurirati tujim spletnim prirediteljem. Pogoj za pridobitev licence je mreža poslovalnic, saj se mora vsak igralec osebno zglasiti, da se preveri starost in podpiše izjavo o strinjanju s pravili stavljenja (med drugim, da ne omogoča dostopa do računa tretjim osebam in da ime le en račun). Strežniki morajo biti locirano znotraj države, programska oprema mora biti certificirana s strani pristojnega organa, omogočen mora biti spletni nadzor sistema s strani pooblaščenega organa.

Fortuna (eden izmed prirediteljev), kot del varstva ne bo sprejemal kreditnih kartic. Vsi prireditelji so podvrženi nacionalnemu zakonu o igrah na srečo ter prispevkom in davščinam.

Postopek prijave

Postopek prijave osnovnega dovoljenja je urejen s Kodeksom upravnega postopka in traja do 30 dni. Vlogo je treba vložiti z obveznimi prilogami (vključno z igro načrt, strokovna ocena, odobritev obratovanja itd.). Rok za izdajo dovoljenja se lahko podaljša za največ 30 dni na podlagi zahtevnosti prijave.

Trajanje licence in stroškov

Osnovno licenco se lahko dodeli za največ šest let, odvisno od prošnje v vlogi. Licenčna znaša 200 EUR. Poleg tega mora vlagatelj upoštevati svojo obveznost plačila varščine.

Omejitve ali zahteve za operaterje spletnih iger na srečo

Prepovedi

Enake prepovedi veljajo za navadne igre na srečo.

Omejitve

Internetne igre morajo biti prevedeni v češčino, igralci pa morajo biti obveščeni o operaterju in igro načrt, med drugim. Med aktivnim sodelovanjem igralca na internetu igra, morajo operatorji prikazati obe:

- Indikator, ki prikazuje čas, porabljen za igranje.
- Opozorilo na internetu, da so igre škodljive.

Igralci na spletu se morajo prijaviti pri operaterju in preveriti na seznamu izključenih oseb. Poleg tega morajo vsi registrirani igralci nastaviti pravila o samozaposlitvi, ki jih je mogoče naknadno spremeniti. Za postopke sprememb pa veljajo časovne omejitve.

Vsaka kategorija iger na srečo ima svoje omejitve.

Strežniki za internet igre morajo biti na ozemlju Češke republike ali države članice EU / EGP.

Razlikovanje med B2B operacijami in operacijami B2C pri spletnih igrah na srečo

B2B operaterji niso urejeni z Zakonom št. 202/1990 Coll. (Zakon o loterijah). Zato morajo biti v skladu s splošno zakonodajo.

Zdi se, da zakonodajalec ni imel namena spremeniti tega stališča v skladu z novim Zakonom št. 186/2016 Coll., (Zakon o igrah na srečo) v zvezi z B2B operaterji, ki svoje storitve nudijo licenciranim igralcem. Vendar pa obstaja možnost, da bi ministrstvo za finance kaznovalo "pomembne ali materialne" dobavitelje licenc nelicenciranih igralskih iger, s katerimi bi nelojalnim operaterjem prisililo, da zaprosijo za licenco. V skladu z Zakonom o igrah na srečo, se "delovanje iger naključja" nanaša tudi na druge pomembne in materialne dejavnosti, ki so organizacijske, finančne in tehnične narave.

Glede na to široko opredelitev lahko mnoge dejavnosti izpolnjujejo zahteve pomembne ali materialne dejavnosti (na primer podpora programske opreme, zagotavljanje programske opreme ali infrastrukture in številne druge storitve IT / IKT), zato jih lahko obravnava Ministrstvo za finance kot nelicencirane igre na srečo. Če ni nobene sodne prakse ali smernic, bi morali biti operaterji B2B, ki razmišljajo o vstopu na češki trg iger na srečo, previdni in analizirati svoje storitve glede na določbe Zakona o igrah na srečo in zahtev Ministrstva za finance.

4. Tehnični ukrepi

Zakon št. 186/2016 Coll., (Zakon o igrah na srečo) je uvedel prepoved ponudnikov internetnih storitev in blokiranje plačil, da bi preprečili nezakonitim igralcem spletnih iger na srečo, da vstopajo ali še naprej delujejo na češkem spletnem trgu iger na srečo.

Ministrstvo za finance bo vodilo seznam oseb brez licenc, ki bodo vključevale naslove spletnih strani in bančne podatke nelicenciranih spletnih operaterjev.

Ministrstvo za finance bo moralo na tem seznamu vnesti spletno stran brez licence ali bančne podatke operaterja, ki bo zahteval upravni postopek in omogočil upravljavcu, da uveljavi svoje pravice (tj. Predloži dokaze, vložila predloge in pritožbe itd.). Seznam bo ohranjen v elektronski obliki, da se omogoči oddaljeni dostop.

Ponudniki interneta in plačil bodo nato morali preprečiti dostop in plačila subjektom, vključenim na seznam brez licenc. To bo vključevalo tudi plačila, ki niso neposredno povezana z vlogami igralcev in odplačili.

Internetni ponudniki in ponudniki plačil, ki ne spoštujejo omejitev Zakona o igrah na srečo, se bodo soočili z velikimi kaznimi. Poleg tega se fizičnim osebam, ki naročajo licenco brez licence, kaznuje do 35.000 EUR. Ta kazen je v glavnem namenjena podružnicam ali zaposlenim nelicenciranih igralških agentov na Češkem.

Češka je sprejela sicer več zakonov za pregon fizičnih in pravnih oseb v zvezi z financiranjem terorizma, vendar IMF za leto 2004 poroča, da ureditev ni primerna in da Češka pranja denarja ne preganja učinkovito.

5.8. AVSTRIJA

1. Zakonodaja

Igre na srečo v Avstriji ureja zvezni zakon o igrah na srečo (Glücksspielgesetz, GSpG) iz leta 1989, ki je uvedel državni monopol. Zakon, odvisno od tipa igre, razdeljuje pristojnost za urejanje med zvezno državo in deželami. Cilji igralniške zakonodaje so preprečevanje organiziranega kriminala, preprečevanje klasičnega kriminala povezanega z igrami na srečo ter zaščita mladostnikov in potrošnikov. V skladu s cilji so tudi pogoji za podelitev licence, ki jih določa zakon o igrah na srečo.

2. Regulativni organi

Pristojnost za regulacije iger na srečo je razdeljena med federacijo in devet dežel, glede na tip igre. Zvezno ministrstvo, pristojno za finance je nadzorni organ. Poleg tega je pristojno za podeljevanje licenc za loterijo in casinoje.

Loterijski trg je organiziran monopolno, podeljena je lahko le ena licenca, medtem ko je za casinoje na voljo 15 licenc. Obe vrsti licence sta lahko podeljeni za maksimalno 15 let.

3. Opredelitev iger na srečo

Igre na srečo so definirane kot *"igre, pri katerih je odločitev o rezultatu izključno ali pretežno odvisna od naključja"* (1. člen zakona o igrah na srečo (GSpG)).

To pomeni, da udeleženci (igralci) lahko do določene mere vplivajo na izid igre. Ta vrsta igre je "igra na srečo", če je izid igre določen z absolutno večino naključnih trenutkov in bo predmet monopola na področju iger na srečo.

Avstrijski zakon posebej navaja ruleto, optično ruleto, poker, blackjack, dva asa, bingo, keno, baccarat in baccarat chemin de fer in njegove različne različice.

Igre odvisne od talenta (to so igre, kjer prevladuje talent in ne naključje) niso predmet monopola na področju iger na srečo. Te igre so na primer šah, tarot, bridge in priljubljena igra s kartami "Schnapsen".

3.1. Posebne opredelitve iger na srečo

Loterijske igre

Loterijske igre so igre na srečo, pri katerih je dobitnik izračunan na podlagi principa totalizator. Posebej so omenjene naslednje igre: lotto, pools, bonus game, instant lotteries, class lottery, number lotto, lotto with running numbers, electronic lotteries, bingo in keno. na podlagi licence so lahko organizirane le te loterijske igre.

Loterijska licenca vključuje pravico upravljati elektronsko loterijo (izenačeno z spletnimi igrami na srečo), iz česar izhaja, da lahko le imetnik navadne licence upravlja tudi spletno loterijo. Za loterijske igre je lahko v skladu z zakonom izdala le ena licenca. Licenca je časovno omejena in je izdala lahko le delniški družbi, ki ima sedež v Avstriji ali v območju držav EGP. Delniška družba mora imeti najmanj 109 milijonov kapitala. Leta 2011 je bila licenca izdana Avstrijski loteriji za obdobje 15ih let.

V zakonu so urejene tudi loterijske igre brez denarne nagrade, ki jih lahko organizirajo tudi druge pravne osebe, registrirane v Avstriji, ki morajo za to dobiti dovoljenje države. Organizirajo lahko tombolo, dobrodelno loterijo na sejnih in "hoax" loterijske igre.

Casino igre

Casino igre so igre na srečo, ki so dovoljene samo v casinojih. Casino pa je definiran kot igralniška hiša, v kateri lahko javnost igra igre na srečo. Zakon ne našteva taksativno vseh vrst igre na srečo. Igre na srečo, ki jih navaja zakon so: ruleta, optična ruleta, poker, blackjack, dva asa, bingo, keno, baccarat in baccarat chemin de fer v različnih variacijah. Minister za finance ima pravico, da z odlokom uzakoni dodatne igre na srečo. Licence za casinoje so lahko podeljene delniškim družbam, registriranim v Avstriji ali državah EGP. Delniške družbe ne smejo imeti delničarja s prevladujočim položajem, njihov osnovni kapital pa mora znašati najmanj 22 milijonov evrov.

Casino Austria je bilo podeljenih 12 licenc za obdobje 15 let.

Casinoji so razdeljeni na dve območji in sicer na mestne casinoje (Bregenz, Gradec, Innsbruck, Linz, Salzburg, Dunaj), ki jim licenca poteče leta 2027 in podeželske casinoje (Baden, Bad Gastein, Kitzbühel, Kleinwalsertal, Seefeld, Velden), ki jim licenca poteče 2028. Casinoji lahko nudijo francosko ruleto, baccarat, baccarat chemin de fer, blackjack, pay-outs by gaming machines, American roulette, punto banco, wheel of fortune, poker, red dog, in sic bo.

Ostale tri licence, ki so bile vključene v zakon z amandmajem iz leta 2010, so bile podeljene leta 2014. Dve sta bili izdani Admiral Casinos & Entertainment AG, ena pa Schweizer Stadtcasino Baden AG. V zvezi z izdajo teh treh licenc je prišlo do pritožbe na avstrijsko upravno sodišče s strani zavrnenih prosilcev za licenco.

Sodišče je licence razveljavilo, zaradi nestransparentnega postopka v fazi pridobitve licenc. Ministrstvo pristojno za finance se je na odločitev pritožilo in Višje upravno sodišče je pritožbo zavrnilo, tako da mora biti postopek ponovljen.

Poker ima poseben status, saj obstaja dilema ali spada med igre na srečo ali med igre, odvisne od spretnosti. V skladu z davčnim amandmajem k zakonu iz leta 2014, je poker lahko organiziran samo s strani imetnika nacionalne licence, ne glede na to v katero kategorijo iger ga štejemo. V prehodnem obdobju do leta 2020 lahko imetniki trade law licenc še vedno organizirajo poker izven casinojev.

Pokrajinske igre z igralnimi avtomati

Gre za salone z 10 do 50 igralnimi avtomati, ali ostali prostori z maksimalno tremi igralnimi avtomati, dostopnimi za javnost. Le-ti so lahko organizirani kot posamične inštalacije ali pa v igralnih salonih. Licence podeljujejo deželne vlade, ki izvajajo tudi nadzor. Vsaka dežela ima diskrecijo, da dovoljuje oziroma prepoveduje igralne avtomate. Ti obrati niso del monopola. Glavna razlika s casinoji je regulacija deležev in dobitkov. Licence so prav tako podeljene za maksimalno 15 let.

V vsaki deželi so lahko podeljene maksimalno 3 licence. Licence so podeljene v deželah Gradiščanska, Spodnja Avstrija, Zgornja Avstrija, Koroška in Štajerska, medtem ko Tirolska, Salzburg in Vorarlberg prepovedujejo igralne avtomate.

S 1. januarjem 2015 so prepovedani tudi na Dunaju. Igralne avtomate lahko uporabljajo tudi v 15 igralnicah brez omejitev glede deležev ali dobitkov. Ti igralni avtomati ustvarjajo največji promet v igralnicah. V deželah, kjer so dovoljene pokrajinske igre z igralnimi avtomati, veljajo strogi predpisi.

Športne stave

Avstrijska zakonodaja razlikuje med igrami na srečo in športnimi stavami. Športne stave so v Avstriji regulirane na ravni devetih dežel in niso del monopola, ker ne spadajo pod igre na srečo.

Samo športni toto je del monopola iger na srečo (športni toto je kolektivna stava, ki združuje več kot deset enotnih stav). Na ravni dežel stave urejajo različni zakoni o stavah, ki jih sprejemajo deželne vlade.

Licence izdajajo deželne vlade. Število licenc za stave ni omejeno in v večini dežel so lahko podeljene operaterjem s sedežem v EU oziroma v EGP. Pogoj je, da imajo operaterji vsaj eno fizično lokacijo v deželi, za ozemlje katere imajo licenco. Stave na spletu nadzira dežela sama (organ, ki je določen za nadzor v vsaki deželi).

Športne stave so izvzete iz sistema iger na srečo, njihov nadzor se opravlja na ravni dežel. Za športne stave trenutno ni načrtovanih zakonodajnih reform.

1. NAVADNE IGRE NA SREČO

Licenciranje

Avstrijski sistem temelji na monopolu in vključuje vse igre na srečo, ki po avstrijski zakonodaji spadajo v to kategorijo. Zasebni podjetniki, ki upravljajo, organizirajo ali ponujajo igre na srečo (igre odvisne od verjetnosti) morajo za to pridobiti nacionalno licenco. Zvezna vlada podeljuje licenco zasebnikom v primeru loterije in casinojev. Zakon predvideva tudi dodelitev organizacije "drugih loterijskih iger" zasebnim subjektom.

Loterijski trg je monopoliziran in sicer ima monopol Avstrijska loterija (Österreichische Lotterien GmbH). Na trgu casinojev je lahko podeljenih 15 licenc (oligopol).

Igralni avtomati načeloma spadajo pod monopol, izjema so deželne igre z igralnimi avtomati (provincial games with slot machines), ki so izključene.

Omejitve za navadne igre na srečo

V casinoje smejo vstopati in igrati le odrasle osebe (najmanj 18 let) ob predložitvi ustreznega osebnega dokumenta. Poleg tega ne smejo biti na seznamu oseb, ki jim je prepovedan vstop.

Osebam v casinoju je prepovedano uporabljati kakršno koli tehnično opremo, ki bi jih omogočala prednost pri igranju.

Imetnik licence redno preverjajo obisk in intenziteto igralcev. Casino mora preverjati kreditno sposobnost določene osebe, če obstaja možnost, da oseba nima zadostnih sredstev. V primeru nesodelovanja osebe, ji casino lahko prepove vstop.

Poleg tega morajo vsi imetniki licenc redno opravljati nadzor in poročati Avstrijski finančno-obveščevalni enoti v primeru sumljivih dogodkov, še posebej v povezavi s pranjem denarja in terorizmom.

2. SPLETNE IGRE NA SREČO

Zgoraj omenjeni zakon se nanaša tudi na spletne ponudnike iger na srečo in so posledično tudi spletne igre na srečo podvržene avstrijskemu monopolu.

Zakon definira elektronsko loterijo kot igre na srečo, kjer se pogodba sklene preko elektronskega medija, rezultat pa je prav tako posredovan preko elektronskega medija. Zakonodajalec elektronske loterije ne definira glede na vsebino, ampak glede na vrsto sklenjene pogodbe. Tako je vsaka igra na srečo elektronska loterija, če igralec sodeluje preko elektronskega medija in mu je tudi rezultat igre posredovan na ta način. Organizira jih lahko le imetnik licence za loterijo (edini imetnik je tako Avstrijska loterija), posledično obstaja monopol spletnih iger na srečo. Avstrijske spletne strani lahko dostopajo samo avstrijski rezidenti. Prepovedano je dostopati na tuje spletne stran z igrami na srečo.

Spletne igre na srečo potekajo v dveh oblikah:

- neposredno na spletni strani ali
- preko centralno priključenih terminalov (video-loterijski terminali).

Omejitve za spletne igre na srečo

V primeru spletnih strani, avstrijski zakon o igrah na srečo (GSpG) ne zagotavlja konkretne ureditve za zaščito igralcev. Le-ta je zagotovljena posredno preko postopka podelitve koncesije. V tem procesu mora operater med drugim zagotoviti, da zagotavlja sistem, ki preprečuje zasvojenosti z igrami na srečo. Kot rezultat bo ponudnik z najboljšim konceptom prejel koncesijo (vključno s sistemom za zaščito igralcev).

Če se spletne igre na srečo ponujajo preko video-loterijskih terminalov, zakonodaja posebej omenja zaščito igralcev in ne dovoljuje dostopa mladoletnikov do iger na srečo. Samo odraslim, ki so zagotovili ustrezno dokazilo o identiteti in za katere ne velja prepoved kakršne koli prepovedi vstopa, je dovoljeno vstopiti in igrati v igralnici. Veljajo ostala pravila, ki se nanašajo na klasične casinoje.

Ukrepi proti nezakonitim spletnim stranem z igrami na srečo

Leta 2018 je bil sprejet amandma k avstrijskemu zakonu o igrah na srečo (Austrian Gambling Act), ki uzakonja dodatno zaščito mladih oseb in igralcev iger na srečo. Nelicencirani ponudniki, ki niso predhodno pridobili ustreznih dovoljenj resno ogrožajo javni interes. Implementirali bodo blokiranje nezakonitih IP naslovov. Poleg tega bo uzakonjeno, da bodo pogodbe, ki so bile predhodno sklenjene med igralci in legalnimi ponudniki neveljavne. Igralci bodo lahko retroaktivno zahtevali nazaj izgubljene vloške. V Avstriji naj bi delovalo približno 2000 nezakonitih spletnih strani. Proti nezakonitim stranem se borijo tudi s pomočjo finančne policije.

Pravni problemi in reforme

Marca 2016 je avstrijsko vrhovno sodišče podalo predlog na avstrijsko ustavno sodišče, naj razveljavi številne določbe zakona, ki ureja igre na srečo (GSpG), ker naj bi bile neustavne. Glavni razlog za podani predlog je prekomerno oglaševanje avstrijskih monopolistov iger na srečo. Vrhovno sodišče je menilo, da igralniški monopol ni v skladu s pravom Evropske unije.

Sodišče EU v svojih sodbah pravi, da nacionalni igralniški monopol omejuje trg storitev, vendar je monopol lahko upravičen zaradi javnega interesa. Dodatno iz tega izhaja, da mora biti oglaševanje zmerno in omejeno (ECJ 15/09/2011, C-347/09; ECJ 30/04/2014, C 390/12). Ustavno sodišče je odločilo, da so določbe zakona v skladu s pravom EU. Argumentiralo je, da monopol in ostale omejitve zasledujejo cilj varovanja igralcev. Glede prekomernega oglaševanja je sodišče odločilo, da je potrebno upoštevati vse ponudnike na trgu in ne zgolj negativnih učinkov oglaševanja nekaterih ponudnikov.

Zaradi stroge ureditve v Obligacijskem zakoniku in visokih upravnih kazni po Zakonu o igrah na srečo tuji ponudniki v Avstriji preko spleta ali drugih elektronskih poti svojih storitev ne oglašujejo in ob monopolu Casino Austria, je Avstrija ena izmed evropskih držav, ki domnevno krši pravni red skupnosti.

5.9. MADŽARSKA

1. Zakonodaja

Zakon XXXIV z leta 1991 o igrah na srečo je krovni zakon, ki ureja tako navadne kot spletne igre na srečo. Poleg tega imajo na Madžarskem še nekaj drugih aktov, ki natančneje definirajo zakon:

- Odlok ministrstva za finance št. 32 z 21. oktobra 2005 o izvrševanju nalog v zvezi z dovoljenjem, izvajanjem in nadzorom iger na srečo (izvedbena pravila zakona),
- Odlok vlade št. 329 z 10. novembra 2015 o podrobnih pravilih o odgovornem igranju iger na srečo,

- Skupni odlok št. 20 s 5. novembra 1991 ministrstva za kmetijstvo in ministrstva za finance, ki določa posebna pravila za stave na konjske dirke.
- Zakon XVI iz leta 1991 o koncesiji. Igre na srečo so izključna pravica madžarske države in zakon določa pravila, po katerih se lahko ta pravica začasno dodeli drugi pogodbeni stranki s koncesijsko pogodbo.

Madžarsko pravo se za igre na srečo na daljavo in spletne igre na srečo uporablja, kadar so izpolnjeni naslednji pogoji:

- ponudnik iger na srečo na daljavo jih upravlja na teritoriju Madžarske
- igralec je na teritoriju Madžarske, ko sodeluje pri igrah na srečo na daljavo ali spletnih igrah
- spletne igre na srečo so namenjene igralcem, ki živijo na Madžarskem (še posebej kadar so v madžarščini) in so oglaševane na Madžarskem.

2. Regulativni organi

Oddelek za nadzor iger na srečo pri Nacionalni davčni in carinski upravi ("NAV") je odgovoren za podeljevanje licenc, registracijo in nadzor nad upravljanjem iger na srečo, igralnimi avtomati in oglaševanjem.

3. Opredelitev iger na srečo

Madžarska zakonodaja definira "tekmovanje v naključju" ali igre na srečo kot vsako tekmovanje oziroma igro, za katero se igralec strinja, da plača v denarni oziroma nedenarni obliki dajatev za sodelovanje in da bo prejel denarno nagrado oziroma drugo vredno stvar v primeru določenega izida. Rezultat igre mora biti popolnoma ali vsaj deloma odvisen od naključja. Po madžarskem zakonu o igrah na srečo mednje spadajo tudi stave.

Madžarska zakonodaja ne pozna posebne definicije navadnih (land based) iger na srečo. Prav tako ni posebne definicije spletnih iger na srečo. Vsak tip iger na srečo lahko spada med spletne, če so organizirane preko komunikacijske opreme na omrežju. Izjema so drawing games, ki ne morejo biti organizirane na spletu. Igre na srečo na daljavo so ločena kategorija. Nanašajo se na športne stave, ki so organizirane izključno preko komunikacijske opreme na omrežju.

Madžarski trg iger na srečo sestavljajo loterije, casino igre, igre s kartami, konjske dirke in stave, od katerih loterija in športne stave tipa totalizator spadajo pod monopol državnega operaterja Szerencsejáték Zrt ("SzRt").

Poleg monopola so ostali pravni operaterji na Madžarskem tri igralnice (Casino Las Vegas, Casino Tropicana in Casino Sopron), s petimi dodatnimi igralnicami in operaterjem stav za konjske dirke, Magyar Lóversenyfogadást-szervező Kft.

3.1. Posebne opredelitve posameznih iger na srečo

Casino

Igra v casinoju je definirana kot igra odvisna od naključja, ki je dovoljena in vnaprej potrjena v igralnem planu casinoja. Obstajata dva tipa casinojev in sicer razred 1, ki vključuje vse casinoje, ki imajo najmanj 100 igralnih miz in najmanj 1000 igralnih avtomatov. Vsi ostali casinoji spadajo v razred 2.

Ne obstaja posebna definicija pokra, so pa definirane igre s kartami in sicer so to igre, kjer igralci osebno igrajo s kartami. V primeru iger na daljavo pa morajo biti igralci registrirani. Stava so definirane kot bodoč pogojni dogodek, ki ima najmanj dve različni možnosti izida, na katere ponudnik nima nobenega vpliva. Tisti, ki stavi, tvega denarni ali nek drug vreden vložek.

Športne stave

V zakonodaji ne obstaja krovna definicija športnih stav, so pa definirane glede na različne kategorije:

Toto stave: To so totalizator športne stave, kjer igralci stavijo na izid nogometnih tekem.

Konjske dirke: Totalizator tip stav na izid konjskih ali pasjih dirk.

Igre na daljavo: zajemajo širšo definicijo

1. NAVADNE IGRE NA SREČO

Licenciranje

Za zakonito upravljanje iger na srečo morata biti izpolnjena dva pogoja. Najprej mora ponudnik imeti koncesijo, ki jo podeljuje vlada. Koncesija pomeni izključno pravico ponujati igre na srečo in je predpogoj za pridobitev licence, ki jo odobri Nacionalna davčna in carinska uprava. Madžarska nacionalna davčna in carinska uprava podeli licenco, če prosilec izpolnjuje vse potrebne pogoje glede osebja, opreme in financ za varno in pravilno ponujanje iger na srečo.

Ministrstvo za domače gospodarstvo mora objaviti javni razpis za koncesijo. Če se za nacionalno ponudbo sklene koncesijska pogodba, mora ozemeljski obseg licence, ki ga izda nacionalna davčna in carinska uprava, pokrivati skupnosti, v katerih je predstavniški organ zadevne lokalne skupnosti izdal dovoljenje za dejavnost. Rok za predložitev vloge mora biti vsaj 60 dni, vloga pa mora biti ovrednotena v 90 dneh po roku za predložitev vloge. Ko se koncesija podeli, je postopek za izdajo dovoljenj odprt za uporabo.

V tem trenutku mora prosilec pri nacionalni davčni in carinski upravi predložiti potrdilo o osebni skladnosti.

Uprava preuči, ali prosilec izpolnjuje potrebne osebne, materialne in ekonomske zahteve za pridobitev potrdila. Uprava mora o vlogi odločiti v roku dveh mesecev od predložitve prijave.

Trajanje koncesijske pogodbe in licence za igre na srečo je odvisno od tipa. Za casinoje razreda 1 je trajanje 20 let, za razred 2 pa deset let. Licence ni mogoče predati drugim. Vsako odstopanje od prvotnega dogovora mora biti predmet predhodnega soglasja nacionalne davčne in carinske uprave in ne sme kršiti interesov igralcev ali pravic drugih, pridobljenih v dobri veri.

Obstajajo določene izjeme od zgornjega pravila. V primeru igralnih sob (card room), v katerih potekajo igre s kartami, je potrebno imeti samo licenco.

V primeru organizirana manjših nestalnih obratov pa nista potrebni ne koncesija ne licenca, vendar morajo biti izpolnjeni določeni pogoji. Ponudnik mora o svoji dejavnosti obvestiti Nacionalno davčno in carinsko upravo vsaj 10 dni vnaprej, s točnimi podatki o številu izdanih listkov in njihovi skupni vsoti.

Število koncesij ni omejeno, razen za casinoje. Predpogoj je, da država ponudi koncesijo na javnem razpisu. Ministrstvo, pristojno za domače gospodarstvo ima popolno diskrecijo, da odloča koliko koncesij bo podeljenih. V primeru casinojev obstajajo določene omejitve. Minister lahko odobri licenco za kazino razreda 1 v določenem območju le enemu koncesionarju. Na 500 000 prebivalcev lahko obratuje le en kazino. Za območje Budimpešte in okrožja Pest pa velja omejitev maksimalno 5 casinojev.

Na drugih okrožjih velja omejitev 3 casinojev, medtem ko na celotnem območju Madžarske lahko obratuje maksimalno 11 casinojev.

Nekatere vrste iger na srečo lahko upravljajo podjetja, ki niso SzRt, če si pridobijo koncesijsko pravico na javnem razpisu in izpolnjujejo merila za izdajo licenc in sicer casino, konjske dirke, vrste iger na srečo, športne igre, igre s kartami in igre na daljavo. Loterijo in stave lahko upravlja le podjetje, ki je v državni lasti. Izjema so konjske dirke, vendar ima monopol Magyar Lóversenyfogadást-szervező Kft.

Prepovedi

Osebe mlajše od 18 let imajo prepoved sodelovanja v kakršni koli igri na srečo. Osebe morajo za sodelovanje imeti polno poslovno sposobnost.

2. SPLETNE IGRE NA SREČO

Za spletne igre na srečo velja enak režim kot za navadne. Edina izjema so *drawing games*, ki ne morejo biti predmet spletnih iger na srečo. Spletne športne stave lahko ponuja le podjetje v lasti države, ne pa zasebni subjekti.

Edina organizacija, ki lahko organizira spletne igre na srečo je Szerencsejárték Zrt. in je v 100% državni lasti. Izjema so spletne stave na konjske dirke, ki jih lahko ponuja le Magyar Lóversenyfogadást-szervező Kft., ki je prav tako v državni lasti.

Casino igre, ki jih nudijo preko komunikacijske opreme in omrežja lahko ponujajo tudi operaterji, ki niso v državni lasti. Ponujajo jih lahko imetniki koncesij, pod pogojem da imajo fizični casino na ozemlju Madžarske. Spletna koncesija je tako vezana na navadno koncesijo.

Prepovedi za spletne igre na srečo

Veljajo enake prepovedi kot za navadne igre na srečo. Poleg tega velja, da so spletne casino igre na volje le igralcem, ki se logirajo z IP naslovom na ozemlju Madžarske. Spletni operater mora izvajati nadzor nad IP naslovi.

Omejitve

Poleg omejitev, ki veljajo za klasične igre na srečo, morajo biti strežniki, na katerih ponujajo spletne casino igre na območju EGP. Operater mora ves čas dopuščati dostop Nacionalni davčni in carinski upravi.

Druge omejitve

Ponudnik, ki dobi koncesijo mora imeti ustanovljeno podjetje na Madžarskem. Ob ustanovitvi in pozneje mora nadzorovati večino kapitala in glasovalnih pravic podjetja in se zavezati, da bo izpolnil zahteve, določene v koncesijski pogodbi.

Ponudniki morajo ves čas zagotavljati:

- Opozorilo, ki opozarja na nevarnost zasvojenosti z igrami na srečo, ki lahko vodi v patološko zasvojenost.
- Omejitev dostopa do iger na srečo pri ranljivih osebah.
- ustrezne postopke za obravnavo pritožb v primeru prepovedi,

3% davka na igre, ki ga plačujejo casinoji je namenjenega za zaščito igralcev ali za dobrodelne namene.

Zakonodaja proti pranju denarja

Ponudniki storitev morajo uporabljati ustrezne ukrepe pri ugotavljanju identitete stranke, če igralec vstopi v casino ali igralno sobo v skladu z Direktivo 2015/849 / EU o preprečevanju uporabe finančnega sistema za namene pranja denarja ali financiranja terorizma.

Direktorji, vodje in zaposleni ponudnikov storitev in njihovi sodelujoči družinski člani morajo vložiti prijavo, če opazijo kakršnekoli informacije, dejstva ali okoliščine, ki bi lahko kazali na pranje denarja ali financiranje terorizma.

Spletni operaterji morajo skrbeti za nadzor igralcev za primer pranja denarja in lahko zbirajo osnovne podatke igralcev. Operaterji imajo za ta namen dostop do podatkov, ki jih zbirajo madžarske oblasti.

Ukrepi proti nezakonitim spletnim stranem z igrami na srečo

Madžarska davčna in carinska uprava ima pristojnost, da zahteva da so elektronski podatki začasno nedostopni na podlagi suma, da gre za nezakonito spletno stran z igrami na srečo. Blokada spletnih strani zavezuje vse ponudnike elektronskega komuniciranja. Poleg blokade lahko davčna uprava naloži denarno kazen tistemu ponudniku, ki ponuja spletne igre na srečo brez licence. Madžarskim bankam je prepovedano odobriti finančne transakcije na ali s spletnih strani z igrami na srečo.

4. Reforme in pravni problemi

10. oktobra 2012 je Madžarska prepovedala igralne avtomate izven igralnic (tako na spletu kot off-line). V prvi polovici leta 2014 je bila zadeva predložena Sodišču Evropske unije (CJEU). V primeru Berlington Madžarska in drugi (C-98/14) je madžarsko sodišče postavilo vprašanja Sodišču Evropske unije o tem, ali je uvedba prepovedi v skladu s pravom EU brez prehodnega obdobja in ali bodo upravljavci upravičeni do odškodnine.

Sredi novembra 2013 so začele veljati spremembe zakona o koncesijah. Spremembe omogočajo Ministrstvu za nacionalno gospodarstvo, da izdaja licence za igre na srečo zunaj postopka javnega razpisa.

Postopek, ki je bil hitro sledljiv, je na voljo le operaterjem v dobrem stanju. Ena od zahtev je, da bi moral upravljavec igrati igre na srečo na Madžarskem vsaj deset let pred vložitvijo zahtevka za dovoljenje.

Januarja 2013 je Madžarska priglasila dva osnutka zakonov Evropski komisiji. Osnutki so vsebovali novo definicijo spletnih iger na srečo, ki vključuje športne stave, igre s kartami in igralniške igre ter podrobne določbe o blokiranju ISP. Osnutki vsebujejo minimalne zahteve za osnovni kapital in licenčne pristojbine.

Madžarski parlament je spremembe odobril junija 2013 in so začeli veljati julija 2013. Del sprememb, ki vsebujejo določbe v zvezi z blokiranjem ISP, je začel veljati 2. januarja 2014. Na dan 25. julija 2014 je bilo blokiranih 7 operaterjev od ponudbe spletnih iger na srečo na Madžarskem.

Najnovejše zakonodajne spremembe na področju igralniških iger so bile odobrene 4. julija 2014 z obsežnimi spremembami zakona. Te spremembe so vključevale zmanjšanje stopnje obdavčitve za oddaljene igre na srečo (z 20 odstotkov na 15 odstotkov) in sprostitev nekaterih finančnih zahtev za operaterje.

Spremembe prav tako zagotavljajo možnost, da operaterji zaprosijo za koncesijo za oddaljene igre na srečo zunaj postopka javnega razpisa na lastno pobudo in odpravijo zahtevo, da imetniki koncesij za oddaljene igre na srečo določijo na podlagi koncesijske družbe iz Madžarske.

Spremembe sekundarnega zakona o igrah na srečo so bile tudi sporočene Evropski komisiji 17. julija 2014. Obdobje mirovanja sprememb se konča 20. oktobra 2014, vendar uredba ni bila izvedena in ni bila izdana nobena spletna licenca.

Sodišče EU je marca 2018 odločalo o zahtevah Madžarske, da morajo ponudniki za spletno licenco najprej pridobiti navadno licenco (brick and mortar). Sodišče je tako zahtevo razglasilo za jasno kršitev prava EU. Primer se je nanašal na ponudnika Sporting Odds, ki so mu blokirali spletno stran in naložili globo. Sodišče EU je odločilo, da je na splošno madžarska zakonodaja iger na srečo v nasprotju z pravom EU.

Sodišče je posebej izpostavilo madžarski sistem licenciranja, ki omogoča, da lahko ponudniki v državni lasti monopolizirajo nekatere vrste storitev iger na srečo in hkrati vzpostavijo sistem licenciranja za drugo ponudbo. Sodišče EU je dodalo, da je naloga madžarskih sodišč, da odloči ali tak sistem dosledno in sistematično dosega cilj javnega interesa.

5.10. FRANCIJA

1. Zakonodaja

Francija je zaradi svojih posebnih zgodovinskih okoliščin država, v kateri je bilo hazardiranje popolnoma prepovedano. Igre na srečo so sicer generalno prepovedane, vendar je postopoma prihajalo do raznih izjem, ki pa so strogo regulirane.

Zakon o varnosti, ki je bil sprejet leta 2012 vsebuje velik del francoske zakonodaje, ki ureja igre na srečo. Poleg tega obstajajo še številni drugi zakoni in dekreti, ki urejajo posamezne igre na srečo.

2. Regulativni organ

Regulacijo nad igrami na srečo izvajajo različne vladne agencije odvisne glede na to ali gre za navadne ali za spletne igre na srečo.

Navadne igre na srečo (land based) nadzoruje ministrstvo, pristojno za notranje zadeve na nacionalni ravni. Pristojni so lahko različni organi, odvisno na katerem področju (npr. pridobivanje licence ali kasnejši nadzor delovanja). Intervencije so navadno v pristojnosti državnega prefekta (*state prefect*), lahko pa jih izvajajo tudi drugi organi, ki imajo regulativna pooblastila. Licence za igre na srečo izdaja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

Spletne igre na srečo nadzira vlada agencija Autorité de Régulation des Jeux en Ligne (ARJEL), ki je bila ustvarjena ob odprtju spletnega trga iger na srečo v Franciji leta 2010. V pristojnosti ARJEL-a je izdajanje licenc, nadzor in izvajanje zakonodaje, vključno s pregonom nezakonitih spletnih strani.

3. Opredelitev iger na srečo

Francoska zakonodaja razvršča pogodbe o igrah na srečo v kategorijo "naključnih pogodb". Gre za dvostransko dogovorjene pogodbe s posledicami, ki so dobički ali izgube za eno ali obe stranki, odvisno od negotovega dogodka. Kategorija naključnih pogodb vključuje (člen 1964, civilni zakonik):

- zavarovalne pogodbe.
- pogodbe o življenjski rente.
- igre ali stave.
-

Pravni kriterij, ki ločuje pogodbe o igrah na srečo od ostalih navadnih pogodb je obstoj negotovosti izida, ki je odvisen od naključja. Kljub temu pa je novejši razvoj zameglil razliko med igrami na srečo in igrami, odvisnimi od talenta.

3.1. Posebne opredelitve

Poker

Poker je definiran kot igra, odvisna od verjetnosti. Je najbolj popularna igra v Franciji. Igrajo ga lahko v igralniških klubih, casinojih in na spletu. V casinojih lahko igrajo 6 različnih vrst pokra (Casino Hold'em poker, Casino stud poker, Texas hold'em poker, Omaha poker 4 high, Ultimate poker in Three card poker). Posebni odlok (*order*) specifično ureja pravila igre za vsako od kategorij.

V igralniških klubih je poker definiran kot klubska igra s kartami, in je ena redkih iger s kartami, ki je dovoljena v igralniških klubih in hišah. Na spletu je poker dovoljen, če je organiziran pod licenco za klubske igre, ki jo podeli ARJEL. Za splet obstajajo posebna pravila, ki so različna od tistih, veljajo za igranje pokra v casinojih. V odloku 2010-723, ki je zelo strog, so tako predvidene le štiri vrste (Texas Hold'em Limit, Texas Hold'em pot limit, Texas Hold'em no limit, Omaha Poker 4).

Stave

V Franciji so uzakonjene le stave na konjske in pasje dirke (pasje dirke so sicer v Franciji zelo redke) in športne stave.

Organizatorji konjskih dirk lahko sprejemajo stave na svojih dirkah.

Stave upravlja Pari Mutuel Urbain (PMU), ki je posebna pravna oseba, ustanovljena prav s tem namenom, s strani organizatorjev konjskih dirk, ki so tudi člani PMU. Konjske dirke so regulirane z odlokom o pravilih o urbanih stavah in hipodromih iz leta 1985.

Navadne stave na konjske dirke: gre za združeni stavni sistem (pooled betting system), v katerem so vsi riziki združeni in redistribuirani med vse igralce. Vsaka vrsta stave ima specifična pravila. Stave se lahko pobira le v za to namenjenih prostorih v hipodromu, oziroma izven hipodroma ob pridobitvi ustrezne avtorizacije, po telefonu ali preko interaktivnega terminala. Stave na konjske dirke preko spleta so urejene v odloku 2010-498 iz 2010. Spletni ponudniki stav na konjske dirke lahko pobirajo stave na dirke organizirane v Franciji ali v tujini, pod pogojem, da so odobrene s strani Ministra, ki je pristojen a agrikulturo. ARJEL vodi seznam dovoljenih stav.

Športne stave

Športne stave so v skladu z odlokom 85-390 v pristojnosti La Française des Jeux. Primarno je odlok predvideval le igro imenovano loto foot, ki je bila variacija loterije in športne stave, sedaj pa so v njem predvidene stave na vse vrste športov in tekmovanj. Športne stave na spletu ureja Odlok 2010-483 iz 2010, dostopne pa so na spletni strani Française des Jeux. Seznam dovoljenih športov, tekmovanj in tipov rezultatov, na katere se lahko stavi, je dostopen na spletni strani ARJEL-a, ki ima tudi pristojnost za uvrstitev dodatnih tekmovanj oziroma tipov rezultatov na seznam.

V skladu s francosko zakonodajo imajo organizatorji športnih tekmovanj pravico nad temi tekmovanji. To pomeni, da ponudniki športnih stav, lahko nudijo le tiste, za katere so z organizatorji sklenili poseben dogovor.

Ponudniki morajo v skladu z Odlokom 2010-614 izpolnjevati pogoje organizatorjev, nadzor nad sklenjenimi pogodbami pa je v pristojnosti ARJEL-a in francoske komisije za konkurenco (Autorité de la concurrence).

Casino

Casinoji so strogo regulirani. Ponujajo lahko le tiste vrste iger na srečo, za katere so pridobili ustrezno licenco. Obseg dovoljenih iger je omejen z zakonom o varnosti, ki našteva katere igre se lahko igrajo v casinojih. Te igre so the boule, the twenty-three, francoska ruleta, ameriška ruleta, angleška ruleta, thirty-forty, blackjack, craps, punto banco, casino Hold'em poker, casino stud poker, war game, kolo sreče, ultimate poker, the card poker, rampo, sic-bo. Klubske igre pa so baccarat- chemin de fer; limited bank baccarat on two tables, open bank baccarat on two tables, the écarté, Texas Hold'em poker, Omaha poker 4 high in Bingo.

Loterija

V Franciji velja splošna prepoved loterije. Iz splošne prepovedi so izključene nekatere izjeme in sicer, loterija, ki je organizirana izključno za dobrodelne namene, spodbujanje umetnosti ali financiranja športnih aktivnosti.

Poleg tega je zakonit tradicionalni bingo, loterije, organizirane na sejnih, televiziji ali radiu in loterije, ki soorganizirane za promocijske namene. Nacionalna loterija je v pristojnosti La Française des Jeux, ki ima monopol.

1. NAVADNE IGRE NA SREČO

Licenciranje

Licence se potrebne za poker, športne stave in stave na konjske dirke. Ponudnik ima lahko licenco za vse tri vrste iger, vendar je za pridobitev vsake licence potrebno izvesti samostojni postopek. Poleg tega ima lahko en ponudnik na podlagi ene licence več spletnih strani, pod pogojem, da so le-te odobrene.

Število licenc, ki jih ARJEL lahko izda, ni omejeno. Zakon ne predpisuje pravne oblike podjetja, spletne igre na srečo lahko ponujajo celo fizične osebe.

Mora pa ponudnik imeti sedež v EU ali v državah EGP s katerimi ima Francija sklenjen dogovor o preprečevanju goljufij in utaji davkov. Licence so izdane za dobo 5 let. Športne stave in večina loterijskih iger spada pod monopol državne korporacije in sicer La Française des Jeux. Stave na konjske dirke so prav tako v pristojnosti le enega pravnega subjekta in sicer Pari Mutuel Urbain (PMU), ki ima monopol na tem področju.

Casino mora za pridobitev licence skleniti sporazum z mestom, v katerem bo sedež. Poleg tega ga mora ministrstvo za notranje zadeve pooblastiti za začetek delovanja.

To dovoljenje se izda v obliki prenosa javne službe (podobno koncesiji). Zakonodaja ne določa pravne oblike operaterja casinojev in je lahko tudi fizična oseba. Zaposleni morajo tudi pridobiti ustrezno licenco. Sporazum z mestom traja največ 20 let. Zakon ne določa dobe trajanja licenc ali njihovih stroškov, ampak samo določa, da so taka dovoljenja začasna.

Na področju casinojev in igralniških klubov (salonov) obstaja geografska omejitev in sicer, odprtje casinoja v določenem kraju izključuje možnosti odprtja igralniškega salona. Igralni klubi lahko dobijo licenco, če jih upravlja neprofitna organizacija, igre na srečo pa morajo biti postranska dejavnost. Zaposleni morajo pridobiti ustrezno licenco. Igralniški klubi dobijo dovoljenje za eno leto z možnostjo vsakokratnega podaljšanja.

Spletni operater lahko ponuja igre namenjene le francoskim rezidentom, ob predpogoju, da pridobi licenco s strani ARJEL-a. Ponudnikom platforme ni treba neposredno zahtevati licence, morajo pa imeti programsko opremo za igre, ki jo predpisuje ARJEL. Upravljavec, upravičen do licence za spletne igre na srečo, mora imeti svoj sedež v EU ali državi EGP, ki ima s Francijo pogodbo o boju proti goljufijam in davčnim utajam. Spletne igre na srečo lahko igrajo le polnoletne osebe. Spletni ponudniki so zvezani k prikazovanju obvestila o prepovedi igranja mladoletnih oseb. Spletni ponudniki morajo tudi paziti, da na spletu ne igrajo tisti, ki so na seznamu prepovedanih igralcev.

Omejitve

Mladoletnim osebam je prepovedano igrati igre na srečo, izjema so nekateri tipi loterijskih iger (te izjeme vključujejo predvsem loterije za dobrodelne namene ipd.). Operaterji iger na srečo morajo paziti, da igralci niso na seznamu tistih, ki imajo prepoved igranja. Na seznamu je lahko oseba prostovoljno (za obdobje treh let) ali zaradi kršitev. Za igralne klube obstaja dodana omejitev in sicer imajo vstop le člani.

2. SPLETNE IGRE NA SREČO

Pravna definicija spletnih iger na srečo je poenotena z navadnimi igrami na srečo. Igre na srečo tako vključujejo vse igre na srečo, ki so ponujene javnosti, za katere mora igralec vložiti določen denarni vložek in je izid vsaj deloma odvisen od naključja. Ta definicija vključuje tudi igre, pri katerih je potreben 'know-how' igralcev, to so še posebej igre, odvisne od talenta (člen 322 zakona o varnosti).

Spletne igre na srečo so definirane v zakonu, ki ureja spletne igre na srečo (Online gaming law) kot vse igre na srečo ali stave, ki so javnosti ponujene izključno preko spletnega medija. Operaterji (ponudniki) so definirani kot pravne osebe, ki javnosti redno ponujajo spletne igre na srečo ali stave s tveganjem zadetka denarnega dobička.

Francoski zakon, ki ureja spletne igre na srečo, se nanaša na športne stave, konjske stave in klubske igre. Edina klubska igra, ki jo zakon ureja, je poker.

Zakon o varnosti prepoveduje organiziranje igralniških hiš, odprtih za javnost. Casinoji in igralni klubi so izključeni iz teh prepovedi.

Spletne omejitve

Ponudniki spletnih iger morajo preprečevati igranje iger mladoletnim osebam, kar vključuje tudi obvestilo o prepovedi, ki ga morajo obvezno prikazovati na svoji spletni strani.

Zakonodaja proti pranju denarja

Operaterji morajo v skladu z kazenskim zakonikom sprejeti določene ukrepe, ki vključujejo stalen interni nadzor in poročanje francoski agenciji proti pranju denarja v primeru suma kršitev. Enako velja za spletne ponudnike iger na srečo.

Ukrepi proti nezakonitim spletnim stranem z igrami na srečo

Nezakonite spletne strani v Franciji blokirajo. Pristojnost, da lahko naroči blokado spletnih strani ima predsednik "Tribunal de Grande Instance of Paris" na podlagi dekreta 2011-2122. Poleg tega lahko ARJEL ministra, pristojnega za finance zaprosi za prepoved finančnih transakcij nelicenciranim ponudnikom iger na srečo za obdobje 6ih mesecev z možnostjo podaljšanja.

4. Reforme in pravni problemi

Zaradi pritiska Evropske komisije in tudi domačega ustavnega sodišča, je Francija na podlagi zakona z leta 2012 odprla trg internetnih iger na srečo, in sicer je podelila 35 licenc. Hkrati z postopkom liberalizacije je prišlo do poskusa boja zoper spletne ponudnike iger preko konkurenčnega prava. Unibet, Expekt, Unibet, William Hill so imeli prepoved stav ali bili obsojeni za zlorabo tuje znamke. Junija 2008 pa je isto sodišče v primeru Unibet in Bwin razsodilo, da spletni ponudniki stav in športna društva niso medsebojni konkurenti, da je uporaba znamke društva za stave nujna in da ne povzroča možnosti zmede.

Od julija 2014 je 18 operaterjev imelo licenco za upravljanje ene ali več internetnih iger na srečo, kar je precejšnje zmanjšanje v primerjavi z letom 2012. V izjavi z dne 16. januarja 2013 je ARJEL zagovarjal odprtje novih variant pokra, da bi ustvaril atraktiven poker trg, potreben za nezakonit trg proti pravnemu trgu.

ARJEL je v izjavi z dne 16. januarja 2013 navedel, da namerava odpreti trg za združevanje igralcev znotraj EU z več izbranimi jurisdikcijami, s katerimi bi bili podpisani sporazumi. Čeprav bi bila sprememba zakona potrebna za vzpostavitev skupne likvidnosti z drugimi državami članicami EU, prvi korak k temu pa je bil dosežen z izvajanjem sporazumov o sodelovanju med Združenim kraljestvom, Italijo in Španijo.

Vendar pa neformalna pogajanja januarja 2014 med igralnimi regulatorji iz Združenega kraljestva, Francije, Nemčije, Italije, Portugalske in Španije niso prinesla opaznega napredka pri delitvi online poker likvidnosti med reguliranimi trgi Evropske unije.

Nedavna pomembna sprememba pravnega statusa spletnih operaterjev je sprememba člena L.322-2-1 varnostnega zakonika. Spletne igre, odvisne od talenta igralca, ki zahtevajo finančni prispevek igralca so nezakonite, ker jih ARJEL ne more licencirati. Glavni namen tega predloga spremembe je preprečiti zlorabo zakona. Predlog spremembe je povzročil zmedo med ponudniki, kar upravičuje strožji zakonodajni okvir.

"Fantazijske igre" do nedavnega niso bile jasno zajete v francoski zakonodaji. Z odločbo ARJEL z dne 14. aprila 2016 so bile dodane kot vrsta športnih stav.

Igralni klubi predstavljajo velik problem in so deležni številnih kritik s strani nadzornih organov. Številne med njimi so zaprli in trenutno delujeta le dva v Parizu. Zaradi tega je prišlo do pobude, da bi v Parizu namesto igralnih klubov odprli casino. Nekateri so temu strogo nasprotovali, ker naj bi odprtje casinoja metalo slabo luč na mesto in okoliške kraje. Nadalje so predlagali reformo, ki bi spremenila zakonodajo igralnih klubov, ki ni dovolj transparenta. Idejo je podprlo tudi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, vendar pa za enkrat še ni prišlo do nobene spremembe.

5.11. BELGIJA

1. Zakonodaja

Področje igralništva je urejeno v Zakonu z dne 7. maja 1999 in Zakonu z dne 26. junija 1963, pristojnosti pa so po predlagu zakona podeljene Gaming Commision (Komisiji za igre na srečo) – pred tem pa razdeljen na Gaming Commision, ministrstvo skupnosti pristojno za šport in ministrstvo pristojno za finance.

2. Regulativni organ

Komisija za igre na srečo (Belgian gaming commission), ki spada pod ministrstvo, pristojno za pravosodje, ima pristojnost nadzora nad igrami na srečo. Nadzor nad loterijskimi igrami je v pristojnosti vlade, preko pristojnega ministra glede na področje zadeve.

3. Opredelitev iger na srečo

Igre na srečo so definirane kot vsaka igra, v katero se vloži določen delež, rezultat igre je lahko zmaga ali poraz vsaj enega od igralcev.

Pod to definicijo spadajo poker in ostale igre s kartami, igre s kockami, vsi tipi igralnih avtomatov in ostale igre.

Poker in ostale igre s kartami, igre s kockami in igralni avtomati, ki se lahko igrajo v casinojih, igralnih hišah ali trgovinah s stavami pokrivajo Zakon o igrah, odvisnih od verjetnosti in kraljevi dekreti.

Stave so definirane kot igre na srečo, kjer vsak igralec vloži nek vložek, rezultat pa je dobitok ali izguba, ki ni odvisen od dejanj tega igralca, ampak od nekega ločenega dogodka.

Loterijske igre ureja belgijski Kazenski zakonik, in sicer jih definira široko, kot vsako ponudbo javnosti, ki je namenjena zagotavljanju dobička odvisnega od naključja. Kljub široki opredelitvi pa velja konsenz, da se to nanaša le na loterijske igre, ki jih organizira Nacionalni loterijski operater v skladu z Nacionalnim loterijskim zakonom (National lottery act) in dekreti, ki se nanj nanašajo. S širšega vidika se loterijske igre nanašajo na loterijske "draw" igre (npr loto in bingo) in ostale.

Belgijski sistem iger na srečo temelji na dveh stebrih. Prvi steber vključuje loterijski monopol Nacionalne loterije-nacionalnega loterijskega operaterja, ki je v lasti države. Nacionalna loterija lahko ponuja tudi spletne loterijske igre.

Drugi steber pa temelji na prepovedi vseh oblik iger na srečo (po definiciji v skladu z zakonom), razen tistih, ki jih operater lahko ponuja, na podlagi prej pridobljene licence.

Na podlagi pridobljene licenc lahko operater ponuja tudi spletne igre na srečo. Sem spadajo tudi športne stave.

Športne stave

Zakon o igrah na srečo pozna različne vrste stav. Športne stave niso urejene ločeno in spadajo v širšo definicijo stav.

Stave se lahko pobirajo na športne dogodke ali pa na katerekoli druge, nešportne dogodke. V zakonu so posebej definirane vrste stav na konjske dirke. V Belgiji obstajajo posebne trgovine s stavami, ki so namenjene zgolj sprejemanju stav.

1. NAVADNE IGRE NA SREČO

Licenciranje

Leta 2010 je bil sprejeta sprememba zakona, ki ureja igre, odvisne od verjetnosti. Pred to spremembo je lahko je Nacionalna loterija ponujala spletne igre. 2011 je sprememba začela veljati in sedaj so lahko na spletu ponujene vse igre na srečo, ki so zakonite po belgijski zakonodaji.

V Belgiji velja zelo zakompliciran sistem podeljevanja licenc. Poznajo 4 vrste različnih prostorov, kjer se lahko igrajo igre na srečo. V prvi razred spadajo casinoji, ki delujejo na podlagi A licence. Licenca je lahko podeljena za obdobje 15ih let in vključuje vse vrste iger, odvisnih od verjetnosti (tudi avtomatske). Število casinojev je z zakonom omejeno na 9.

Poleg tega je točno določeno, v katerih občinah lahko delujejo. V primeru nove lokacije je potrebno novelirati zakon.

V drugi razred spadajo igralne dvorane, ki obratujejo na podlagi B licence. Tu lahko ponujajo zgolj avtomatske igre.

Ponujajo lahko le igralne naprave (brez igralnih miz in igralnih avtomatov-slot machines). Njihovo število je omejeno na 180 za območje celotne države. Poleg tega ne smejo delovati v okolici bolnišnic, šol, zaporov, cerkva in ostalih verskih objektov ali v območju, kjer se zbirajo mladi.

C licenca je podeljena barom in lokalom, ki imajo v svojem prostoru igralni avtomat (slot machine). Licenca je podeljena za 5 let za maksimalno dva avtomata.

V četrti razred spadajo trgovine s stavami (posebne oblike trgovin, ki so namenjene zgolj sprejemanju stav), ki morajo pridobiti licence F2 za obdobje 3 let. Licence F1 pa so podeljene organizatorju stav. Število le-teh je omejeno na 34, medtem ko je število trgovin omejeno na 1000 in na 60 v primeru trgovin za mobilne stave. F2 licence so lahko podeljene tudi trgovinam, ki prodajajo časopise, če so stave njihova obstranska dejavnost.

Vse igre, ki jih ponuja Nacionalna loterija (loterijske igre in stave), lahko ponujajo tudi agenti, ki imajo z Nacionalno loterijo sklenjeno posebni dogovor. V primeru, da ponujajo tudi stave, morajo pridobiti F2 licenco.

Posebno E licenco morajo pridobiti tudi proizvajalci, dobavitelji in ponudniki servisa igralne opreme in igralnih naprav. Licenca je izdana za dobo 10ih let. Posebno D licenco pa morajo pridobiti vse osebe, zaposlene v casinojih, igralnih dvorinah in trgovinah s stavami. Licenco podeljuje Igralna komisija za nedoločeno dobo.

Navadne igre na srečo

Za navadne igre na srečo velja starostna omejitev igralcev 21 let. Za spletne igre na srečo velja enaka omejitev. Izjema so stave, za katere velja omejitev 18 let.

2. SPLETNE IGRE NA SREČO

Operaterji morajo poleg licence za navadne igre na srečo pridobiti tudi 'spletno' licenco (tako imenovano plus licenco). Operater tako ne more pridobiti licence le za spletne igre na srečo, saj je ta vezana na prvotno licenco. Mogoče je dobiti licence za spletni casino (A+), licenco za spletno arkado (B+) in spletne stave (F1+).

Omejitve

Vsak igralec na spletu prejme posebno kodo, ki mu preprečuje hkratno igranje na več spletnih straneh. Spletni ponudniki morajo locirati strežnike na katerih se zbirajo podatki.

Ukrepi proti nezakonitim spletnim stranem z igrami na srečo

Komisija za igre na srečo Komisija za igre na srečo (Belgian gaming commission) je leta 2012 začela s stalnim pregonom nezakonitih spletnih strani. Na svoji spletni stran objavlja seznam spletnih strani, ki so na črnem seznamu nedovoljenih. Seznam je posredovan vsem belgijskim ponudnikom interneta, ki blokirajo te spletne strani.

Bankam in finančnim institucijam je naročeno , naj blokirajo finančne transakcije ponudnikom, ki so na črnem seznamu. Marca 2014 so belgijski mediji poročali o uspešni blokadi finančnih transakcij. V skladu z dekretom iz leta 2011 morajo operaterji, ki želijo spletno licenco in oglaševanje, obvestiti tudi komisijo.

4. Reforme in pravni problemi

Med nekaterimi casino operaterji in operaterji igralnih dvoran v Belgiji obstaja konflikt in sicer zaradi določenih določb zakona, ki ureja igre na srečo. Januarja 2016 je sodišče odločilo, da je prepovedano ponujati casino igre in stave na isti spletni strani. Poleg tega je odločilo, da je ponujanje stav na spletu nezakonito.

5.12. VELIKA BRITANIJA

1. Zakonodaja

Angleška zakonodaja ločuje med stavami, loterijo in igralništvom. Zakon o igrah na srečo (Gambling act) iz 2005 vsebuje definicije za vse tri vrste. Definicije niso eksaktne, ampak fleksibilne, kar omogoča morebitnim novim produktom, da jih definicije pokrivajo.

Igralništvo ima v Veliki Britaniji zelo dolgo tradicijo. Kljub temu, da so bile v preteklosti številne vrste iger prepovedane, igralništvo nikoli ni bilo popolnoma prepovedano. Loterija je bila na primer tradicionalno sredstvo vlade za zbiranje denarja. V zadnjih 50ih letih je prišlo do liberalizacije igralniškega trga in danes britanski trg velja za enega najbolj progresivnih na tem področju.

2. Regulativni organi

Regulativni organ je Komisija za igre na srečo (UK Gambling Commission).

3. Opredelitev iger na srečo

Zakon o igrah na srečo izrecno omenja naslednje igre: arkade, stave, bingo, casinoje in loterijske igre. Poleg tega so uzakonjene tudi igre na daljavo (spletne igre na srečo).

Igralništvo je definirano kot igranje igre (lahko gre za igro, odvisno od verjetnosti ali pa igro, ki združuje naključje in talent) za nagrado.

Pod to spadajo ruleta, blackjack, poker, igre s kockami, igralni avtomati in igre kot je bingo. Stave so definirane kot sprejemanje stave. Loterija je razdeljevanje nagrad v primeru naključnega dogodka, za kar igralci plačajo določen znesek.

Arkade se delijo na tri vrste in sicer igralni centri za odrasle, družinski zabavišni centri z licenco in družinski zabavišni centri brez licence. Vsi lahko nudijo specifičen tip igralnih naprav. V igralne centre za odrasle je dovoljen vstop osebam, starejšim od 18 let.

3.1. Posebne opredelitve iger na srečo

Bingo

Je izjemno polularna igra v VB. Je igra enakih možnosti, vendar ne obstaja niti pravna definicija igre niti standardna pravila. Komisija za igre na srečo je izdala priročnik o bingu in njegovih razlikah z ostalimi igrami na srečo.

Stave

Poznajo različne kategorije stav in sicer stave na resnične dogodke (fixed odds betting), stave na virtualne dogodke (temeljijo na naključnem generatorju števil), peer to peer stave in "pool" stave. Sem so vključene tudi športne stave, ki imajo v Veliki Britaniji dolgo tradicijo in so zelo popularne.

Casino

Casinoji so definirani kot kraji, kjer ljudje lahko sodelujejo v casino grah na srečo. Pod to definicija spadajo fizični in spletni casinoji. Razlika je, da morajo fizični casinoji pridobiti prostorsko licenco. Razlikujejo med večjimi in manjšimi casinoji. V manjših casinojih je dovoljeno ponujati stave. V VB obratuje približno 140 casinojev. Imetniki licenc lahko poleg casino iger ponujajo tudi ostale igre na srečo. Poleg tega so v casinojih lahko tudi avtomatske igralne mize (tak primer je avtomatska ruleta, ki se igra brez pomoči krupjeja).

Loterija

Loterijske igre so definirane kot preproste loterije, kadar je za participacijo potrebno plačilo, alokacija nagrad je popolnoma odvisna od naključja in so razdeljene med eno ali več oseb. Loterije ne smejo biti organizirane za privatne ali komercialne namene. Poznajo tudi skupino kompleksnih loterijskih iger, ki se od preprostih ločijo predvsem v tem, da niso popolnoma odvisne od naključja ampak deloma tudi od talenta igralca.

Obstajajo različne tipi loterij, najpogostejši so družbena loterija, privatne loterije in Nacionalna loterija, ki je pravo urejena ločeno od drugih vrst loterij.

Trenutna zakonodaja dovoljuje casinoje, igralne centre za odrasle, pobiralnice stav in bingo dvorane. Dovoljuje tudi postavitev igralnih avtomatov v prostorih, kjer lahko točijo alkohol.

Poleg Nacionalne loterije (National lottery) imajo v VB številne zasebne loterijske ponudnike, ki lahko zbirajo denar za dobrodelni namen. Zakonodaja dopušča igranje iger na srečo preko spleta, telefona ipd.

Poleg tega lahko tuji operaterji ponujajo igre na srečo v VB, pod pogojem, da pridobijo ustrezno licenco in plačujejo davke.

Zakonite so skoraj vse igre na srečo za tiste, ki so starejši od 18 let. Starejšim od 16 let je prav tako dovoljeno igrati nekatere vrste iger na srečo. Britanska zakonodaja zasleduje cilj, da naj bo vsem dovoljeno sodelovati v igrah na srečo kot navadni pristočasni aktivnosti.

1. NAVADNE IGRE NA SREČO

Licenciranje

Z izvajanjem Zakona o igrah na srečo morajo operativno licenco od Komisije pridobiti naslednji:

- izvajalci iger na srečo, ki zagotavljajo infrastrukturo za oddaljeno igranje iger na srečo ali oglaševanje potrošnikom v Veliki Britaniji.
- Tisti, ki oglašujejo oddaljene igre na srečo potrošnikom v Veliki Britaniji preko britanskega podjetja
- Poleg tega se zahteva licenca, če je oprema za oddaljeno igralništvo v Veliki Britaniji ohranjena.

Obstajata dve vrsti licenc Komisije za igre na srečo:

- (Non-remote operating licences for land-based activities), ki potrebujejo dodatno licenco za prostor
- (Remote operating licences) za spletne dejavnosti

Operaterji, ki želijo oddaljene in ne-oddaljene storitve, morajo imeti obe licenci.

Zakon navaja tri vrste licenc:

- Operativne licence (licence za delovanje), ki jih potrebujejo podjetja, da se zagotovi zakonito igranje iger na srečo.
- Osebne licence, ki jih potrebujejo nekateri ljudje, ki delajo v igralniški industriji.
- Prostorske licence, ki so potrebne za zagotavljanje igralniških prostorov.

Tisti, ki želijo pridobiti licenco, morajo vložiti prijavi obrazec s predpisano takso in dodatno dokumentacijo. Komisija nato prošnjo obravnava in preveri še primernost prosilca. Preveri se identiteta in lastništvo, finance, integriteta, kompetence in nekaznovanost. Takse so določene v Regulativnih predpisih o igrah na srečo za operativno licenco (The Gambling (Operating Licence and Single-Machine Permit Fees) Regulations 2006) in za osebno licenco (The Gambling (Personal Licence Fees) Regulations 2006).

Posebnost za spletne igre je, da se mora vloga za izdajo licence izpolniti preko spletnega sistema prijave Komisije za igre na srečo. Spletni operaterji pa morajo razkriti prihodek družbe prosilca licence in dejavnosti širše skupine v tujih jurisdikcijah.

V VB veljajo pravila prostega trga na področju iger na srečo. Fizične in pravne osebe, ki imajo lahko sedež doma ali v tujini morajo zaprositi za licenco, če želijo ponujati igre na srečo. Število licenc ni omejeno, morajo pa izpolnjevati številne zakonske zahteve.

Edina izjema je Nacionalna loterija, ki je ločena od režima prostega trga. Z javno ponudbo se izbere enega imetnika licence, ki lahko uživa monopol 14 let. Nacionalna loterija uživa zaščito pred konkurenco drugih loterij in uživa poseben status.

Prepovedi

Igralci morajo biti za igranje loterijskih iger stari najmanj 16 let, za ostale igre na srečo pa najmanj 18 let.

Za igralce, ki igrajo v VB ni nobene siceršnje prepovedi. Obstaja pa stroga družbena odgovornost in sicer predvsem preko preprečevanja igranja mladoletnim osebam, prepoznavanje igralcev, ki spadajo v rizično skupino, oglaševanja, ipd.

2. SPLETNE IGRE NA SREČO

Spletne igre na srečo (v zakonu o igrah na srečo je uporabljen izraz igre na srečo na daljavo), so tiste igre, ki se igrajo preko komunikacijskih sredstev (preko telefona, interneta, radia oziroma drugih tehničnih sredstev).

Spletne gre na srečo so zakonite. Pogoj je le, da ponudnik pridobi ustrezno licenco. Komisija za igre na srečo je ustvarila iskalnik za spletne strani, na katerem lahko igralci preverijo, če ima ponudnik na spletu ustrezno licenco.

Ukrepi proti nezakonitim spletnim stranem z igrami na srečo

Leta 2014 je vlada Velike Britanije razmišljala o sprejetju amandmaja k zakonu o igrah na srečo iz 2005, ki bi uzakonil blokado finančnih transakcij in nezakonitih spletnih strani, vendar niso sprejeli nobenega ukrepa. Trenutno v britanski zakonodaji ne obstajajo nobeni ukrepi za boj proti nezakonitim ponudnikom.

4. Reforme in pravni problemi

Velika Britanija je julija 2012 podpisala dvostranski sporazum o sodelovanju in izmenjavi informacij z ARJELom (Francija). Komisija za igre na srečo je oktobra 2013 podpisala memorandum o soglasju z Regulativnim organom za kazino v Singapurju (CRA).

Poleg tega so olimpijske igre v Londonu 2012 ustanovile precedens za ustanovitev Skupne ocenjevalne enote (JAU), ki je združila Mednarodni olimpijski komite in obveščevalno enoto komisije za igre na srečo z drugimi zainteresiranimi stranmi, vključno s podzemnim policijskim operacijskim centrom in olimpijskim obveščevalnim centrom.

Od 1. decembra 2014 morajo vsi operaterji (ne glede na njihovo lokacijo) plačati dajatve za igre na srečo v Veliki Britaniji za vse transakcije s strankami, katerih običajno prebivališče je v Veliki Britaniji.

Poleg tega je od 31. marca 2015 postal licenčni pogoj, da mora vsako programska oprema za igre na srečo, ki jo uporablja pridobitelj licence, izdelati, dobaviti, namestiti in prilagoditi imetnik licence za uporabo programske opreme za igre na srečo.

5.13. HRVAŠKA

1. Zakonodaja

Do 31. decembra 2009 je bil glavni pravni instrument države, ki ureja področje igralništva, Law Conducting Games of Chance and Promotional Award Games (LCGCPA). Hrvaška je pred vstopom v EU posodobila svojo zakonodajo. Julija 2009 je vlada sprejela novo zakonodajo: Zakon o igrah na srečo (Uradni list RS, Narodne novine, št. 87/09), ki učinkovito razveljavlja LCGCPA. Zakon je začel veljati 1. januarja 2010. Novi zakon igre na srečo deli na štiri kategorije:

- Loterijske igre (vključno bingo),
- Casino igre,
- Stave,
- Igralni avtomati.

2. Regulativni organ

Nadzor opravljata ministrstvo, pristojno za finance in davčna uprave Hrvaške.

3. Opredelitev iger na srečo

Igre na srečo so tiste igre, pri katerih je rezultat odvisen v veliki meri od naključja, nagrada pa je lahko v obliki denarja, dobrin, storitev ali pravic.

3.1. Posebne opredelitve

Loterija

Loterija je na Hrvaškem državni monopol, ki ga ima Hrvaška državna loterija (Hrvatska lutrija). Ponujajo različne loterijske igre, vključno z igrami keno, bingo in športnimi stavami. Zaradi državnega monopola je prepovedano ostalim ponudnikom, da bi nudili loterijske igre. Ni pa prepovedano, da hrvaški igralci sodelujejo v mednarodnih loterijah.

Bingo je precej priljubljena igra na Hrvaškem, in spada med loterijske igre, posledično spada pod monopol hrvaške nacionalne loterije. Bingo se lahko igra tudi na spletu, kjer ga seveda lahko ponuja le hrvaška nacionalna loterija. Ni pa prepovedano hrvaškim igralcem dostopati in igrati na tujih bingo spletnih straneh.

Casino

Na Hrvaškem je približno 20 fizičnih casinojev. Poleg tega imajo tudi igralne prostore, v katerih imajo igralne avtomate.

Spletni casinoji so strogo regulirani in zaradi zelo visoke licenčnine je učinek tak, da v realnosti nihče ne zaprosi za licenco. Trenutno na Hrvaškem deluje le en spletni casino, licenco za katerega pa ima hrvaška nacionalna loterija. Hrvaški igralci lahko igrajo tudi na tujih casino spletnih straneh.

Poker

Spletni poker, tako kot njegova klasična različica, na Hrvaškem postaja priljubljen. V nasprotju s športnimi stavami, za spletni poker vplivajo predpisi in pristojbine uzakonjene leta 2014. Podobno kot pri spletnih casinojih, tudi morebitni ponudniki spletnega pokra ne zaprosijo za licenco, zato trenutno spletne poker strani še ne obstajajo.

Športne stave

Športne stave so zakonite na Hrvaškem. Po prejšnji ureditvi so spadale pod državni monopol Hrvaške loterije (Hrvaška nacionalna loterija), sedaj pa obstaja več konkurenčnih podjetij, ki ponujajo športne stave. Poleg splošnih športnih stav, so na voljo tudi stave za pasje in konjske dirke. Več ponudnikov, ki ponuja navadne športne stave ponuja tudi spletne športne stave. S spremembo zakonodaje leta 2014 športne stave ne spadajo pod tiste igre na srečo, za katere je potrebno plačevati pristojbine. Hrvaški igralci imajo prost dostop do mednarodnih spletnih strani, ki nudijo športne stave.

1. NAVADNE IGRE NA SREČO

Licenciranje

Koncesije za igre na srečo podeljuje ministrstvo za finance. Za licenco lahko zaprosijo samo na Hrvaškem registrirana podjetja (tako za navadne kot tudi za spletne igre na srečo). Licence se podeljujejo za obdobje 15ih let. Loterijske igre lahko ponuja je Hrvaška loterije (Hrvatska lutrija), ki ima monopol. Sedanji regulativni režim zasebnim operaterjem omogoča organizirati in ponuditi igre na srečo hrvaški javnosti, če je licenco za igre na srečo ("koncesija") pridobljena od Ministrstva za finance.

Zakon o igrah na srečo vsebuje izrecno prepoved "mednarodnih iger na srečo", ki vključuje organizacijo iger na srečo in nagradne igre iz tujine strankam na Hrvaškem. Za prepoved mednarodnih iger na srečo in ponudnikov storitev velja tudi prepoved.

Izvajanje ali spodbujanje licenc iger na srečo se šteje za kaznivo dejanje po hrvaškem pravu. Neprofitne organizacije, registrirane na Hrvaškem, lahko občasno in enkratno organizirajo nekatere igre, pod pogojem, da je pridobljeno dovoljenje Ministrstva za finance.

Omejitve

Minimalna starost za igranje iger na srečo je 18 let.

2. SPLETNE IGRE NA SREČO

Spletne igre na srečo so zakonite od leta 2010. Ponudniki, ki želijo ponujati spletne igre na srečo morajo zaprositi za spletno licenco. Spletne casino igre so na Hrvaškem zakonite, vendar zelo regulirane z novim zakonom iz leta 2014, ki ga je potrdila tudi Evropska komisija. Spletne igre na srečo so vezane na tiste operaterje, ki imajo licenco za fizične igre na srečo (land based).

Ukrepi proti nezakonitim spletnim stranem z igrami na srečo

Številne tuje spletne strani z igrami na srečo (predvsem spletne stavnice) so na Hrvaškem prosto dostopne. Ni zakona, ki bi prepovedoval hrvaškim igralcem, da ne smejo igrati na teh straneh. Hrvaška je ena redkih držav v EU, ki nima nikakršnih omejitev in nadzora. Hrvaške oblasti do sedaj še niso blokirale tujih strani. Kljub temu so začeli zaznavati problem, ker to področje ni dovolj urejeno. Spletne igre na srečo so vse bolj popularne in letno naj bi državni proračun izgubil okrog 3 milijarde kun zaradi nezakonitih spletnih strani ni pa še jasno če in kako se bo Hrvaška lotila urejanja tega problema.

5.14. ZDA

1. Zakonodaja

Igre na srečo so zakonite na federalni ravni, ima pa vsaka zvezna država pristojnost, da samostojno ureja igre na srečo na svojem ozemlju, vključno s tem da jih popolnoma prepove. Zvezne države različno urejajo igre na srečo, skupno pa jim je to, da je zakonodaja obsežna in kompleksna. Pogoji za pridobitev licence so precej strogi in njihovi imetniki so pod stalnim nadzorom.

V ZDA so igre na srečo urejene na zvezni, državni in tudi lokalni ravni. Ločeno so urejene tudi igre na srečo v rezervatih Ameriških Indijancev. Igre na srečo so zakonite na zvezni ravni, ima pa vsaka zvezna država pristojnost, da samostojno ureja igre na srečo na svojem ozemlju, vključno s tem, da jih popolnoma prepove.

Zvezna vlada ima pri igrah na srečo bolj podporno vlogo, pomembnejša izjema je bil zvezni zakon o prepovedi športnih stav (Professional and Amateur Sports Protection Act), ki pa je bil maja 2018 razveljavljen.

Zakon prepoveduje zveznim državam sponzoriranje, oglaševanje, organiziranje in licenciranje športnih stav. Izvzete so štiri države (Delaware, Montana, Nevada in Oregon).

Drugi zakon, ki ga velja omeniti je zvezni zakon o loterijah (Federal Anti-lottery Act). Zakon določa, da so loterijske igre urejene na ravni držav. Vsaka država sama določa, če bo dovolila loterijo in v kakšni obliki. Izpostaviti velja tudi The Wire Act iz leta 1961, ki prepoveduje prenašanje informacij o igrah na srečo po žici.

Sporno je vprašanje ali je zakon relevanten tudi za prenašanje informacij po spletu, torej za spletne gre na srečo. V številnih sodnih primerih je bilo odločeno, da se zakon ne more nanašati na spletne igre na srečo, kot jih razumemo danes.

Po trenutni zakonodaji popolna prepoved velja v zveznih državah Havaji in Utah. Na drugi strani sta Nevada in Louisiana edini državi, v katerih so igre na srečo dovoljene na ozemlju celotne države. Ostale države omejujejo igre na srečo na določeno manjše geografsko območje (npr. Atlantic City in indijanski rezervati).

2. Opredelitev iger na srečo

Na splošno poznajo v ZDA naslednje vrste iger na srečo, ki so tudi najbolj regulirane: loterija, bingo in ostale "house-banked" igre. Te igre so v celoti ali vsaj deloma odvisne od naključja. Blackjack in podobne igre zahtevajo tudi določeno mero talenta, vendar so še vedno v zadostni meri odvisne od naključja.

Druga skupina so poker in ostale igre, kjer igralci tekmujejo med seboj ali pa s casinojem. Tudi te igre so v določen meri odvisne od naključja.

Tretja skupina so športne stave in stave na konjske dirke, ki jih definiramo kot stave na določen izid športnega dogodka oziroma konjske dirke.

Slednje so regulirane drugače, kot ostale športne stave. Zgoraj našteje skupine so strogo regulirane, vendar na drugi strani obstajajo številne igre, katerih pravni status je neurejen, predvsem v to skupino spadajo številne igre na spletu.

3. Spletne igre na srečo

Spletne igre na srečo so zakonite izključno v državah Delaware, New Jersey in Nevada. Ostale države jih prepovedujejo, z izjemo spletnih loterijskih iger v nekaterih državah. V Delawareju lahko spletne igre na srečo nudi le Loterijska komisija (Lottery Commission).

V New Jerseyju in Nevadi so licence podeljene casinojem, ki lahko ponujajo tudi spletne igre. V Nevadi je uzakonjen le spletni poker.

V zveznih državah Georgia, Illinois, Kentucky in Michigan je dovoljena spletna prodaja loterijskih srečk. V zveznih državah Kentucky in Michigan pa je dovoljeno spletno igranje iger (online game play).

4. Športne stave

Športne stave so bile v ZDA na splošno prepovedane, vendar je na tem področju prišlo do spremembe, ki bo v prihodnosti zelo spremenila ameriški trg športnih stav.

Vrhovno sodišče je maja 2018 razveljavilo zvezni zakon Professional and Amateur Sports Protection Act (PASPA) iz leta 1992, ki je prepovedoval športne stave (sicer z nekaj izjemami), kar pomeni veliko spremembo na trgu športnih stav v ZDA.

Nevada je bila edina zvezna država, v kateri je bilo dovoljeno staviti na športni izid. Pobuda za spremembo je prišla iz New Jerseyja, ki se že več let bori za spremembo zakonodaje in uzakonitev športnih stav. Pred tem so že dvakrat neuspešno poskusili uzakoniti športne stave. Leta 2012 so sprejeli statut, ki je nasprotoval zakonu PASPA in je uzakonil podeljevanje licenc casinojem in organizatorjem konjskih dirk za pobiranje športnih stav. Sodišče je statut razveljavilo. Nato je država New Jersey razveljavila kazensko zakonodajo, ki je prepovedovala športne stave. Pogoj je bil, da se stave pobirajo v licenciranih casinojih, vendar tudi ta poskus ni uspel. Z nedavno odločitvijo Vrhovnega sodišča pa je pot športnim stavam v ZDA odprta. Argument za prepoved športnih stav je bil ta, da različni športi izgubljajo integriteto. Glavni podporniki tega argumenta so tudi velike športne lige v ZDA. Na drugi strani pa je splošna prepoved spodbujala rast črnega trga športnih stav v ZDA in posledično velike davčne izgube.

Športne stave bodo urejene na ravni zveznih držav in pričakovati je, da bodo države različno urejale to področje. Predvsem pa je potrebno področje urediti na način, da bo omogočal največje koristi tako igralcem kot državam samim.

5. Prepovedi

Ilegalne igre na srečo so preganjane na zvezni in državni ravni, kazni se seveda razlikujejo glede na državo.

Zvezni zakoni ne preganjajo posameznih igralcev, medtem ko je v določenih državah igranje iger na srečo lahko kaznivo dejanje. Strožje kazni so predpisane za ilegalne ponudnike iger na srečo, ki pa so preganjani tudi na zvezni ravni.

6. Pravni problem in reforme

V ZDA so igre na srečo (vsaj v določeni meri) splošno sprejete, izjema sta le državi Havaji in Utah, ki jih prepovedujeta v celoti. Najnovejše reforme so poleg zgoraj omenjenih sprememb glede ureditve športnih stav, predvsem na področju neklasičnih iger na srečo (tiste, ki ne spadajo v zgoraj naštetih tri skupine). V to skupino spadajo igre, odvisne od talenta, fantazijski športi, družabne (social) casino igre in internetne "sweepstakes" kavarne.

Vse bolj so priljubljene e-športi, vendar trenutno še ni jasno, če bo njihova razširjenost povzročala težave na področju pravnega urejanja.

5.15. MAKAO

Macau je posebno administrativno območje na Kitajskem, kjer veljajo drugačna pravila kot sicer veljajo na Kitajskem. Macau velja za oazo iger na srečo in stav, kjer so zakonite številne igre na srečo.

1. Zakonodaja

Temeljni zakon, ki ureja igre na srečo, je zakon št. 16/2001 (Macao Gambling Law). Zakon ureja pravni okvir številnih iger na srečo, s posebnim poudarkom na igre na srečo v casinojih. Poleg tega obstajajo še nekaj drugih zakonov, ki se vsaj deloma dotikajo iger na srečo. Najpomembnejši je zakon št. 12/87/M (Instant Lottery Act), ki ureja loterije. Poleg tega velja omeniti še zakon št. 8/96/M (Illegal Gaming Law), ki je ureja pravila glede nelicenciranih iger na srečo.

2. Regulativni organ

Koncesije iger na srečo in iger, odvisnih od verjetnosti podeljuje Macao Special Administrative Region.

Nadzor opravlja Macao Chief Executive, s podporo Inšpekcijskega in usklajevalnega urada za igre na srečo (Gaming Inspecting and Coordination Bureau - DICJ), ki nadzoruje celotno industrijo iger na srečo. Obstajajo številni predpisi, ki urejajo igre na srečo glede na vrsto iger.

3. Opredelitev iger na srečo

Zakonodaja ne pozna generalne definicije iger na srečo. Vendar Zakon, ki ureja igre na srečo v Makau (zakon 16/2001) določa igre na srečo kot tiste, v katerih je izid odvisen izključno ali pretežno od igralčeve sreče. Razdeljene so v dve veliki skupini in sicer v prvo skupino spadajo loterija, športne stave in pari-mutuel stave, v drugo skupino pa spadajo igre na srečo v casinojih, ki so vsaj do neke mere odvisne od sreče.

3.1. Posebne opredelitve iger na srečo

Casino igre

Igre v casinojih so definirane kot igre odvisne od naključja. Izid je popolnoma odvisen od sreče posameznega igralca. Casino koncesionar lahko ponuja le tiste igre, ki so definirane v zakonu o igrah na srečo oziroma jih je odobrila vlada.

Te igre so 3-card baccarat, Baccarat, blackjack, boule, craps, cussec, casino war, dozen numbers, fantan, Sap I chi or 12-card game, 13-card game, mahjong, mahjong baccarat, mahjong paikao, mini paikao, paikao, fish-prawn-crab, thre-card poker, five-card poker,

football poker, q poker, kolo sreče, ruleta, stud poker, super plan 9, taiwan paikao, makccarat, texas hold'em poker, fortune three-card poker, fortune 8 dragon/phoenix in omaha poker.

Igralni avtomati in druge naprave

Igralni avtomati so dovoljeni le na območju casinojev in ostalih krajih, ki so pod koncesijo casinoja. Vse naprave morajo biti odobrene s strani DICJ, in morajo biti skladne s posebnimi tehničnimi standardi, ki veljajo v Macau.

Bingo

Bingo ni odobren kot igra na srečo, zato ga ne smejo ponujati v casinojih ali ostalih igralniških prostorih.

Loterija

V Macau poznajo dve vrsti loterije in sicer klasično instant loterijo in kitajsko loterijo imenovano Pacapio. Instant loterija lahko ponuja SLOT na podlagi koncesije, ki mu je podeljena in na podlagi katere ima pravico ponujati tudi športne stave. Kitajsko loterijo prav tako lahko organizira le en ponudnik in sicer Sociedade de Lotarias Wing Hing, Limitada. Koncesija se obnavlja vsakoletno od leta 2010. Trenutna koncesija se bo iztekla konec leta 2018.

Stave

Dovoljene so stave na živalske dirke, predvsem so to konjske in pasje dirke. Ponudniki morajo predhodno pridobiti koncesijo. Koncesija za stave na konjske dirke je podeljena Macau Horse Racing Company Limited. Koncesija za stave na pasje dirke je podeljena Macau (Yat Yuen) Canidrome Co. Ltd.

Športne stave

Športne stave na izid športnih dogodkov so dovoljene. Najpogostejše so stave na košarkarske in nogometne dogodke. Koncesijo za športne stave podobno kot konjske oziroma pasje dirke pripada le enemu ponudniku in sicer Sociedade de Lotarias e Apostas Mútuas de Macau (SLOT). Koncesija je bila nazadnje obnovljena leta 2016 za obdobje 5ih let. SLOT lahko stave sprejema preko okenca, telefona ali preko spletne strani.

1. NAVADNE IGRE NA SREČO

Licenciranje

Igre na srečo lahko ponujajo zasebne pravne osebe, ki so predhodno pridobile koncesijo. Koncesijo za igre na srečo lahko pridobi vlada Macao in zasebni subjekti, ki so v Macao registrirani kot delniška družba. Organizacija iger na srečo v casinojih, stav na konjske in pasje dirke, loterije in športnih stav je tako podvržena predhodni pridobitvi zakonite licence. Dodaten zakonski pogoj je, da je direktor delniške družbe, ki je prosilec za koncesijo stalni rezident Macao-a, ki ima v lasti vsaj 10% delnic tega podjetja.

Na področju casinojev so bile leta 2001 koncesije podeljene 3 operaterjem. Koncesijska pogodba jim dovoljuje skleniti dogovor še z enim podizvajalcem in česar sledi, da je operaterjev lahko 6. Vse koncesijske pogodbe se bodo iztekle v letih 2020 oziroma 2022. V tem obdobju je trg casinojev zaprt za nove ponudnike. Koncesija je lahko podeljena za maksimalno 20 let, vendar je lahko večkrat podaljšana za obdobje 5 let, kar mora odobriti Macau Chief Executive. Vlada lahko koncesijo predhodno prekine v primeru kršitve koncesijske pogodbe ali javnega interesa.

Spletne igre na srečo lahko ponujajo zasebne pravne osebe, ki so predhodno pridobile koncesijo. Razlika z navadnimi igrami na srečo je, da vlada Macao ni sprejela zakonodaje, ki bi urejala koncesije in ponudbo spletnih iger na srečo (v zakonu o igrah na srečo so definirane kot interaktivne igre).

Monopol nad igrami na srečo in igrami, ki so odvisne od verjetnosti je prenehal leta 2002, ko je država razpisala javno ponudbo. Licenca je bila podeljena trem igralniškimi koncesionarjem (SJM, Galaxy in Wynn). Licenca poteče 2020/2022. Ob upoštevanju nekaterih sprememb prvotnih koncesijskih pogodb, je bila izvajanje koncesije (subconcession) podeljena še trem (MGM, Venetian in Melco Resort).

Poleg casino operaterjev morajo licenco pridobiti tudi igralniški promotorji (ne glede na to ali so fizične osebe ali pravne osebe), ki za licenco zaprosijo Inšpekcijski in usklajevalni urad za igre na srečo. Dodatno morajo izdelovalci in dobavitelji igralniških avtomatov pridobiti posebno dovoljenje s strani Inšpekcijskega in usklajevalnega urada za igre na srečo, ki preverja skladnost z zakonodajo.

Koncesionarji morajo pred pridobitvijo licence in ves čas njenega trajanja (20 let) izpolnjevati določene zakonske pogoje. Poleg tega so nadzoru podvrženi tudi vsi direktorji in delničarji, ki imajo v lasti vsaj 5% kapitala korporacij igralniških operaterjev. Nadzoru so poleg teh podvrženi tudi ključni uslužbenci teh podjetij. Koncesionarji in izvajalci koncesij ne morejo pridobiti oziroma obdržati licence, če je njihov kapital nižji od 200 Patacas.

V Makao so uzakonjene tudi športne stave, in sicer najpogosteje na nogomet in košarko.

Športne stave na nudi tudi en sam operater, Sociedade de Lotarias e Apostas Mútuas de Macau (SLOT). Koncesijska pogodba SLOT-a se je podaljšala leta 2016 za obdobje petih let. SLOT je pooblaščen, da sprejema stavke klasično, prek telefona in preko svoje spletne strani.

Posebni pogoji obstajajo tudi za igralne avtomate in elektronske namizne igre in z njimi povezano opremo. DICJ izvaja strogi nadzor nad primernostjo igralne opreme.

Prepovedi

V casinojih lahko ponujajo le igre na srečo, ki so posebej omenjene v zakonu o igrah na srečo ali prehodno odobrene s strani vlade. Dovoljene so igre na igralnih mizah in igralnih avtomatih. Prepovedano je ponujati športne stave, interaktivne igre, loterije itd.

Noben operater ne more ponuditi zgoraj navedenih izdelkov za igre na srečo znotraj določenih igralnih območij igralnic.

Omejitve

Vstop v casinoje je omejen na osebe starejše od 21 let. Ob upoštevanju nekaterih izjem so lokalni javni uslužbenci prav tako omejeni na vstop v igralnice. Kadar delavci koncesionarja za casino ne morejo vstopiti v igralnice, ki jih upravljajo njihovi delodajalci.

Zakonodaja proti pranju denarja

Področje ureja zakon 2/2006 z amandmaji zakona 3/2007. Koncesionarji casinojev, promotorji in ostali koncesionarji iger na srečo morajo upoštevati številne zapovedi predvsem glede strogega nadzora in poročanja v primeru sumljivih transakcij. DICJ imajo pristojnost nad nadzorom igralniške industrije medtem ko morebitne prijave sprejema Finančno-obveščevalna služba Macao.

2. SPLETNE IGRE NA SREČO

V Macau ni zakonodaje, ki bi regulirala spletne igre na srečo. Skladno z zakonom št. 16/2001 koncesionarji ne smejo izkoriščati. V 4. členu zakona je napisano, da so interaktivne igralne koncesije ločene od koncesij za igre na srečo in igre odvisne od verjetnosti.

V Macau ne obstajajo zakoni, ki bi prepovedovali remote gambling, zato imajo igralci, ki igrajo na ozemlju Macau prosti dostop do čezmejnih spletnih strani, ki ponujajo igre na srečo. Nimajo zakona, ki bi internetne ponudnike pooblašчал, da lahko blokirajo uporabnikom dostop do teh spletnih strani.

Zakonodaja omogoča le, da so stave na konjske in pasje dirke in športne stave lahko organizirane kot igre na daljavo. Dovoljenje za ponujanje na daljavo imajo tisti ponudniki, ki imajo sicer licenco (monopol) za stave na konjske oziroma pasje dirke in športne stave.

Ukrepi proti nezakonitim spletnim stranem z igrami na srečo

Macao nima zakonodaje, ki bi prepovedovala tuje spletne strani in internetni ponudniki niso zavezani k blokadi tovrstnih spletnih strani. Vlada Macao ni še izdala nobene licence za spletne igre na srečo, kljub temu pa številni ponudniki nezakonito oglašujejo in ponujajo spletne igre na srečo. DICJ je izdala uradno izjavo in posvarila igralce na to, da nobena spletna stran iger na srečo ni zakonita, čeprav imajo uraden znak DICJ. Nezakoniti ponudniki so celo prevarali lokalne oglaševalske agencije, ki so objavljale nezakonite oglase. V Macao ne tolerirajo nezakonitih spletnih strani in jih preganjajo.

4. Reforme in pravni problemi

Velik problem povezan z igrami na srečo v Macau je pranje denarja. DICJ je, poleg upoštevanja že obstoječe zakonodaje, leta 2015 postavil strožje standarde za boj proti temu problemu.

5. UKREPI DRŽAV ZOPER ILEGALNO (SPLETNO) IGRALNIŠTVO IN PROBLEM NELOJALNE (NELEGALNE) KONKURENCE

Nelojalna/nelegalna konkurenca z vidika iger na srečo in stav se v državah pojavlja različno. Gre tako za konkurenco med legalnimi ponudniki kot za konkurenco med legalnimi in ilegalnimi ponudniki iger na srečo in stav.

Večini držav je skupno, da konkurenca nastaja zaradi različnih davčnih predpisov. Velik problem pa predstavljajo tudi nepošteni pogoji poslovanja, ki se odražajo predvsem v zavajajočem oglaševanju, kar krši varstvo potrošnikov poleg tega pa posledično povzroča nelojalno konkurenco. Ilegalne igre na srečo in stave se pojavljajo predvsem na spletu, ker je regulacija manjša in tudi velikokrat nemogoča.

Države se poslužujejo raznih ukrepov zoper ilegalne igre na srečo in stave, predvsem na spletu. Predpisane so tako globe kot zaporne kazni, ponekod pa tudi blokade spletnih strani. Nekatere države pa so se odločile tudi za sistem nagrajevanja, kjer se posamezniku, ki prijavi ilegalnega ponudnika iger na srečo, podeli nagrada v kolikor pride do obsodbe. Dober se zdi tudi ukrep nekaterih držav, da znižajo davke na zaslužek fizičnih oseb z igrami na srečo, saj se posledično zaradi tega, ker so obdavčeni le večji zaslužki, več potrošnikov odloča obiskati legalne spletne strani kot nelegalne.

5.1. UKREPI PO DRŽAVAH

1. AMERIKA

V Ameriki je ilegalno igralništvo lahko hudo kaznivo dejanje ali prekršek. Sankcije so zaporna kazen, globa v višini do 1000\$ ali več, celo 20.000 \$ ali pogojna kazen. Amerika ima več zakonov na področju ilegalnih iger na srečo in vsak ima svoje kazni. Eden izmed zakonov je federal Wire Act, ki vsebuje sankcije zoper športne stave, ki so prepovedane in sicer denarne kazni ter zaporno kazen do 2 let. Po tem zakonu odgovarjajo uporabniki, za same operaterje ilegalnih iger na srečo pa veljata dva zakona in sicer Illegal Gambling Business Act in Unlawful Internet Gambling Enforcement Act. Prvi zakon (IGBA) kaznuje tistega, ki vodi, financira, upravlja, nadzira ali je lastnik podjetja, ki se ukvarja z ilegalnim igralništvom. Sankcija je denarna kazen ali zaporna kazen do 5 let.

Drugi zakon (UIEGA) pa regulira spletno igralništvo. Ta akt prepoveduje finančne transakcije, ki vključujejo ponudnike spletnih iger na srečo.

Igralniškim podjetjem prepoveduje, da zavestno sprejemajo plačila od druge osebe v stavi ali stavi, ki vključuje uporabo interneta in je nezakonita po katerem koli zveznem ali državnem pravu. Prepoveduje igre na srečo od "omejenih transakcij" (»restricted transactions«). Denarne transakcije za spletno igralništvo morajo biti blokirane.

Bankam in drugim finančnim institucijam je bilo s tem aktom prepovedano obravnavati transakcije ameriških državljanov, če so povezane s spletnim igralništvom. Poleg tega določa ta zakon kot ukrep tudi blokiranje spletnih transakcij pri ilegalnih ponudnikih iger na srečo.

Ameriško Vrhovno Sodišče je maja 2018 odločilo, da je Professional and Amateur Sports Protection Act (PASPA), ki prepoveduje športne stave v Ameriki, v nasprotju z Ustavo.

Tako bo po novem odločitev o tem ali bodo športne stave v posamezni državi dovoljene ali ne, pripadala posamezni državi (Christie v. NCAA).

Z vidika konkurence je v Ameriki prisotno predvsem konkuriranje med državami in sicer na način, da odpravljajo pravne omejitve glede iger na srečo in stav (predvsem glede davkov), predvsem ko gre za kazinoje¹⁷⁴. Konkurenca pa neposredno poteka tudi preko zavajajočega oglaševanja, kot nepoštena poslovna praksa. Organ za konkurenco in trge (CMA) je leta 2016 sprožil preiskavo, ali je spletno igralništvo na področju iger na srečo s 4,7 milijardami GBP prek promocij kršilo zakonodajo o varstvu potrošnikov. Ponudbe so bile zasnovane tako, da igralce pritegnejo igralniške igre, kot sta ruleta in poker, z dajanjem bonus sredstev, če igralci vložijo lasten denar. (to so bolj nepošteni pogoji poslovanja, ki pa lahko privedejo do nelojalne konkurence, ker gre za vrsto oglaševanja).

2. SLOVENIJA

Slovenija ima ukrepe zoper ilegalne igre na srečo in stave določene v Zakonu o igrah na srečo. Gre za globe v različnih višinah, najnižja je 300 EUR, najvišja pa 250.000 EUR, po ZIS pa lahko sodišče ponudniku storitev informacijske družbe odredi omejitev dostopa do spletnih strani, prek katerih se prirejajo spletne igre na srečo brez koncesije vlade. Po podatkih iz medijev je na FURS-u za nadzor nad igrami na srečo odgovornih 11 inšpektorjev. Ti so v letu 2016 obravnavali 22 primerov v zvezi s sumom nedovoljenega prirejanja iger na srečo prek spleta in sodišču podali en predlog za omejitev dostopa do spletne strani. Pri največjem telekomunikacijskem operaterju v Sloveniji Telekomu Slovenije so v zadnjem letu dobili le en poziv za prepoved dostopa do tuje spletne stavnice, in sicer bet365.com.

¹⁷⁴ A.J. Economopoulos, Ul. Luxem, Examining the impact of competition on casino revenues and prices in the Mid-Atlantic States

Slovenija je želela po zgledu drugih držav kot ukrep sprejeti zatemnjevanje spletnih strani ilegalnih ponudnikov iger na srečo in stav, a je naletela na kritiko, da gre za cenzuro svetovnega spleta, ki je ustavno sporna.

Glede konkurence je predsednik uprave Športne loterije dr. Edvard Kolar za časopis Dnevnik povedal, da vstop konkurence na slovenski trg stav prinaša tudi nevarnosti za prirejanje iger na srečo, kot na primer večje možnosti za nameščanje rezultatov, širitev ponudbe s produkti, ki spodbujajo zasvojenost itn.

Odpiranje trga in s tem konkurenca pri športnih stavah pomeni ogromno ponudb istovrstnih izdelkov, glavna razlika med njimi je lahko le kvota, ki jo ponudimo igralcem, da igrajo. Večja konkurenca na trgu bi prilive v Fundacijo za šport in prek nje k športnikom v resnici zmanjšala, ker bi bila na trgu konkurenca med enakimi stavami različnih prirediteljev, kar pomeni, da se bi začele kvote za igralce dvigati, z večjimi izplačili bi bila nižja osnova za obračun koncesije.

Te se bi torej zniževale, čeprav bi bruto prodaja stav naraščala. Licenčni model, ki ga predlaga poslanec, ima kar nekaj držav, a imajo z njim tudi veliko težav. Na Poljskem imajo črno listo, na kateri je že devet odstotkov prirediteljev. Na Hrvaškem so skoraj vsi imetniki licenc iz države, tuji ponudniki, posebej veliki, pa stave na Hrvaškem še vedno ponujajo nelegalno.¹⁷⁵

Pri nas je problematičen predvsem ilegalni ponudnik Bwin, ki s tem ko deluje na slovenskem trgu in ne plačuje ustreznih dajatev povzroča nelegalno konkurenco.

3. ZDRUŽENO KRALJESTVO

Ponudniki na črnem trgu z nižjimi cenami od legalnih ponudnikov izkrivljajo konkurenco tem licenciranim operaterjem.

Večina ponudnikov problem rešuje na način, da na svojih straneh poudarjajo svoje licence, saj menijo, da se bodo uporabniki raje odločili za legalne ponudnike kot ponudnike brez licence.

Zakon o igrah na srečo v UK uvršča ponujanje ilegalnih iger na srečo med kaznivo dejanje, ki se kaznuje z zaporno kaznijo do 51 tednov in globo v višini do 5.000 funtov. Posebej strogo je financirano goljufanje pri igrah na srečo in sicer z zaporno kaznijo do 2 let. Pregon lahko prične policija ali Komisija za igre na srečo. Za manjše prekrške pa ima Komisija na voljo tudi blažje ukrepe, kot so opomini in globe.

¹⁷⁵ <https://www.dnevnik.si/1042800579>

4. DANSKA

Liberalizacija iger na srečo na Danskem-nižji davki za spletne casinoje kot za casinoje v fizični obliki. Pozitivni učinki liberalizacije sektorja prevladajo nad morebitnimi izkrivljanji konkurence.

Največja konkurenca je pri stavah na konjske dirke. Danske Spil A/S ima monopol, a se je danski parlament odločil za liberalizacijo iger na srečo s pomočjo distribucijskih skladov.

Danska je Evropski komisiji posredovala vsebino nameravanih ukrepov in utemeljevala, da gre za državno pomoč po 3. odstavku 107. člena PDEU. Evropska komisija je decembra 2017 odločila, da ureditev ne nasprotuje 107. členu PDEU in ne pomeni izkrivljanja konkurence.

Danska je proti ilegalnemu spletnemu igralništvu ukrepala tako, da je blokirala dostop do ilegalnih spletnih strani, možna je tudi blokada plačilnih transakcij. Prepoved je odredilo dansko sodišče. Poleg tega se lahko osebo, ki ponuja ilegalne igre na srečo, kaznuje z globo ali zaporno kaznijo do 6 mesecev. Z globo je financirana tudi promocija takega igralništva.

5. BELGIJA

Belgijsko finančno ministrstvo je želelo zakonsko uvesti DDV na spletno igralništvo kot ukrep proti izkrivljanju konkurence, a je belgijsko sodišče odločilo proti temu ukrepu.

Z uvedbo DDV-ja bi namreč povišal stroške, zaradi česar bi bila Belgija manj atraktivna za legalne ponudnike iger na srečo, več možnosti pa bi bilo za razvoj črnega trga.

Belgija je izdala črno listo z imeni ilegalnih ponudnikov, ki jo je posredovala ponudnikom internetnih storitev. Predpisala je tudi globe za kršitve in sicer do 100.000 EUR.

Četrtna tega zneska pa se kot globa odmeri belgijskim državljanom, ki igrajo na črnem trgu. Čeprav so nekatere družbe, vključno s podjetjem Bet-at-home, trdile, da blokiranje njihovih strani pomeni nezakonito zbiranje podatkov, so te trditve napačne namreč nezakonit sam po sebi je že poskus delovanja teh družb v Belgiji.

Britanski operaterji stavnic so se pritožili zoper obstoj črne liste v pismu od konglomerata, da naj EU ukrepa zoper Belgijo. Sporno je bilo, ker je bil na listi Bwin a ko je ta pridobil v Belgiji licenco, so se nasprotovanja nehala in črna lista je ostala.

6. ŠPANIJA

Spanish Gaming Act 2011- regulira igre na srečo in stave. Evropska komisija je zoper ta akt prejela pritožbo združenja, ki zastopa interese delničarjev v podjetjih s področja igralnih avtomatov in podjetja, ki se ukvarja z igrami na srečo na kopnem.

Spletno igranje bi naj bilo namreč obremenjeno z nižjimi davki kot kopensko, s tem pa bi naj prišlo do izkrivljanja konkurence, saj bi se okrepil položaj spletnih ponudnikov napram ponudnikom na kopnem, ki konkurirajo znotraj EU(land-based).

Akt naj bi bil v nasprotju s 1. odstavkom 107. členom PDEU (Razen če Pogodbi ne določata drugače, je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva z notranjim trgov, kolikor prizadene trgovino med državami članicami.)

Komisija je odločila, da taka davčna olajšava za enega ponudnika ne pomeni državne pomoči v smislu 1. odstavka 107. člena PDEU in tako ne izkrivlja konkurence.

Španija ponudnike ilegalnih spletnih iger na srečo in stav kaznuje z globo do 50 mio EUR, prepovedjo ukvarjanja z dejavnostjo iger na srečo in stav do 4 leta in blokado sredstev za opravljanje storitev informacijske službe (katera koli storitev, ki se opravi za plačilo na daljavo, z elektronskimi sredstvi na podlagi individualne zahteve prejemnika storitev).

Oglaševanje, sponzoriranje, promoviranje ilegalnih iger na srečo in stav se kaznuje z denarno kaznijo do 1 mio EUR. Državljeni lahko prijavijo ilegalne igre na srečo in stave¹⁷⁶.

7. GRČIJA

OPAP ima v Grčiji monopol, licenca mu velja vsaj do leta 2030, za regulacijo pa skrbi Ministrstvo za finance. Elektronske igralne naprave so v celoti prepovedane a je Evropsko sodišče to označilo kot kršitev prava EU. Vse oblike spletnega igranja so prepovedane.

Oblasti opozarjajo, da je težava pri boju zoper ilegalne igre na srečo in stave predvsem ta, da so globe za pravne osebe precej nizke glede na zaslužke, ki jih imajo te pravne osebe s tovrstno dejavnostjo. Tako te pravne osebe enostavno plačajo globo in še naprej poslujejo ilegalno.

Odgovarjajo tudi fizične osebe za ilegalno igranje in stave. V letu 2016 je policija aretirala kar 1513 posameznikov. Pravnih oseb, ki so poslovale ilegalno (brez licence) pa je bilo kar 480. Zasegli so 160.000 EUR gotovine. Davčne izgube zaradi ilegalnega igranja in stav pa letno znašajo med 300 in 400 mio EUR.

Grčija se je odločila za progresivno metodo obdavčevanja zaslužka potrošnikov z igrami na srečo in stavami. Namesto 10% davka na vsak zaslužek so uvedli obvezen davek le na zaslužke nad 100 EUR.

¹⁷⁶ <https://www.ordenacionjuego.es/en/que-es-el-juego-ilegal>

8. AVSTRIJA

Avstrija je sprejela Unfair competition act (UWG). Ta akt je namenjen varstvu potrošnikov v razmerju do podjetnikov (B2C) in varstvu v razmerjih med B2B. Akt se nanaša na nepošteno poslovne prakse, ki lahko vodijo v nelojalno konkurenco. Sem spada predvsem zavajajoče oglaševanje.

Austrian Criminal Code- prepoved organiziranja in oglaševanja iger na srečo in stav brez ustrezne licence. Predvidene so globe od 22.000 EUR in vse do 60.000 EUR, če ponudniki z ilegalnim igralništvom služijo provizijo.

9. KANADA

Prepovedano je na spletu igrati in staviti s pravim denarjem. Ilegalne igre na srečo in stave pa se štejejo za kaznivo dejanje. Predpisane so zaporne kazni do 3 let ali globe do 5.000 \$. Marca 2015 pa je Finančni Minister Quebec-a naznanil, da želi kot ukrep zoper ilegalne igre na srečo uvesti tudi blokiranje spletnih strani.

10. AZIJA

Kitajska

Kitajska ima monopol, ker tako vlada lažje kontrolira trg in minimalizira socialno škodo zaradi igralništva.

Na Kitajskem fizične osebe, ki stavijo preko ilegalnih ponudnikov niso kaznovane, se pa kaznujejo sami ponudniki in sicer z zaporno kaznijo do 3 let, ter in globo neomejenega zneska.

Hong Kong

Kaznovani so tako ponudniki kot uporabniki in sicer z globo do 30.000 \$ in zaporno kaznijo do 9 mesecev.

Japonska

Predpisane so globe do 80.000 \$ in zaporna kazen do 3 let.

Koreja

Velja popolna prepoved iger na srečo in stav, to pa ni dovoljeno početi niti izven države. Predpisana je globo do 20 mio WON (15.340,00 eur) ter zaporna kazen do 3 let.

Malezija

Legalen je le en Casino, vsi ostali ponudniki in uporabniki so ilegalni in se kaznujejo z globo do 5.000 ringgit in zaporno kaznijo do 6 mesecev.

Singapur

Ilegalni ponudniki in uporabniki le teh se kaznujejo z globo do 5000 singapurskih dolarjev ter zaporno kaznijo do 6 mesecev.

Februarja 2015 je pričel veljati Remote Gambling Act, ki prepoveduje in sankcionira ponudnike daljinskih iger na srečo in sicer z zaporno kaznijo do 7 let in globo do 500 \$. Kaznovani so tudi uporabniki in pa tisti, ki to vrsto iger na srečo oglašujejo in sicer z globo do 20.000 \$.

Tajvan

Uporabnikom ilegalnih iger na srečo in stav lahko policija zaseže ves zaslužek, poleg tega pa je predpisana globa do 3000 yuan in zaporna kazen do 3 let za večkratne prestopnike.

Vietnam

V Vietnamu so sankcije za igranje preko ilegalnih iger na srečo in stav odvisne od višine zaslužka ali izgube. Če zaslužiš ali izgubiš 50 mio dong, si lahko kaznovan z globo do 30 mio dong, poleg tega je možna tudi zaporna kazen od 3 do 7 let.

11. SEVERNA AFRIKA

Severna Afrika se sooča s problemom nelojalne konkurence zaradi ilegalnega spletnega igralništva. Nelojalna konkurenca predstavlja nevarnost za delovna mesta pri legalnih ponudnikih iger na srečo in stav zaradi izgub, ki nastajajo (vpliv na sposobnost ustvarjanja prihodkov).

V obdobju 2014-2015 je Severna Afrika zaradi ilegalnega spletnega igralništva utrpela za 7.352.400 mio EUR izgube na davkih.

Leta 2010 je v severni Afriki pričela veljati prepoved spletnega igralništva preko serverjev izven države. Ponudniki takega spletnega igralništva so lahko sankcionirani z zaporno kaznijo do 10 let ali globo v višini do 10 mio R.

12. FRANCIJA

Problem nelojalne konkurence s tega vidika, da ima bivši monopolist konkurenčno prednost pred novimi ponudniki.

Leta 2010 je v Franciji stopil v veljavo French Online Gambling Act, ki vsebuje sankcije zoper ilegalne igre na srečo. Fizična oseba, ki ponuja nelicencirane igre na srečo se kaznuje z zaporno kaznijo do 3 let ali z globo v višini do 90.000 eur. Na voljo so tudi druge kazenske sankcije, kot je zaseg premoženja, prepoved opravljanja določenih javnih funkcij. Pravna oseba, ki ponuja igre na srečo brez licence pa se kaznuje z globo v višini do 450.000 eur, začasna ali trajna prepoved obratovanja.

Sankcionirana je tudi oseba, ki oglašuje ilegalne igre na srečo in sicer z globo do 100.000 eur

13. HRVAŠKA

Na Hrvaškem problem povzročajo predvsem ilegalne spletne strani za igre na srečo in stave. Prepovedano je njihovo oglaševanje. Leta 2014 so na Hrvaškem zvišali davke in zato se je več ljudi odločilo za igranje in stave preko ilegalnih spletnih ponudnikov. Tako prihaja do nelojalne konkurence.

Na hrvaškem se ilegalne spletne strani za igre na srečo in stave blokirajo. Po zakonu o igrah na srečo imajo predpisane tudi globe za fizične osebe, ki stavijo in igrajo pri ilegalnih ponudnikih in tako ravnaajo v nasprotju z zakonom. Globe znašajo od 10.000 do 50.000 HRK.

14. ŠVICA

Spletne igre na srečo in stave so v Švici prepovedane a fizične osebe za igranje preko teh strani niso sankcionirane.

V Švici so zoper ilegalne ponudnike iger na srečo in stav predpisane globe od 1 mio do 2 mio CHF. Policija lahko tudi zamrzne nelegalno pridobljeno premoženje in zaseže vse, s tem povezane, dokumente.

Globe so predpisane tudi za igralce, ki se poslužujejo nezakonitih stav in sicer v višini 10.000 CHF. Vsa sredstva povezana s kaznivim dejanjem pa je mogoče zapleniti.¹⁷⁷

29. septembra 2017 je švicarski Parlament potrdil tako imenovani »Money Gaming Act«. Revidirani zakon ne uvaaja prepovedi uporabe tujih spletnih iger na srečo v Švici.

Vendar pa namerava Zakon s pomočjo tehničnih in nefinančnih ukrepov zmanjšati nezakonito ponudbo spletnih iger na srečo (brez licenc).

Zakon uvaaja črni seznam nelicenciranih spletnih ponudnikov in možnost blokiranja spletnih strani. Ponudniki spletnih storitev so o ponudnikih, ki bodo uvrščeni na seznam obveščeni, določen pa jim je tudi rok, do kdaj je potrebno izvesti blokado. Blokiranje je glavni razlog, da nasprotne stranke zbirajo podpise za začetek referendumu.

¹⁷⁷ <https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/>

Zdi se vprašljivo, ali je omejevanje posameznika od prostega dostopa do interneta ustrezen in sorazmeren ukrep za preprečevanje nelicenciranih storitev iger na srečo.

15. NEMČIJA

Act against Unfair Competition prepoveduje oglaševanje iger na srečo in stav. Zvezno Upravno Sodišče je izdalo prepoved zoper ilegalne spletne ponudnike iger na srečo in stav. Poslovanje, promocija ali oglaševanje ilegalnih iger na srečo se po nemškem kazenskem zakoniku šteje za kaznivo dejanje.

Nemčija je imela glede športnih stav podeljen monopol.

Odločba Sodišča Evropske unije (CJEU) v zadevi Ince 2016 (C-335/14 - Ince) pa je odločila, da sedanja ureditev krši pravo EU. Sodišče je ugotovilo, da je tak monopol nezakonit in da so ključni elementi postopka izdaje dovoljenj za športne stave nezakoniti.

Zoper ilegalne ponudnike iger na srečo in stav je Nemčija v Pogodbi o igrah na srečo (Treaty on Gaming) uvedla možnost blokade spletnih strani in blokade plačilnih transakcij. Ustavni pravnik Matthias Rossi pri tem opozarja, da bi lahko prišlo do kršitve obveznosti varstva podatkov¹⁷⁸.

16. POLJSKA

Aprila in Julija 2017 so se v poljskem Zakonu o igrah na srečo pojavile nekatere novosti. Zakonodajalec je uvedel črni seznam ilegalnih ponudnikov spletnih iger na srečo ter možnost blokade plačil. Za blokiranje spletnih strani so se odločili zato, da bi več ponudnikov zaradi tega raje zaprosilo za licenco.

Igranje preko ilegalnih iger na srečo in stav po Poljskem fiskalnem kazenskem zakoniku (Fiscal Penal Code) šteje za davčno kaznivo dejanje.

Omejeno je oglaševanje iger na srečo in stav, kršitev teh omejitev se kaznuje z globo do 720 dnevnih enot (day-fine units). Licenciranim ponudnikom pa s lahko odvzame licenca.

17. FINSKA

Finska prepoveduje oglaševanje spletnih iger na srečo ponudnikov drugih držav.

Zardi monopolne ureditve drugi ponudniki ne smejo legalno poslovati na Finskem, a fizične osebe, ki stavijo preko takih ponudnikov zakonsko niso sankcionirane.

¹⁷⁸ <https://www.cdcgamingreports.com/germany-online-gambling-warning-against-illegal-data-retention/>

Ampak vlada teh uporabnikov v primeru zlorab ne ščiti.¹⁷⁹ Prepoved oglaševanja je edini ukrep zoper ilegalne igre na srečo na Finskem, ki pa se do zdaj ni izkazal za najbolj učinkovitega.

18. NORVEŠKA

Norveška ima tako imenovani »Payment Act«, ki je podoben ameriškemu zakonu UIGEA. Zakon o plačilih želi preprečiti igranje spletnih iger na srečo na Norveškem z navodili bankam in plačilnim procesorjem, da ne poslujejo z »offshore« igralnimi podjetji.¹⁸⁰

Zoper ilegalno spletno igralništvo je Norveška leta 2010 uvedla prepoved bankam prenašati denarna sredstva ilegalnim ponudnikom (tako imenovana finančna transakcijska blokada). Blokirajo se vse oblike transferjev, ki padejo pod zakonsko določeno kodo. Ta ukrep se je izkazal za neučinkovitega, namreč ne licencirani ponudniki so začeli sodelovati s posredniki.

Problem z vidika kazenskega pregona je v tem, da ta zoper ilegalne ponudnike, ki nimajo sedeža na Norveškem ni mogoč, razen če je nek tip igralništva prepovedat tudi v državi, v kateri ima ponudnik sedež. V zadevi eurolotto.com je sodišče sicer reklo, da bi norveški kazenski zakonik naj veljal zoper vsakega ilegalnega ponudnika, a v praksi to še vedno predstavlja težavo.

19. ITALIJA

V Italiji ilegalne igre na srečo in stave sankcionirajo z zaporno kaznijo od 3 mesecev do 3 let in globo od 500 do 5000 EUR. Kaznujejo se tako pravne kot fizične osebe.

Leta 2012 so v Italiji organizirali posebne delovne enote za boj proti davčnim utajam. Pregon zaradi neplačevanja davkov bi naj bil bolj učinkovit ukrep kot kazenski pregon zaradi ponujanja ilegalnih iger na srečo in stav. Ukrepi bi naj ilegalne ponudnike spodbudili k sklepanju licenc namesto ilegalnega poslovanja.

20. ŠVEDSKA

Švedski »Lotteries Act« z globami in odredbami kaznuje promocijo ilegalnih iger na srečo in stav, kazni so strožje za ilegalne tuje kot švedske ponudnike.

Ukrep se je izkazal za neučinkovit ravno zaradi razlike v strogosti sankcij, zato so leta 2014 začeli razmišljati o izenačitvi. Leta 2015 je tako bil dan predlog novele veljavne zakonodaje.

¹⁷⁹ <https://www.casinotopsonline.com/casino-news/read/online-gambling-laws-finland>

¹⁸⁰ <https://www.gamblingsites.org/laws/norway/>

Predlog je vseboval izenačitev sankcij za vse nelicencirane ponudnike, ne glede na sedež. Poleg tega pa bi naj po novem globe začele učinkovati nemudoma na podlagi odredb.

21. ČEŠKA

Češko Ustavno sodišče je februarja 2017 potrdilo Češki zakon o igrah na srečo, v katerem se kot ukrep proti ilegalnim spletnim igram na srečo uvede blokiranje takih spletnih strani.

Češka ima Zakon o igrah na srečo, v katerem je zapisano, da se nelicencirane ponudbe iger na srečo in stav štejejo kot upravni prekršek. Prekršek se kaznuje z globo do 50 mio CZK.

Za prekršek odgovarjajo tudi tisti, ki omogočijo dostop do ilegalnih iger na srečo in stav, ali tisti, ki so pobudniki za organizacijo takega ilegalnega poslovanja, če je glavni namen tega poslovanja zaslužek zase ali za koga drugega. Zakon kot ukrep predvideva tudi blokiranje IP ali blokiran je plačilnih transakcij. Spletni ponudniki storitev imajo 15 dni časa, da onemogočijo dostop do ponudnika, ki se znajde na črnem seznamu.

Češki kazenski zakonik predvideva zaporno kazen do 10 let za ilegalne operaterje spletnih iger na srečo in stav.

22. MADŽARSKA

Madžarska je z majem 2018 začela razmišljati o blokadi plačil glede ilegalnih iger na srečo. Zakonodajalci so predlagali dopolnitev Zakona o igrah na srečo. Nadzorni organ za igre na srečo bi tako lahko odredil plačilne omejitve - za nedoločen čas - za plačilne račune, ki se uporabljajo za dajanje stav ali plačilo dobitkov v zvezi z prepovedanimi igrami na srečo.

V osnutku spremembe so takšni računi opredeljeni kot "prepovedani plačilni računi." Ponudniki plačilnih storitev nemudoma zavrnejo ali vrnejo prenose na ali s prepovedanega plačilnega računa.

Omejitve ne vključujejo plačilnega prometa, ki ga zahtevajo javni organi ali drugi uradni nalogi za prenos. Nadzorni organ za igre na srečo odpravi omejitve plačil glede prepovedanega plačilnega računa, če je vzrok za njegovo uvedbo prenehal.¹⁸¹

23. AVSTRALIJA

Avstralija ima tako imenovani »Interactive Gambling Act« v katerem določa prepovedi in sankcije. Februarja 2018 je zakon dopolnila nova reforma s področja ilegalnih iger na srečo. Poleg kazenskih sankcij so uvedli še civilne in sicer globe v višini od 1.5 mio \$ do 8 mio \$, odvisno od tega, za kako hudo kršitev gre. Zakon vsebuje tudi ostale ukrepe in sicer opomin, odredbe, možnost policijske preiskave¹⁸².

¹⁸¹ <http://www.mondaq.com/x/702412/Gaming/Point+of+consumption+tax+consultation+launched+in+NSW>

24. MAKAO

V Makau velja »Illegal gaming law«. Ta določa, da se ilegalni operaterji iger na srečo in stav kaznujejo z zaporno kaznijo do 3 let ter z globo. Z globo se poleg operaterjev kaznujejo tudi uporabniki ter z zaporno kaznijo do 6 mesecev. Ponudniki iger, ki štejejo za goljufive, se kaznujejo z zaporom do 5 let.

25. FILIPINI

Filipini so s predsedniškim dekretom uvedli strožje kazni za ilegalne igre na srečo in stave in sicer zaporno kazen, globo od 80.000 do 150.000 EUR, ponujajo pa tudi denarne nagrade posameznikom, ki posredujejo informacije o ilegalnih ponudnikih, ki potem privedejo do aretacije in končne obsodbe.

5.2. EU: IZZIVI NA PODROČJU KONKURENČNEGA PRAVA

Kljub liberalizaciji, se lahko zgodi, da imajo nekdanji monopolisti vseeno prevladujoči položaj in s tem ne prihaja do želene konkurence.

Nove pravice intelektualne lastnine za športne organe lahko pomeni obliko državne pomoči, ki je v nasprotju s konkurenčnim pravom.

Če na ravni EU ni predpisov o igrah na srečo, bodo spletne igre na srečo še naprej urejale države članice same.

Te morajo upoštevati pravico do svobodnega opravljanja storitev in ravnati v skladu s konkurenčnim pravom EU.

To spletnim ponudnikom otežuje pripravo učinkovite strategije upravljanja s tveganji. Spletni ponudniki imajo tako dve možnosti, da plačajo licenco in davke in tako poslujejo legalno, a z manjšimi dobički, ali pa gredo na trg ilegalno in tvegajo sankcije a večje dobičke. Glede na to, da je področje spletnega igralništva s pravom EU slabo urejeno, je za manjše še ne tako uveljavljene ponudnike bolj atraktivna druga možnost, za uveljavljene ponudnike pa prva, saj imajo taki ponudniki po navadi večje število delničarjev, katerim odgovarjajo.

5.3. USTAVNOPRAVNI VIDIKI UKREPOV ZOPER ILEGALNE IGRE NA SREČO IN STAVE

Določeni ukrepi proti ilegalnim igram na srečo in stavam bi naj bili po različnih državah ustavno sporni. Gre predvsem za blokiranje in zatemnjevanje spletnih strani. Šlo naj bi za kršitev pravice svobode govora, saj bi naj blokiranje pomenilo cenzuro spletnih vsebin.

¹⁸² <https://www.acma.gov.au/Industry/Internet/Internet-content/Interactive-gambling/interactive-gambling-act-reforms>

Nekatere države pa imajo po Ustavi prepovedano že samo cenzuro. Omenja se tudi kršitev pravice do zasebnosti.

Problem, ki se utegne pojaviti pri blokiranju ilegalnih spletnih iger na srečo je tudi ta, da se ukrep prvotno res sprejme zgolj proti ilegalnim ponudnikom spletnih iger na srečo, ustvari se tako imenovani črni seznam vseh spornih spletnih strani, a v praksi se ti ukrepi znajo nenadzorovano razširiti tudi na druge spletne strani, ki nimajo z igrami na srečo nobene povezave. To se je zgodilo na primer v Italiji in Franciji.

Sporno je tudi to, da se ti ukrepi izvajajo preko zasebnih internetnih spletnih ponudnikov in ne državnih organov. Veliko ljudi pa je mnenja, da se kot ukrep ne bi smelo blokirati strani ampak dejansko kazensko preganjati in sankcionirati kršitelje.

Poleg blokiranja spletnih strani se določene države poslužujejo tudi ukrepa blokiranja plačil v kolikor gre za ilegale igre na srečo.

V nadaljevanju bo predstavljena problematika vseh teh ukrepov po državah, predvsem z vidika človekovih pravic.

1. BLOKIRANJE ALI ZATEMNJEVANJE SPLETNIH STRANI

Ko govorimo o problematiki blokiranja ali zatemnjevanja spletnih strani moramo najprej ločiti blokiranje od odstranitve. Obstaja namreč tudi ukrep, kjer se operaterju neke spletne strani naloži, da vsebino popolnoma umakne s spleta in ne gre le za omejitev dostopa. Ta ukrep je hujši in zato pod strožjim nadzorom in je večja verjetnost, da bo prišlo do kršitve temeljnih človekovih pravic.

Kot že prej omenjeno je težava pri blokiranju spletnih strani ta, da lahko pride do kršitve pravice do svobode izražanja po 10. členu Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic.

Ta člen pravi: *1. Vsakdo ima pravico do svobode izražanja. Ta pravica obsega svobodo mišljenja ter sprejemanja in sporočanja obvestil in idej brez vmešavanja javne oblasti in ne glede na meje. Ta člen ne preprečuje državam, da zahtevajo dovoljenje za delo radijskih, televizijskih in kinematografskih podjetij. 2. Izvrševanje teh svoboščin vključuje tudi dolžnosti in odgovornosti in je zato lahko podrejeno obličnosti in pogojem, omejitvam ali kaznim, ki jih določa zakon, in ki so nujne v demokratični družbi zaradi varnosti države, njene ozemeljske celovitosti, zaradi javne varnosti, preprečevanja neredov ali kaznivih dejanj, za varovanje zdravja ali morale, za varovanje ugleda ali pravic drugih ljudi, za preprečitev razkritja zaupnih informacij ali za varovanje avtoritete in nepristranskosti sodstva.*

Da je poseg v 10. člen EKČP dovoljen, morajo biti izpolnjeni trije pogoji: 1. obstajati mora učinkovita pravna podlaga po nacionalnem pravu, 2. ukrep mora ščititi interese iz 2. odstavka EKČP, 3. da je ukrep sorazmeren. Velikokrat se zaplete že pri izpolnjevanju prvega pogoja, namreč včasih se ponudniki internetnih storitev sami odločajo za blokado spletne strani brez ustrezne pravne podlage, kar nekaj držav namreč teh ukrepov nima pravno urejenih.

Zaplete pa se tudi pri sorazmernosti, torej ko je ukrep sicer pravno urejen in reguliran a se pri izvrševanju ne ve, kako daleč se lahko gre. Ti pogoji so se razvili skozi sodno prakso Evropskega sodišča, na primer potreba po nacionalni pravni ureditvi se je razvila v zadevi Ahmet Yildirim v. Turkey. Kazensko sodišče je odredilo blokiranje spletne strani Google Sites v celoti, ker se je preko tega dalo dostopati do sporne spletne strani. To je storilo brez pravne podlage. Odgovor na vprašanje sorazmernosti pa daje zadeva Cengiz and Others v. Turkey. V tej zadevi je šlo za blokiranje dostopa do domene Youtube. Turški zakon ni predvideval blokiranja celotne domene ampak le posameznih spletnih strani in je bil tako ukrep nesorazmeren. Turčija je potem zakonodajo spremenila in uzakonila tako imenovano prekomerno blokiranje (overblocking).

1.1. ČEŠKA

Češko Ustavno sodišče je odločilo, da blokiranje ilegalnih spletnih strani za igre na srečo in stave ni v nasprotju z Ustavo. Presoja je zahtevala skupina senatorjev. Navedli so, da bi bil lahko tak ukrep v nasprotju s svobodo izražanja, pravico dostopa do informacij in pravico do opravljanja gospodarske dejavnosti, kar pa lahko vodi v nedovoljeno spletno cenzuro. Ustavno sodišče je odločilo, da je blokiranje ilegalnih spletnih strani edina učinkovita, čeprav nepopolna rešitev.

1.2. NIZOZEMSKA

Nizozemski parlament je julija 2016 sprejel spremembo Zakona o igrah na srečo (Gaming Bill), na predlog liberalno-demokratske stranke. Po spremembi Urad za igre na srečo ne bo več mogel od internetnih spletnih ponudnikov zahtevati omejitve dostopa do določenih spletnih strani za igre na srečo s pomočjo filtrov. Filtriranje bi naj pomenilo grožnjo odprti in globalni naravi interneta.

1.3. SLOVENIJA

Slovenski ponudniki dostopa do interneta morajo na podlagi odredbe upravnega sodišča omejiti dostop do spletne igralnice William Hill, ki se nahaja na spletnem naslovu williamhill.com.

Poleg te morajo že od prej blokirati dostop do spletnih igralnic bwin.com, expekt.com, sportingbet.si, bet-at-home.com in pokerstars.com. Urad RS za nadzor prirejanja iger na srečo je z odločbami v letih 2006 in 2010 nekaterim podjetjem v tujini prepovedal organiziranje spletnih iger na srečo, ker niso pridobila ustrezne državne koncesije.

Ponudniki internetnih storitev so morali na podlagi odločb urada z marcem 2011 ta spletna mesta blokirati. Ponudniki se s tem niso strinjali in so napovedovali pravne postopke. Na Vrhovno sodišče se je zoper odločbo Upravnega sodišča pritožil Telemach. Vrhovno sodišče je pritožbo zavrnilo.

Leta 2010 se je zoper predlog spremembe Zakona o igrah na srečo, ki je predvideval omejitev dostopanja do spletnih iger na srečo izrekla tudi informacijski pooblaščenec.

Taka omejitev naj bi pomenila nesprejemljivo cenzuro, prikrajšani pa naj bi bili posamezniki, ki ne bi imeli možnosti dostopati do spletnih strani, četudi iz radovednosti, ne pa sami organizatorji iger, ki kršijo zakon. Ukrep naj bi bil v nasprotju s splošno svobodo ravnanja po Ustavi RS, ter v nasprotju s 37. členom URS, ki zagotavlja tajnost občil, saj bi se nadzirala spletna komunikacija posameznikov, ne da bi bilo to potrebno za kazenski postopek. Takrat je bilo sporno predvsem to, ker zakon ni predvideval omejitve dostopa z odredbo Sodišča, sedaj veljavni Zakon o igrah na srečo pa jo.

Blokiranje spletnih strani bi naj pomenilo neučinkovit in nesorazmeren ukrep.

Neučinkovit zato, ker obstaja ogromno načinov kako zaobiti te blokade in še vseeno dostopati do teh spletnih strani, nesorazmeren pa zato, ker bi naj prihajalo do blokiranja tudi legalnih vsebin.¹⁸³

Obstaja sodba Vrhovnega sodišča na temo blokiranja spletnih strani ilegalnih iger na srečo. Gre za zadevo I Up 66/2012.

Sodišče prve stopnje je na podlagi 107. a člena Zakona o igrah na srečo ugodilo predlogu Urada Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo in nasprotni stranki kot ponudniku storitev informacijske družbe odredilo, da mora v roku 15 dni od pravnomočnosti tega sklepa omejiti dostop do določenih spletnih strani na katerih gospodarska družba A.A. prireja igro na srečo poker, in sicer s preusmeritvijo na drugo spletno stran. Šlo je za ponudnika, ki ni imel ustreznega dovoljenja za izvajanje iger na srečo v Sloveniji.

Ponudnik je zoper prvostopenjsko odločitev vložil pritožbo v kateri je navedel, da preprečevanje spletnih iger na srečo ne dosega načela sorazmernosti, ki ga ZIS opredeljuje kot pogoj, da se operaterjem lahko naloži omejevanje dostopa do konkretnih spletnih strani. Niti pritožnik niti kateri drugi operater svojim uporabnikom ne more preprečiti dostopa do navedenih spletnih strani.

Povprečnemu uporabniku se z izvršitvijo izpodbijanega ukrepa ne otežuje dostopa do spletnih strani organizatorja iger na srečo, kar pomeni, da ukrep ni primeren. Ukrep prekomerno posega v pritožnikovo pravico, da prosto opravlja svojo dejavnost.

Vrhovno sodišče je odločilo, da pritožba ni utemeljena, namreč ukrep je po mnenju sodišča primeren in sorazmeren, saj se nanaša na omejitev dostopa spletnih strani, preko katerih se prirejajo ilegalne igre na srečo brez ustrezne koncesije Vlade. Poleg tega je bil dostop omejen le do spletnih strani z nezakonito ponudbo, ostale spletne strani pravne osebe so še zmeraj dostopne.

¹⁸³ Net Filtering of Online Gambling Services is Unacceptable ,La Quadrature du Net's response to the European Commission's consultation on online gambling

Tak ukrep je tudi najbolj enostaven za izvedbo v primerjavi z drugimi načini, kot so filtriranje paketov prometa po IP naslovu ali filtriranje paketov IP po vsebini. S tem ukrepom bi naj tudi bil dosežen namen ukrepa, ki izhaja iz določbe 107. a člena ZIS, saj bo večina uporabnikov pritožnikovih storitev pri vsakodnevni uporabi interneta pri poskusu dostopa do spletne strani z omejenim dostopom preusmerjena na stran Urada, na kateri bo obveščena o neuspešnem poskusu dostopa do spletne strani z nezakonito ponudbo iger na srečo ter z razlogi za preusmeritev.¹⁸⁴

1.4. ZDRUŽENO KRALJESTVO

Internet Watch fundation, ki je bazirana v Združenem Kraljestvu je organizacija, ki na spletu išče nelegalno vsebino in otroško pornografijo in te vsebine blokira. Spletni ponudniki storitev (ISP) so člani v tej organizaciji. Problem se pojavlja, da ko ISP prejme prijavo, da gre za spletno stran s sporno vsebino, da to stran blokira, ne da bi preverjalo ali je vsebina ilegalna ali ne. S tem bi se naj kršilo človekovo pravico do svobode govora.

1.5. ŠVICA

Švica je 2017 sprejela ukrep blokiranja spletnega igralništva brez ustrezne licence. Civilna družba ukrepu nasprotuje, češ da je v nasprotju s svobodo izražanja in da gre za internetno cenzuro.

Pojavlja se tudi strah, da bi lahko s tem ukrepom prihajalo tudi do blokiranja zakonitih vsebin na spletu, kar sta izrazili Local NGOs Internet Society Switzerland Chapter (ISOC-CH) in Digitale Gesellschaft Switzerland¹⁸⁵.

Do tega pride zato, ker je morda en del celotne vsebine sporen in se zato blokira vsa vsebina, čeprav je v večjem delu legalna. Najbolj znan primer v praksi je blokiranje WIKIPEDIE.

1.6. BELGIJA

Za blokiranje spletnih ilegalnih iger na srečo se je leta 2012 odločila tudi Belgija. Dodatno pa se je odločila tudi za kazenski pregon in globe zoper igralce, ki delujejo na teh spletnih straneh.

Raziskave sicer kažejo, da je blokiranje ilegalnih spletnih iger na srečo neučinkovito in se izvaja zgolj zaradi močnih lobijev s strani notranjih/domačih igralniških družb.

¹⁸⁴ Sklep I Up 66/2012

¹⁸⁵ <https://edri.org/switzerland-blocking-gambling-sites-gambling-with-human-rights/>

Tisti igralci, ki ne vlagajo veliko, se raje držijo legalnih ponudnikov, zato nanje blokade tako ali tako nimajo vpliva, tisti igralci, ki pa vlagajo velike denarne zneske, pa raje zaobidejo blokade tako, da pri več ilegalnih ponudnik vlagajo manjše zneske, kot pa da bi izgubljali denar z uporabo nekonkurenčnih domačih legalnih ponudnikov z nizkimi izplačili.

1.7. JAPONSKA

Tudi Japonska želi sprejeti ukrep blokade spletnih strani preko internetnih spletnih ponudnikov, a je katerakoli oblika cenzure z njihovo Ustavo prepovedana. Vlada se sklicuje na kazenski zakonik, ki dopušča neposredne ukrepe za preprečitev neposredne nevarnosti.¹⁸⁶

1.8. ROMUNIJA

12. junija 2015 je v Romuniji stopil v veljavo zakon, ki od spletnih ponudnikov ter ponudnikov elektronskih komunikacijskih storitev zahteva, da blokirajo dostop do spletnih iger na srečo in dostop do oglaševanja le teh, v kolikor gre za ilegalno dejavnost. Ponudniki internetnih storitev bodo morali izvajati blokado in uporabljati filtriranje spletnih povezav. Temu sicer nasprotuje romunska Ustava, ki prepoveduje vsako obliko cenzure, saj se s tem krši predvsem pravica do svobode govora in izražanja.¹⁸⁷

1.9. EVROPSKA UNIJA

Na ravni Evropske Unije obstaja Direktiva EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA 2002/21/ES z dne 7. marca 2002 o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (okvirna direktiva), ki v svojem 3.a členu določa:

Ukrepi, ki jih države članice sprejmejo glede dostopa do in uporabe storitev in aplikacij prek elektronskih komunikacijskih omrežij s strani končnih uporabnikov, spoštujejo temeljne pravice in svoboščine fizičnih oseb, zagotovljene z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter s splošnimi načeli prava Skupnosti.

Kateri koli izmed teh ukrepov glede dostopa do ali uporabe do storitev in aplikacij prek elektronskih komunikacijskih omrežij s strani končnih uporabnikov, ki bi lahko omejile te temeljne pravice ali svoboščine, se lahko naložijo le, če so ustrezni, sorazmerni in potrebni v demokratični družbi, za njihovo izvajanje pa veljajo ustrezni postopkovni zaščitni ukrepi v skladu z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter v skladu s splošnimi načeli prava Skupnosti, vključno z učinkovitim sodnim varstvom in predpisanim postopkom. Skladno s tem se ti ukrepi lahko sprejmejo le ob ustreznem spoštovanju načela domneve nedolžnosti in pravice do zasebnosti.

¹⁸⁶<https://torrentfreak.com/japan-seeks-to-outmaneuver-constitution-with-piracy-blocking-proposals-180406/>

¹⁸⁷ <https://edri.org/internet-censorship-redux-under-guise-regulating-gambling/>

Zagotovi se predhoden, pošten in nepristranski postopek, vključno s pravico do zaslišanja zadevne osebe ali zadevnih oseb, ob upoštevanju potrebe po ustreznih pogojih in postopkovnih ureditvah v ustrezno utemeljenih nujnih primerih skladno z Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Zagotovi se pravica do učinkovitega in pravočasnega sodnega nadzora. Tako imajo države članice po tej Direktivi obveznost ne - blokiranja ali prekomernega omejevanja internetnih strani.

2. BLOKIRANJE PLAČIL

Tudi ta ukrep predstavlja za države, ki se ga poslužujejo, kar nekaj dejanskih in pravnih problematik.

Blokade so povezane s črnimi seznammi, ki jih imajo države, da banke in druge finančne institucije vejo, kateri ponudniki iger na srečo poslujejo ilegalno.

Estonija, Madžarska, Belgija in Latvija so primer držav, ki se poslužujejo tega ukrepa, medtem ko obstajajo države, ki imajo črni seznam, a ga ne uporabljajo za blokiranje plačil, na primer Francija, Poljska in Španija.

Največja težava, ki se pri tem ukrepu pojavlja je ta, da je potrebno imeti kar nekaj osebnih podatkov posameznega uporabnika. Na ravni EU velja Direktiva o varstvu osebnih podatkov 95/48/ES s 25.5.2018 pa tudi nova Uredba 2016/679. Pri pridobivanju osebnih podatkov je potrebno upoštevati načelo sorazmernosti.

Nemčija se na primer za ukrep blokiranja plačil še ni odločila ravno zato, ker če bi želeli učinkovito nadzirati plačilne transakcije med uporabniki in ilegalni mi ponudniki iger na srečo, bi potrebovali osebne podatke ne le teh uporabnikov ampak uporabnikov vseh iger na srečo, to pa bi naj bilo po mnenju nemškega Ustavnega sodišča nesorazmerno. Z uveljavitvijo nove GDPR Uredbe bo sedaj te podatke še težje pridobiti, namreč zaščita je po novem še večja kot je bila prej.

Težava pa je tudi ta, da je v večini primerov težko ugotoviti ali gre za ilegalne igre na srečo ali ne, namreč vsakemu ponudniku na trgu je glede na dejavnost dodeljena koda (Merchant Category Code) s strani finančne službe.

Ponudniki iger na srečo spadajo vsi pod isto kodo in se ne ločijo glede na legalne in ilegalne, vse denarne transakcije so torej opravljene pod to kodo.

Problem je tudi ta, da je veliko teh denarnih transakcij prikritih, na primer, uporabnik ko vplača stavo kot sklic navede trgovsko storitev. Težko se tudi ugotovi točen IP naslov igrala in s tem njegova lokacija, namreč IP naslovi se z lahkoto ponaredijo. Zaradi sodelovanja številnih organov, če se želijo ti ukrepi sploh izvesti, predstavlja uveljavitev teh ukrepov tudi veliko administrativno breme.

Z blokiranjem spletnih strani in blokiranjem plačil ne bi bilo takih težav, če bi bile v državah za ta namen ustrezno urejene zakonodaje, da bi bile le te usklajene z Ustavo posamezne države in znotraj EU še s pravom EU. Konec koncev gre za ukrepe, ki morajo biti nujni, da se z njimi varuje nek javni interes ter sorazmerni, zato jih je potrebno uporabljati z veliko previdnostjo in pretehtati ali so taki ukrepi sploh dopustni in učinkoviti.

6. DAVČNI IN PRAVNI VIDIKI IGER NA SREČO

Zakon o igrah na srečo (ZIS) prvi odstavek 3.a člena: prirejanje iger na srečo preko interneta oziroma telekomunikacijskih sredstev je dovoljeno le gospodarskim družbam, ki pridobijo koncesijo za trajno prirejanje iger na srečo ali koncesijo za prirejanje iger na srečo v igralnicah. Na področju Republike Slovenije je v skladu s 55. členom ZIS nesporno razvidno da lahko posebne igre na srečo prireja samo delniška družba, ki ima sedež na področju Slovenije in tudi to izključno na podlagi koncesije. V Sloveniji v to kategorijo spadata Športna loterija d.d., in Loterija Slovenije d.d., katera ustvarjata monopol in s tem narekujeta tempo razvoja v igrah na srečo v Sloveniji.

Slovenski družbi sedaj plačujeta koncesijske dajatve od osnove, ki se izračuna: vplačila minus izplačila. Na to se obračuna 25% dajatev ta se pri Športni loteriji deli v 80 odstotkih na Fundacijo za šport in 20 odstotkih na humanitarne in invalidske organizacije. Pri Loteriji Sloveniji pa je to razmerje ravno obratno. Posebno na področju športa viri upadajo. Pri čemer lahko vidimo da današnje stanje v državi ni ekonomsko optimalno še bolj žalostno pa je, da je pravno čisto nesmiselno (MMC RTV SLO, 2018).

Davki od stav v Sloveniji se deli na tri vrste. Davek na srečke 10%. od tega 5% davek od iger na srečo in kar 15% davek na dobitke. Po prejšnjih besedah je razvidno, da tukaj Slovenija zamuja veliko v davčnem smislu in na splošno na tem področju (MMC RTV SLO, 2018).

6.1. FINSKA

Obdavčitev iger na srečo ureja Zakon o loterijskem davku (522/1992), obdavčuje igre na srečo, ki se odvijajo v državi, zavezanec za plačilo je organizator.

Dobitki iz domačih iger na srečo in iger na srečo znotraj EU so izvzeti iz dohodnine in so podvrženi loterijskemu davku, ki znaša med 1.5% in 30% odvisno od tipa igre.

Dobitki od iger na srečo, ki potekajo v državah zunaj EU pa so vključeni v dohodnino. Loterijske srečke niso podvržene davku na dodano vrednost.

V skladu z Zakonom o davku na loterijo, se davek na loterijo plača državi z loterijami na Finskem. Loterije, denarna loterija, bingo, stave na konjske dirke, med drugimi, veljajo za loterije. Organizator loterije je obdavčen.

Dobički finskih domačih iger na srečo (kot tudi iger na srečo, izvedeni v državah EU) so izvzeti iz davka od dohodka, vendar so v skladu z Zakonom o davku na loterijo, predmet davka na loterijo po naslednjih stopnjah:

- 1,5 odstotka celotne prodaje stopnic pri igrah na ugibanje, ki jih organizirajo neprofitne organizacije;
- 1,5 odstotka od bruto dobička pri vodenju avtomatiziranih strojev, ki je dan potrošniku kot nagrada dostopna javnosti;
- 5 odstotkov od skupne vrednosti dobitkov in nagrad, danih v igri bingo, ne da bi šteli nagrade, ki dajejo igralcu pravico do proste ponavljalne igre; ali
- 30 odstotkov od skupne vrednosti dobitkov in nagrad, podeljenih v kateri koli drugi loteriji ali tekmovanju.

Dobički iz držav zunaj EU ostajajo predmet davka na dohodek.

V zvezi z monopolnimi operaterji, ki imajo licence za igre na srečo, je stopnja obdavčitve opredeljena na 12 odstotkov bruto dobička izvajalcev (bruto dohodek od iger na srečo).

Loterijski listki so oproščeni DDV na Finskem.

6.2. NORVEŠKA

Norsk Tipping in Norsk Rikstoto sta oproščeni davka. Vendar pa se prihodki iz podjetja Norsk Tipping porazdelijo v dobrodelnost.

Prihodki družbe Norsk Tipping se od 1. januarja 2013 razdelijo na naslednji način:

- 47,9 odstotka za šport
- 34,1 odstotka kulture (19,5 odstotka na programe kulture v državnem proračunu in 14,6 odstotka na programe kulture izven državnega proračuna).
- 18 odstotkov na socialne in humanitarne vzroke

Norsk Rikstoto mora prispevati k norveški konjski vzreji, konjski industriji in krepitevi konjeniških športov.

6.3. ITALIJA

Obdavčitev je različna glede na vrsto igre na srečo in sega od 3 do 53.17% skupne vsote vplačane v igro.

Sredi decembra 2010 je bil sprejet nov zakon, ki vpliva na igre na srečo. Legge della Stabilità (Zakon o stabilnosti) št. 220 je začel veljati 1. januarja 2011.

V zvezi z igranjem je bil cilj zakona omejevanje davčne utaje in izvajanje programa za nadzor javnih iger, zlasti spletnih iger na srečo, stavnih naprav.

Za določitev vrednosti davkov na igre na srečo je treba preučiti vrsto postopka, saj za spletno igralniško dejavnost ni enotne fiksne davčne stopnje.

Odlok z dne 10. januarja 2011 določa naslednji režim obdavčitve za delovanje online spretnostnih iger, denarnih poker iger in drugih iger v casinoju.

Tip iger	Obdavčitev
Spretnostne igre z denarnimi nagradami	3% zbirk
Fiksne kvote z denarnimi nagradami	20% izplačila po plačanih nagradah
Stave izmenjav	20% davek na vrednost bruto prejete provizije

Režim obdavčitve, vzpostavljen za delovanje stavljanja fiksnih kvot na športne spletne in fizične dogodke, ni določen. Njegova uporaba temelji na lestvici, ki se spreminja glede na promet, ki so ga dobili pri operaterju stave, na naslednji način, pri čemer se določi davek 1 za zbirke pri stavah na največ sedmih dogodkih in davek 2 za stave na več kot sedem športnih dogodki.

V skladu z zakonodajnim odlokom št. 504/1998, člen 4, odstavek 1, ki je bil spremenjen z zakonskim dekretom št. 223/2006 in zakonom št. 248/2010, so veljavne davčne stopnje za vsako področje prometa naslednje:

Promet	Davek 1	Davek 2
Več kot € 1,850,000,000	3 %	8 %
Več kot € 2,150,000,000	3 %	6.8 %
Več kot € 2,500,000,000	3 %	6 %
Več kot € 3,000,000,000	2.5 %	5.5 %
Več kot € 3,500,000,000	3 %	5 %

6.4. ŠVEDSKA

Obstajata loterijski davek, katerega zavezanci so prireditelji iger na srečo, ter hazarderski davek. Glede na to, da sta največji družbi ali v lasti ali pod vplivom države in se dohodki stekajo v proračun ali za dejavnosti v javni koristi, sta Svenska Spel in ATG oproščena davka od dobička in davka na dodano vrednost. Casino Cosmopol pa loterijskega davka.

ATG pa mora plačati totalizirani davek. Ta davek temelji na bruto presežku, zmanjšanem za odbitke za dividende strankam, vključno z zlomljenji in neupravičenimi nagradami.

Leta 2012 je ATG plačal 1,3 milijarde SEK davkov. ATG prav tako pripravi letno plačilo za spodbujanje konjskih dejavnosti na Švedskem.

Dobički Svenska Spela se v glavnem razdelijo vladi. Leta 2013 je državi razdelila 25,2 milijarde SEK.

Dobitki igralcev: če ima operater sedež zunaj območja EU / EGP, so dobitki švedskih igralcev nad SEK100 obdavčljivi. Ta davek se uporablja za spletni poker, igralnice in stavne igre v višini 30 odstotkov. Švedska davčna uprava tudi pojasnjuje, da se za identifikacijo območja EU / EGP, Alderney in otok Man štejeta za zunaj tega območja, medtem ko je Gibraltar vključen.

6.5. ŠVICA

Igre odvisne od verjetnosti – casinoje ureja Federalni zakon igrar na srečo odvisnih od verjetnosti in casinorij (The Federal Games of Chance and Casino Act, 1998 – GCA). Za pravno urejanje, nadzor, podeljevanje licenc, pregon in odločanje o kršitvah, odmero in pobiranje igralniških davkov pa je pristojna Swiss Casino Commission (CC). Za delovanje casinoja sta potrebni lokacijska licenca kantona v katerem se nahaja casino ter obratovalna licenca, ki jo na predlog CC (preveri kapitalsko ustreznost, reference in upoštevanje programa družbene odgovornosti) podeli Zvezna skupščina (dve vrsti licenc glede na velikost in igre v casinoju). Casino mora biti kopenski (ne spletni) in spoštovati t.i. program družbene odgovornosti – ki prepoveduje vstop osebam mlajšim od 18 let ter osebam katerim je bil vstop prepovedan in so na posebnem seznamu, določa dolžnost in kriterije za umestitev osebe na omenjeni seznam (ki so zadolžene, ne izpolnjujejo finančnih obveznosti, motijo potek igre in ki igrajo preko svojih zmožnosti – ukrep velja za nedoločen čas, po enem letu pa je možen preklic) ter obveznosti povezane s preprečevanjem zasvojenosti z igrami na srečo.

6.6. NEMČIJA

Konjske stave ureja Zakon s konjskih stavah in loteriji (Horse Races Betting and Lottery Act) in sodijo v pristojnost republike. Davek na konjske stave znaša 16.66% pobranih stav, zavezanec je prireditelj ali posrednik, upravičenec pa zvezna republika. Davek na domače loterije znaša 20% od vrednosti srečk, zavezanec je prav tako prireditelj.

Spletne športne stave se obdavčijo po stopnji 5% deležev.

Vsi izvajalci, ki ciljajo na nemške igralce, ne glede na to, ali imajo licenco, morajo plačati davek.

6.7. ČEŠKA REPUBLIKA

Igre na srečo so obdavčene z najmanj 6 in največ 20% prihodkov prireditelja, pobrana sredstva pa se namenijo socialnim programom (šport, okolje, kultura, zdravstvo).

Višine različnih pristojbin so odvisne od ureditve v posameznih administrativnih regijah. Glede na vrsto igre na srečo, so te podvržene različnim davkom. Davek na dobiček pravnih oseb je 2005 znašal 26%. Finančna ureditev je vsebovana v mnogih predpisih in zato nejasna.

Decembra 2008 je Ministrstvo za finance podelilo petim domačim prirediteljem licence za prirejanje športnih stav preko spleta z začetkom veljave 5.1.2009, s tem so nacionalni prireditelji dobili možnost konkurirati tujim spletnim prirediteljem.

Pogoj za pridobitev licence je mreža poslovalnic, saj se mora vsak igralec osebno zgledati, da se preveri starost in podpiše izjavo o strinjanju s pravili stavljenja (med drugim, da ne omogoča dostopa do računa tretjim osebam in da ime le en račun). Strežniki morajo biti locirani znotraj države, programska oprema mora biti certificirana s strani pristojnega organa, omogočen mora biti spletni nadzor sistema s strani pooblaščenega organa. Fortuna (eden izmed prirediteljev), kot del varstva ne bo sprejemal kreditnih kartic. Vsi prireditelji so podvrženi nacionalnemu zakonu o igrah na srečo ter prispevkom in davščinam (20% bruto prihodkov od iger na srečo).

6.8. FRANCIJA

Francija je do nedavnega imela strogo igralniško zakonodajo, ki se je leta 2010-2012 pod pritiski EU in domačega ustavnega sodišča spremenila. Področje loterij in športnih stav je v pristojnosti ministrstva pristojnega za finance ter ga ureja Zakon z 21. maja 1936 o loterijah, področje iger odvisnih od verjetnosti pa je v pristojnosti ministrstva pristojnega za notranje zadeve in urejeno v Zakonu št. 83-620 z 12. julija 1983 o igrah odvisnih od verjetnosti. Leta 2010 je Francija sprejela Igralniški zakon, ki je ustanovil regulatorno telo za podelitev licenc in regulacijo internetnih iger na srečo (ARJEL).

Športne stave - 5,7% skupnih deležev, plus 1,8% socialne in zdravstvene dajatve, skupaj 7,5%.

Konjske stave - 5,3% skupnih deležev, plus 1,8% socialne in zdravstvene dajatve, skupaj 7,1%.

Dodatne dajatve za športne zveze in konjske dirke prinašajo efektivno davčno stopnjo 9,3% za športne stave in do 13% za stave za konjske dirke.

Poker - 1,8% stave, plus 0,2% socialne varnosti in dajatve za igre na srečo.

Za poker turnirje, v katerih mora vsak igralec plačati pravico do vstopa za sodelovanje, davek temelji na skupnem znesku pobranih pristojbin.

6.9. AVSTRIJA

Zakonu o igrah na srečo (1989) ureja področje loterij, casinojev, igralnih avtomatov, stav, binga, spletnih iger na srečo ter dobrodelnih loterij.

Na republiški ravni je urejena tudi obdavčitev iger na srečo, na ravni dežel pa so dodatni predpisi glede igralnih avtomatov in stav.

Spletne elektronske loterije so obdavčene po stopnji 40% bruto dohodka igralništva. Za stave v Avstrijo se zaračuna 2% prometni davek.

6.10. BELGIJA

Davek je določen na regionalni ravni. Vsaka od treh regij države (Flandrija, Wallonia in Bruselj-Capital) je sprejela davek na spletno igranje iger na srečo pri 11% bruto dohodka igralnih avtomatov (GGR).

6.11. MADŽARSKA

Od 1. januarja 2007 je regulativni nadzor nad igralno industrijo odgovoren Oddelek za nadzor iger na srečo pri Nacionalni davčni in carinski upravi ("NAV").

Najnovejše zakonodajne spremembe na področju igralniških iger so bile odobrene 4. julija 2014 z obsežnimi spremembami zakona. Te spremembe so vključevale zmanjšanje stopnje obdavčitve za oddaljene igre na srečo (z 20 odstotkov na 15 odstotkov) in sprostitev nekaterih finančnih zahtev za operaterje. Spremembe prav tako zagotavljajo možnost, da operaterji zaprosijo za koncesijo za oddaljene igre na srečo zunaj postopka javnega razpisa na lastno pobudo in odpravijo zahtevo, da imetniki koncesij za oddaljene igre na srečo določijo na podlagi koncesijske družbe iz Madžarske.

Spremembe sekundarnega zakona o igrah na srečo so bile tudi sporočene Evropski komisiji 17. julija 2014. Obdobje mirovanja sprememb se konča 20. oktobra 2014, vendar uredba ni bila izvedena in ni bila izdana nobena spletna licenca. Regulator v državi je Oddelek za nadzor iger na srečo pri nacionalni davčni in carinski upravi.

Davčna stopnja je 15 odstotkov. Davčna osnova so bruto prihodki od iger na srečo (GGR), ki se lahko pri športnih stavah sorazmerno znižajo glede na vrednost, plačano za uporabo neopredmetenih sredstev, z izjemo stavnih borz. Davčna osnova za stavne borze je znesek pristojbin, ki jih zaračuna operator.

6.12. ZDA

Davki od iger na srečo v ZDA se spreminjajo glede na zvezne države. Vsaka zvezna država ima svojo efektivno davčno stopnjo. Problem v ZDA je tak, da obstajajo privilegirane davčne stopnje po različnih zveznih državah. Ko davek raste se zaposlovanje zmanjšuje, kar privede do negativnega učinka.

Primerjava Nevada, New Jersey in Mississippi imajo največ zaposlenih v igralništvu okoli 270 tisoč kar predstavlja 76,2 % vseh zaposlenih v igralništvu v ZDA. Po drugi strani ima New York davčno stopnjo kar 61 %. To je povzročilo, da ljudje niso investirali v igralništvo in se tam dogaja odpuščanje.

Iz tega so v New Yorku dobili dobro lekcijo in so zmanjšali davke ter tako pridobili nazaj sredstva in vzpostavili boljše igralniško okolje. Za primerjavo povprečje efektivne davčne stopnje je leta 2004 znašalo 16,3%.

	2002	2003	2004	2002- 2003	2003- 2004
	davčna stopnja	davčna stopnja	davčna stopnja	davčna stopnja	davčna stopnja
Države	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
Illinois	36,4	42,1	46,7	15,8	10,8
Indiana	26,4	31,5	32,1	19,3	1,8
Missouri	28	27,7	27,4	-0,9	-1,3
Michigan	22,1	22,1	23,5	0	6,1
Louisiana	20,8	21,3	21,4	2,4	0,7
Iowa	20,2	20,3	21,2	0,7	4,4
Louisiana (Harrah's NO)	23,9	21,3	18,8	-10,9	-11,6
South Dakota	16,4	16,1	15,3	-2,4	-5
Colorado	13,6	13,7	13,7	0,3	0,2
Mississippi	12,2	12	12	-1,1	-0,5
New Jersey	9,2	9,2	9,8	-0,2	6
Nevada	7,6	8,1	8,4	6,4	3,7

6.13. UK

V zvezi z obdavčitvijo se spremeni obdavčitev porabe v višini 15% od dobička igralnega ponudnika za oddaljeno hazardiranje, to se izvaja z Zakonom o financah iz leta 2014. Obdavčitev velja od 1. decembra 2014. V zvezi z izvajanjem Zakona o igrah na srečo je Gibraltarsko združenje za stave in igre na srečo (GBGA) 18. junija 2014 poslalo pisma vladi Združenega kraljestva in Komisiji za igre na srečo, v katerem je trdilo, da zakon krši pravo EU.

Ker je izrazila svojo namero, da zaprosi za sodni nadzor glede sprememb, ki jih je uvedel zakon, je GBGA menil, da so "nezakoniti" in "ogrožajo varnost potrošnikov na spletu." Vlada Združenega kraljestva in Komisija za igre na srečo je imela 14 dni za odgovor GBGA.

Kljub grožnji pravne tožbe GBGA je davčna uprava Združenega kraljestva (HMRC), navedla, da se bo sprememba davka na potrošnjo na spletno igralništvo začela 1. decembra 2014, kot je bilo načrtovano.

15% njihovega bruto donosa za igre na srečo (GGY).

7. ZAKLJUČEK

Igre na srečo in stave so danes vse bolj priljubljena oblika zabave, sploh med mladimi, predvsem na področju športnih stav. Poleg tega predstavljajo tudi možen vir zaslužka. Igre na srečo in stave so po državah različno pravno urejene. Nekaj držav se je odločilo za monopolni sistem, nekaj za sistem podeljevanja licenc, obstaja pa tudi kombinacija obojega.

S socialnega vidika predstavljajo glavni problem iger na srečo negativne eksternalije, zaradi česar prihaja do obsežne regulacije tega področja. Te eksternalije so glavni razlog za monopolno ureditev, ki jo ravno zaradi tega dopušča tudi Sodišče EU. Nacionalni monopol je dopusten, če zasleduje cilje omejevanja negativnih posledic iger na srečo in stav.

Problem poleg negativnih eksternalij predstavljajo tudi nelegalne igre na srečo, katerih je, predvsem na spletu, ogromno. Tovrstne igre na srečo povzročajo nelojalno konkurenco, predvsem zaradi neplačevanja davkov in državnih pomoči, ki pomenijo nelojalno konkurenco po Pogodbi o delovanju EU. Zoper nelegalne igre na srečo se države borijo z različnimi ukrepi, najpogostejše s predpisanimi globami in zapornimi kaznimi. Kaznujejo se večinoma samo ponudniki iger na srečo, uporabniki pa le v nekaterih državah. Čedalje bolj popularen je ukrep blokiranja plačil in blokiranja spletnih strani. Slednji bi naj bil ustavno sporen z vidika človekovih pravic. Sodišča posameznih držav si glede tega niso enotna. Nekatera zavzemajo stališče, da gre za kršitev pravice do svobode izražanja in nedovoljene cenzure svetovnega spleta, nekatera pa so mnenja, da gre za ustavno popolnoma dopusten ukrep.

Monopolna ureditev ali odprtost trga z licenčnim sistemom? Na to vprašanje pravilnega odgovora ni. Vsaka ureditev ima prednosti in slabosti, temu primerno pa države prilagajajo tudi ukrepe zoper nelegalne igre na srečo in stave. Definitivno gre za področje, ki se širi zato je dobra pravna ureditev še kako pomembna, a pričakovati poenotenje med državami, sploh znotraj EU, je, vsaj za zdaj, utopično.

8. VIRI IN LITERATURA

POSLEDICE IGER NA SREČO (splošen uvod)

Zagoršek, H. & Jaklič, M. (2007). Analiza in usmeritve glede primerne obsega ponudbe klasičnih in posebnih iger na srečo v Sloveniji. Inštitut za preučevanje igralnštva. Ljubljana Ekonomska fakulteta.

Grinols, L. & Mustard, D. B. (2001). Business Profitability versus Social Profitability: Evaluating Industries with Externalities, The Case of Casinos, URL:
<http://igralnice.nehvala.com/images/igralnice/pdf/business%20profitability%20versus%20social%20profitability.pdf>

Prašnikar, J., Pahor, M. & Kneževič, L. (2005). Analiza vpliva igralniške dejavnosti na gospodarsko in družbeno okolje v občini Nova Gorica. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.

NEGATIVNE POSLEDICE PRIREJANJA IGER NA SREČO

Hörnle, Zammit (2010) Cross-border Online Gambling Law and Policy

Littler (2011) Member States versus the European Union: The Regulation of Gambling

Zagoršek, Jaklič, Zorić (2008) Analiza in usmeritve glede primerne obsega ponudbe klasičnih in posebnih iger na srečo v Sloveniji

Brodrick, Karim, Cheblak, An introduction to Shari'a succession v: Trusts & Trustees, 14 (2008), 7, str. 476.

Jeriček, Čebašek-Travnik, Dernovšek, Patološko hazardiranje na slovenskem: Anketiranje Psihiatrov, Zdravstveno varstvo, 2005, 44.

Turner, Preston, Saunders, McAvoy, Jain, The Relationship of Problem Gambling to Criminal Behavior in a Sample of Canadian Male Federal Offenders v: Journal of Gambling Studies, 2009, 25,

Perese, Bellringer, Abbott (2005) Literature Review to Inform Social Marketing Objectives and Approaches, and Behaviour Change Indicators, to Prevent and Minimise Gambling Harm, Final Report,

Rusjan (2012) Igre na srečo, družbena škoda in kriminaliteta, magistrska naloga,

Goodman, The Luck Business: The Devastating Consequences and Broken Promises of America's Gambling Explosion,

Cizelj, Odgovorno igralnštvo – odvisno od volje koncesionarjev v: Pravna praksa, Pravna Praksa, 28 (2009), 12, str. 18.

Shepard, Gurewich, Lwin, Reed, Silverman, Suicide and Suicidal Attempts in the United States: Costs and Policy Implications v: Suicide and Life-Threatening Behavior 46 (2016), 3, str. 355-356.

Thompson, Gazel, Rickman, Social and Legal Costs of Compulsive Gambling v Gaming Law Review, 1 (1997), 1, str.

Makarovič, Rončević, Zorec, Izračunavanje družbenih stroškov igralnštva v Sloveniji z uporabo metodologije NORC in APC, Raziskave in razprave, 1 (2008), 3, str. 93.

Lessig (2006) Code Version 2.0, str. 4.

Barthe, Stitt, Temporal Distributions of Crime and Disorder in Casino and Non-Casino Zones v: Journal of Gambling Studies, 2009, 25, 140-141.

Prašnikar, Pahor, Knežević (2005) Analiza vpliva igralniške dejavnosti na gospodarsko in družbeno okolje v mestni občini Nova Gorica,

McMullan, Miller, Wins, Winning and Winners: The Commercial Advertising of Lottery Gambling v: Journal of Gambling Studies, 2009, 25, str.

National Council on Problem Gambling (2018), Responsible Gaming Principles for Sports Gambling Legislation,

Rowe, Ionno, Holland, Flude, Brodrick, Vinay, Moutos (2017), Responsible Gambling: Collaborative Innovation Identifying good practice and inspiring change

Tessler, El Beyrouty, Crapnell, Kidd, Chan, Wong (2016) Impact of Illegal Gambling in Hong Kong

Calado, Alexandre, Griffiths, Prevalence of Adolescent Problem Gambling: A Systematic Review of Recent Research, Journal of Gambling Studies, 2017, 33, str.

PWC (2017) Remote Gambling Research, Interim report on Phase II, str. 42.

Nissenbaum, Securing Trust Online: Wisdom or Oxymoron? v: Boston University Law Review, 2011, 81,

Abelson, Ledeen, Lewis (2008) Blown to Bits: Your Life, Liberty, and Happiness After the Digital Explosion,

Binde (2014) Gambling advertising: A critical research review,

Monaghan, Derevensky, Sklar, Impact of gambling advertisements and marketing on children and adolescents: Policy recommendations to minimise harm v: Journal of Gambling Issues, 2008, 22,

Schottler Consulting (2012) Research to investigate the effects of gambling advertising, marketing and sponsorship on gambling perceptions and behavior.

Hanss, Mentzoni, Griffiths Pallesen (2015) The Impact of Gambling Advertising: Problem Gamblers Report Stronger Impacts on Involvement, Knowledge, and Awareness Than Recreational Gamblers,

KORISTI IGRALNIŠTVA IN NEGATIVNE POSLEDICE

Eadington 1999, str. 86

Prašnikar et al., 2005, str. 25

Zagoršek & Jaklič, 2005, str. 22

Swiss institute for comparative law, 2006, str. 1443

NORC, 1999, str. 43

PRAVNI PREGLED UREJANJA IGER NA SREČO PO DRŽAVAH

European Union, Study on the role of regulators for online gambling: authorisation, supervision and enforcement; Final study report Markt/2013/094/E3/ST/OP, 2014.

Nikkinen, Janne: The Global Regulation of Gambling: a General Overview, Department of Social Research of the University of Helsinki, 2014.

European Union, Study on the role of regulators for online gambling: authorisation, supervision and enforcement; Final study report Markt/2013/094/E3/ST/OP, 2014.

Nikkinen, Janne: The Global Regulation of Gambling: a General Overview, Department of Social Research of the University of Helsinki, 2014.

Ullberg Erik, Rockström Christel, Olsson John: Gambling Law Review – Second Edition – Sweden, 273-283, Law Business Research Ltd, 2018.

Gaming in Norway: overview by Amie Ida Ørbeck Eliassen, Kluge Advokatfirma AS

URL:

[European Union, Study on the role of regulators for online gambling: authorisation, supervision and enforcement; Final study report Markt/2013/094/E3/ST/OP, 2014.](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/Document/Ie8445f4e966011e698dc8b09b4f043e0/View/FullText.html?navigationPath=Search%2Fv1%2Fresults%2Fnavigation%2Fi0ad62af0000001637c2b6e1a302cb26e%3FNav%3DKNOWHOW_UK%26fragmentIdentifier%3DIe8445f4e966011e698dc8b09b4f043e0%26startIndex%3D1%26contextData%3D%2528sc.Search%2529%26transitionType%3DSearchItem&listSource=Search&listPageSource=6aef37c8a7ea1ab154f79ac3683fef75&list=KNOWHOW_UK&rank=1&sessionScopeId=21626bd083950d4779f04503b9fdcc3dc223d028a96d6949b914e247ae57a687&originationContext=Search%20Result&transitionType=SearchItem&contextData=%28sc.Search%29, 25.6.2018.</p>
</div>
<div data-bbox=)

Nikkinen, Janne: The Global Regulation of Gambling: a General Overview, Department of Social Research of the University of Helsinki, 2014.

Gaming in Italy: overview by Quirino Mancini, Tonucci & Partners

URL:

[European Union, Study on the role of regulators for online gambling: authorisation, supervision and enforcement; Final study report Markt/2013/094/E3/ST/OP, 2014.](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/Document/I30ed9117c05411e698dc8b09b4f043e0/View/FullText.html?navigationPath=Search%2Fv1%2Fresults%2Fnavigation%2Fi0ad62af0000001637c2a83a7302cb244%3FNav%3DKNOWHOW_UK%26fragmentIdentifier%3DI30ed9117c05411e698dc8b09b4f043e0%26startIndex%3D1%26contextData%3D%2528sc.Search%2529%26transitionType%3DSearchItem&listSource=Search&listPageSource=a55c586e0a1013ae53fbc66ef0e3173a&list=KNOWHOW_UK&rank=1&sessionScopeId=21626bd083950d4779f04503b9fdcc3dc223d028a96d6949b914e247ae57a687&originationContext=Search%20Result&transitionType=SearchItem&contextData=%28sc.Search%29, 25.6.2018.</p>
</div>
<div data-bbox=)

Nikkinen, Janne: The Global Regulation of Gambling: a General Overview, Department of Social Research of the University of Helsinki, 2014.

Glarner Andreas, Linder, Thomas Müller-Studer Luka, Koerner Alexandra: Gaming in Switzerland: overview;

URL:

[European Union, Study on the role of regulators for online gambling: authorisation, supervision and enforcement; Final study report Markt/2013/094/E3/ST/OP, 2014.](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/Document/I5c1e9a80a5c811e698dc8b09b4f043e0/View/FullText.html?transitionType=SearchItem&contextData=(sc.Search)&firstPage=true&comp=pluk&bhpc=1, 25.6.2018.</p>
</div>
<div data-bbox=)

Nikkinen, Janne: The Global Regulation of Gambling: a General Overview, Department of Social Research of the University of Helsinki, 2014.

Gaming law revision Switzerland: Overview on the decisions of the Parliament

URL: <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=380d66c9-a9c0-498b-978d-04183bc42975>

Gaming in Germany: overview by Joerg Hofmann, Matthias Spitz and Jessica Maier, MELCHERS-LAW,

URL:

[151](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/Document/I60b5524ea22a11e698dc8b09b4f043e0/View/FullText.html?navigationPath=Search%2Fv1%2Fresults%2Fnavigation%2Fi0ad62af0000001637c2ed234302cb360%3FNav%3DKNOWHOW_UK%26fragmentIdentifier%3DI60b5524ea22a11e698dc8b09b4f043e0%26startIndex%3D1%26contextData%3D%2528sc.Search%2529%26transitionType%3DSearchItem&listSource=Search&listPageSource=48d5a88d70b3adb5b24a989458d7fbb2&list=KNOWHOW_UK&rank=1&sessionScopeId=21626bd083950d4779f04503b9fdcc3dc223d028a96d6949b914e247ae57a687&originationContext=Search+Result&transitionType=SearchItem&contextData=%28sc.Search%29&comp=pluk, 25.6.2018.</p>
</div>
<div data-bbox=)

Javni štipendijski, razvojni,
invalidski in preživninski
sklad Republike Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

European Union Law, Online Gambling and Emerging Markets - Pocket Guide

European Union, Study on the role of regulators for online gambling: authorisation, supervision and enforcement; Final study report Markt/2013/094/E3/ST/OP, 2014.

Nikkinen, Janne: The Global Regulation of Gambling: a General Overview, Department of Social Research of the University of Helsinki, 2014.

Hofmann Joerg, Spitz Matthias, Maier Jessica: Gambling Law Review – Second Edition – Germany, 109-119, Law Business Research Ltd, 2018.

Gaming in Czech Republic: overview by Vojtěch Chloupek and Vladimír Krasula , Bird & Bird s.r.o. advokátní kancelář,

URL:

[European Union, Study on the role of regulators for online gambling: authorisation, supervision and enforcement; Final study report Markt/2013/094/E3/ST/OP, 2014.](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/Document/I91259e32a51b11e698dc8b09b4f043e0/View/FullText.html?navigationPath=Search%2Fv1%2Fresults%2Fnavigation%2Fi0ad62af0000001637c2d2c8b2aa80d28%3FNav%3DKNOWHOW_UK%26fragmentIdentifier%3DI91259e32a51b11e698dc8b09b4f043e0%26startIndex%3D21%26contextData%3D%2528sc.Search%2529%26transitionType%3DSearchItem&listSource=Search&listPageSource=5c3ede59f217b0582001a166c0987c5a&list=KNOWHOW_UK&rank=40&sessionScopeId=21626bd083950d4779f04503b9fdcc3dc223d028a96d6949b914e247ae57a687&originationContext=Search%20Result&transitionType=SearchItem&contextData=%28sc.Search%29, 25.6.2018.</p>
</div>
<div data-bbox=)

Nikkinen, Janne: The Global Regulation of Gambling: a General Overview, Department of Social Research of the University of Helsinki, 2014.

Chloupek Vojtěch, Krasula Vladimír: Gambling Law Review – Second Edition – Czech Republic, 97-109, Law Business Research Ltd, 2018.

European Union, Study on the role of regulators for online gambling: authorisation, supervision and enforcement; Final study report Markt/2013/094/E3/ST/OP, 2014.

Gambling Austria, URL: <https://iclg.com/practice-areas/gambling-laws-and-regulations/austria>

Gaming in Austria: overview by Walter Schwartz, Schwartz Huber-Medek und Partner, URL: https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/Document/I902e198aab4211e698dc8b09b4f043e0/View/FullText.html?navigationPath=Search%2Fv1%2Fresults%2Fnavigation%2Fi0ad740350000016438a3d52b87e40db1%3FNav%3DKNOWHOW_UK%26fragmentIdentifier%3DI902e198aab4211e698dc8b09b4f043e0%26startIndex%3D1%26contextData%3D%2528sc.Search%2529%26transitionType%3DSearchItem&listSource=Search&listPageSource=12eda42ac65da44d0776d3424f884d4d&list=KNOWHOW_UK&rank=1&sessionScopeId=9c01fe58750f083ca07940e68da4871be3dd65dae550dc848713a0dd13d820c7&originationContext=Search+Result&transitionType=SearchItem&contextData=%28sc.Search%29&comp=pluk

Sports betting online in Austria, URL: <https://www.sbo.net/country/austria/>

URL: <https://5star.media/2018/03/01/austria-take-key-steps-illegal-online-gambling/>

Gaming in Hungary: overview by Gábor Helembai, Knight Bird & Bird Iroda, URL: https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/Document/I91259ea3a51b11e698dc8b09b4f043e0/View/FullText.html?navigationPath=Search%2Fv1%2Fresults%2Fnavigation%2Fi0ad740350000016438c386e287e43186%3FNav%3DKNOWHOW_UK%26fragmentIdentifier%3DI91259ea3a51b11e698dc8b09b4f043e0%26startIndex%3D1%26contextData%3D%2528sc.Search%2529%26transitionType%3DSearchItem&listSource=Search&listPageSource=3f6902073e32fb2a889fb33ae4861026&list=KNOWHOW_UK&rank=1&sessionScopeId=9c01fe58750f083ca07940e68da4871be3dd65dae550dc848713a0dd13d820c7&originationContext=Search+Result&transitionType=SearchItem&contextData=%28sc.Search%29&comp=pluk

URL: <https://calvinayre.com/2017/06/22/business/eu-court-slams-hungary-online-gambling-laws/>

European Union, Study on the role of regulators for online gambling: authorisation, supervision and enforcement; Final study report Markt/2013/094/E3/ST/OP, 2014.

Gaming in France: overview by Diane Mullenex and Annabelle Richard, Pinsent Masons LLP,

URL:

https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/Document/I9194617a8b6011e698dc8b09b4f043e0/View/FullText.html?navigationPath=Search%2Fv1%2Fresults%2Fnavigation%2Fi0ad740350000016438ad668487e41859%3FNav%3DKNOWHOW_UK%26fragmentIdentifier%3DI9194617a8b6011e698dc8b09b4f043e0%26startIndex%3D1%26contextData%3D%2528sc.Search%2529%26transitionType%3DSearchItem&listSource=Search&listPageSource=e4b3830c02eb423f3dad1c5efd3aab0c&list=KNOWHOW_UK&rank=15&sessionScopeId=9c01fe58750f083ca07940e68da4871be3dd65dae550dc848713a0dd13d820c7&originationContext=Search+Result&transitionType=SearchItem&contextData=%28sc.Search%29&comp=pluk

URL: <https://www.gambling.com/country-overviews/france>

European Union, Study on the role of regulators for online gambling: authorisation, supervision and enforcement; Final study report Markt/2013/094/E3/ST/OP, 2014.

Gambling Belgium, URL: <https://iclg.com/practice-areas/gambling-laws-and-regulations/belgium>

Gaming in Belgium: overview by Pieter Paepe, Astrea,

URL:

https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/Document/Ide4ee734ac8111e698dc8b09b4f043e0/View/FullText.html?navigationPath=Search%2Fv1%2Fresults%2Fnavigation%2Fi0ad740350000016438b1be7487e41d69%3FNav%3DKNOWHOW_UK%26fragmentIdentifier%3DIde4ee734ac8111e698dc8b09b4f043e0%26startIndex%3D1%26contextData%3D%2528sc.Search%2529%26transitionType%3DSearchItem&listSource=Search&listPageSource=5018f01b674134e68ada4907ffa0c57c&list=KNOWHOW_UK&rank=5&sessionScopeId=9c01fe58750f083ca07940e68da4871be3dd65dae550dc848713a0dd13d820c7&originationContext=Search+Result&transitionType=SearchItem&contextData=%28sc.Search%29&comp=pluk

URL: <https://www.gambling.com/country-overviews/belgium>

European Union, Study on the role of regulators for online gambling: authorisation, supervision and enforcement; Final study report Markt/2013/094/E3/ST/OP, 2014.

Gambling Great Britain, URL: <https://iclg.com/practice-areas/gambling-laws-and-regulations/united-kingdom>

Gaming in the UK (England and Wales): overview by Julian Harris and Bahar Alaeddini, Harris Hagan,

URL:

https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/Document/I8b8c2f03a1ed11e698dc8b09b4f043e0/View/FullText.html?navigationPath=Search%2Fv1%2Fresults%2Fnavigation%2Fi0ad740350000016438b6eb4387e42431%3FNav%3DKNOWHOW_UK%26fragmentIdentifier%3DI8b8c2f03a1ed11e698dc8b09b4f043e0%26startIndex%3D21%26contextData%3D%2528sc.Search%2529%26transitionType%3DSearchItem&listSource=Search&listPageSource=c75c10fad20dc91a324a03ed8222379e&list=KNOWHOW_UK&rank=34&sessionScopeId=9c01fe58750f083ca07940e68da4871be3dd65dae550dc848713a0dd13d820c7&originationContext=Search+Result&transitionType=SearchItem&contextData=%28sc.Search%29&comp=pluk

European Union, Study on the role of regulators for online gambling: authorisation, supervision and enforcement; Final study report Markt/2013/094/E3/ST/OP, 2014.

URL: <https://simonsblogpark.com/onlinegambling/simons-guide-online-casinos-croatia/>

URL: <https://simonsblogpark.com/onlinegambling/simons-guide-gambling-online-casino-croatia/#sports-betting-croatia>

URL: <https://www.express.hr/top-news/drzava-ce-zabraniti-online-kla-enje-jer-gubi-na-porezu-15021>

European Union, Study on the role of regulators for online gambling: authorisation, supervision and enforcement; Final study report Markt/2013/094/E3/ST/OP, 2014.

Behnam Dayanim, Kathleen K. Sheridan, Noah N. Simmons. Gambling Law Review – Second Edition – Overview of US Federal Gaming Law, 22-39, Law Business Research Ltd, 2018.

URL: [https://thelawreviews.co.uk/digital_assets/641e7fe1-9e66-4068-b0a7-4d83ee8661f3/Gambling-Law-Review-2nd-ed-full-book-\(secured\).pdf](https://thelawreviews.co.uk/digital_assets/641e7fe1-9e66-4068-b0a7-4d83ee8661f3/Gambling-Law-Review-2nd-ed-full-book-(secured).pdf)

URL: <https://www.gamblingonline.com/laws/>

URL: <https://www.theguardian.com/law/2018/may/14/sports-betting-gambling-legal-supreme-court-decision>

URL: http://www.espn.com/chalk/story/_/id/19740480/gambling-sports-betting-bill-tracker-all-50-states

Gaming in Macau: overview by Rui Pinto Proença and Carlos Eduardo Coelho, MdME
URL:

https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/Document/Ie20146d3966011e698dc8b09b4f043e0/View/FullText.html?navigationPath=Search%2Fv1%2Fresults%2Fnavigation%2Fi0ad740350000016438b6eb4387e42431%3FNav%3DKNOWHOW_UK%26fragmentIdentifier%3DIe20146d3966011e698dc8b09b4f043e0%26startIndex%3D1%26contextData%3D%2528sc.Search%2529%26transitionType%3DSearchItem&listSource=Search&listPageSource=590b18fdb17a5b19210b92a5047a1d96&list=KNOWHOW_UK&rank=5&sessionScopeId=9c01fe58750f083ca07940e68da4871be3dd65dae550dc848713a0dd13d820c7&originationContext=Search+Result&transitionType=SearchItem&contextData=%28sc.Search%29&comp=pluk

Gambling Macau: URL: <https://iclg.com/practice-areas/gambling-laws-and-regulations/macau>

URL: <https://calvinayre.com/2015/06/15/business/macau-regulator-warns-illegal-online-gambling-sites/>

UKREPI DRŽAV ZOPER ILEGALNO (SPLETNO) IGRALNIŠTVO IN PROBLEM NELOJALNE (NELEGALNE) KONKURENCE

URL: <https://lawcrawler.findlaw.com/LCsearch.html?restrict=lp&client=lp&entry=gambling>

URL:

<https://eurlex.europa.eu/search.html?qid=1527023963053&text=gambling&scope=EURLEX&type=quick&lang=en>

URL: <https://edri.org/internet-censorship-redux-under-guise-regulating-gambling/>

Javni štipendijski, razvojni,
invalidski in preživninski
sklad Republike Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

URL:

<http://www.mondaq.com/x/702412/Gaming/Point+of+consumption+tax+consultation+launched+in+NSW>

URL: <https://www.acma.gov.au/Industry/Internet/Internet-content/Interactive-gambling/interactive-gambling-act-reforms>

URL: <https://www.casinotopsonline.com/casino-news/read/online-gambling-laws-finland>

URL: <https://www.dnevnik.si/1042800579>

URL: <https://www.gamblingsites.org/laws/norway/>

URL: <https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/>

URL: <https://www.ordenacionjuego.es/en/que-es-el-juego-ilegal>

URL: <https://www.gamblingsites.com/online-gambling-jurisdictions/>

URL: <https://www.cdcgamingreports.com/germany-online-gambling-warning-against-illegal-data-retention/>

URL: <https://thelawreviews.co.uk/edition/the-gambling-law-review-edition-2/1144067/poland>

URL: <https://blogs.dlapiper.com/all-in/2012/08/30/italy-task-force-against-illegal-gaming/>

URL: <https://bonusparadise.com/forum/threads/countries-where-gambling-is-illegal-and-the-penalties-people-face.28126/>

URL: <https://blogs.dlapiper.com/all-in/2015/04/02/sweden-proposed-amendments-to-the-swedish-lotteries-act/>

URL: <https://iclg.com/practice-areas/gambling-laws-and-regulations/czech-republic>
<https://iclg.com/practice-areas/gambling-laws-and-regulations/macau>

URL: <https://thelawreviews.co.uk/edition/the-gambling-law-review-edition-2/1144073/united-kingdom>

URL: <https://www.gamblingsites.org/laws/finland/>

URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Gambling_in_South_Africa

A. Glarner, T. Linder, L. M. Studer, PLC Gaming in Switzerland, overview, , MME Legal Tax Compliance, marec 2017.

European Commission, SA.34469 (2014/NN ex 2012/CP) – Spain Differential tax rates for online and land-based gambling in Spain, Bruselj 2015, C(2015) 1644 final.

European Commission, SA.48604 (2017/N) – Denmark – aid scheme for the horseracing sector, Bruselj 2017, C(2017) 7970 final.

Angela Rinaldi, Online games and gambling in Italy, PG Legal.

Caroline Kongwa-Hankanga, The emergence of online gambling and its impact on existing modes of gambling; with specific reference to South Africa, julij 2016.

Library of the European Parliament, Online gambling in the EU, Library Briefing, maj 2013.

Janne Nikkinen, The global regulations of gambling, a general overview, University of Helsinki.

Department of Social Research, Working Paper No. 3:2014.

Oxford Economics, Impact of illegal gambling in Hong Kong, april 2016.

Swiss institute of comparative law, Legal study Austria, European Union law.

Marcof Charif, Online gambling and Emerging markets, Pocket guide, European Court of Justice-Summary of key rulings on online gambling, januar 2011.

A.J. Economopoulos, Ul. Luxemburg, Examining the impact of competition on casino revenues and prices in the Mid-Atlantic States.

J. Marstrand. D. Henriksen, European Gaming Lawyer, Norwegian Gaming regulations, Jurisdiction profile, Autumn Issue, 2013.

Interactive Gambling Amendment (Sports Betting Reform) Bill 2015, Submission 19 - Attachment 1.

URL: <https://edri.org/switzerland-blocking-gambling-sites-gambling-with-human-rights/>

URL: <https://torrentfreak.com/japan-seeks-to-outmaneuver-constitution-with-piracy-blocking-proposals-180406/>

Emily B. Laidlaw, The responsibilities of free speech regulators: an analysis of the Internet Watch Foundation, International Journal of Law and Information Technology, Volume 20, Issue 4, 1 December 2012, Pages 312–345.

Matija Damjan, Dostop do interneta kot temeljna pravica, Pravni letopis 2011, pp. 361–371.

Swiss institute of comparative law, Comparative study on blocking, filtering and take-down of illegal internet content, December 2015.

La Quadrature du Net's response to the European Commission's consultation on online gambling, Net Filtering of Online Gambling Services is Unacceptable, julij 2011.

Andreja Dreo, Blokada spletnih strani in kršenje pravice do zasebnosti pri nadzoru iger na srečo na internetu, Diplomsko delo, Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta, Maribor 2015.

M. Spit, J. Maier, Tracing the money – An overview of payment blocking efforts in Europe, European Gaming Lawyer, Spring Issue, 2015.

Sklep I Up 66/2012

Council of Europe, Comparative Study on blocking, filtering and take-down of illegal internet content, december 2015.

Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic, spremenjena in dopolnjena s Protokoloma št. 11 in 14 s Protokoli št. 1, 4, 6, 7, 12 in 13.

DAVČNI IN PRAVNI VIDIKI IGER NA SREČO

Tuje športne stavnice tudi zakonito v Slovenijo? MMC RTV SLO, URL: <https://www.rtv slo.si/gospodarstvo/tuje-sportne-stavnice-tudi-zakonito-v-slovenijo/444079>

Study on the role of regulators for online gambling: authorisation, supervision and enforcement, Final study report MARKT/2013/094/E3/ST/OP, URL: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/f76d5d60-ade1-4e3f-bccf-ee652c1125f9>

Christiansen E. CEO, The Impacts of Gaming Taxation in the United States, URL: http://iowagaming.org/support/upload/docs/AGA_The_Impacts_of_Gaming_Taxation.pdf